

Kronika
městské části Prahy 5

Zápisy
za rok 2006

VÝSTAVNÍ PAVILON POD KINSKÉHO ZAHRADOU

Toto dílo, včetně všech svých částí, je chráněno dle platných právních předpisů ČR a EU.

Městská část Praha 5

Kronika městské části Prahy 5 – Proměny v labyrintu času

Sestavil PhDr. Hugo Schreiber

© Městská část Praha 5

Grafické zpracování a produkce: Progres, s.r.o., Bubenská, Praha 7, www.progres.cz

Vydala: Městská část Praha 5

Made in EU

OBSAH

LEDEN

Z radnice	12
Začátek nového roku 2006.	
Městská část Praha 5 vydala na rok 2006 kalendář	
Úřední oznámení	12
Výměna řidičských průkazů	
Politické subjekty zastoupené v	
Zastupitelstvu MČ Praha 5	
Výhledové prognózy k volbám 2006	
Zpochybňování licence ODS v Praze 5	
Územní rozhodování a stavební aktivity	13
Ústředí Československé obchodní banky (ČSOB) v Radlicích se dokončuje	
Podniky a podnikatelé	13
Umělecká cukrářka Mirka Slavíková	
Turistický ruch v Praze 5	
Hypermarkety na Smíchově	
Byty a bytová politika	14
Informační seminář o bytových družstvech	
Doprava	14
Silné mrazy narušily vozovky a vodovodní řády	
Školství a dětské aktivity	14
Vysoké školy v Praze 5	
Zápis do prvních tříd základních škol	
Gymnázium Bud'ánka – škola pro nadané děti	
Kultura	15
Sídliště Barrandov má novou výstavní síň	
Vyšel katalog Výstavní síně Prahy 5	
Festival dechové hudby na Smíchově	
Skleněné plastiky Stanislava Kostky	
Prezident Václav Klaus ve fotografiích reportérů ČTK a obrazy Karla Gotta	
Hudební klub tvrdé muziky	
„Adieu Mozart“ - nový film o Mozartovi	
Zdravotnictví a sociální péče	17
Nemocnice Na Homolce náleží k špičkovým zdravotnickým zařízením Prahy	
V Nemocnici Na Homolce operuje robot	
Nové lékařské přístroje ve Fakultní nemocnici Motol	
Veřejně prospěšná činnost	17
Dům Šance – dům u vycházejícího slunce	
Sport a zábava	18
Parní lokomotiva na smíchovském nádraží	
Filip Minařík, žokej z Radotína	
Nově upravené fotbalové hřiště SK Motorletu v Jinonicích	
Jak se hraje na Smíchově squash?	
Městská zeleň a ekologie	18
Kvalita ovzduší se v centru Prahy 5 zlepšila	
Bezpečnost občanů	19
Strážník roku 2005	
Bezpečnost vánočních trhů	
Ve Slivenci shořel nákladní automobil	
Osobnosti, výročí a zajímavosti	19
Začal rok Wolfganga Amadea Mozarta	
Wolfgang Amadeus Mozart	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	

ÚNOR

Z radnice	24
Praha 5 má vyrovnaný rozpočet	
Bezdrátový internet na Praze 5	
Úřední oznámení	24
O voličské průkazy bylo nutné žádat	
Územní rozhodování a stavební aktivity	25
Nový kolektor propojí oba břehy Vltavy	
Podniky a podnikatelé	25
Pivovar Staropramen připravuje změny	
Byty a bytová politika	25
Školství a dětské aktivity	26
Sloučení speciálních základních škol se prozatím nekonalo	
Multimediální pracovna v Gymnáziu Christiana Dopplera	
Mateřské školy v Praze 5	
Mateřské školy v Praze 5	
Kultura	27
Karel Solařík vystavoval v Galerii 5	
Vycházky Klubu přátel starého Smíchova	
Fotografický fenomén Tono Stano	
Mladí Francouzi ve Futuře	
Motolská onkologie potřebuje výměnu přístrojů	
Sport a zábava	28
Otužilkyně ve Vltavě	
Protesty majitelů vodních skútrů	
Městská zeleň a ekologie	28
Doc. RNDr. Eliška Jelínková, CSc. miluje přírodu	
Prokopskému údolí není věnována náležitá pozornost	
Bezpečnost občanů	29
Exploze plynu na Arbesově náměstí	
Osobnosti, výročí a zajímavosti	29
Pamětní deska Ferdinandu Peroutkovi	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	

BŘEZEN

Z radnice	33
Praha 5 posiluje partnerství s Řeky	
Územní rozhodování a stavební aktivity	33
Na pěší zóně u Anděla bude zřízeno pítko	
Úřední oznámení	33
Od neděle 26. března platí letní čas	
Poplatky za psy	
Územní rozhodování a stavební aktivity	33
Vyrastou na Dívčích Hradech rodinné domy?	
Největší investiční akce Prahy 5 v letošním roce	
Na Barrandově začala výstavba největšího filmového ateliéru	
Podniky a podnikatelé	34
Hospodáři České republiky si připomněli první rok od svého založení	
Byty a bytová politika	34
Neplatiči nájemného	
Doprava	34
Silné sněžení ohrozilo dopravu v Praze 5	
Stožáry osvětlení na Palackého mostě	
Auto skončilo ve Vltavě	
Školství a dětské aktivity	34
Junior Internet 2006	
Kultura	35
Koncert na počest Josefiny Duškové	
Slepice ve Švandově divadle	

Teatr Novogo Fronta ve Švandově divadle	
Obrazy a kresby Elišky Rorátové	
Jaro na Klamovce	
Rocková skupina Katapult v klubu Futurum	
Kapela Zlatý Timudej	
Febiofest na Smíchově	
Oficiální zahájení Mozartovských oslav	
Zdravotnictví a sociální péče	37
Poliklinika v Kartouzské má nového provozovatele	
Ptačí chřipka	
Veřejně prospěšná činnost	38
Pobyty v přírodě pro seniory	
Sport a zábava	38
Ragby v Tatře Smíchov	
Tenis na Mrázovce	
Výlety do přírody	
Bezpečnost občanů	39
Ostatky neznámého muže byly nalezeny na Arbesově náměstí	
Obrana proti štamgastům	
Bezdomovci v Kinského zahradě	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	39
Miloš Havel	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	
 <u>DUBEN</u>	
Z radnice	44
U Anděla vyrostl Pomník	
Praha 5 ve znamení hudby	
Nový design webových stránek Pražské pětky	
Spor o Bertramku trvá už patnáct let	
Úřední oznámení	44
Politické strany obdržely volební čísla	
Územní rozhodování a stavební aktivity	45
Jak se staví v Praze 5?	
S čím se může chlubit Praha 5	
Doprava	45
Výluka tramvají směrem na Barrandov	
Kultura	46
Karel Gott má třetí dceru	
„La Fiesta“ již potřetí v Národním domě na Smíchově	
Koncerty Přátel klubu starého Smíchova	
Fotografie Přemysla Havlíka	
Veřejně prospěšná činnost	46
Radnice podpořila oslavy Velikonoc v Praze 5	
Soutěž o paragrafy	
Sbírka na humanitární akce	
Sport a zábava	47
Sport bez předsudků	
Pražský (půl)maratón	
Kdo se stará na Barrandově o pohybovou přípravu dětí?	
Městská zeleň a ekologie	48
Medvědí fontána podstoupí poslední etapu oprav	
Zahrada Palata byla otevřena pro veřejnost	
Košťe do každé ulice	
Smíchovské kašny a fontány	
Bezpečnost občanů	49
Povodně se znovu hlásí	
Cvičení záchranářů na barrandovské tramvajové estakádě	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	50

KVĚTEN

Z radnice	52
Praha 5 hospodařila s finančním přebytkem	
O zvýšení bezpečnosti jednali radní a podnikatelé	
Kam podle starosty za sportem a zábavou?	
Kontakty s Maďarskem pokračují	
Květinový ples	
Úřední oznámení	53
Volby do Parlamentu ČR	
Kolik zaplatíme v letošním roce za jednání na úřadech ?	
Nový dopravní zákon vstoupil v platnost 1. července 2006	
Územní rozhodnutí a stavební aktivity	54
Začala výstavba dálničního okruhu u Slivence	
Proměny Smíchova jsou vzorem pro rozšiřování centra Prahy	
Doprava	54
Výluka tramvají směrem z Anděla na Újezd	
Kultura	55
Mozartovský koncert na Bertramce	
Shepardův „Nebožtík“ ve Švandově divadle	
Portheimka hostila dětskou literaturu	
Tři výstavy děsu, hrůzy a násilí ve Futuře	
Městská zeleň a ekologie	55
Sukulenty na Smíchově	
Veřejně prospěšná činnost	56
Klub přátel starého Smíchova	
Mimořádná příloha Pražské pětky	
Sport a zábava	56
12. ročník Pražského mezinárodního maratónu (PIM)	
Sportuj s námi, sport je tvoje droga	
Den s Českým paralympijským týmem (ČPT)	
Městská zeleň a ekologie	57
Město plánuje pražský Balaton	
Bezpečnost občanů	57
V bývalém košířském pivovaru sídlí Národní bezpečnostní úřad	
Nejvíce pokut za nedovolené kouření vybrali na Smíchově	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	58
Připomenutí konce 2. světové války. Kdo byli vlasovci?	

ČERVEN

Z radnice	60
Poděkování Milana Jančíka za účast v senátních volbách	
Mezinárodní konference se zahraničními partnery	
Úřední oznámení	60
Před komunálními volbami řešila ODS rozkol v Praze 5	
Mirek Topolánek jako případný předseda nové vlády	
Územní rozhodování a stavební aktivity	61
Barrandov spojila lávka	
Radlice se rozrůstají	
Pozemky u nádraží Praha	
Smíchov se promění v živé město	
Podniky a podnikatelé	61
Třetí nejstarší plynárna v českých zemích stávala na Smíchově	
Doprava	62
Zóny placeného parkování budou i v Praze 5	
Školství a dětské aktivity	62

Spor o školní budovu	
Dětský den na Dětském ostrově	
Kultura	62
Malíř Rudolf Riedlbauch vystavoval na Smíchově	
Hudební skupina „Skandovat oranž“ v klubu Futurum	
Léto hereckých osobností 2006	
V Jevanech u Prahy vyrostlo muzeum Karla Gotta	
Spolek Vltavan oslavil 135 let	
Pocta Mozartovi v Národním domě na Smíchově	
Zdravotnictví a sociální péče	63
Vláda schválila čtyři miliardy na obnovu FN Motol	
Výpadek proudu ve FN Motol	
Veřejně prospěšná činnost	63
Vozíkáři mají bezbariérový přístup do smíchovského kostela sv. Václava	
Sport a zábava	64
Červnová vedra zaplnila pražské plovárny	
Pražské primátorky se v červnu nejely	
Golf v Motole oslavil osmdesáté narozeniny	
Městská zeleň a ekologie	65
Nový komplex pro volný čas	
Na Cibulce se blýská na lepší časy	
Bezpečnost občanů	66
Nahlásit krádež bude snazší i v Praze 5	
Na smíchovském nádraží sídlí služební oddělení železniční policie	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	66
Proces s poslankyní Miladou Horákovou byl divadlem smrti	
Milada Horáková	
Život a dílo	
Pražské stopy - Zajímavosti - Reflexe	
 ČERVENEC	
Z radnice	69
Informační karty určené pro stav ohrožení a nouze	
Praha 5 sestavuje okrskové volební komise	
Úřední oznámení	69
Nový zákon o pozemních komunikacích vstoupil v platnost 1. července 2006	
Co se líbí v Praze 5 zastupiteli	
Ing. Miroslavu Tichému (ODS)	
Územní rozhodování a stavební aktivity	70
Na Barrandově roste aquapark	
Byty a bytová politika	70
Růst nájemného bude rychlejší	
Doprava	70
Výstavbu pražského městského okruhu urychlí 21 miliard korun	
Údržba tunelu Mrázovka	
Zvýšená hladina Vltavy zastavila lodní dopravu	
Od července se jezdí po Praze rychleji	
Kultura	71
„Žebrácká opera“ Václava Havla ve Švandově divadle	
Poštovka představila obrazy a fotografie	
Lemkovské lidové kroje v Musaionu	
Sport a zábava	71
Tatra Smíchov hraje rugby	
Adrenalin challenge Prague 2006	
Městská zeleň a ekologie	72
Dvanáctá prokopská pouť	
Bezpečnost občanů	72
Prevence kriminality a ochrana obyvatelstva	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	72
Josef Walter	

SRPEN

Z radnice	75
Výstavy o Praze 5	
Radnice Prahy 5 obdržela ISO	
Úřední oznámení	75
Kdy lze kácet stromy bez úředního povolení?	
Územní rozhodování a stavební aktivity	75
Centrum sportovních aktivit	
Proměna ulic v centru Smíchova	
Byty a bytová politika	76
Praha 5 prodává dalších třicet domů	
Školství a dětské aktivity	76
Dětská hřiště	
Indiáni na Náměstí 14. října	
Kultura	76
Léto hereckých osobností	
Mozartovský festival mladých pěveckých osobností	
Veřejně prospěšná činnost	77
Pozvánka pro přátele Smíchova	
Sport a zábava	77
SK Hlubočepy, fotbalový klub s tradicí	
Barrandovský florbalový klub	
SK Futura zklamal	
Životní prostředí a ekologie	78
V Praze 5 se zlepšila úroveň životního prostředí	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	78
Joachim Barrande	
Život a dílo	
Pražské stopy - Zajímavosti - Reflexe	

ZÁŘÍ

Z radnice	81
Peníze z Evropských fondů	
Potomek rodiny Portheimů na radnici	
Primátor v Praze 5	
Územní rozhodování a stavební aktivity	81
V Prokopském údolí se stavět nebude	
Podniky a podnikatelé	82
Barrandovské filmové ateliéry	
Doprava	82
Lávka pro pěší na Barrandově	
Školství a dětské aktivity	82
Moderní kuchyně do škol	
Základní škola Nepomucká oslavila 80 let	
Nové prostory pro mladé přírodovědce	
Waldorfská škola v Jinonicích si připomenula patnáct let od svého vzniku	
Kultura	83
Dny evropského dědictví	
Metalová kapela Škwoři ve Futuře	
Klub Poštovka představil fotografku a malířku	
Festival autorského šansonu potřetí	
Zdravotnictví a sociální péče	84
Sluch a řeč navracejí v Motole	
Veřejně prospěšná činnost	84
Informační centrum OSN	
Česko proti chudobě	
Sport a zábava	85

Pražské primátorky se poprvé v historii jely v září	
Zlatý ragbyový pohár Webba Ellise na školách	
Mezinárodní šachový den seniorů	
Městská zeleň a ekologie	85
Kam s odpadky?	
Park Portheimka má přísnější provozní řád	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	86
Porgesové z Portheimu	
Život a dílo	
Pražské stopy - Zajímavosti - Reflexe	
 <u>ŘÍJEN</u>	
Z radnice	91
Rytířská svatba na Smíchově	
Úřední oznámení	91
Volby do zastupitelstev měst a obcí se konaly 20. a 21. října 2006	
Volební výsledky ODS v komunálních volbách pro Prahu 5	
Volební výsledky ČSSD v komunálních volbách pro Prahu 5	
Územní rozhodování a stavební aktivity	91
Industriální ložty v Praze 5	
Znovu osada Bud'ánka	
Podniky a podnikatelé	92
Tradice podnikání v Praze 5 ožívají	
Doprava	92
Zbavíme Barrandov kamionů!	
Obludné dopravní dluhy socialistů brzdí Prahu?	
Školství a dětské aktivity	93
Dětská pětka	
Kultura	93
Dva koncerty ve smíchovském klubu Futurum	
Zdravotnictví a sociální péče	93
Sociální péče v Praze 5 zaostává	
Sport a zábava	94
Silní mužové soutěžili na pěší zóně Anděl	
Městská zeleň a ekologie	94
Praha 5 má nový sběrný dvůr	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	94
Teresie Duchácká	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	
 <u>LISTOPAD</u>	
Z radnice	96
Starosta ke komunálním volbám	
Noví zastupitelé MČ Praha 5 pro volební období 2006-2010	
Územní rozhodování a stavební aktivity	96
Usedlost Turbová s otazníky	
Školství a dětské aktivity	97
Průmyslovky mají v Praze 5 tradici	
Kultura	97
„Profil 06“ ve Švandově divadle	
Langerova „Periferie“ opět na scéně Švandova divadla	
Smíchovský klub Futurum	
Zdravotnictví a sociální péče	98
v Nemocnici Na Homolce	
Centrum robotické chirurgie	
Sport a zábava	98
Smíchovský festival alpinismu	
Městská zeleň a ekologie	99
Na Janáčkově nábřeží se kácelo	

Záchranná stanice handicapovaných zvířat v Jinonicích	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	99
Přírodovědec a milovník zvířat	
Zdeněk Veselovský zemřel	
František Langer	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	
 PROSINEC	
Z radnice	102
Ustavující jednání nového zastupitelstva	
Ještě jedno ohlédnutí za volbami	
Vánoční oslavy uzavřely úspěšný rok 2006	
Smíchovský internet zdarma úspěšně žije	
Úřední oznámení	103
Praha 5 vypsala granty na rok 2007	
Územní rozhodování a stavební aktivity	103
Barrandov má největší ateliér v Evropě	
Podniky a podnikatelé	103
Předvánoční setkání sdružení Hospodáři	
Byty a bytová politika	104
V Praze vznikl rekordní počet nových bytů	
Doprava	104
Letošní zima silničářům přála	
Radar na Jižní spojce	
Kultura	104
Karel Gott po 32. Zlatým slávkem	
Klub Punto Azul varuje před rozmachem neonacismu	
Nový příběh agenta 007 se natáčel na Barrandově	
Francouzská filmová hvězda na Barrandově	
Vánoční koncerty ve Švandově divadle	
Dvě výstavy v Centru pro současné umění Futura	
Rozloučení s Mozartem	
Školství a dětské aktivity	105
Afrika v Gymnáziu Na Zatlance	
Škola (nejen) pro Romy	
Zdravotnictví a sociální péče	106
Rekonstrukce Fakultní nemocnice v Motole	
Kardiologie v Nemocnici	
Na Homolce	
Veřejně prospěšná činnost	106
Dotace pro azylové zařízení v Hlubočepích	
Připomenutí adventu a Vánoc	
Sport a zábava	107
Plavecký areál na Barrandově otevřen	
Odchovanec smíchovského tanečního centra Andrea mistrem světa	
Městská zeleň a ekologie	107
Petice na záchranu parku Kavalírka	
Osobnosti, výročí, zajímavosti	108
Maxmilián Herget a jeho rod	
Život a dílo	
Pražské stopy – Zajímavosti - Reflexe	

KRONIKA MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHY 5

UDÁLOSTI ROKU 2006

Panoramatický pohled na Smíchov a Hradčany z druhé poloviny 19. století

LEDEN

Z radnice

Začátek nového roku 2006

Radní Prahy 5 přivítali začátek nového roku 2006 pracovně. První zasedání věnovali bilancování čtyřletého volebního programu, přijatého v roce 2002. Podle starosty JUDr. Milana Jančíka se program podařilo více či méně splnit. Jenom v loňském roce byla např. na Žvahov zavedena nová autobusová linka, usnadňující spojení s centrem města; dokončovala se privatizace bytového fondu, která byla celkově úspěšná, pokračovala realizace Sportovního centra Barrandov, což ocenili především lidé, kteří zde žijí. Po celé čtyřleté volební období se uskutečňovaly úpravy parkovacích ploch, komunikací, chodníků a modernizace bytového fondu. Realizovaly se rozšířené sociální programy pro zdravotně postižené a seniory. Radnice podporovala i oblast bezpečnostní, ať již se jednalo o bezpečnost občanů nebo ochranu jejich majetku. Prostřednictvím Pražské pětky, měsíčníku Prahy 5, zastupitelé popřáli občanům vše nejlepší v nadcházejícím novém roce 2006, který bude zároveň velmi důležitý pro další politický vývoj země. V červnu se budou konat parlamentní volby do poslanecké sněmovny, na podzim volby komunální a volby do krajských zastupitelstev, což zdůraznil i prezident České republiky Václav Klaus ve svém novoročním projevu: „... neboť jediné tak je možné demokratickým způsobem ovlivnit budoucnost naší země“.

Smíchovská radnice před rokem 1908

Městská část Praha 5 vydala na rok 2006 kalendář

Radnice Praha 5 vydala na rok 2006 závěsný kalendář „Praha 5 – moderní centrum“. Tvůrcem fotografické části se stal malíř, grafik a fotograf Vladimír Obr (*1954), tvůrce řady multimediálních projektů. Na dvanácti barevných velkoformátových fotografiích zachytil proměny

Smíchova a okolních čtvrtí jsou to např.: tramvajová zastávka K Barrandovu, Na Farkáně I.; budova finančního úřadu, rohový dům ulic Karla Engliše a ulice Radlické; Anděl Park, Village Cinemas, Stroupežnického ulice; pohled od Andel's Hotel Prague na pasáž Domino; Finanční úřad pro Prahu 5 a Anděl Media Centrum.

Úřední oznámení

Výměna řidičských průkazů

Řidičské průkazy vydané do roku 1993 je nutné si vyměnit za nové (typ Model Evropských společenství), a to do 31. prosince roku 2007. Výměna je prováděna ve smyslu § 134, zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Všechny stávající řidičské průkazy (vydané od 1. 7. 1964 do 30. 4. 2000) jsou i po 1. 5. 2004 nadále platné, a to i ve všech členských státech EU. Výměnu řidičských průkazů provádí Magistrát hl. m. Prahy, Kongresová ulice 2, Praha 4. Povinná výměna je zdarma.

Politické subjekty zastoupené v Zastupitelstvu MČ Praha 5

Až do letošních podzimních komunálních voleb působí v Zastupitelstvu MČ Praha 5 následující politické subjekty: Občanská demokratická strana (ODS), Oblastní sdružení ODS Praha 5, se sídlem na Janáčkově nábřeží 11/1211, Praha 5. Klub pro Prahu 5, který sdružuje nezávislé zastupitele ZMČ Prahy 5. Kontaktní osobou je Ing. Angela Morávková. Unie svobody-DEU. Okresní kancelář US-DEU sídlí ve Zborovské ulici 8, Praha 5. Křesťanskodemokratická unie - Česká strana lidová (KDU-ČSL). Kancelář obvodního výboru: Janáčkovo nábřeží 9/84, Praha 5. ČSSD Praha 5, Preslova ulice 5, Praha 5-Smíchov. KSČM, Sekretariát OV Praha 5. Pod Kavalírkou 8, Praha 5-Košíře. ED-Evropští demokraté. Místní sekretariát Praha 5. Štefánkova 21, 150 00 Praha 5. SNK-Sdružení nezávislých kandidátů. Místní sekretariát Praha 5. Štefánkova ulice 13, 150 00 Praha 5.

Výhledové prognózy k volbám 2006

Podle statistických průzkumů by volby v hlavním městě Praze vyhrála ODS, kterou by volilo 37 % lidí, zatímco ČSSD by získala pouhých 22 %. V Praze by preferenční pětiprocentní hranici překročila i Strana zelených s 8, 2 %. Zůstala by tak těsně za KSČM, která by dosáhla výsledku okolo 8, 2 procenta. Udaná fakta vyplývají z průzkumu, který pro pořad České televize „Otázky Václava Moravce“ vypracovala agentura SC&C. Preference

dalších stran v Praze by pětiprocentní hranici nepřekročily: KDU-ČSL by získala 3,6 %. Předpokládaná volební účast dosáhne 57 %.

Zpochybňování licence ODS v Praze 5

Organizací ODS v Praze 5 zmítají pochybnosti ohledně řádné registrace členů strany. Starosta Praha 5 JUDr. Milan Jančík se údajně snažil získat účelovou registraci nových členů silnější postavení. Starosta podobné spekulace popřel. Podle náměstka primátora hl. m. Prahy a předsedy pražské ODS Jana Bürgermeistra se administrativní nedostatky vyskytly asi v pěti organizacích, nehrozí jim však, že přijdou o licenci. „Pokud vím, černé duše se tam nenašly,“ řekl. „Jedná se o klasickou regionální třenicí. Ani hloubková kontrola nepotvrdila, že by organizace při registraci nových členů pochybila...“

Územní rozhodování a stavební aktivity Ústředí Československé obchodní banky (ČSOB) v Radlicích se dokončuje

Autorem rozsáhlého projektu stavby Československé obchodní banky v Praze (ČSOB), kde bude pracovat téměř dva a půl tisíce úředníků, je architekt Josef Pleskot (54), absolvent ČVUT v Praze, tvůrce řady významných stavebních projektů doma i v zahraničí. Například za návrh vyhlídkové stezky vedené Jelením příkopem pod Pražským hradem získal dvě významná ocenění: v soutěži „Miese van der Rohe“ a hlavní cenu v soutěži „Brick Award“. Nyní je jeho jméno spojováno s realizací ústředí ČSOB v Praze Radlicích, které se dokončuje. Bankovní centrála je komponována pro více jak dva a půl tisíce zaměstnanců, kteří budou pracovat výhradně v otevřených prostorách. Podle architekta se v době prokominované otevřené kanceláři, zhruba pro dvacet až třicet úředníků, pracuje lépe než v uzavřených malých místnostech. Otázky spojené s pracovním prostorem studoval v řadě evropských velkoměst, například v Londýně, kde v jediné budově ministerstva spravedlnosti pracuje na čtyři tisíce úředníků. Architektonické pojetí novostavby ČSOB je zcela moderní, jedná se o komplex šesti nižších, vzájemně propojených pavilonů. Uvnitř areálu i v jeho okolí má být hodně zeleně. Novinkou je i skutečnost, že střechy budov budou zahrnuty zeminou a osázeny zelení. Je to jediná pražská budova, která bude mít na střeše skutečně rostoucí stromy. Do rozsáhlého komplexu budov by se vešla téměř menší obec, např. Řevnice. Uvnitř areálu jsou náměstíčka, křižovatky a ulice,

bude zde i široká obchodní infrastruktura, všechno, co lidé potřebují k životu.

Podniky a podnikatelé Umělecká cukrářka Mirka Slavíková

Cukrářka Mirka Slavíková, majitelka cukrářského studia En Sucré D'Art, sídlícího ve Zborovské ulici na Smíchově, se specializuje na umělecké zpracování sladkostí. Je to jediný cukrářský umělecký salón Prahy. Mirka Slavíková má z čeho čerpat inspiraci, původně chtěla být výtvarnicí, ale pod vlivem rodiny se vyučila sladkému řemeslu. Měla štěstí, že ji jako učednici předali to nejlepší, co uměli, starí mistři, kteří se jen neradi s mladými dělili o tajemství svého řemesla. První úspěch měla s mandlovým znakem města Plzně. Po vyučení vystřídala několik štací a při práci v pražském hotelu Jalta si dálkově dokončila hotelovou školu s maturitou. V roce 1988 emigrovala do zahraničí. Zkušenosti sbírala od jižní Afriky, Francie, Švýcarska až po Spojené státy americké. Ve Francii je jako umělecká cukrářka známější než doma. Do Čech se vrátila v roce 1995. Nepřilákala ji však vospělost a kvalita zdejšího cukrářského řemesla: „Poté, co vymřela stará garda cukrářů, ještě za komunistů, následovala v kdysi slavném řemesle obrovská stagnace,“ tvrdí. „Chyběl tu přísun informací, suroviny i technické pomůcky a teď se to jen těžko dohání. A tak v základní nabídce cukrářského zboží vládne jen nuda a šed’“. Jako podnikatelka navazuje na zapomenuté tradice a seznamuje učedníky se světovými trendy v oboru. Zároveň kultivuje své zákazníky, kromě učňů vede kurzy cukrařiny pro děti do deseti let. A jako nejlepší česká cukrářka si nechává za mimořádné umění zaplatit. Zajímavé je, že i v jinak spořivém Česku nalézá dost zákazníků.

Turistický ruch v Praze 5

Podle náměstka primátora hl. m. Prahy Jana Bürgermeistra česká metropole plánuje investice do rozvoje oblastí, které v hlavním městě turisté navštěvují méně, ale kde mohou získat levnější, ale kvalitní ubytování a služby. Týká se to především Smíchova, Karlína a Libně, kde vzniknou nové rekreační prostory, především v okolí Vltavy. Na další propagaci Prahy chce město spolupracovat i se Středočeským krajem. V loňském roce přijelo do České republiky rekordních 6,4 milionů turistů. Podle odhadů zde utratili 108,7 miliardy korun. Nejnavštěvovanější lokalitou České republiky se stalo hl. m. Praha, kam jezdí především hosté z Německa, Velké Británie, Itálie, Japonska, Číny, Jižní Koreje a dalších asijských států. Metropoli loni navštívilo 3,7 milionů hostů, v růstu přenocování se Praha vyšplhala na čtvrté místo v Evropě. V roce 2006 by hlavní město mělo

navštívit o 4 % až 5 % hostů víc. K nárůstu turistiky přispívá i skutečnost, že Praha se stala významným leteckým uzlem střední Evropy, dále vstup ČR do Evropské unie a tím i širší obchodní styk. Většina turistů se k návštěvě našeho hlavního města rozhoduje na základě dobrých referencí o poskytovaných službách získaných od svých přátel, kteří zde již byli.

Slavná kavárna Pod Kinskou na Štefánikově třídě

Hypermarkety na Smíchově

Konference věnovaná výstavbě velkoobchodů v hl. m. Praze „Vital Cities“ se uskutečnila koncem roku 2005 v pražském Obecním domě. Řada odborníků zde mimo jiné konstatovala, že nová komerční výstavba u Anděla je zdařilá. Zdejší hypermarket nepochybně oživil historické centrum Smíchova. Zazněly zde však i hlasy na zachování širší infrastruktury: „Protože přestavba centra Smíchova není ještě zdaleka dokončena, měli bychom problematice maloobchodní sítě věnovat zvýšenou pozornost, a to ve všech souvislostech, s přizváním specialistů a zvážení všech důsledků -kladů i záporů- navržených řešení. A také nezapomenout na názory občanů, kteří nakonec ponесou důsledky našich rozhodnutí“. Další výstavba nových hypermarketů, které se snaží nabídnout všechno zboží pod jednou střechou, je v centru Prahy komplikovaná. Pražská památková rezervace, zapsaná na seznamu UNESCO, neumožňuje výstavbu podobných zařízení vůbec. Nabídku ovlivňují i ceny pozemků, které se v okolí Národní třídy a Náměstí Republiky pohybují v nejvyšších kategoriích.

Byty a bytová politika

Informační seminář o bytových družstvech

Na základě žádostí občanů, kteří se chystají zakládat bytová družstva za účelem odkoupení domů od obce, se radnice Prahy 5 ve spolupráci se Sdružením bytových družstev a společenství vlastníků rozhodla uspořádat na dané téma informační seminář. Uskutečnil se 16. března 2006 v zasedací síni zastupitelstva zdejší radnice.

Seminář seznámil občany Prahy 5 s právní, ekonomickou a organizační problematikou zakládání a fungování bytových družstev. Radnice si podle radní Ing. Angely Morávkové od podobných informačních setkání slibuje i urychlení prodeje bytů a nájemních domů v regionu. Pro návštěvníky byly na místě k dispozici letáky a vhodné publikace.

Doprava

Silné mrazy narušily vozovky a vodovodní řády

Koncem ledna a začátkem února roku 2006 narušily silné mrazy pražské vodovodní řády. V Praze 5 byly dodávky vody přerušeny v ulici Na Hvězdárně a v dolní části Velké Chuchle. Poruchu zaznamenaly v Lahovicích, kde se bez dodávky vody ocitlo dvacet rodinných domů. Lokalita byla zatopena; k jednotlivým případům vyjížděli hasiči. Na odstranění havárie se pracovalo celou neděli a náhradní zásobování zajišťovaly pojízdné autocisterny. Největší havárie nastala 27. ledna 2006 v Sokolské ulici a Rumunské ulici v Praze 2, kde praskl hlavní vodovodní řád v šířce 90 cm. Poškozeno bylo 500 m² vozovky. Vytékající voda způsobila dopravní kolapsy.

Školství a dětské aktivity

Vysoké školy v Praze 5

Vysokou školu lze studovat i v Praze 5. Působí zde Universita Karlova (Fakulta humanitních studií, U Kříže 8), Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky (Vltavská ulice 14), Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů (ulice U Santošky 17) a Vysoká škola zdravotnická (Duškova ulice 7). Na založení Vysoké školy manažerské informatiky a ekonomiky se podíleli pracovníci Soukromé školy výpočetní techniky, kteří studentům chtěli nabídnout více než jen pomaturitní vzdělávání a rekvalifikační kurzy. Do učeben nastoupili první posluchači v roce 2002. Původně tady přednášelo 15 pedagogů, v současnosti jich zde působí čtyřicet. Jedním z nejnáročnějších projektů, které na škole vznikly, bylo vybudování centrálního informačního systému. Obsahuje všechny informace, od databáze studentů přes knihovnu až po studijní materiály. Zanedlouho na to navázal projekt E-Teachingu, zahájený začátkem školního roku 2005. Účelem bylo zefektivnit studium. Prostřednictvím zařízení Tablet PC mohou být studenti přítomni přednáškám „on-line“ i když jsou mimo budovu. Soukromá škola nabízí tříleté bakalářské studium ve dvou oborech: manažerská informatika a manažerská ekonomika. Studenti prezenční formy studia zaplatí za jeden semestr okolo 32 tisíc Kč. V ulici Na Santošce sídlí Vysoká škola

mezinárodních a veřejných vztahů. Zájemci si mohou vybrat studium ve dvou oborech: mezinárodní správa a diplomacie a veřejná správa a public relations. Absolventi školy se uplatňují v řadě organizací Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, v úřadech státní správy a v subjektech soukromého podnikání. Někteří absolventi pracují jako manažeři v politických stranách, v Poslanecké sněmovně PČR nebo v Senátu PČR. Specifickou školou Prahy 5 je Vysoká škola zdravotnická, sídlící v Duškově ulici. Zaměřuje se na vysokoškolské vzdělání ve zdravotnických nelékařských oborech: všeobecná sestra a porodní asistentka. Obor ošetrovatelství splňuje všechny atributy na poskytování všestranné péče o pacienty, jak je vyžadují moderní lékařská zařízení. Praktické výuce je věnováno více než 50 % studijního času. Programy byly vytvořeny podle požadavků Evropské unie kladených na zdravotnický personál. Obor porodní asistentka lze již dnes studovat pouze v bakalářském programu. Za výuku se platí za jeden semestr 12 500 Kč. Zřizovatelem školy je pražský magistrát. Podmínkou studia na Vysoké škole zdravotnické je maturitní zkouška na střední škole.

Budova chlapecké školy v Drtinově ulici na Smíchově

Zápis do prvních tříd základních škol

Zápisy do prvních tříd základních škol v Praze 5 se uskutečnily ve dnech od 17. do 25. ledna 2006 na základních školách: ZŠ Barrandov, Fakultní základní škola Barrandov II, ZŠ Grafická, ZŠ Kořenského, ZŠ Nepomucká, ZŠ Plzeňská, ZŠ Pobělohorská, ZŠ U Santošky, ZŠ Tyršova, ZŠ Waldorfská a ZŠ Weberova.

Gymnázium Bud'ánka – škola pro nadané děti

Gymnázium Bud'ánka soustřeďuje nadprůměrně inteligentní děti. Sídlí v prostorách bývalé základní školy Pod Žvahovem. Přesunulo se sem z nevyhovujících prostor ve středu města. Gymnázium vzniklo jako výsledek snahy vytvořit v rámci běžné sítě škol nadstandardní zařízení,

které poskytuje dostatek prostoru k rozvoji nadaných žáků. Podnět k založení vzešel od rodičů, členů organizace Mensa ČR, která sdružuje intelektem nadprůměrně obdařené jedince s IQ nad 150. Systém výuky je značně flexibilní a intenzivnější než na běžných středních školách. Základní cyklus, pokrývající středoškolské učivo, probíhá od osmi hodin do půl druhé, pak pokračují volitelné semináře. Počet studentů ve třídě se pohybuje okolo 17 až 18, ve volitelných předmětech je ve třídě pouze 7 až 16 žáků. Z cizích jazyků se na gymnáziu vyučuje angličtina, němčina, francouzština, ruština, španělština a latina. Celkem je na škole zapsáno 162 posluchačů. V budově bývalé ZŠ Pod Žvahovem sídlí s Gymnáziem také Taneční centrum Praha, škola uměleckého zaměření.

Kultura

Sídlíště Barrandov má novou výstavní síň

Začátkem roku 2006 byla otevřena v areálu Fakultní základní školy Barrandov II v ulici V Remízku „Galerie Barrandov“, určená mladým výtvarníkům. Je pod správou Syndikátu výtvarných umělců, který kurátorům pomohl vytvořit výstavní plán. Realizační tým galerie tvoří studenti Fakulty užitého umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem: Jiří Pálka, Barbora Tylová a Dagmar Mertová, kteří svůj první výstavní blok zaměřili na grafický design. Na pilotní výstavě „Mediální potrava“ představili Karla Míška a Stanislava Staňka. Ve stejné době se uskutečnila v další výstavní síni Prahy 5, která je také pod správou Syndikátu výtvarných umělců, v galerii „Altán Klamovka“, prezentace plakátů „Help“ (Pomoc). K zhlédnutí zde bylo osm plakátů dánského grafika Finna Nygardema. Impuls k workshopu dalo předloňské zemětřesení tsunami.

Vyšel katalog Výstavní síně Prahy 5

Začátkem roku 2006 vyšel z podnětu komise kultury a památkové péče „Katalog Výstavní síně Městské části Praha 5“ na I. pololetí 2006. V úvodním slově Mgr. L'ubica Riedlbauchová, předsedkyně této komise, napsala: „Na podzim roku 2004 začala být plně využívána výstavní síň Městské části Prahy 5 ve Štefánikově ulici významnými osobnostmi: výtvarníky, kteří zde žijí, nebo svou tvorbou jsou úzce spjatí s lokalitou Prahy 5... Ještě před zahájením pravidelné činnosti (leden 2005) zde bylo na podzim roku 2004 realizováno několik zajímavých výstav. Např. reportážní fotografie německé architektky Olgy Helm z cest po Tibetu a Jemenu, výstava výtvarných prací dětí základních a mateřských škol. Také zde byly představeny

večerníčky Zdeňka Milera, tvůrce známého „krtka“. Od ledna 2005 se bylo možné v galerii průběžně seznámit s tvorbou dalších významných výtvarníků....“ V katalogu bylo zároveň zveřejněno i logo výstavní síně: „5 Galerie, výstavní síň městské části Praha 5“.

Festival dechové hudby na Smíchově

Slavnostní program 11. ročníku Mezinárodního festivalu dechových hudeb 2006, který probíhal od 6. do 8. ledna 2006 v Národním domě na Smíchově zahájil společným koncertem fenomenální hudebník Jiří Stivín s vynikajícím dechovým orchestrem „Březovanka“. Festival začal v pátek 6. ledna v 19. 30 hod. ve Velkém sále Národního domu na Smíchově koncertem prestižní Ústřední hudby Armády České republiky pod taktovkou pplk. Viliama Béřeše a kpt. Jaroslava Šípa. Celkem se zde představilo jedenáct orchestrů, které soutěžily ve třech kategoriích – střední, vyšší a nejvyšší. Kromě orchestrů z České republiky se festivalu zúčastnily také soubory z Belgie a Německa (Dechový orchestr ZUŠ Vimperk-CZ, Jugendorchester Meerholz-Hailer-D, Koninklijke Harmonie Sint Jozef Kaulille-B, Mládežnický dechový orchestr ZUŠ Letovice-CZ, Orchestervereinigung Rhein Berg-D, Dechový orchestr mladých Krnov-CZ, Jugendblasorchester Stadt Stein-D, Musikverein „Echo“ Ubstadt-D, Studentský dechový orchestr ZUŠ Praha 3-CZ, Bläserphilharmonie Mannheim-D, Dechový orchestr Konzervatoře Plzeň-CZ). Vyhlášovatelem festivalu bylo Sdružení dechových orchestrů České republiky, spolupředatelem pak hl. m. Praha. V sobotu 7. ledna 2006 probíhala soutěžní vystoupení. Od 19.30 hodin se konal závěrečný večer festivalu s vyhlášením výsledků soutěží a předáváním cen, kdy zúčastněné orchestry společně přednesly skladbu Františka Kmocha „Muziky, muziky...“. Účastníky 11. ročníku Mezinárodního festivalu dechových hudeb 2006 přijal v Brožíkově síni Staroměstské radnice Bohumil Černý, radní hl. m. Prahy: „Letošní rok přinese velmi bohatý kulturní program a tradiční festival dechových hudeb je hezkým vstupem do něho. Je to velká akce, kterou hlavní město podporuje a přeji pořadatelům i soutěžícím úspěšný jedenáctý ročník,“ řekl. Na soutěžní vystoupení orchestrů byl pro veřejnost vstup volný.

Skleněné plastiky Stanislava Kostky

Vernisáž výstavy „Skleněné plastiky Stanislava Kostky“ se uskutečnila ve výstavní síni Prahy 5 dne 10. ledna 2006. Nad výstavou převál zástitu zástupce starosty Ondřej Gál. Úvodní slovo pronesla předsedkyně komise kultury a památkové péče L'ubica Riedlbauchová. Výtvarník Stanislav Kostka (9. 3. 1939) je absolventem Střední

umělecké školy sklářské v Železném Brodě a Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Náleží k významným uměleckým sklářům. Stěžejním zaměřením jeho prací jsou výtvarné realizace v architektuře, při nichž používá širokou škálu technik (pískování, leptání, vitráže, skleněné mozaiky, reliéfy i plastiky ze skla). Výstava byla ukončena 29. ledna 2006.

Prezident Václav Klaus ve fotografiích reportérů ČTK a obrazy Karla Gotta

Ve vile Portheimka na Smíchově byla dne 18. ledna 2006 otevřena výstava připomínající dvě významné osobnosti. Ve fotografiích reportérů ČTK a dalších fotografů si zde bylo možné prohlédnout pět desítek barevných snímků zachycujících prezidenta ČR Václava Klause při různých státních a dalších oficiálních příležitostech. Druhou část výstavy tvořily obrazy zpěváka Karla Gotta, který se ve volných chvílích úspěšně věnuje výtvarnému umění. Zpěvák se vernisáží osobně zúčastnil, prezident poslal omluvný dopis. Organizátorem a kurátorem výstavy byl Alan Pajer, který dlouhá léta působil v Kanceláři prezidenta republiky jako fotograf. Vernisáž zahájil zpěvák Karel Janovec a herec Luděk Sobota. Mezi návštěvníky nechyběl ani starosta JUDr. Milan Jančík. Výstava se konala u příležitosti třetího výročí působení Václava Klause ve funkci prezidenta a pro veřejnost byla otevřena do 19. února 2006.

Hudební klub tvrdé muziky

V podzemních prostorách v ulici Na Bělidle je od roku 2000 otevřen klub tvrdé muziky: Rock pub Hells Bells. Původně to byl sklep, než se zde tři nadšenci rozhodli vybudovat „svatyni“ zasvěcenou pekelné hudbě. Přestavba, prováděná svépomocí (včetně originální umělecké výzdoby), stála téměř 1,5 milionu korun. Jako snad žádnému hudebnímu podniku v Praze se ani Hells Bells nevyhnuly problémy s hlukem. Teprve po dlouhé době se podařilo najít kompromis: klub končí v deset hodin večer a celkově se zde hraje méně razantněji než na samém začátku. Název klubu je odvozen od stejnojmenné skladby klasické heavy metalové skupiny AC/DC. Hudební zaměření podniku je však mnohem širší – od hardcoru výš. Nejdříve tady bylo možné slyšet výhradně klasický heavy metal (Iron Maiden, Judas Priest), pak se sklepením převalil black a dead metal, nakonec se zde zabydlel „střední proud“. Kdo má chuť sem zajít, tak za koncert zaplatí od 80 do 100 korun, vstupenky na zahraniční kapely bývají dražší. Provozovatelem klubu a jeho spolujednatel je Petr Hloušek s dalšími dvěma společníky. Pochvaluje si, že od té doby, co se Smíchov stává

samostatným městským centrem, vzrůstá počet návštěvníků klubu.

„Adieu Mozart“

- nový film o Mozartovi

V říjnu roku 2005 byl dokončen v produkci Jiřího Hubače krátkometrážní film věnovaný W. A. Mozartovi a jeho pražským pobytům. Film byl natočen jako pocta Mozartovi u příležitosti umělcova 250. výročí narození, které připadlo na rok 2006. Krátkometrážní snímek vznikl podle scénáře Zdeňka Mahlera v režii Martina Suchánka. Snímek začíná prvním Mozartovým pražským pobytem začátkem roku 1787, kdy byl do Prahy pozván, aby dirigoval uvedení své opery Figarova svatba. Na závěr pobytu obdržel objednávku, aby pro Prahu složil další operu: Dona Giovanniho. V říjnu dorazil s libretistou Lorenzem da Ponte opět do Prahy a ubytoval se na Bertramce, v letovisku pěvkyně Josefíny Duškové. Poslední noc před premiérou právě zde dopsal předehru k Donu Giovannimu. Své pobyty na Bertramce rakouský skladatel považoval za jedny z nejkrásnějších chvil svého života. Dne 7. prosince 1791 Mozart ve Vídni zemřel. Jeho úmrtí Praha uctila zádušní mší v malostranském chrámu sv. Mikuláše, uspořádanou členy pražských divadel, za umělecké účasti Josefíny Duškové. Půl hodiny vyzváněly kostelní zvony a dvanáct studentů stálo s pochodněmi čestnou stráž kolem symbolického katafalku. Při mši bylo provedeno Requiem od Františka Antonína Röslera-Rosettiho. S geniálním skladatelem se do chrámu přišly rozloučit čtyři tisíce Pražanů.

Zdravotnictví a sociální péče

Nemocnice Na Homolce náleží k špičkovým zdravotnickým zařízením Prahy

Největším úspěchem nemocnice bylo získání mezinárodní akreditace Point Commission International, což je prestižní profesionální vyjádření celkové kvality poskytované péče pacientům. Podle ředitele nemocnice MUDr. Oldřicha Šubrtu je součástí akreditace nejen profesionální úroveň poskytovaných odborných služeb na špičkové technické úrovni, ale i celkové zacházení s pacientem. Akreditace sleduje chování lékařů k pacientům, především, jak je zachovávaná nezbytná intimita. Českou medicínu na rozdíl od vyspělých zemí charakterizuje malý respekt k soukromí nemocných. Nejedná se pouze o nahotu, ale i zachovávání lékařského tajemství, tj. především při vyšetřeních a vizitách. Na Homolce funguje tým vnitřních auditorů, kteří sledují dodržování mezinárodních standardů. Lékaři, kteří by porušovali stanovené předpisy, mohou přijít o

značné částky osobního ohodnocení.

V Nemocnici Na Homolce operuje robot

Nemocnice Na Homolce zavedla jako první v České republice chirurgické operace pomocí robota. Robotický operační sál, v hodnotě 45 milionů korun, zde začal fungovat v říjnu roku 2006, ale plný provoz byl zahájen až počátkem roku 2007, kdy by měl počet provedených operačních výkonů stoupnout na 500 až 600 operací ročně. Zařízení bude zároveň sloužit jako národní a mezinárodní školicí centrum. Jedná se o revoluční chirurgickou metodu, díky níž by teoreticky bylo možné operovat pacienta na dálku. Přístroje však v žádném případě zkušeného chirurga nenahradí, ten je přítomen každému výkonu na sále pro případ komplikací. Na rozdíl od lidí však stroj nezná například třes rukou, je obratnější a přesnější. Operace jsou pro pacienty mnohem bezpečnější.

Nové lékařské přístroje ve Fakultní nemocnici Motol

Ve čtvrtek 12. ledna 2006 předalo občanské sdružení „Život dětem“ Pediatrické klinice motolské nemocnice dialyzační přístroj v hodnotě 700 tisíc korun. Pracoviště zároveň získalo zařízení na genetická vyšetření za 119 tisíc Kč a infuzní techniku za 73 tisíc Kč. Přístroje byly zakoupeny z loňského mikulášského „Srdíčkového dne“, při kterém se vybralo 5,2 milionu korun. Nový dialyzační přístroj nahradil zastaralé zařízení, které již nevyhovovalo současným potřebám. „Umělá ledvina“ je důležitá při selhání ledvin nebo po jejich transplantaci a při některých autoimunitních onemocněních. Pravidelné služby poskytuje zdejší dětská klinika dvaceti pacientům. Zároveň byla na zdejší Neurologické klinice dospělých v lednu 2006 v Motole otevřena unikátní laboratoř, určená pro léčení pacientů s roztroušenou sklerózou. Přednosta Neurologické kliniky dospělých Martin Bojar uvedl, že podobných laboratoří je v celé Evropské unii pouze deset. Laboratoř ze vzorku krve odhalí, jak je léčba, kterou pacient podstupuje, účinná, nebo zda je potřeba ji změnit. Mezi léky, které jsou dnes v léčbě roztroušené sklerózy nejúčinnější, patří tzv. interferon. Před otevřením zdejší laboratoře neměli lékaři možnost ověřit si vhodnost léčení. V současnosti v České republice žije deset až třináct tisíc lidí s podobným onemocněním.

Veřejně prospěšná činnost

Dům Šance – dům u vycházejícího slunce

Projekt Šance je prvním preventivním a humanitárním programem pro komerčně pohlavně

zneužívané děti a mládež žijící v ČR. Projekt vznikl v roce 1995 a jeho zakladatelem byl László Sümegh. V roce 1995 se mu podařilo otevřít komunitní centrum ve Smečkách č. 28 v Praze 1. Klienti se zde scházeli dvakrát týdně a podíleli se na výchovném programu. Úterní setkání byla věnována sledování videozáznamů, čtvrté setkání artedílně, hudbě, plavání a výletům. S klienty diskutovali významné osobnosti jako Zdeněk Troška, Vlastimil Harapes, Táňa Fischerová, Petr Janda, Michal David, Petr Muk, Olga Sommerová nebo Petr Novotný. Chovanci pravidelně navštěvovali odborná zdravotnická zařízení, byli testováni na žloutenku a na protilátky HIV/AIDS. Podávalo se jim zde jídlo a byly zde k dispozici základní hygienické potřeby. Lektori klientům poskytovali psychosociální pomoc. Od konce roku 2005 získal humanitární projekt Domu Šance díky radnici Praha 5 nové provozní prostory v bývalé Základní škole Nepomucká v Praze 5. V prostorách vzniklo moderní psychoterapeutické centrum, vybavené počítačovou učebnou, klubovnou, hudebním koutkem, čajovou kuchyní a základním tělocvičným zařízením. Klienti Domu Šance pocházejí ze 70 % z dětských domovů. Po vstupu do společnosti a bez osobního vedení se často ocitají v kriminálních pokušeních a jako prostitutky vytvářejí potenciální zdravotní nebezpečí pro společnost.

Sport a zábava

Parní lokomotiva na smíchovském nádraží

V sobotu 7. ledna 2006 mohli návštěvníci nádraží Praha-Smíchov přihlížet první zkušební jízdě znovuzprovozněné parní lokomotivy, která byla vyrobena v roce 1947 v ČKD Praha. Pravidelný provoz parních lokomotiv na území bývalého Československa byl ukončen v roce 1980. Páru nahradila elektrická energie a dielelektrické agregáty. Z našich tratí tak zmizela romantika, kterou parní vlaky bezesporu přinášely. Smíchovské nádraží Západní dráhy bylo otevřeno již v roce 1862 a patřilo k nejstarším železničním komunikačním uzlům Prahy.

Filip Minařík, žokej z Radotína

Filip Minařík (*1965) je synem předního československého žokeje Ferdinanda Minaříka staršího, který startoval v 70. letech na chuchelské dostihové dráze. Filip začal jako amatér závodně jezdit v patnácti letech, zanedlouho se stal profesionálem a od roku 1996 soutěží v Německu. V premiérové sezóně vyhrál devět dostihů. Martin Rölke v Berlíně-Hoppegartenu byl jeho prvním trenérem. Posléze přesídlil k bývalému šampionovi německých žokejů Peteru Schiergenovi do Kolína nad Rýnem, kde se pracoval mezi spolkovou

špičku. V roce 2000 na koni Tertullianovi vyhrál stovku dostihů, a tím se stal prvním Čechem, kterému se v jednom roce podařilo dosáhnout trojciferného počtu triumfů. V roce 2001 se stal prvním českým žokejem, který vyhrál dostih na slavném pařížském závodišti Longchamp. O tři roky později vybojoval prvenství v Deutsches St. Leger (Gr. 2) a o dva týdny nato vyhrál i dostih s největším světovým statutem Gr. 1 (Group One), italský závod Gran Kriterium, určený pro dvouleté koně. Koncem roku 2005 získal titul šampiona německých žokejů v rovinových dostizích.

Nově upravené fotbalové hřiště SK Motorletu v Jinonicích

Slavnostním výkopem otevřel nově upravené fotbalové hřiště populární herec Jiří Krytinář. Hráčská plocha s umělým osvětlením v Jinonicích vyrostla za dva měsíce a její výstavba stála téměř 15 milionů korun. Divizní tým, který zde hraje, má v současnosti dvacet mládežnických družstev. Klub náročnými úpravami získal hřiště, na kterém je možné pořádat soutěžní zápasy až do úrovně třetí ligy. Zahájení se zúčastnili starostové JUDr. Milan Jančík (Praha 5) a Jan Nádvorník (Praha 15).

Jak se hraje na Smíchově squash?

Squash se hraje mezi dvěma hráči na kurtu, z nichž každý musí používat raketu a míček. Jednotlivé prvky hry jsou specifikovány pravidly. Nejlépe to však ví Jan Koukal, dvaadvacetiletý student Vysoké školy mezinárodních a veřejných vztahů v Praze 5, pocházející z Radotína, který na českých squashových závodech nemá konkurenci. Jan Koukal se squashi, který u nás nemá dlouhou tradici, věnuje od šestnácti let. Získal řadu mistrovských titulů, hrál na zahraničních soutěžích. V současnosti se squashi věnuje už nikoliv jako závodník, ale jako jeho propagátor. Založil „Squashovou akademii Jana Koukala“, chystá se dovážet speciální rakety a oblečení z Brazílie, spolupracuje se squashovou asociací, kde zastává funkci metodika. Profesionálem se však nestal, jak se původně domníval jeho trenér a manažer David Tománek.

Městská zeleň a ekologie

Kvalita ovzduší se v centru Prahy 5 zlepšuje

Radnice Prahy 5 se rozhodla zlepšit kvalitu ovzduší v centrální části města. Přispěje k tomu rekonstrukce třiasedmdesáti kotelen domů ve vlastnictví radnice, které budou vybaveny ekologickým topením na zemní plyn. Tak dojde k omezení exhalací zplodin ze dřeva a uhlí. Finanční prostředky na rekonstrukci kotelen

pohybující se ve výši téměř 270 milionů korun se radnice pokusí získat z fondů Evropské unie. Pokud se v Bruselu peníze podaří zajistit, bude nutné přestavbu topení dokončit v rozmezí dvou let.

Bezpečnost občanů Strážník roku 2005

Dne 1. prosince 2005 ocenil náměstek primátora hl. m. Prahy Rudolf Blažek společně s ředitelem Městské policie hl. m. Prahy Vladimírem Kotroušem sto třicet osm vybraných pražských strážníků za služební věrnost, odvalu a vysokou profesionalitu. Mezi vyznamenanými byl i Jiří Tůma z přestupkového oddělení Městské policie Prahy 5, který získal ocenění „Strážník roku“. U policie slouží již pátým rokem. Největší kriminální problémy zaznamenal v centrální části Smíchova a na Barrandově, častou položku v jeho policejní agendě představovaly krádeže v obchodním centru Nový Smíchov.

Bezpečnost vánočních trhů

Bezpečnost vánočních trhů na pěší zóně Anděl zajišťovala nejen republiková a městská policie, ale také trojice uniformovaných strážců soukromé bezpečnostní agentury „Van Group Int.“ (V. A. N. Group). Majitelem agentury je Viktor Pilař, specialista na bezpečnostní služby a osobní strážce. K práci bodyguarda se dostal v Kanadě, kam odešel s rodiči, když mu bylo patnáct let. Firma sídlí na Plzeňské ulici a bezpečnostní rizika Prahy 5 dobře zná. Agenturu si najala radnice Prahy 5, aby pomáhala zajistit klid a pořádek v době od 28. listopadu do 23. prosince 2005 v oblasti pěší zóny Anděl. Agentura nepřebírala roli policie, ale rozšířené pořádkové služby, ve smyslu „více očí více vidí“. Posláním bylo udržet pod kontrolou bezdomovce, žebráky, opilce, kapsáře a zlodějíčky. Podle starosty JUDr. Milana Jančíka najatá ochranka na pěší zóně Anděl splnila svůj úkol: „Z prostranství zmizeli opilci, bezdomovci a pouliční prodejci, kteří obtěžovali kolemjdoucí,“ řekl Jančík. „Radnice uvažuje o tom, že si ochranku najme znovu o Velikonocích. Činnost přišla radnici na 450 tisíc Kč, což jsou prostředky značné, nicméně radnice nemůže být k bezpečnostní situaci přezíravá.“

Ve Slivenci shořel nákladní automobil

Ve čtvrtek 19. ledna 2006 zasahovali hasiči v ulici K Barrandovu v Praze 5, kde z neznámých příčin začal hořet nákladní automobil Mercedes Atego a hrozilo nebezpečí výbuchu pohonných hmot. V době příjezdu záchranného sboru byl již nákladní automobil celý v plamenech. Na likvidaci byl nasazen proud tlakové vody a vodní paprsek z cisterny. Požár automobil zcela

zničil, a to včetně přepravovaného nákladu. Jak se později zjistilo, příčinou byla vadná elektroinstalace startéru. Škoda se vyšplhala na jeden a půl milionu korun.

Osobnosti, výročí, zajímavosti Začal rok Wolfganga Amadea Mozarta

V roce 2006 si svět připomenul 250. výročí narození rakouského hudebního skladatele W. A. Mozarta, jehož tvorba a životní osudy jsou spjaty i s venkovskou usedlostí manželů Duškových Bertramkou. Oslavy pod názvem: „Mozart Praha 2006“ se konaly pod záštitou prezidenta České republiky Václava Klause, primátora hl. m. Prahy Pavla Béma a za podpory řady dalších kulturních institucí. W. A. Mozart, který se narodil 27. ledna roku 1756 v Salcburku, s Josephem Haydnem a Ludwigem van Beethovenem představují vrchol hudebního klasicismu. Po úspěšné pražské premiéře jeho opery Don Giovanni se Praha stala jeho druhým domovem. V Praze vyšel první Mozartův životopis, vznikla zde první mozartovská společnost a v roce 1837 byl v univerzitní knihovně vybudován první mozartovský památník. Nejhlubší vztah Mozarta k Praze však představuje Bertramka, kde na pozvání manželů Duškových několikrát pobýval. Od roku 1956 usedlost slouží jako Památník W. A. Mozarta a manželů Duškových. V jubilejním roce se muzeum stalo jedním z hudebních center, kde byl připomenut skladatelův význam pro naši kulturu.

Wolfgang Amadeus Mozart

*27. ledna 1756 Salzburg, †5. prosince 1791 Vídeň
Rakouský hudební skladatel, pianista a houslista. Autor mnoha skladeb nejrozličnějších forem, od oper, oratorií, chrámových a

symfonických děl po písni a drobné instrumentální skladby, jež jsou stále živou repertoárovou součástí snad všech profesionálních i amatérských interpretů klasické hudby. Ač byl v Evropě obdivován již jako hudebně zázračně nadané dítě, jeho skladatelskému umění se dostalo plného uznání a obdivu až v Praze po uvedení jeho nejvýznamnějších oper, Figarovy svatby a Dona Giovanniho.

Život a dílo

Otec Wolfganga Amadea a jeho o necelých pět let starší sestry Marie Anny (Nannerl), houslista salzburské dvorní kapely Leopold Mozart, představoval své děti od jejich útlého mládí jako zázračně hudebně nadané. Již od roku 1763 cestuje Mozartova rodina celá tři léta po západoevropských zemích a pořádá koncerty a vystoupení i před nejvýznamnějšími evropskými osobnostmi jako například ve Versailles před králem Ludvíkem XV., nebo v Londýně u královského dvora Jiřího III. a jeho ženy Charlotty Sophie. Obdobné cesty s návštěvami různých evropských měst a rezidencí absolvoval Wolfgang i v dalších letech, pokud byl ještě dítětem s otcem nebo matkou, později sám nebo v doprovodu manželky a přátel. Také do českých zemí se dostal poprvé ještě jako dítě, i když za poněkud neblahých okolností. Na podzim roku 1767 se ve Vídni objevila epidemie neštovic, které dokonce před svatbou podlehl nevěsta sicilského krále Ferdinanda IV. Neapolského, arcivévodkyně Josepha. Mozartovi, kteří předpokládali, že využijí příležitosti svatebních slavností a uspořádají koncertní vystoupení svých dětí, přijeli do Vídně také. Podlehl však nastalé panice před smrtelnou nákazou a 23. října odjeli nejdříve do Brna a v zápatí po návštěvě bratra salcburského arcibiskupa a později zemského hejtmána moravského Franze Antona Schrattenbacha do Olomouce. Zde se však u Wolfganga i Nannerl projevily neštovičné vesikuly, takže Mozartovi, kteří bydleli nejprve v hostinci „Černý orel“, uvítali přijetí zdejšího preláta, hraběte Leopolda Antonína Podstatského-Liechtensteina, který je ubytoval v domě kapitulního děkanství. Zde se děti léčily do vánoc 1767 a po uzdravení rodina odjela opět do Brna, kam se dostala o Štědrém dnu. Účelem brněnské zastávky bylo uskutečnit se Schrattenbachem dohodnuté vystoupení. Wolfgang se svou sestrou zde také vystoupili 30. prosince. V Brně se zdrželi téměř dva týdny a 9. ledna opět odjeli do Vídně. Dalších devatenáct let však již Mozart na území Čech nebo Moravy nevstoupil, až začátkem roku 1787. S řadou hudebníků, kteří pocházeli z českých zemí se ovšem stýkal nejen ve Vídni, ale i na svých cestách. Také v Salzburku byl od roku 1778 členem dvorní kapely např. hoboista a skladatel Josef Fiala, který se stal přítelem Mozartovy rodiny a o němž můžeme najít zmínky až do roku 1786 v řadě dopisů, psaných zejména Leopoldem Mozartem.

Pro otce Mozarta a především syna Wolfganga se stal velmi důležitým okamžik, kdy se seznámil s českým skladatelem Josefem Myslivečkem. O prvních setkáních s Myslivečkem se Leopold Mozart zmiňuje ve svých dopisech z března, srpna a října 1770. Stalo se tak v průběhu první Wolfgangovy cesty do Itálie se svým otcem, která trvala od 13. 12. 1769 do 28. 3. 1771. Leopold Mozart, v souvislosti s Myslivečkem dokonce v dopise z 27. října 1770 píše: „uzavřeli jsme opravdové, vzájemné přátelství“. Na mladého Wolfganga mělo pak toto seznámení a postupné poznávání Myslivečkových skladeb významný vliv. Zejména jeho rané opery a symfonie nesou místy zřetelnou pečeť Myslivečkova kompozičního vlivu. Ve Vídni a na svých cestách Evropou se Mozart osobně seznámil i s dalšími hudebníky, původem z českých zemí. V Paříži se spřátelil s mannheimskými hudebníky, kteří zde právě působili, také s Janem Václavem Stichem, zvaným Punto. Jeho virtuoza hry na lesní roh Mozarta velmi ovlivnila při komponování skladeb pro tento nástroj. Hobojista a člen císařské dvorní kapely Jan Nepomuk Vent s Mozartem často hrával, znal jeho díla a proto ho Mozartova vdova doporučila jako znalce jeho skladeb pro dechové nástroje nakladateli Andrému. Vent také upravoval Mozartovy skladby pro soubory dechových nástrojů. S Leopoldem Koželuhem se Mozart zpočátku stýkal přátelsky, později je však rozdělily protichůdné kritiky jejich skladatelského umění. Snad nejvýznamnějším setkáním, s určitým vlivem na budoucí úspěchy v Praze, bylo Mozartovo setkání s Josefou a Františkem Xaverem Duškovými. V létě roku 1777 se totiž rodina Leopolda Mozarta seznámila s Duškovými v Salzburku, kteří sem přijeli jako novomanželé, aby se představili příbuzným Josefy, zejména dědovi, který byl významným salcburským občanem a přítelem rodiny Mozartů. Mozartovi na jejich počest uspořádali domácí koncert, na němž vystoupili vedle Duškové i Wolfgang a jeho sestra Nannerl. Mozartovi a Duškovi tímto navázali celoživotní přátelské, písemné i osobní kontakty. Ty se pak také staly jedním z podnětů, které nasměrovaly i Wolfgangovy cesty do Prahy. Praha a její umělecké prostředí bylo tehdy pro mnoho dobových umělců velmi důležité. Již první Mozartovo operní dílo, uvedené v Praze na podzim roku 1782, tedy hned několik měsíců po vídeňské premiéře, Únos ze Serailu, bylo přijato s velkým pochopením. Velmi úspěšné přijetí jeho opery Figarova svatba pražským obecnstvem se však stalo prvním významným signálem k tomu, že se Mozartova tvorba, ve Vídni v konkurenci italské tvorby dosti přehlížená, stala objektem evropské pozornosti. Praha totiž, jak se, mimo jiné, ve svých pamětech zmiňuje pražský a později drážďanský herec Anton Genast, byla uznávaným kulturním a uměleckým arbitrem nejen pro hudbu a divadlo, ale

i pro výtvarné umění a architekturu a kladná doporučení pražské šlechty usnadňovala umělcům přístup i do jiných aristokratických rezidencí v Evropě a k tamním uměleckým příznivcům. Důsledkem mimořádné obliby Figarovy svatby bylo proto i pozvání autora do Prahy, který zde svou první návštěvu, doprovázen manželkou a Franzem de Paula Hoferem, uskutečnil od 8. ledna do poloviny února 1787. A třeba úspěch Figarovy svatby již Mozartovo jméno a osobnost v Praze uvedl ve známost, přesto se jeho představení, zejména pražským aristokratům, neobešlo bez doporučujícího dopisu, který pro něj ve Vídni napsal hrabě (asi Johann Adam) Auersperg, a kterým se Mozart v Praze vykázal u hraběte Vincence Valdštejna. Pak již mohl vystoupit i před pražskou veřejností a ve Stavovském divadle dirigovat provedení své opery Figarova svatba. 19. ledna ještě uspořádal akademii, na níž vystoupil jako klavírista a v premiéře uvedl svou „Pražskou“ symfonii D dur. Byl přijímán předními pražskými aristokraty a stýkal se s významnými pražskými uměleckými osobnostmi. Pražský básník Anton Daniel Breicha složil dokonce z podnětu pražských hudebníků a milovníků hudby po úspěchu Figarovy svatby báseň, jemu věnovanou. Sám Mozart byl udiven nebývalou oblibou své opery, jestliže Gottfriedu Jaquinovi 14. ledna 1787 z Prahy napsal: „Přihlížel jsem však s potěšením, jak všichni ti lidé [na tzv. bretfeldovském bále, kam byl pozván] radostně poskakovali při hudbě mého Figara, upravené v samé čtverylky a německé tance; - neboť zde všichni mluví jen o – Figarovi; všichni hrají, troubí, zpívají a hvízdají jen – Figara. Nikdo nechodí na jinou operu než na Figara a věčně Figara; jistě velká čest pro mne“. Velká obliba Figarovy svatby a jejích melodií přiměla pak podnikavého a prozíravého divadelního impresária Pasquale Bondiniho k objednání nové opery. Tou byla opera Don Giovanni a její provedení přivedlo Mozarta s manželkou opět do Prahy. Přijel sem 1. října a setrval do poloviny listopadu 1787. Téměř celý říjen se také podílel na nastudování své nové opery. 8. října zaznamenává Prager Oberpostamtszeitung navíc příjezd libretisty Lorenza da Ponte. 29. října Mozart diriguje v Nosticově stavovském divadle premiéru své „mit Sehnsucht erwartete“ (s touhou očekávané) opery. O reakci na její úspěch se pak zmiňuje i v dopise svému příteli Gottfriedu Jaquinovi do Vídně: „Všemožně se zde snaží přemluvit mne, abych ještě několik měsíců zde zůstal a napsal ještě jednu operu...“ Další pražská Mozartova návštěva byla jen letmá. Uskutečnila se 10. dubna 1789. Mozart doprovázel knížete Karla Lichnovského na cestě přes Prahu, Drážďany a Lipsko do Berlína. Při této zastávce chtěl navštívit hraběte Canala a Pachtu, ale žádného nezastihl. Setkal se pouze s Františkem Duškem, se kterým poobědval, a od kterého se dozvěděl, že jeho manželka Josefa je momentálně

v Drážďanech. Také navštívil impresária Guardasoniho, se kterým sjednal honorář za příští operu a po půldenním zdržení odjel večer do Drážďan, kde se setkal s Duškovou. S ní zde také v kurfiřtské rezidenci Friedricha Augusta III. uspořádal hudební akademii. Poslední Mozartova návštěva v Praze se uskutečnila v době od 25. nebo 26. srpna do poloviny září 1791. Podnětem k této návštěvě byla objednávka další Mozartovy opery pro Prahu, potvrzená smlouvou impresária Domenica Guardasoniho s divadelní komisí Českého sněmu ze dne 8. července 1791. Mozart předpokládal její úspěch a přízeň panovníka a to ho také i přes již zjevné zdravotní obtíže k cestě do Prahy přimělo. Novou operou byla La Clemenza di Tito, komponovaná pro pražské slavnosti, spojené s korunovací císaře Leopolda II. za krále českého. Mozart přijel do Prahy doprovázen opět manželkou a také svým žákem a pomocníkem, mladým skladatelem, Franzem Xaverem Süssmayerem. Süssmayer údajně Mozartovi pomáhal s komponováním recitativů k opeře. Asi týden po příjezdu, 2. září zde Mozart dirigoval slavnostní představení Dona Giovanniho a hned nato 6. září, za přítomnosti císaře, císařovny, jejich suit a dvorní společnosti, premiéru své nové, korunovační opery. Nepřízeň vídeňského dvora vůči Mozartovi se však projevila i v Praze, velmi chladným až odmítavým přijetím jeho díla. Císařovna označila operu dokonce hanlivým „porcheria tedesca“ (německé svinstvo). Je zajímavé, že nejvyšší tehdejší český purkrabí, hrabě H. Rottenhahn konstatoval odmítavý postoj dvora vůči Mozartovi a jeho dílu i ve svém písemném vyjádření, v němž mj. napsal: „...u dvora se také projevil vůči Mozartově kompozici předpojatý odpor“. Podstatně rozdílný vztah k nové opeře ovšem vyjádřilo pražské obecnstvo tím, že si naopak operu velmi oblíbilo a Titus také zůstal ještě po řadu let na repertoáru pražské operní scény. Mozartovi neúspěch jeho díla nesporně přitížil nejen psychicky, ale i v jeho již dosti narušeném zdravotním stavu. Také jeho rozloučení s Prahou bylo podle dobových svědectví nepříliš radostné, jakoby v předtuše brzké skladatelovy smrti. Ta nastala přesně tři měsíce po pražské premiéře Tita, a ačkoliv ve Vídni nevzbudila větší pozornost, hudebníci Stavovského divadla vydali o jeho skonu tištěné smuteční oznámení, v němž také sdělili, že 14. prosince 1791 uspořádají v chrámu sv. Mikuláše smuteční slavnost k počtě zesnulého. Smuteční slavnost byla velkolepá. Již den předtím bylo tištěné parte rozdáváno předním pražským osobnostem a před zahájením slavnosti i přítomným v chrámu. Uprostřed chrámu byl vystaven katafalk s čestnou studentskou stráží s pochodněmi a opásanou černými šerpami. Z chrámového kůru znělo Requiem Františka Antonína Rösslera-Rosettiho v provedení divadelního orchestru a sólistů v čele s Josefou Duškovou. Účastníků bylo

v kostele podle novinové zprávy v Prager Oberpostamtszeitung na čtyři tisíce. O měsíc později, 14. ledna 1792 byl v Praze, ve Stavovském divadle uspořádán ještě velký vzpomínkový koncert z Mozartových děl, na kterém mimo jiné znovu vystoupila i Josefa Dušková.

Pražské stopy

Při své první pražské návštěvě byl Mozart s manželkou osobním hostem hraběte Jana Josefa Thuna, který ho ubytoval ve svém paláci na Malé Straně. Nebylo to ovšem jen Mozartovo umění, které ho uvedlo do Thunovského paláce, ale velmi pravděpodobně také jeho příslušnost k hnutí svobodných zednářů. Hrabě Thun byl dokonce velmistrem pražské lóže „U opravdové svornosti“, obdobně byl i další pražský Mozartův příznivec, Emanuel Josef de Malabaila hrabě Canal zakladatelem lóže „K pravdě a jednotě“. To byly důležité kontakty, které Mozartovi otevíraly dveře do všech pražských šlechtických paláců a významných měšťanských domů. Při své druhé návštěvě Prahy bydlel Mozart zpočátku v domě „U tří lvů“ na Uhelném trhu. Pravděpodobně aby mohl v klidu provést závěrečné práce na opeře Don Giovanni, hlavně dopsat nedokončené části díla a napsat predehru, přijímá pozvání manželů Duškových k pobytu na Bertramce. Zde podle záznamu ve vlastním seznamu děl operu, respektive některé její části, dokončil 28. října 1787. Do něho si také zapsal další své skladby, které za tehdejšího pobytu na Bertramce vytvořil: 3. listopadu scénu pro madame Duškovou Bella mia fiamma addio, a 6. listopadu dvě písně Es war einmal ihr Leute a Das Traumlied. Také při své třetí návštěvě Prahy, na podzim 1791, bydlel Mozart u Dušků, pravděpodobně také na Bertramce. Po premiéře opery Titus a po úspěšném zvládnutí klarinetových sól v ní požádal klarinetistu Anton Stadler Mozarta o zkomponování koncertu pro jeho nástroj. Mozart mu brzy vyhověl a již 16. října uspořádal Stadler v Nosticově stavovském divadle akademii, na níž koncert v premiéře přednesl. Mozartova osobnost však v Praze zanechala nejvýraznější stopu tím, že některé jeho melodie téměř zlidověly a jeho hudba po celé další půlstoletí ovlivňovala jak repertoár zdejších hudebních interpretů, tak i tvorbu skladatelů. Jeho operní árie s podloženými latinskými graduálními, ofertorijními a dalšími texty navíc zněly po českých zemích i z venkovských kostelních kůrů. Můžeme dokonce říci, že silný Mozartův kult svým způsobem a do jisté míry zde v první polovině 19. století, omezoval průnik tvorby dalších skladatelů, například i Beethovena a skladatelů nastupujícího hudebního romantismu. Díky pražským nadšencům a obdivovatelům Mozartova díla se brzy vytvořila mozartovská tradice, která v Praze přetrvává od doby, kdy se majitelem Bertramky stala rodina pražského velkoobchodníka Lamberta Popelky. Od

roku 1927 ji symbolizuje Mozartova obec, ještě před ní sbírka Mozartových děl v Univerzitní knihovně v Klementinu, známá jako „Mozartův památník“, a Bertramka, nyní coby Památník W. A. Mozarta a manželů Duškových. V letní vile manželů Duškových, kde Mozart dokončil operu Don Giovanni, jsou ve stálé expozici shromážděny dobové dokumenty, tisky, rukopisy, obrazy, hudební nástroje i osobní památky na Mozartovy návštěvy Prahy. V sale terreně a zahradě usedlosti se pořádají pravidelné koncerty komorní hudby. Mozartovské pražské slavnosti byly zahájeny 2. ledna 2006 ve Stavovském divadle operou W. A. Mozarta Don Giovanni. Na Bertramce se uskutečnily následující akce: 28. 1. mozartovský koncert v podání pěvců: Ivety Jiříkové a Vladimíra Chmelo (klavír Irina Rovenská); 15. 4., 19. 4., 26. 4. a 29. 4., 3. 5., 10. 5. 6. 5., 13. 5., 17. 5., 20. 5., 24. 5., 27. 5., 28. 5., 31. 5., 3. 6., 7. 6., 17. 6., 21. 6., 24. 6., 28. 6., 30. 6., 7. 7., 14. 7., 28. 7. 2006 se zde konaly pořady „Mozart a Praha“, „Hudební tradice rodiny Mozartů“ a „Mozart a čeští mistři 18. století“ a dne 28. 7., 4. 8., 11. 8. 18. 8., 25. 8. 2006 se tady konaly Zahradní koncerty. Po celý červenec každou středu a sobotu zde zněly skladby F. X. Duška. W. A. Mozarta, L. van Beethovena, A. Dvořáka, V. Nováka, P. I. Čajkovského, L. Janáčka, P. Ebena a dalších v cyklu „Z historie Bertramky“. V neděli 21. 5. 2006 byl na Bertramce proveden mozartovský koncert Pražského jara. V září se zde uskutečnil hudební festival mladých interpretů s premiérami skladeb soudobých autorů, věnovaných Mozartově památníku: „Mozartiana Iuventus“. V říjnu zde vystoupilo Talichovo a Škampovo kvarteto; také Bennewitz Quartet, M. Nostitz Quartet, Heroldovo a Stamicovo kvarteto a Hager Trio. V sobotu 9. prosince mozartovský cyklus na Bertramce uzavřelo vystoupení houslisty Ivana Ženatého a klavíristy Reskonda Wrighta. Mozartovské oslavy byly ukončeny 14. prosince 2006 ve Smetanově síni Obecního domu hl. m. Prahy slavnostním koncertem Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, kde v Mozartových Koncertních áriích a Symfonii č. 39 Es dur KV 543 vystoupila pěvkyně Eva Urbanová.

Zajímavosti

I když se Mozart velmi brzy kompozičně dopracoval ke svému osobitému stylu, nemůžeme přehlédnout skutečnost, že i čeští skladatelé ho do jisté míry ovlivňovali, neboť jejich skladby byly, zejména v jeho mladším tvůrčím období, významným příkladem pro jeho vlastní tvorbu. Jiří Antonín Benda Mozarta zaujal především svými dramatickými melodramy Ariadna na Naxu a Medea. Když mu bylo předběžně nabídnuto, aby zkomponoval melodram, napsal v dopise z 12. listopadu 1778 svému otci: „Vy víte, že Benda byl mezi luteránskými kapelníky vždy mým oblíbencem. Tato dvě díla mám tak rád, že je vozím

s sebou.“ Svůj houslový koncert B dur (K 207) například napsal vyloženě pod dojmem poslechu hry houslistů Pietra Nardiniho a Gaetano Pugnaniho, když se seznámil s Myslivečkovými koncerty. Myslivečkova melodika se ozývá dokonce i mnohem později, například ve slavném menuetu v opeře Don Giovanni, jenž je nápadně blízký Myslivečkovu menuetu v oktetu pro dechy, nebo v opeře Kouzelná flétna, v Monostratově árii „Alles fühlt der Liebe Freuden“, jejíž melodie odpovídá tématu z Myslivečkovy symfonie, kterou Mozart cituje ve svém dopise z 22. 12. 1770. Také Mozartova píseň „Ridente la calma“ (K 152) je vlastně určitá klavírní úprava Myslivečkovy árie „Il mio caro bene“. Její zpracování bychom měli podle některých úvah v mozartovské literatuře také chápat jako Mozartův projev úcty k váženému příteli. Srovnáme-li vůbec melodiku Mozartovu s melodikou jeho českých hudebních předchůdců a dokonce i s některými českými lidovými písněmi (jak poukazuje např. Paul Nettl), můžeme v nich najít leccos melodicky i rytmicky shodného a lépe pochopit, proč právě v Praze a vůbec v českých zemích měly jeho skladby tak velký ohlas a bezprostředně rezonovaly s hudebním cítěním všech vrstev obyvatelstva. Mnoho dalších zajímavostí o Mozartovi nacházíme i v nejrůznějších historkách, jak je zaznamenali ti, co Mozarta poznali a stýkali se s ním. Řada jich, ať pravdivých nebo méně věrohodných, je vytištěna mj. i v prvních skladatelových životopisech, které vydali František Němeček v Praze roku 1798 a podruhé v roce 1808, poté druhý manžel Constanze Mozartové Georg Nikolaus von Nissen ve Vídni v roce 1828, a ve stejném roce opět v Praze knihkupec Johann Aloys Schlosser. Jistě je pozoruhodné, že právě v Praze byly tiskem vydány dva z nejstarších Mozartových životopisů, a že po nich teprve až v roce 1843 byla A. D. Ulybyševem v Moskvě vydána třísvazková Mozartova monografie. A dodatkem nebude asi bez zajímavosti ani skutečnost, že Mozartova vdova Constanze ponechala v Praze nějakou dobu na vychování své dva syny. Pečovali o ně manželé Duškovi, prof. František Němeček, Jan August Vitásek a další.

Reflexe

O Mozartovi bylo napsáno velmi mnoho knih, studií a článků. Ty jen potvrzují velikost a význam jeho osobnosti a jeho tvůrčího odkazu. My si zde Mozartovu osobnost připomeňme alespoň několika následujícími charakteristikami a výroky. V dopise houslisty Antonína Kammela hraběti Vincenci z Valdštejna (z 30. 4. 1765) se můžeme dočíst o jeho setkání s mladým Mozartem toto: „...Vaše excellence by měla slyšet světový zázrak, jeho syn [=Leopolda Mozarta], který je 8 let star, hraje na instrument velice virtuózně, skládá jako

anděl, i nejtěžší věci hraje prima vista, přitom má rozum, jaký může mít pouze jen 40-50 let starý muž...“ Johann Wolfgang von Goethe v rozhovorech s Eckermannem poznamenal k Mozartovi: Hudební talent zázračných osobností, jakým je Mozartův zjev, se zřejmě může projevit i příliš brzy. Právě v tom je hudba něco zcela vrozeného, niterného, to co zevně nepotřebuje žádný velký podnět a žádnou životem získanou zkušenost“. Joseph Haydn pak o Mozartovi prohlásil: „Říkám to před Bohem a jako čestný muž, že Mozarta považuji za největšího skladatele, o kterém jsem kdy slyšel; má vkus a nadto obrovské kompoziční znalosti“. Mozartův libretista Lorenzo da Ponte vyjádřil nadšení vyvolané Mozartovými operami těmito slovy: „Měl jsem příležitost zhlédnout provedení tří oper, které jsem napsal pro Mozarta. Není však lehké popsat nadšení, které tato hudba u Čechů vyvolala“. Charles Gounod o Mozartovi řekl: „Co Mozarta předurčuje k tomu, aby byl absolutně jedinečným geniem, je stále a nerozlučně sepětí krásy formy s pravdivostí výrazu. V pravdě je lidský, v krásě božský“.

ÚNOR

Z radnice

Praha 5 má vyrovnaný rozpočet

Zastupitelstvo MČ Praha 5 schválilo hospodaření a závěrečný účet obce z minulého roku. Radnice v roce 2005, podobně jako v předchozích letech, hospodařila s přebytkem. Pro rok 2006 bude rozpočet opět vyrovnaný. Vychází z reálných možností v příjmech a směřuje k zajištění potřeb zdejších obyvatel prostřednictvím výdajové stránky rozpočtu. Rozumná redukce majetku radnici umožňuje realizaci větších investičních projektů ve prospěch celého regionu. Celkově se počítá s objemem výdajů ve výši 790 533, 6 tisíc Kč. K vyrovnaní rozpočtu je ještě použito 11 000 tisíc Kč, osmimilionová splátka přechodné finanční výpomoci poskytnutá Praze 8 na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002 a 300 tisíc Kč z přebytku hospodaření z minulých let. Příjmová stránka rozpočtu se skládá z vlastních příjmů, dotací od státu, z hl. m. Prahy a z převodů ze zdaňované činnosti. Vlastní příjmy jsou očekávány ve výši 93 667,6 tisíc Kč a jsou tvořeny hlavně místními a správními poplatky, výnosem daně z nemovitostí a za poskytované služby. Součástí příjmů jsou i výnosy z výherních hracích přístrojů ve výši 9 500 tisíc Kč, které jsou směřovány na kulturní, společenské a sportovní akce (např. Febiofest, vánoční slavnosti). Dotace ze státního rozpočtu činí částku 88 003 tisíc Kč, ta směřuje především do školství, sociálního zabezpečení, na sociální dávky a do výkonu státní správy. Neinvestiční dotace z Magistrátu hl. m. Prahy představuje objem 197 863 tisíc Kč. Rozhodující část příjmu Městské části Praha 5 (51, 3 %) tvoří převody ze zdaňované činnosti ve výši 400 000 tisíc Kč, z čehož jsou kryty investiční výdaje a údržba majetku. Radnice plánuje utratit 790 533,6 tisíc Kč, na neinvestiční výdaje (provozní) případně 515 450,6 tisíc Kč. Velkou část rozpočtu pohltní školství. Celkem 151 060, 8 tisíc Kč. Zajištění kulturních akcí bude stát 2 320 tisíc Kč. Značné jsou i výdaje na životní prostředí, schválený objem prostředků dosáhl výše 80 730 tisíc Kč. Investice poplynou do dopravní infrastruktury (700 tisíc Kč). Lávka pro pěší na Barrandově (ulice K Barrandovu) bude stát 26 000 tisíc Kč. Spolufinancování provozu autobusové linky číslo 128 na Žvahov a oprava dopravního značení v regionu Prahy 5 přijde na 1 500 tisíc Kč. Oblast bezpečnosti pohltní okolo 3 805 tisíc Kč. Investiční výdaje v daném rezortu se předpokládají 1 500 tisíc Kč. Zdravotnictví si vyžádá 5 318 tisíc Kč, zajištění lékařské služby první pomoci přijde na 4 000 tisíc Kč. Protidrogová prevence si vyžádá 1 268 tisíc Kč. Investice do Zdravotnického střediska

Barrandov (výtahy) pohltní 3 300 tisíc Kč. Celkové výdaje na kulturu představují 152 558, 5 tisíc Kč. Výstavba Sportovního centra Barrandov bude stát 124 500 tisíc Kč. Dále radnice poskytne dotace řadě kulturních zařízení Prahy 5 (Švandovo divadlo, Mezinárodní knižní veletrh, Dny evropského dědictví aj.). Do rozpočtu se promítají i náklady na vydávání časopisu Pražská Pětka (7 500 tisíc Kč aj.). S částkou 6 596 tisíc Kč počítá radnice na rozvoj bydlení. Samospráva stojí radnici v oblasti provozní 45 527 tisíc Kč, služby 28 490 tisíc Kč, modernizace budov 12 550 tisíc Kč. Mzdové výdaje na samosprávu se budou pohybovat v celkové výši 126 633 tisíc Kč. Rozpočet pro rok 2006 zastupitelstvo schválilo dne 16. února 2006.

Bezdrátový internet na Praze 5

Již jeden rok se mohou zájemci z Prahy 5 bezplatně připojit na internetovou síť „praha5.net“. Podle Bc. Martina Stránského, zástupce starosty radnice Prahy 5, nabídka doposavad využilo 6500 uživatelů, to znamená, že se jedná o 20 % zdejších domácností. Myšlenku „internet zdarma“ ocenila i odborná porota na Mezinárodním veletrhu Invex v Brně, kde radnice Prahy 5 získala nejvyšší ocenění: „Křišťálový disk“. Takzvaná WiFi síť umožňuje komukoliv na území páté městské části bezplatně se připojit k internetu rychlostí 64 kilobitů za sekundu. Spojení zajišťují vysílače anonymní registrace. O bezplatný internet projevují zájem i další městské části Prahy. Bezplatný internet chce také zavést Praha 13. Zkušební provoz by měl být zahájen na přelomu února nebo března. Počítá se s rychlostí 128 kilobitů za vteřinu. V souvislosti se záměrem Magistrátu hl. m. Prahy vytvořit celopražskou nekomerční internetovou síť se v posledních měsících zvedla vlna negativních ohlasů proti připravovanému projektu, a snaha o jeho ukončení pomocí žaloby u Úřadu pro hospodářskou soutěž (UOHS). Úřad podal žádost do Bruselu, s tím, zda síť neporušuje nařízení Evropské unie.

Úřední oznámení

O voličské průkazy bylo nutné žádat

Při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se uskutečnily 2. a 3. června 2006, bylo také možné volit na voličský průkaz (mimo své trvalé bydliště). Ten zájemcům vydal Úřad městské části Praha 5, odbor občanskosprávní. O vydání voličského průkazu bylo nutné žádat, buď písemným podáním (nejpozději 7 dnů před zahájením voleb), nebo osobně. Žadatel prokazoval totožnost a údaj o trvalém pobytu v Praze 5. Poštou byly voličské průkazy zasílány pouze na území ČR. Pokud jednání zajišťovala jiná osoba, musela být vybavena plnou mocí s ověřeným podpisem žadatele.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Nový kolektor propojí oba břehy Vltavy

Rada Magistrátu hl. Prahy rozhodla dne 23. února 2006 o výstavbě podzemního kolektoru, který spojí oba břehy Vltavy. Podzemní ražený tunel, určený pro elektrorozvody, vodovodní a plynové potrubí, povede z pravého vltavského břehu směrem na Smíchov. Přívod nových energetických sítí podstatně umožní stavební rozvoj Smíchova. Projektová dokumentace k unikátní stavbě s příznačným názvem Centrum-Smíchov bude stát 17 milionů korun. Stavba je zcela ojedinělá, neboť kolektor jako první povede pod řekou a zajistí energetické propojení obou břehů. Výstavba kolektorů je výhodná zejména pro snadnější manipulaci s energetickými rozvody při haváriích a poruchách. Při povodních v roce 2002 byly škody na inženýrských sítích uložených v kolektorech nulové, poškozena byla pouze některá čidla a elektroinstalace pro vlastní potřeby kolektorů. O bezpečnost celého systému se starají celkem tři dispečinky, které podzemí monitorují 24 hodin denně. Každé otevření dveří, rozsvícení, zvýšení hladiny oxidu uhelnatého nebo metanu či zvýšení vlhkosti je na dispečinku ihned hlášeno a dispečer tak může okamžitě zasáhnout. Bezpečnostní systém pražských kolektorů je odborníky hodnocen jako jeden z nejlepších ve světě. Kilometr štol stojí v průměru 700 tisíc korun. Začátek kolektORIZACE metropole sahá do roku 1968. První podzemní technický tunel byl uveden do provozu v Chotkově ulici a měří 128 metrů. Další vznikly na sídlištích v Ďáblicích, v roce 1977 na Václavském náměstí, v roce 1979 v Celetné ulici nebo v roce 2002 Na Příkopech. Další propojení obou břehů Vltavy se plánuje v rámci rekonstrukce Hlávkova mostu.

Podniky a podnikatelé

Pivovar Staropramen připravuje změny

Od začátku roku 2007 smíchovský pivovar Staropramen zrušil výrobu piva v pivovaru Braník, který zavřel. Branické pivo se má ve Staropramenu vyrábět ve stejné kvalitě a podle shodných postupů. Voda však bude jiná, Staropramen použije vodu z vlastních studní. Investice přesáhne 20 milionů EUR (cca 570 milionů korun). Koncern Pivovarů Staropramen náleží do majetku brazilsko-belgické nadnárodní firmy SABMiller, která sídlí v Belgii (Inbev).

Vypalování sudů ve smíchovském pivovaru

V rámci konkurenčního boje mění Staropramen i vizuální podobu pivních láhví, etiket a označení hospod, kde se jejich pivo točí. Doposavad se zdejší pivo stáčelo do hnědých NRW láhví. Nový obal bude o 60 gramů lehčí než současný typ, plně naložený kamion Staropramenem tak bude mít o 1,5 tuny nižší hmotnost. Důležitá je i atraktivnost obalu, aby zaujal zákazníka. Pivovary Staropramen mají asi 14 % podíl na domácím trhu, mezi další značky Staropramenu patří např. Velvet, Ostravar, Kelt nebo belgická Stella Artois. Po plzeňském Prazdroji, který je největším českým pivovarem a vývozcem piva (23 %), je Staropramen co do velikosti odbytu na druhé příčce (21 %), teprve po něm následuje budějovický Budvar. V roce 2005 se od nás vyvezly tři miliony hektolitřů zlatého moku. V Česku je evidováno 475 druhů piv. Osmdesát místních značek piv se může zařadit mezi tzv. „speciály“, většinou to jsou 13 a více stupňová piva. Ve světové statistice spotřeby piva stále vede Česká republika, kde se na hlavu za rok vypije 316 půllitrů, s 278 půllitry následuje Irsko, ale Velká Británie spotřebuje na hlavu a rok pouze 198 půllitrů piva.

Akciový pivovar na Smíchově

Byty a bytová politika

Nabídkové řízení na získání bytu

Podle předsedy bytové komise rady MČ Praha 5 Ing. Jana Matouška radnice pravidelně vypisuje nabídkové řízení na pronájem bytů, které jsou ve vlastnictví zdejší obce. Jedná se o dva typy

nabídkového řízení. První typ zahrnuje byty, které prošly rekonstrukcí a je možné je bez dalších zásahů užívat. V takových případech radnice stanoví minimální nájemné, za které daný byt pronajme, což obvykle činí 100 Kč/m² a měsíc, a následně byt pronajme tomu, kdo nabídne nejvyšší měsíční nájemné. Druhý typ nabídkového řízení představují byty, které je nutné nejprve opravit, nebo byty, na kterých vážně pohledávka po předchozím nájemci. Prostory jsou poskytovány na úpravu vlastním nákladem. V obou případech je předem stanovena výše nájemného, a to obvykle ve výši 100 Kč za metr čtvereční a měsíc. U druhého typu nabídkového řízení rozhoduje o výběru uživatele los. Nabídka je vypisována jednou za měsíc nebo za dva měsíce. Termíny nabídkového řízení jsou zveřejněny na úřední desce a na internetových stránkách. Řízení se může účastnit každý plnoletý a bezúhonný občan České republiky, který není vlastníkem jiné nemovitosti. Nájemní smlouvy jsou uzavírány na pět let s možností dalšího prodloužení.

Školství a dětské aktivity

Sloučení speciálních základních škol se prozatím nekonalo

Rada hl. m. Prahy v úterý 7. února 2006 neschválila sloučení dvou speciálních škol doposud působících v ulici V Olšinách v Praze 10 a Na Zlíchově v Praze 5. Radnice Prahy 10 totiž nepředložila s konečnou platností záměr, jakou vhodnou budovu pro sloučení školských zařízení nabídne. Již delší dobu se jedná o přesunutí zlíchovské speciální školy do vyhovujících prostor v Zahradním Městě. V současné době je „Speciální základní škola se specifickými vývojovými poruchami chování“ Na Zlíchově jediné plně organizované školské zařízení pro vzdělávání těchto dětí na území Prahy. Škola je zařízením pražského magistrátu. Vznikla v roce 1992 v prostorách bývalé zvláštní školy. Pokrývá výuku od 1. do 9. ročníku v plném rozsahu běžné základní školy. Třídy jsou naplněny do maximálního počtu 14 žáků, o které pečují dva pedagogové. Škola je určena pro děti s poruchami chování specifického charakteru (veřejnosti známé jako lehké mozkové dysfunkce). Řada zdejších školáků trpí hypoaktivitou, jistým útlumem a zpomalením vnímání, což v běžné škole působí, že jsou „hloupé“, i když to není pravda. Naopak část žáků je postižena Aspergerovým syndromem, to je diagnóza, která se donedávna řadila k autismu; takové děti mají nadprůměrný intelekt, ale nedokáží bez obtíží zvládnout sociální stránku svého chování. Oproti běžné základní škole jsou do výuky včleněny hodiny sociálních dovedností, vyučované v rámci projektu spolufinancovaného z evropských fondů, státního rozpočtu a rozpočtu Magistrátu hl. m. Prahy. Pro úspěch při výchově

dítěte se specifickou poruchou chování je nezbytná úzká spolupráce školy a rodiny. Pro žáky jsou na škole různé nadstandardní služby – v případě potřeby docházejí pedagogové do rodin žáků na doučování. Pozornost je věnována i jejich volnočasovým aktivitám.

Multimediální pracovní v Gymnáziu Christiana Dopplera

V pondělí 20. února 2006 byla v Gymnáziu Christiana Dopplera slavnostně otevřena nová multimediální pracovní fyziky, fotokomora fotografického kroužku a zrekonstruovaná školní tělocvična. Multimediální pracovní byla zřízena v rámci projektu Státní informační politiky ve vzdělávání. „Přínosem projektu je rozvoj a zdokonalování vědomostí a dovedností žáků názornou a interaktivní formou a zvýšení jejich zájmu o přírodní vědy. Pedagogičtí členové týmu, kteří se podíleli na projektu, vytvořili speciální výukové programy pro matematiku, fyziku a chemii a vyzkoušeli je ve svých vyučovacích hodinách se studenty. Učitelé, kteří budou zařízení využívat, byli speciálně vyškoleni, aby výuka studentů byla na vysoké úrovni,“ řekl při zahájení provozu radní hl. m. Prahy Jan Štrof, který se otevření pracoviště zúčastnil spolu se zástupci odboru školství hl. m. Prahy, Odboru středních škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a s představiteli pražského vysokého školství a vědy. Prahu 5 zde zastupoval místostarosta Ondřej Gál. Součástí programu bylo i kulturní vystoupení žáků zdejšího gymnázia.

Mateřské školy v Praze 5

Rodičům, kteří nemají z ekonomických nebo společenských důvodů možnost být s malými dětmi doma, se nabízí v Praze 5 řada možností, do jaké mateřské školy mohou dítě umístit. Celkem si lze vybrat z nabídky 23 předškolních zařízení, umístěných v jednotlivých čtvrtích Prahy 5. Mimo základní péče, která je více méně standardní, nabízejí některé školky rozšířené výchovné programy, jako je např. plavání, kroužky, jazyková výuka, základní počítačové programy, pobyty v přírodě, hudební výuka, sauna, logopedie, psychologické poradenství. Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je podle školského zákona č. 561/2004 Sb. plně v kompetenci ředitelů škol. Místem zápisu je vždy příslušná mateřská škola. Pobyt dítěte ve škole mezi třetím a šestým rokem je z psychologického hlediska důležitý pro jeho další celkový rozvoj; právě v kolektivu se dítě naučí větší samostatnosti a spolupráci s ostatními spolužáky, což je předpoklad následného nástupu do základní školy.

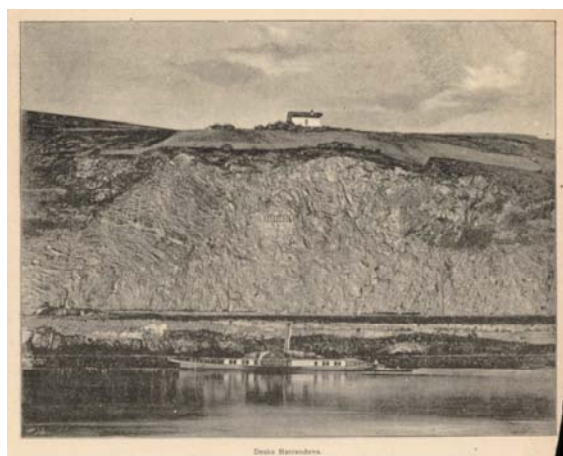
Kultura

Karel Solařík vystavoval v Galerii 5

Výtvarník Karel Solařík (1915) náleží ke starší umělecké generaci. Po vyučení malířem porcelánu v letech 1929-1932 navštěvoval soukromou školu akademického malíře Františka Oplíčka v Olomouci, později absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze (ateliér Maxe Švabinského a Jakuba Obrovského). Ve vlastní tvorbě objevoval především melancholickou krásu krajiny rodného Valašska, severních Čech a Prahy. Vyvrcholení jeho tvorby spadá do 60. let minulého století, kdy se věnoval grafice. Od roku 1990 se umělec zabývá literárně esejistickou činností. Významné jsou jeho realizace v architektuře, například nástěnný obraz pro kapli sv. Františka v Praze-Chodově nebo pro kostel sv. Anežky Přemyslovny v Praze-Spořilově. V Galerii 5 představil průřez svým výtvarným dílem. Výstava byla zahájena 6. února a trvala do 26. února 2006.

Vycházky Klubu přátel starého Smíchova

V sobotu 25. února 2006 se uskutečnila V. vlastivědná vycházka Klubu přátel starého Smíchova věnovaná historické centrální části původního Smíchova. Vycházka nazvaná „Okolo kostela sv. Filipa a sv. Jakuba“ přilákala řadu zájemců, kteří měli sraz ve 14. 00 hodin na Arbesově náměstí. Účastníky vycházky seznámil s památkami předseda klubu PhDr. Ladislav Čepička. Mezi obyvateli páté městské části je o podobný způsob prezentace památek „města za smíchovskou branou“ značný zájem a staly se díky zasvěcenému výkladu členů klubu a dostupné obrazové dokumentaci značně populární. K nejúspěšnějším sobotním vycházkám v minulosti náležela například výprava na Dívčí hrady nebo prohlídka smíchovského arciděkanského farního kostela sv. Václava. Klub svým členům a zájemcům nabízí i přednášky a pořádá pro ně koncerty vážné hudby.

Skály pod Barrandovem v 19. století

Fotografický fenomén Tono Stano

Umělecký fotograf Tono Stano, který se narodil 24. března 1960 ve Zlatých Moravcích na Slovensku, žije s rodinou v Košířích. Patří k zakladatelům tzv. „druhé fotografické vlny“, představované dalšími pražskými Slováky: Rudo Prekopem, Vasilem Stankem, Miro Volíkem a Michalem Pacinou. Sám je uznáván za výraznou osobnost současné české figurální fotografie. Jeho dílo je zastoupeno nejen v pražských kulturních institucích, jako např. v Uměleckoprůmyslovém muzeu Praha, ale i ve světových galeriích: Art Institute of Chicago, National Museum Photography, Bibliothèque Nacional v Paříži, v Museu Ludwig v Kolíně nad Rýnem nebo v anglickém muzeu Film and Television v Bradfordu. Po středoškolských studiích absolvoval obor fotografie na pražské FAMU. Pracuje na volné noze. Proslavily ho především fotografické cykly věnované kráse lidského těla.

Mladí Francouzi ve Futuře

Smíchovská galerie současného umění Futura představila díla dvou mladých francouzských umělců Mathieua Bonjoura (1977) a Camilla Laurelliho (1981), absolventů Akademie výtvarných umění v Grenoblu. Většina vystavených děl vznikla během jejich pobytu v Praze a veřejnosti byla prezentována poprvé. Název výstavy „Bez názvu“ hodně napovídá. Předmětem zájmu obou výtvarníků je překvapení „samozřejmostí“, která nás v moderním světě obklopuje na každém kroku. Prezentují jakési neformální setkávání s prostorem a časem, při němž se odehrávají běžné „události“. Nejprve zachycují setkání dvou umělců (Laurelli a Bonjour), setkání s aktualitou (Schwarzenegger), s geografii (české pivo), s prostorem a časem jedné společnosti (diorama reklamních obrazů a zvukových nahrávek české loterie) nebo setkání s jedním místem (nohy). Vernisáž se konala 20. ledna a výstava potrvávala do 12. února 2006.

Zdravotnictví a sociální péče Motolská onkologie potřebuje výměnu přístrojů

Oddělení radiologie a nukleární medicíny ve Fakultní nemocnici v Praze Motole, zabývající se léčením rakovinných nádorů ozařováním, potřebuje postupnou výměnu přístrojů. Primářka MUDr. Jana Krausová sdělila, že všechny tři zářiče mají svou životnost za sebou. Od února se vyměňuje největší z nich, spuštěn by měl být na jaře. Zbývající dva přístroje pracují ve dvou-směnném provozu. V současnosti oddělení nemůže ošetřovat pouze nádory hlavy či krku a korpušnější pacienty, kde je potřebný větší

přívod energie. To by se mělo vyřešit spuštěním nového urychlovače. Celková výměna přístrojů si vyžádá 150 milionů korun. Ministr zdravotnictví ČR David Rath lékaře ujistil, že se na opravy přístrojů pokusí zajistit potřebné finanční prostředky.

Sport a zábava

Otužilkyně ve Vltavě

Ve středu 22. února 2006 dopoledne volali hasiči, hlídkující na Vltavě se záchranným člunem, dispečink pražské záchranky o okamžité vyslání sanitky. Údajně se v řece topila neznámá žena. Plavkyně se jim jevila promodralá a zápasící o život. Místo tonoucí ženy však poblíž Palackého mostu na smíchovském břehu vylovili otužilkyně, která se pro zlepšení své fyzické kondice chodí koupat do Vltavy každý den. Je zarážející, že mimo vánoční a novoroční přehlídky otužilců u Národního divadla a v Braníku, pro podobné sportovní aktivity pražská nábřeží neposkytují žádný vhodný prostor.

Smíchovská říční plovárna

Sokolové na Smíchově nevymřeli

Tělocvičná jednota Sokol Smíchov II má za sebou více než stoletou pohnutou historii. Byla založena dne 25. března 1896 a nesla jméno Sokol Tyrš. Již první rok zde vznikl ženský odbor se 70 členkami, z nichž 21 aktivně sportovalo. Působily zde i další odbory: agitační, zábavní, výletní, krojový a pěvecký. Jednota si založila knihovnu s 231 svazky. První prostory pro cvičení získali členové Sokola Tyrš v nedalekých Radlicích, poté se přestěhovali do divadelního sálu Na Knížecí, kde předvedli i první veřejné cvičení. V listopadu roku 1902 byl úřady zakázán název Tyrš a jako nové pojmenování byl zvolen název Sokol Smíchov II. V roce 1903 navrhl místostarosta sokolské jednoty Emanuel Pilát postavit vlastní tělocvičnu v činžovním domě v Krokově (dnešní Vrázově) ulici. V roce 1908, za podpory průmyslového magnáta Ringhoffera, byl položen základní kámen nové tělocvičny ve Vrázově ulici. Dne 22. srpna 1909 se brány nové tělocvičny otevřely pro

veřejnost. Budova byla pozoruhodná tím, že do ulice obrácená část slouží od 1. poschodí jako činžák. Vlastní tělocvična je ve dvoře. Stavbu projektovali architekti J. Veselý a bratři V. a F. Kavalírovi. Sokolská jednota přežívala v období obou světových válek, po únoru 1948 komunistická legislativa Československou obec sokolskou zrušila. Nástupcem Sokola Smíchov II se stala TJ Tatra Smíchov, později SK Smíchov. Dne 31. května 1990 bylo vedoucím činitelům SK Smíchov oznámeno, že bývalí sokolští členové (ve smyslu zákonných norem přijatých federálním parlamentem) žádají o navrácení majetku. První členská schůze obnovené sokolské jednoty se konala 16. října 1990 v Tyršově domě. Starostou obnovené jednoty se stal Vladimír Čenský. Po ničivých povodních v roce 2002, kdy spodní voda zaplavila tělocvičnu, bylo nutné přistoupit k nákladné rekonstrukci objektu. V současnosti je Sokol Smíchov II moderní tělocvičnou jednotou, která sleduje aktuální sportovní trendy. Cvičí se zde v několika oddílech. U mladších členů se zdůrazňuje sokolská všestrannost. Největší pozornost je zde věnována dětem, neboť na školách tělovýchova není dostačující. Děti se zde v oddílech učí i potřebné společenské disciplíně. Sokol Smíchov II sídlí ve Vrázově ul. č. 6. Informace jsou vystaveny na <http://www.volny.cz/sokol-smichov.2>.

Protesty majitelů vodních skútrů

Proti diskriminačnímu opatření, omezujícímu provoz skútrů na veřejných vodních plochách, protestovali v srpnu 2005 na Vltavě poblíž smíchovské náplavky jejich majitelé. Počátkem roku 2006 podala Česká sportovní asociace vodních skútrů proti nové vyhlášce, která omezuje provoz vodních skútrů na veřejných úsecích vod pouze na období mimo hlavní sezonu, k Nejvyššímu soudu další žalobu. Podle prezidenta asociace Miroslava Dražila je jak starý, tak i nový předpis, jenž má v únoru 2006 nabýt právní účinnosti, v rozporu se zákonem. Na právní nesrovnalosti upozornili také demonstrací před budovou ministerstva dopravy, kam skútry přivezli auty.

Městská zeleň a ekologie

Doc. RNDr. Eliška Jelínková, CSc. miluje přírodu

Podle Elišky Jelínkové, zastupitelky Prahy 5 za KDU-ČSL, jsou nejceněnější v Praze 5 parky a zahrady. Jako zdejší rodačka ráda vzpomíná na své první kroky v parku na Skalce, na školní dny U Santošky, sportování na Mrázovce, cesty okolo Ženských domovů, na procházky po nábřeží podél Vltavy, výlety na Cibulku, do Motola a Prokopského údolí, na svoji první lásku ve Smíchovském pivovaru a na Pavím vrchu: „S čím

se dnes těžko smíruji, jsou husté proudy automobilů, hluk, prach a těžký vzduch v centru Smíchova. Myslím na jemňoučké plíce našich miminek, která se s tím musí vyrovnávat...”

Prokopskému údolí není věnována náležitá pozornost

Zastupitelka Prahy 5 Jitka Matoušková (NEZ) se domnívá, že Prokopskému údolí, které je jednou z nejdůležitějších částí Prahy 5, není doposud věnována náležitá pozornost: „Na jeho území žili lidé dávno před tím, než o pár údolí dál začal vyrůstat Pražský hrad. A ještě před tím zde žilo mnoho rostlin a zvířat. Jedni i druzí jsou také obyvateli Prahy 5, na ně nesmíme zapomínat...“, řekla zastupitelka.

Bezpečnost občanů

Exploze plynu na Arbesově náměstí

V sobotu dopoledne 18. února 2006 si výbuch plynu na Arbesově náměstí v restauraci U Arbesa vyžádal dvě lidské oběti. Osmapadesátiletý náhodný chodec utrpěl vážné zranění hlavy, kterým v sobotu odpoledne v nemocnici podlehl, tělo sedmadvacetiletého zaměstnance restaurace, patrně kuchaře, našli hasiči v sutinách až ve 2:19 hodin v noci ze soboty na neděli. Čtyři lidé byli zraněni. Patnáct osob museli hasiči evakuovat. Části domu byly rozmetány až do vzdálenosti 50 metrů. Celková škoda se odhaduje na 10 milionů korun. Mohutná exploze zničila přízemí třípatrového domu a narušila jeho celkovou statiku. Vlastní příčina výbuchu byla nejasná. Pravděpodobně šlo o nahromadění plynu v podzemním podlaží objektu. Na likvidaci havárie, která trvala osmnáct hodin, bylo nasazeno sto třicet devět hasičů. Z nařízení statika byly zajištěny stěny poškozené stavby. Radnice Prahy 5 poskytla těžkou techniku a kontejnery na odvoz sutin, zasahujícím hasičům dodávala občerstvení a evakuovaným nájemníkům (i když se jednalo o soukromý dům) zajistila náhradní bydlení. Celkem se jednalo o devět rodin, pro které radnice připravila pět bytů v Košířích. Postižení obdrželi od obce kuchyňskou linku, skříň a postele. „V pondělí se sejdeme se zástupcem majitele domu a uvidíme, co bude dál. Dům musí posoudit statik, jestli je nutné jej zbořit. Vše je otázka dalšího jednání,“ řekl starosta JUDr. Milan Jančík. Následné jednání s majitelem nemovitosti Karlem Šebestou, ukázalo, že poškozenou stavbu nebude nutné demolovat. Mimořádně vstřícný přístup Prahy 5 ocenili i zasahující záchranáři v dopise adresovaném starostovi: „Díky Vaší přítomnosti na místě případu si zasahující příslušníci uvědomovali, že máte zájem jak o postižené, tak o záchránce...Věřte mi, vážený pane starosto, že Váš přístup byl natolik neobvyklý, že Vám musím za mé muže vyjádřit

svůj obdiv a znovu opakovat své poděkování,“ napsal ředitel Hasičského sboru hl. m. Prahy Dalibor Grossmann.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Pamětní deska Ferdinandu

Peroutkovi

V neděli 7. února 2006 byla v Matouškově ulici č. 5 na Smíchově odhalena pamětní deska významnému českému novináři Ferdinandu Peroutkovi. Na Smíchově žil do roku 1948. Ferdinand Peroutka (1895-1978) je přirovnáván ke Karlu Havlíčku Borovskému (1821-1856), zakladateli českého politického tisku. Oba se nikdy nesklonili před politickou mocí. Peroutka stál u zrodu Lidových novin a zejména u revue Přítomnost, které vtiskl výraznou polemickou podobu. Jako začínajícího publicistu si jej k sobě do Lán pozval prezident Tomáš G. Masaryk a nabídl mu vydávání seriózního politického časopisu, nepodléhajícího žádné straně. Masaryk věnoval do začátku Přítomnosti jeden milion korun. Peroutka na oplátku přivedl Masaryka mezi „pátečníky“. Scházeli se ve vinohradské vile Karla Čapka. Stěžejní otázkou, kterou se Peroutka zabýval, byl problém českého národního charakteru. Jeho úvaha „Jací jsme“ z roku 1923 má nadčasovou platnost. Byl zastáncem česko-německého dorozumění, v období protektorátu (1939-1945) se stal obětí nacistického teroru. Byl zatčen a poslán do koncentračního tábora. V roce 1943 mu K. H. Frank (1898-1946), říšský státní ministr a generál policie v protektorátu Čechy a Morava, nabízel spolupráci při vydávání kolaborantské Přítomnosti. Peroutka se raději vrátil do Buchenwaldu, než by zradil své zásady. Po únorovém komunistickém puči v roce 1948 emigroval do USA, kde v roce 1978 zemřel. V emigraci působil v rozhlasovém vysílání Svobodné Evropy, v Americe napsal významné politické dílo „Demokratický manifest“ (1959).

Ferdinand Peroutka

*6. 2. 1895 Praha, † 20. 4. 1978 New York, USA

Publicista, prozaik a dramatik, literární a výtvarný kritik. Býval přirovnáván ke Karlu Havlíčkovi Borovskému (1821-1856), zakladateli české politické žurnalistiky. Seriálem *Jací jsme* (1924), věnovaným české národní povaze, upozornil na sebe T. G. Masaryka. S prezidentovou finanční pomocí založil r. 1924 týdeník *Přítomnost*. Masaryka uvedl do společnosti „pátečníků“, kteří se scházeli v domě bratří Čapků. Byl blízkým přítelem Karla Čapka, Hugo Haase a Olgy Scheinpflugové. Jako novinář byl považován za muže Hradu. Po osvobození (1945) vstoupil jako poslanec do politiky. Po únoru 1948 odešel do exilu. V Londýně založil „Masarykův demokratický svaz“ a napsal úvahu „*Byl Beneš vinen?*“ Usadil se v New Yorku, kde se stal zakládajícím členem vrcholného exilového orgánu Rady svobodného Československa. Spolu s Juliem Firtem (1897-1979) stál u zrodu československého vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Byl označován za úhlavního nepřítele komunistického režimu a ostře napadán. V exilu vydal několik knih, z nichž nejvýznamnější byl do mnoha jazyků přeložený *Demokratický manifest* (1959, New York).

Život a dílo

Život Ferdinanda Peroutky byl spojen s historií Československa, s jeho triumfy i porážkami. Pocházel z českoněmecké rodiny a byl zastáncem česko-německé spolupráce. Na svůj novinářský talent upozornil už jako student vinohradského gymnázia příspěvky do různých časopisů, zejména do *Herbenova Času*. Po vzniku Československé republiky se stal redaktorem liberálního časopisu *Tribuna*, v němž v roce 1922 uveřejnil sérii článků na téma *Jací jsme*. V nich podrobil kritice některé historicko-politické koncepce T. G. Masaryka, podle nichž politika československého státu měla navázat na husitské tradice. Přestože podporoval Masarykovy hlavní politické a mravní zásady, dokázal vždy uplatnit svérázný individualismus a kritickou objektivnost. Razil způsob myšlení a psaní, který nazýval realistickým: „Velmi realistické stanovisko vůči českému nacionalismu v jeho protiněmeckém ražení zaujal zprvu Ferdinand Peroutka. Byl v pravém slova smyslu „homo politicus“, tedy i člověk tohoto světa... Se střízlivou věcností demaskoval svévoli českého mýtu v knížce „*Jací jsme*“, namnoze dodnes platném povahopisu českého národa. Jako opravdový demokrat a liberál nemohl nevidět, že vmanévrování více než tří milionů sudetských Němců do postavení druhořadé menšiny je podkopem stability nového státu. Nebyl však důsledný. Zcela a naprosto přehlédl u českého nacionalismu jeho ražení protislovenské (věřil např.: zcela upřímně, že Slováci dříve či později odloží slovenštinu a začnou psát a pak i mluvit

česky). Jedinou integrující potenci v novém státě přisoudil proto „Hradu“ (Podiven: Češi v dějinách nové doby, Praha 1991). Známé jsou Peroutkovy literární kritiky zaměřené např. proti F. X. Šaldovi, Vítězslavu Nezvalovi, Vladislavu Vančurovi a jiným. Přítomnost byla literárně-politickým orgánem čapkovské generace. Poslední redakční tajemnicí byla Milena Jesenská, známá jako adresátka *Kafkových Dopisů Mileně*. Obdobně jako Karel Čapek v článku *Proč nejsem komunistou*, i Peroutka vinil komunisty z toho, že vzali lidem radost: „Vzít ze života radost, zajímavost a smích je stejný přečin jako vzít chléb. Komunismus bude souzen i za nudu, kterou způsobil. Daleko překonal všechny šedivosti raného kapitalismu...“ Ve 30. letech vydával po sešitech *Budování státu*, dílo o založení republiky, dále vydal *Boj o dnešek* (1925) a *Ano a ne* (1932) a soubor kritik *Osobnost, chaos a zlozvyky* (1939). Za okupace se pokoušel *Přítomnost* udržet: „Od nynějška si budeme muset víc než dřív zvykat dělat politiku, kterou Masaryk označil jako „nepolitickou politiku“. Tedy sbírání sil a síleček, na něž je každý malý národ v těžkých chvílích odkázán“. Nacisté v létě 1939 *Přítomnost* zastavili. Krátce nato, 1. září 1939, byl Peroutka zatčen a válku strávil v koncentračních táborech Buchenwald a Dachau. Po osvobození *Přítomnost* obnovil pod názvem *Dnešek*, stal se šéfredaktorem Svobodných novin, které byly pokračovatelem Lidových novin. Po konfliktu s komunisty byl vyloučen ze Svazu českých novinářů a Syndikátu českých spisovatelů, *Dnešek* byl zastaven a Svobodné noviny převzal Jan Drda. Po odchodu do exilu se Peroutka významně zapojil do budování Svobodné Evropy, kde napsal více než tisíc rozhlasových komentářů. Úvahy označoval jako „talks,“ a zpočátku si je Peroutka četl sám. Prvním příspěvkem byl jeho projev k slavnostnímu zahájení českého vysílání rozhlasu Svobodné Evropy z května roku 1951. V exilu vydal román *Oblak a valčík* (Sixty-Eight Publishers, Corp., Toronto), v němž popsal válečné zážitky v duchu svého kritického nazírání na českou národní povahu v době protektorátu. Jednalo se o přepracovanou verzi stejnojmenného dramatu, uvedeného roku 1947 na scéně Národního divadla. Ferdinand Peroutka zemřel na rakovinu plic v New Yorku dne 20. dubna 1978 ve věku 83 let. Jiří Voskovec na pohřbu řekl: „Peroutka byl žurnalista ve smyslu devatenáctého století, věděl, kdy psát eseje, rozборы událostí, či politicko-kulturní manifesty a polemiky, nebo hry, básně a romány. Byl si vědom strašlivé síly tisku a užíval ji s kázní a odpovědností, jakou projevuje zkušený lesník v zacházení s ručnicí, ale i s odhodlaností bdělého strážce pravdy. Fantastický, obdivuhodný zjev. Muž, který déle než půl století stál dobrovolně sám na spisovatelské hlídce v obraně svobody a pravdy. Soustavně, trpělivě a se samozřejmou, bezvýhradnou věrností.“ Roku 1991 byla urna s

jeho popelem převezena do Prahy a uložena na Vyšehradě.

Ferdinand Peroutka s Billem Raffaelem, pracovníkem rozhlasové stanice Svobodná Evropa

Pražské stopy

„Stojíme dnes před smíchovským domem v Matouškově čp.1286/5, ve kterém se Ferdinand Peroutka ani nenarodil, ve kterém ani nezemřel, a přesto mu tu dnes odhalujeme pamětní desku. Zbývá už jen třetí možnost, že tu žil, ale ani ta neplatí bez významného omezení: v tomto domě Ferdinand Peroutka chtěl žít a pracovat, nejspíše by tu i zemřel. Dvakrát však z něj musel odejít. Poprvé 5. září 1939. Šel do Petschkova paláce, kam ho gestapo předvolalo. Odtamtud byl odvezen do koncentračního tábora Buchenwald. Po nějaké době přivezen gestapem na Pankrác: celý rok ho pokoušel známý komisař Böhm, zda by si přece jen nedal říci – opět jako redaktor „Přítomnosti“, ovšemže „Přítomnosti“ na způsob Vajtaura a Moravce. Nedal si říci. Z první nedobrovolné cesty se vrátil sem na Smíchov 23. května 1945. Podruhé odtud nedobrovolně odešel za necelé tři roky, 31. dubna 1948, aby se již nikdy nevrátil... Na poslední den dubna byla původně naplánována premiéra jeho divadelní hry „Šťastlivec Sulla“. Záměrně den před 1. májem, kdy se bude hodně slavit a snad méně hlídat, vyšel Peroutka z těchto dveří, šťastný asi tak jako jeho Sulla, nasoukal se do skříně stěhovacího vozu jedoucího do Klatov a odtud se jiným autem nechal dopravit ke státní hranici s Bavorskem. Nejprve ho hledali po Čechách, pak bezpečnost udělala domovní prohlídku v tomto domě... Jako člověk odpovědnosti podřídil svůj život potřebám mladého státu, který bylo třeba nejdříve budovat a pak v něm bránit demokracii. A tak se stalo, že tohoto profesí žurnalistu, kterého na politice jako bytostného spisovatele vlastně zajímali především její protagonisté a jejich vnitřní svět, označil Edvard Beneš krátce před smrtí za vůdce exilu. Tohoto notorického nestraníka... Byl pak jistě nikoli proti své vůli, ale určitě proti svým

předsevzetím znovu a znovu vtahován do politických tahanic, mezi lidmi často jen průměrné a především těžce nemocné exilém, do jejich nekonečných hádek a svárů... Doma měl kolem sebe alespoň velké politické osobnosti, se kterými se musel vyrovnávat, v exilu jen více méně nahodilý vzorek rozbitého politického stranictví první republiky, nad kterým mu nezbývalo než dominovat... Představuji si ho, jak opouští – ovšemže s tváří hráče pokeru – tento dům, toto město, tuto zemi. Peroutka odejít nechtěl. Zakrátko v Londýně si skoro zoufá: byl jsem přemluven odejít, píše příteli. To si tu dnes především připomínejme. Kdyby však byl s odchodem více srozuměn, možná, že by nikdy nenapsal a neodvysílal přes tisíc promluv, Rádiem Svobodná Evropa vysílaných po léta vždycky v neděli večer. Ještě i dnes, po třiceti letech, slyšíme ve vzpomínkách jeho hlas přehlušovaný rušičkami. Tragiku exilu v českých dějinách, myslím tragiku exilu jako nedobrovolné, a přitom aktivní přijetí osudu, vyjádřil v nejvyšší míře – vedle osudu Komenského – snad právě osud Peroutkův... “ (Z projevu Petra Pitharta při odhalení pamětní desky F. Peroutkovi v Praze na Smíchově, 7.2.2005).

Zajímavosti

„Když jsme bydleli společně na Smíchově, vídala jsem tátu asi stejně často – tj. málo- jako předtím. Chodil pozdě domů a pak ještě dlouho do noci psal, ráno spal, pak odcházel do Společenského klubu, takže když jsem se vracela ze školy, byl už zase pryč. Večeríval většinou mimo domov. Zhruba tak od mých šestnácti let, kdy jeho nemocná žena pobývala často v lázních, mě táta brávil do různých nočních podniků – do Estu, Lucerny, Trilobitu či do Elysée... Už jako dospělá jsem se sama sebe často ptala, jak to mohl všechno stihnout. Práci – Lidovky, Přítomnost, Budování státu – i to ostatní. Měl tolik vedlejších zájmů, hrál skvěle tenis a lyžoval, po večerech hrával s přáteli mariáš, miloval dlouhé osamělé procházky. Měl také rád společnost a byl ve společnosti oblíben. Bylo mi devatenáct, když 18. března 1939 otce odvedlo gestapo. Deset dní strávil v Bartolomějské, ale věznice a vyšetřovny byly v té době přeplněny, a tak byla část zatčených propuštěna, samozřejmě jen na čas. Otec odjel na Strž, kde prožil poslední klidnější léto. Táta se pokusil zmizet, ale gestapo mu nechalo vzkaz, že sebere celou rodinu, když se sám dobrovolně nepřihlásí... Doprovodila jsem ho před Petschkův palác, kde byl tři dny s mnoha dalšími vězni, například s Josefem Čapkem. Spolu s ním ho odvezli jako rukojmí do koncentračního tábora, kde byl až do konce války... Vrátil se přesně v den mé svatby... Předválečná poklidná léta byla nenávratně pryč. Po únoru se dlouho rozhodoval, zda má odejít, jeho žena byla nemocná... 28. dubna 1948 se přišel rozloučit... To bylo naposled, co jsem tátu viděla... Naposledy jsem s ním

telefonicky mluvila, když už byl těžce nemocný. Dozvěděla jsem se, že je v nemocnici, a tak jsem to riskla a zavolala. Bylo to v únoru 1978. Zemřel pár týdnů nato, 20. dubna 1978.“ (Ličení Evy Bienertové, dcery Ferdinanda Peroutky v knize Deníky, dopisy, vzpomínky..., Praha 1995).

Reflexe

V době emigrace se Peroutka zabýval mimo běžné žurnalistiky i teoretickými pracemi, jejichž vrcholem se stal Demokratický manifest, rozsáhlá studie věnovaná principům poválečného uspořádání světa. Znovu zde zopakoval, že komunistická diktatura se zrodila z revolučních idejí, ale ve skutečnosti je zradila a stala se konzervativní silou. Za největšího tehdejšího nepřítele svobody označil v manifestu komunismus; vycházel ze zásady, že proti sobě stojí systém demokratický a komunistický, nikoliv kapitalistický a socialistický, protože k demokracii se hlásí jak zastánci, tak i odpůrci soukromého podnikání: „V jaké žijeme době? Věci byly ode dna zvrženy, a lidstvo stojí před úlohou pojmout některá nová a potvrdit některá svá stará rozhodnutí. Ve svém osobním životě člověk dělá nyní to a potom ono, ale dohromady jde o to, jaká bude příští kultura lidstva. Snad s nechutí se někteří dívají na to, že je třeba stále znovu usilovat, bojovat a obhajovat to, čeho už bylo jednou dobyto. Ale život a historie nikdy nebyly jiné. V historii vždy byly obsaženy světlo a tma, možnost a nutnost, rozumnost a chyby. Možnosti vždy musely být rozvíjeny vědomým úsilím, výsledky vždy střeženy, chyby vždy napravovány. Demokraté se nyní spojují, aby opakovali, obnovili dávnou lidskou volbu mezi svobodou a nesvobodou. Jinak by historie klesla do hromady příhod a náhod. Tu i předkové by v našich rukou ztratili svou čest.“ (F. Peroutka: Demokratický manifest)

L: Ferdinand Peroutka: Demokratický manifest, New York 1959; Ferdinand Peroutka: Deníky, dopisy, vzpomínky, Praha 1995; Podiven: Češi v dějinách nové doby, Praha 1991; Slovník českých spisovatelů, Sixty-Eight Publishers, Corp, Toronto 1982.

BŘEZEN

Z radnice

Praha 5 posiluje partnerství s Řeky

Delegace Prahy 5 navštívila ve dnech 23. – 26. března 2006 čtvrtou největší athénskou městskou část řecké metropole Athény-Kallitheia. Milionové velkoměsto se rozkládá v zálivu Egejského moře Saronikos. Návštěvníky udivuje antickými památkami, především Akropolí, Museionem, Aeoropagem a dalšími skvosty. Novodobý rozmach řecké metropole začal až po roce 1834, kdy se země osvobodila od turecké nadvlády a Athény se staly hlavním městem státu. Vyslanci Prahy 5 v Řecku se stali: starosta JUDr. Milan Jančík, místostarosta Vojtěch Zapletal, radní Mgr. Lucie Vávrová, předsedkyně finančního výboru Prahy 5 Mgr. Andrea Česková a zastupitel Prahy 5 Pavel Erben. V rámci bohatého programu se delegace zúčastnila i oslav 25. výročí založení novodobého řeckého státu. Řekové naopak oplátí návštěvu svým kolegům z Prahy v červnu 2006, kdy na Smíchov přijede starosta Kallitheie Kostas Askounis.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Na pěší zóně u Anděla bude zřízeno pítko

Radikální přestavba křižovatky u Anděla na moderní čtvrť začala již počátkem 90. let minulého století. Po odsunu průmyslových závodů z centra města, kromě Smíchovského pivovaru, vyrostly na ploše bývalé továrny ČKD nové architektonické komplexy: Anděl Business Centre a obchodní centrum Nový Smíchov. Komplexy vznikly na základě studie „Smíchov-centrum“ z roku 1994. Nyní byla zahájena výstavba hotelu a administrativní budovy Smíchov Gate a komplexu Anděl Park mezi ulicemi Nádražní a Kováků. Vedení radnice Prahy 5 má zájem nechat postavit na pěší zóně Anděl pro veřejnost pítko. Vodní prvek by měl vhodně doplnit a oživit okolní supermoderní architekturu. Aby se mohl užitečný plán realizovat, nechá radnice ke svému záměru vypracovat studii.

Úřední oznámení

Od neděle 26. března platí letní čas

V neděli 26. března 2006 ve dvě hodiny ráno začal v České republice, stejně jako ve většině Evropy, platit letní čas. Na Praze 5 se posunuly ručičky všech hodin ve dvě hodiny v noci o hodinu

dopředu. Letní čas potrvá sedm měsíců do 29. října. Změnu času podle lékařů lidé většinou snášejí bez problémů, ale někteří, než si na posun zvyknou, jsou více unavení a mají narušený přirozený biorytmus. Vlastní biologický čas má celý organismus, ale i jednotlivé lidské orgány. Protože většina Čechů do práce vstává poměrně brzy, bude jim chybět k doladění biologických hodin denní světlo, napomáhající synchronizaci organismu s okolím. Na našem území byl letní čas poprvé zaveden v době první světové války v roce 1915. Mezi válkami se od něj upustilo, ale do domácností se vrátil v roce 1940. V roce 1949 ho tehdejší vláda zrušila a v roce 1979 ho opět obnovila. V devadesátých letech Česko přešlo na sedmiměsíční letní čas a srovnalo tak krok s evropskou úrovní. Důvodem zavedení letního a zimního času jsou energetické úspory.

Poplatky za psy

I v letošním roce mají majitelé psů povinnost do 31. března 2006 zaplatit poplatky za chování psa. Platby se uskuteční poštovní poukázkou, která byla rozeslána všem registrovaným majitelům psa. Poukázky bylo možné uhradit na poště bezhotovostním převodem nebo v pokladně Úřadu městské části Praha 5, nám. 14. října č. 4. Ekonomický odbor dále připomněl držitelům psů povinnost nechat zvíře starší šesti měsíců trvale označit mikročipem, nebo tetováním a zanést ho do evidence chovatelů psů vedeného Magistrátem hl. m. Prahy. Porovnáním evidence poplatníků místního poplatku ze psů Úřadu MČ Praha 5 a evidence chovatelů psů Magistrátem hl. m. Prahy k 31. 12. 2005 bylo zjištěno, že zákonnou povinnost nesplnilo cca 40 % držitelů psů, čímž se dopustili přestupku.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Výrostou na Dívčích Hradech rodinné domy?

Nové rodinné domy by mohly vyrůst v oblasti Dívčích hradů mezi Radlickou ulicí a Prokopským a Dalejským údolím. Radnice Prahy 5 navrhla magistrátu změnu územního plánu. O tom, kolik by případně bylo z několika desítek hektarů volné plochy zastavěno, rozhodne teprve studie, kterou nechá radnice vypracovat. „Bylo by racionální omezit plochy vedené jako zemědělská půda. Urbanizací polí by se tak zamezilo vzniku satelitních městeček, které způsobují řadu problémů,“ řekl místostarosta Prahy 5 Vojtěch Zapletal. Dívčí hrady náležejí k přírodně nejzachovalejším lokalitám Prahy 5. Rozkládají se nad Zlíchovem ve výšce 306 metrů n. m. a je odtud jeden z nejúchvatnějších pohledů na Prahu. V řadě lomů se zde nalézají devonské zkameněliny. Kdysi

zde pravděpodobně stávalo mytologické hradiště významné v počátcích českého státu. Vrch je opředen pověstmi o dívčí válce, jak ji popsal Alois Jirásek ve Starých pověstech českých.

Největší investiční akce Prahy 5 v letošním roce

Podle předsedkyně finančního výboru radnice Prahy 5 Mgr. Andrey Českové je největší letošní investiční akcí Prahy 5 výstavba Sportovního centra Barrandov, na jehož realizaci je rozpočtováno téměř 125 000 000 Kč. Dokončení areálu včetně bazénu se uskutečnilo koncem roku 2006. Další významnou investicí představovalo vybudování celokovové lávky pro pěší přes ulici K Barrandovu, která usnadní přecházení barrandovské spojky, investice představuje 26 000 000 Kč. Značné prostředky radnice věnuje na výstavbu bytových domů především v lokalitě Na Pláni, na zateplování fasád panelových domů, modernizaci výtahů aj. Obec stále čeká na výsledek žádosti podané Evropské unii do Bruselu o poskytnutí finančních prostředků na rekonstrukci 73 domů v Praze 5. Jednalo by se o jednu z největších investičních akcí našeho regionu. Část financí pohltní i opravy bazénu a fasád Základní školy Weberova. Z investiční položky bude uskutečněna rekonstrukce parku u Portheimky a výsadba stromů v dalších čtvrtích.

Na Barrandově začala výstavba největšího filmového ateliéru

Hrubými terénními úpravami začala na Barrandově dne 15. března 2006 první etapa výstavby největšího filmového ateliéru v Evropě. Komplex tří zvukotěsných ateliérů za více než 100 milionů korun se bude vzájemně propojovat tak, že vznikne společný ateliér na ploše 4000 metrů čtverečních. Výstavbou nového ateliérového komplexu získá společnost Barrandov Studio větší plochu k pronájmu, což umožní zvýšit produkci natáčení zahraničních i českých filmů a reklam.

Podniky a podnikatelé Hospodáři České republiky si připomněli první rok od svého založení

Cílem sdružení "Hospodáři České republiky", které si připomnělo první výročí svého vzniku, je podporovat a rozvíjet soukromé podnikání. Základem organizace jsou kluby, které sdružují drobné a střední podnikatele. V nich diskutují o svých obchodních problémech s představiteli státní správy a dalších organizací. Prvním klubem, který v Praze vznikl, byli „Hospodáři Praha 5“. Klub zahájil činnost v září

roku 2005 a stal se základem dalších organizací (Praha 1, Praha 2, Praha 4), v jižních Čechách a v kraji Vysočina. Mimo měsíčníku „Hospodář, časopis o podnikání a lidech“, vydávaném Vydavatelstvím 2000, s.r.o., disponují kluby webovými stránkami: <http://www.hospodari.cz>. Cílem je vybudovat aktuální informační servis, především z oblasti daňového práva. K jubilejnímu roku svého založení připravili „1. podnikatelský veletrh“, který členům otevřel nové kontakty. Dne 6. března 2006 se sešli ve vinném sklepě Monarch na Perštýně. Jednání se účastnili: vedoucí živnostenského odboru na ÚMČ Praha 1 ing. Yvona Matějková, vedoucí živnostenského odboru ÚMČ Praha 5 Mgr. Josef Bláha a radní Prahy 5 Jan Hlaváček. Ten seznámil přítomné s historií a zkušenostmi organizace v Praze 5. Kontaktní osobou mezi Prahou 1 a Prahou 5 se stal podnikatel Petr Sommer.

Byty a bytová politika Neplatiči nájemného

Již dva roky vymáhá dlužné pohledávky za nájemné v obecních bytech pro Prahu 5 soukromá Agentura Praha 5. Radnice je s výsledky její práce spokojena. „Z výsledků je zřejmé, že Agentura Praha 5 přináší peníze do rozpočtu a celkový dluh se postupně snižuje,“ řekl předseda bytové komise Ing. Jan Matoušek. Za loňský rok se podařilo agentuře uzavřít s neplatiči 64 splátkových kalendářů na celkovou dlužnou částku 3 307 000 korun. Pracovníci agentury vymohli pohledávky ve výši 5 992 000 korun, uhrazených dlužníky správním firmám, a 9 383 00 korun uhrazených za postupné pohledávky přímo agentuře. Agentura za rok 2005 uskutečnila 743 telefonických kontraktů s dlužníky, 1093 osobních kontaktů a ukončila 645 případů dlužného nájemného.

Doprava Silné sněžení ohrozilo dopravu v Praze 5

Rozmary letošní zimy byly nevyzpytatelné. První setkání se sněhem Praha zažila v úterý 17. ledna 2007, kdy pražští záchranáři ošetřili 38 úrazů a policie vyjžděla k sedmi autonehodám. Do konce ledna se nejnižší noční teploty pohybovaly od mínus 15 až do mínus 20 stupňů Celsia. Další problémy s úklidem sněhu nastaly až v únoru, neboť v úterý 22. února celý Středočeský kraj zasáhla sněhová bouře a kluzké vozovky způsobily řadu dopravních nehod. V březnu se první sněhová nadílka objevila již 3. března, kdy ve městě napadlo 5 centimetrů sněhu. I to stačilo, aby se autobusy městské hromadné dopravy nedostaly do ulic Kuklova, Gončarenkova nebo na Dívčí hrady. V neděli 12. března 2006 zavalily celé hlavní město sněhové přívaly. Sněžit

začalo v sobotu večer. Praha připomínala spíše město na Sibiři než středoevropskou metropoli. Řada autobusů nevyjela na své pravidelné linky. Nejvíce byly postiženy místa, kde vozy překonávají prudká stoupání, jako například v některých částech Smíchova, Košíř, Hlubočep a Barrandova. Lidé si stěžovali na neuklizené silnice, chodníky a veřejná prostranství, přestože v akci bylo všech 130 sněžných pluhů a sypačů Technické správy. V nemocnicích skončilo 133 pacientů s různými pohmožděninami, zlomeninami a úrazy hlavy. Podle dlouhodobých statistik se letošní zimní počasí neřadí k extrémním, i když za jediný den (12. 3. 2006) v Praze nasněžilo 10 cm sněhu. Dosavadní rekord z 6. března roku 1965, kdy v metropoli napadlo 24 cm sněhu, však překonán nebyl.

Stožáry osvětlení na Palackého mostě

V úterý 7. března 2006 se na Palackého mostě zřítíl na projíždějící dodávku ocelový sloup veřejného osvětlení. Osazení zdejších stožárů je zde atypické. Kovové stožáry jsou osazeny v trubkách, jež nekončí u země, ale 80 centimetrů nad povrchem vozovky. V uvedené výšce sloup prorazivěl. Když pracovníci firmy Eltodo konstrukce prověřovali v zimě, byly ještě v pořádku. Po havárii však bude nutné z bezpečnostních důvodů některé konstrukce vyměnit za nové. Jsou oblasti, kde ke korozi dochází častěji, především na komunikacích, které se v zimě více solí nebo, kde je nadměrná vlhkost, jako je to v případě mostů. Větší opotřebení kovových stavebních nosníků bylo zjištěno i v parcích, kam chodí venčit občané psy. V posledních třech letech pracovníci firmy žádné zřícení stožárové konstrukce nezaznamenali. V Praze se společnost Eltodo celkem stará téměř o 136 tisíc stožárů veřejného osvětlení.

Auto skončilo ve Vltavě

Osobní automobil Škoda Octavia museli v sobotu 4. března 2006 okolo půl čtvrté odpoledne vytahovat z Vltavy u Janáčkova nábřeží hasiči. V automobilu naštěstí nikdo neseděl. Příčina nehody byla nejasná: buď byl vůz špatně zabrzděn, nebo jej do vody někdo dotlačil. Zásah hasičů trval více jak hodinu. Zachráněný vůz nebyl zničen, měl pouze poškozený nárazník. Majitel automobilu byl značně překvapený, když zaparkovaný vůz našel ve vodě.

Školství a dětské aktivity Junior Internet 2006

V rámci kampaně „Březen-měsíc internetu“ se uskutečnil sedmý ročník projektu Junior Internet. Projekt je určen všem mladým

lidem ve věku do 18 let, kteří nejsou pouhými pasivními uživateli internetu, ale dokáží jej využívat pro své studijní a další projekty, se kterými se mohou přihlásit do některé ze soutěží vypsanych v rámci Junior Internet. Pokud uspějí, jsou pozváni na konferenci, která nabízí přednášky, prezentace, diskuse a soutěže o elektronických médiích. Letošní konference se uskutečnila 1. dubna 2006 na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Jinonicích. Projekt zajišťuje občanské sdružení Together Czech Republic a je financován z fondů Mládež Evropské unie a z Mezinárodního visegrádského fondu. Z minulých soutěží vyšla řada vítězů, kteří dnes řídí internetové komerční projekty, pracují v internetových médiích nebo si dokonce založili vlastní firmy, přestože sami ještě studují.

Kultura

Koncert na počest Josefiny Duškové

V prostorách Bertramky se konal pod patronací Prahy 5 slavnostní koncert u příležitosti 252. narození operní pěvkyně Josefiny Duškové (6. 3. 1754). Významná pražská sopranistka a majitelka usedlosti Bertramka na Smíchově se do dějin světové hudby zapsala jako interpretka děl W. A. Mozarta, kterého se svým manželem, hudebním pedagogem a skladatelem F. X. Duškem, na své zahradní usedlosti hostili. V programu sestaveném z děl W. A. Mozarta vystoupili Zdena Kloubová (soprán) – sólistka Národního divadla v Praze, Martin Bárta (baryton) - sólista liberecké opery a David Švec (klavír) - absolvent oboru hry na klavír a dirigování na konzervatoři v Českých Budějovicích.

Slepice ve Švandově divadle

Soubor Švandova divadla nastudoval s hostujícím ruským režisérem Sergejem Fodotovem hru Nikolaje Koljady „Slepice“. Jedná se o skvělou komedii od současného ruského dramatika. Hra, ve které se představili herci Klára Cibulková, Kristýna Frejová, Eva Leimbergerová a Robert Jaškóv, je situována do prostředí bytovny zapadlého městečka středního Ruska z doby perestrojky. Často bývá chápána jako jistá paralela k Čechovovu „Rackovi“, ovšem banálností počínání hrdinů a neschopností se svým životem v klíčovou chvíli cokoliv udělat, je ještě mnohem hlubší. Premiéry se konaly 4. a 6. března 2006 ve Studiu Švandova divadla.

Teatr Novogo Fronta ve Švandově divadle

Teatr Novogo Fronta (TNF) pochází ze St. Peterburgu v Rusku, kde byla tato divadelní společnost založena v roce 1993. Jejich první práce vycházely z experimentu na poli vztahu mezi tělem

umělce (jediného materiálu užívaného umělcem) a prostorem kolem něj. V roce 1994 divadlo natrvalo přesídlilo do Prahy. Jeho zakladateli byli Čech Aleš Janák a Ruska Irina E. Andreeva. Na svých nových projektech spolupracují s předními umělci z celého světa. Většinu času divadlo hostuje na prestižních festivalech Evropy. V Praze bylo možné projekty avantgardní skupiny fyzického a vizuálního divadla spatřit pouze ve Švandově divadle. Premiéra představení „Dubbuj“ se zde uskutečnila 29. března 2006. Hra Iriny E. Andreevové je věnována otázkám, na něž nenacházíme odpovědi, ale přesto se na ně ptáme stále častěji. Zájemci zde měli také možnost zhlédnout kultovní drama souboru - „Petrouchka“: zdramatizovaný tragický příběh básníka Petra Bogdanova, který zahynul při autonehodě. Děj se prolíná s burleskním příběhem Alexandra Benoise (na jehož základě vznikl slavný balet Igora Stravinského). V představení ožívají jarmareční loutky Petrouchky, Mouřenína, Tanečnice a Smrtky Zubánovny, která si nakonec Petrouchku, zabitého v souboji s Mouřenínem, odváží na plachetnici do říše zapomnění, stejně jako Charón s umírajícím básníkem Bogdanovem odplovává nenávratně přes řeku Lethe. Na repertoáru soubor má pět inscenací: „Primární symptomy ztráty jména“, „Kdo se sem dívá“, „Petrouchka“, „Dias De Las Noches“ (premiéra 27. 11. 2005), pouliční představení „Phantomysteria“ a sólové představení Iriny E. Andreevy „Dubbuj“. První představení „Vremja Durak“ (Čas Hlupák, 1994) bylo uvedeno na prvním evropském turné a tématem byl strach z toho, co může přinést budoucnost v Rusku. Po úspěchu inscenace a celého turné se TNF usadilo v Praze. Jak čas plynul, v souboru se vystřídal umělci z České republiky, Japonska, Ruska, Kanady, Itálie, Slovenska, Německa, Francie, Sardinie, Švédska, Jugoslávie, Toga a Polska. K největším úspěchům TNF od jeho založení v roce 1993 patří projekty „Vremja Durak“ (1994), „Fabrika Loudi“ (1996), „Olověná mlha“ (1997) a „Petrouchka“ (2002), se kterými soubor odehrál stovky představení po celém světě. Dále je to pak představení „Dias De Las Noches“, které získalo prestižní cenu na edinburgském Fringe festivalu. Exkluzivním místem pro uvádění jevištních projektů česko-ruské skupiny fyzického a vizuálního divadla v Praze se od ledna stalo Švandovo divadlo. Prvním společným projektem v novém působišti byla lednová premiéra inscenace „Archeologie vědomí“ (27. a 28. 1. 2006), nejvýznamnější prezentací souboru pak byla jarní a podzimní přehlídka tvorby „Profil 2006“.

Obrazy a kresby Elišky Rorátové

Ve výstavní síni Praha 5 představila svoji volnou tvorbu Eliška Rorátová. Především krajinářské motivy, v nichž využívá geometrické znalosti a umění perspektivy. Vernisáž se konala

dne 6. března 2006, výstava trvala do 28. března roku 2006. Výtvarnice Eliška Rorátová (1940), absolventka Střední průmyslové školy v Železném Brodě a Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, vstoupila do výtvarného povědomí v 70. letech minulého století sklářskou tvorbou. Pro vlastní práce využívá dokonalou znalost sklářských technik. Do architektonických prostor realizovala řadu vitráží a mozaik, v nichž se zaměřila na barevné kompozice. Její silnou stránkou je průmyslový design.

Jaro na Klamovce

Na Klamovce v Košířích se ve čtvrtek 29. března 2006 uskutečnil hudební festival nazvaný „Vítání jara aneb Večer netradičních souborů“. Jarní akce na Klamovce byla skutečně pestrá. Představily se zde i další skupiny: Uširvác (Hudba Praha revival) a soubor Káťa a Škubánek a odnož rock-folkového Hromosvodu, jménem Rockruh. Mezi hudebními tělesy vystoupila i oblíbená hudební berounská kapela „Ponožky pana Semtam'tuka“, která působí na české scéně přes deset let. Pro žánrovou všehochuť byla vždy vítaným zpestřením rozličných festivalů, slavností, her a televizních pořadů.

Rocková skupina Katapult v klubu Futurum

Dne 23. března 2006 si bylo možné ve smíchovském klubu Futurum poslechnout skupinu Katapult. Historie Katapultu sahá do 70. let minulého století. Původně se jmenovala Mahagon a působila v Plzni a Západočeském kraji. V období socialismu byla kapela politicky nepohodlná, potýkala se s mnohými zákazy a pronásledováním. Po přesídlení do Prahy se přejmenovala na Katapult. Pod uvedeným názvem vydávala pro své fanoušky v mnohatisícových nákladech desky. Počátkem roku 1980 získala 1. místo v anketě Zlatý slavík. Pilířem souboru je kytarista Oldřich Říha a baskytarista Jiří Šindelář. Stěžejním jádrem repertoáru souboru jsou písně z období konce 70. let.

Kapela Zlatý Timudej

Ve smíchovském klubu Punto Azul si fanoušci popové hudby a rocku mohli poslechnout 15. března 2006 nekonvenční kapelu „Zlatý Timudej“. Kapela vznikla v roce 1995 v Černošicích a pro svůj nekonvenční přístup a hravost si získala řadu obdivovatelů napříč generačním spektrem. Poslední album muzikanti nazvali „Paní, pojďte si hrát“. Prodalo se jich asi deset tisíc kusů. Kapela svým fanouškům předvádí v rámci koncertů i své filmy.

Febiofest na Smíchově

Ve čtvrtek 23. března 2006 začala na Smíchově ve Village Cinemas Anděl největší přehlídka filmů, televize a videa v České republice: 13. ročník Febiofestu. Febiofest 2006 uvedl 284 filmů z 58 zemí, mezi nimi snímky od takových režisérských hvězd jako je Woody Allen, Spike Lee, Kim Ki-duk, Claudie Chabrol a další. O slavnostní zahájení se postaral nejen ředitel festivalu Fero Fenič, ale také německá herečka Julie Jentschová, která byla přítomna slavnostnímu uvedení snímku Poslední dny Sophie Achillové. Herečka dlela v Praze také proto, že natáčela s Jiřím Menzlem film Obsluhoval jsem anglického krále. Večer pak následoval raut a také dvě filmová představení v Židovském muzeu. Evropskou premiéru měl na Febiofestu nový americký snímek Výšky s Glen Closeovou a Isabellou Roselliniovou. V historii Febiofestu se ještě nestalo, že by americký film měl premiéru přímo v Praze. Film Výšky je příběhem ze života významné a slavné herečky z divadelní scény na Broadwayi. Největší hvězdou festivalu se však stala italská herečka Claudia Cardinalová, známá z filmů Tam na západě, Růžový panter, Gepard nebo Rocco a jeho bratři. Božská Claudia v Praze převzala cenu Kristián za přínos světové kinematografii. Neméně slavným hostem festivalu byl francouzský režisér Claudie Lelouche, kterého proslavil snímek Muž a žena. Lelouche v Praze uvedl svou novinku Odvaha milovat. K dalším hvězdám náležel polský tvůrce Julius Machulski a český režisér a scenárista Ivan Passer, který od roku 1968 žije v USA. Passer patřil k tvůrcům proslulé nové vlny českého filmu. Jako scénárista je mimo jiné podepsán pod Formanovými snímky Konkurs, Černý Petr, Lásky jedné plavovlásky a Hoří, má panenko. Jako režisér debutoval adaptací Hrabalovy povídky Fádni odpoledne (1964) a v následujícím roce natočil svůj první celovečerní film: Intimní osvětlení. V Americe jej proslavil snímek Stalin, který získal cenu Emmy v kategorii nejlepší film. Tradice Febiofestu sahá až do roku 1993, kdy v jednom malém pražském klubu se promítaly filmy, jaké v té době v kinech chyběly. Druhý ročník se uskutečnil v roce 1995, promítalo se v Praze a v Bratislavě. Začátkem nového tisíciletí dosáhl festival svého vrcholu: představil více než 500 filmů ze 65 zemí světa, promítalo se ve 45 kinosálech v 19 městech dvou států a celkem se tehdy uskutečnilo 1 100 filmových představení. Tedy více, než všechny zbývající festivaly v naší zemi dohromady. Od roku 2005 se zahájení a hlavní blok festivalu přesunul na Smíchov.

Oficiální zahájení Mozartovských oslav

Za účasti ředitele Komorní filharmonie Pardubice Ludvíka Kašpárka, dirigenta Leoše

Svárovského, jednoho z předních mozartologů PhDr. Oldřicha Pulkerta a starosty JUDr. Milana Jančíka představila Praha 5 na tiskové konferenci v Portheimce vlastní program oslav věnovaných 250. výročí narození A. W. Mozarta. Dominují mu tři koncerty v Národním domě na Smíchově. „Národní dům je pro podobné akce ideální, má vynikající akustiku,“ podotkl na konferenci dirigent Leoš Svárovský. „Praha má jen málo tak kvalitních koncertních sálů. Pořádání koncertů vážné hudby by se zde mělo stát tradicí, jako je tomu například v Ústředním kulturním domě železničářů na Vinohradech.“

Zdravotnictví a sociální péče Poliklinika v Kartouzské má nového provozovatele

Rada městské části Praha 5 vybrala v úterý 14. března 2006, na svém dvacátém zasedání, nového provozovatele Zdravotnického zařízení Smíchov (ZZS), známého spíše jako poliklinika v Kartouzské ulici. Z nabídkového řízení, do kterého starosta vyzval k účasti i družstvo lékařů, které však nepodalo žádnou nabídku, jako provozovatel vítězně vyšla společnost Medifin. V části určené pro výběr správce objektu opět zvítězila společnost Medifin, která vlastní podobná zařízení v Praze 10-Malešicích. Výběrového řízení se účastnili čtyři uchazeči: společnost Navatyp, a. s., Austis-real, s. r. o., Medifin, s. r. o. a firma Centra, a. s. Výběrová komise shledala vítěznou nabídku společnosti Medifin, s. r. o. Firma zadavateli nabídla nejnižší cenu za metr čtvereční spravované plochy. Důležitou roli sehrála kvalita předložených záměrů a důležité byly i reference o firmách a jejich zkušenosti se správou zdravotnických zařízení. Podle starosty JUDr. Milana Jančíka k pronájmu objektu vedly radnici dva důvody. Především šlo o snahu zlepšit prostředí pro lékaře i pacienty. K tomu je nutné do areálu investovat nemalé finanční prostředky. V současnosti je totiž nájemné za užívání ordinací hluboko pod tržní cenou a MČ Praha 5 nemá prostředky a kapacity na zlepšení daného stavu. Významným motivem pro změnu majitele byla i nevyhovující situace v oblasti smluv uzavíraných kolem roku 1994. Starosta již několikrát ujistil lékaře polikliniky v Kartouzské, že zde budou nadále moci zůstat i poté, co obec pronajme budovu novému nájemci a správci. Někteří lékaři se totiž obávali o celkový další osud zdravotnického zařízení. Starosta zároveň popřel, že radnice s lékaři nekomunikuje. Záměrem radnice je v areálu postavit Dům seniorů. Ředitel Medifinu Radomír Luptovský se k dané situaci vyjádřil následně: „Prvořadým úkolem je vyřešit právní vztahy tak, aby městská část i nájemníci, tedy lékaři, získali dlouhodobou právní jistotu. Vzhledem ke špatné bezpečnostní situaci, kdy se sem stahovali

bezdomovci a docházelo k vykrádání ordinací, začala zde působit bezpečnostní služba. Zabýváme se i dopravní situací. První hodinu parkování budou mít pacienti zdarma. Stavební situace celého areálu není nejlepší. Navrhujeme velkorysou přestavbu, která bude spojena se zřízením domu pro seniory. Náklady přerostou plánovaných 60 milionů korun. Rozšíří se zde některé lékařské obory (gerontologie, gastroenterologie, revmatologie). V nejbližší době bychom rádi v Kartouzské zřídili lékařskou službu první pomoci, protože víme, že dojíždění do motolské nemocnice je složité...”

Ptačí chřipka

Začátkem března 2006 propukla nákaza ptačí chřipky ve všech evropských státech, kde došlo k úhynu různého množství domácího i divoce žijícího ptactva. Postižené země zavedly karanténní opatření, některé očkovaly chovy drůbeže i ptactva. Vzorky odebrané z uhynulých kusů byly posílány do specializované laboratoře Evropské unie ve Velké Británii. Chřipka zasáhla i některé lokality jižních Čech. Onemocnění vyvolává virus typu A, ten může nakazit i teplokrevné živočichy, tedy ptáky a savce včetně člověka. Virus byl poprvé zjištěn v roce 1996 v Číně, o rok později se jím nakazili v Hongkongu lidé, kde jich šest na infekci zemřelo. Česko nakoupilo protichřipkový lék Tamiflu, k okamžité dispozici bylo 600 tisíc balení. Na pandemii se chystali i vojenští záchranáři. Z pražských lokalit, pokud by chřipka postupovala dál, by nejvíce byly ohroženy městské čtvrti ležící podél Vltavy, neboť labutě a jiní vodní ptáci jsou potenciálními nosiči „viru zabijáka“. Úřad MČ Praha 5 vydal chovatelům drůbeže hrabavé a vodní, bažantů, dravců, holubů a exotického ptactva upozornění, že je nutné, aby jejich majitelé předali do informačních středisek na předepsaných formulářích údaje o početních stavech jednotlivých chovů. V případě zjištění nákazy ptačí chřipky na území hl. m. Prahy vyhlásí městská veterinární služba preventivní opatření. Dosavadní profylaktické postupy byly prováděny podle veterinárního zákona č. 166/1999 Sb.

Veřejně prospěšná činnost

Pobyty v přírodě pro seniory

Zlevněné pobyty v Penzionu Arnica v Háji pod Klínovcem v Krušných horách připravilo pro seniory s trvalým bydlištěm na území Prahy 5 občanské sdružení Concordia Pax ve spolupráci se zdejší radnicí. Ubytování bylo v malebné vesničce Háj u Vejprtu. Okolní terén je vhodný pro pěší turistiku v krásných smíšených lesích, ke sběru hub a lesních plodů. Penzion poskytoval možnosti k návštěvě Jáchymova a Karlových Varů, pořádaly se výlety i do Německa. Doprava byla možná autem, autobusem nebo vlakem. Cena týdenního pobytu s plnou penzí se pohybovala v jarních

měsících okolo 1558,- Kč a v letních měsících okolo 1740,- Kč. Výhodných cen je dosaženo díky příspěvku MČ Praha 5, který činil 90 Kč na den.

Sport a zábava

Ragby v Tatře Smíchov

Poslední březnový víkend (2006) byla zahájena druhá část herní sezóny českého ligového ragby (2005/2006). Tatra Smíchov tým skončila zimní příprava a její svěřenci v sobotu 22. března 2006 vstoupili do zápasu o titul extraligového mistra. První klubová cesta vedla na hřiště do Vyškova. Po podzimní části klub skončil ve středu tabulky, což byla dobrá pozice pro začínající boje o play-off. V roce 2005 se Tatra Smíchov pochlubila novinkou, společně s agenturou Zaviko zahájili „Pražskou 5 bez předsudků“ ragbyovým utkáním. Na hřišti Tatra žákyně základních škol absolvovaly první trénink v bezkontaktním ragby (14.9.2005), čímž byl položen základ pro vznik dámského ragby u nás. Celkem si tady zahrálo 39 dívčích družstev. Vítězná družstva vystoupila v poločase exhibičního zápasu české reprezentace proti australskému gigantu NSW Waratahs.

Tenis na Mrázovce

V areálu letního cvičiště T. J. Sokol I Smíchov, v blízkosti historické Bertramky, je možné znovu sportovat. Po celkové rekonstrukci zájemci mohou volit mezi tenisovými, volejbalovými a beachvolejbalovými kurty a využívat hlavní budovy, kde je umístěno občerstvení a šatny. Oddíl tenisu zahájil přijímání dětí do tenisové školičky. Klub zároveň přijímá nové členy z řad dospělých. Letní areál Sokola Smíchov I je otevřen i pro širokou veřejnost, hosté zde najdou klidné posezení s krásným výhledem na Prahu.

Výlety do přírody

Česká turistika má dlouhou tradici. Již více než sto let nám turistické značky usnadňují pohyb krajinou. Významným propagátorem turistiky na Smíchově byl zdejší lékař Karel Chodounský (1843-1935), farmakolog a zakladatel českého alpinismu. Podle Ing. Jiřího Pražáka, předsedy Kontrolního výboru radnice Prahy 5, letošní jaro (začalo 20. března v 19. 25 hodin) vybízelo, i když bylo studené, k výletům. Podle Jiřího Pražáka by se měli lidé vydat na procházky do přírody a trénovat tak na letošní volební maratón. Občanská demokratická strana (ODS) si jako jeden z volebních symbolů zvolila modrou turistickou značku, směřující doprava, snad ukazuje cestu k prosperitě a k trvalým životním jistotám.

Bezpečnost občanů

Ostatky neznámého muže byly nalezeny na Arbesově náměstí

Počátkem března 2006 našly děti mrtvolu neznámé osoby ležící v okrasných keřích na Arbesově náměstí, kam se jim zakutálel míč. Postižený ležel poblíž sochy Jakuba Arbese. Podle soudního znalce zde mrtvola byla delší dobu. Přivolaní policisté zjistili, že mrtvá osoba je již ve značném tělesném rozkladu. Nevyslovili však podezření na vraždu. Definitivní potvrzení poskytne až výsledek pitvy. V okolí nebylo nalezeno nic podezřelého, pouze nedopitá láhev alkoholu a deka. Postižený měl u sebe kreditní kartu, která napomůže identifikaci.

Obrana proti štamgastům

Praha 5 se brání nejen proti bezohledným chovatelům psů, kteří zvířata nechávají bez úklidu znečišťovat veřejná prostranství, ale i proti štamgastům hospod a restaurací. Originální cedule se objevila na rohu jednoho z domů v ulici Na Valentince, jehož zdi pravidelně využívali jako veřejný záchodek návštěvníci nedaleké hospody. Na ceduli je nápis: "Zákaz úlevy. Páni, nemočit!" a varovně vztyčená ruka. Podle majitelů nemovitosti se podobné opatření setkal s úspěchem.

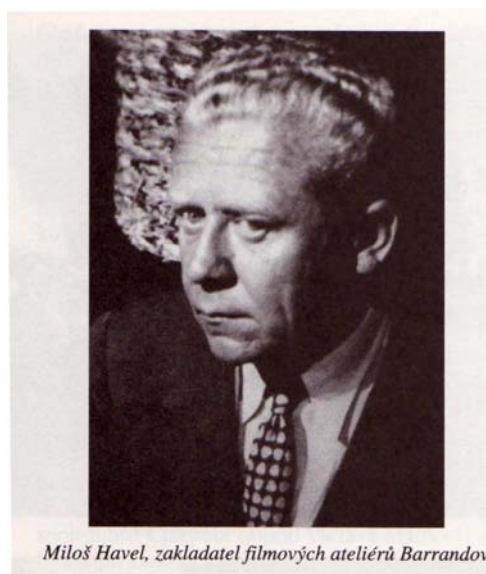
Bezdomovci v Kinského zahradě

V Praze přibývá lidí bez domova. Do neutěšené situace se dostali z mnoha příčin a důvodů, mnohdy vlastní nedbalostí, jindy pod tíží ekonomických skutečností. Jsou mezi nimi i drogově závislí jedinci, alkoholici, psychopati a drobní zloději. Existuje řada organizací, která lidem v krizi poskytuje pomoc a poradenství. Ať již se jedná o linku důvěry a pomoci, krizová centra, psychologické, sociální, občanské a právní poradny, služby Diakonie České církve evangelické, Bílý kruh bezpečí aj. Ubytování pro celé rodiny bezdomovců nabízí Azylový dům pro matky s dětmi - Diakonie, Pobělohorská 7, Praha 5. V Praze 5 působí Ubytovací zařízení Beneš, Ubytovna IPSO, Ubytovací zařízení U Vápenky, Ubytovna Ve Výrech, Ubytovna Kulka Jaroslav, Ubytovna M aj. Ale někteří bezdomovci na přespání nemají, nelegálně obsazují opuštěné hospodářské usedlosti, ruiny domů a zahradní přístěnky. Strážníci je mohou pouze zkontrolovat a poslat pryč. Podobný osud má i kdysi honosná restaurace U jezírka v Kinského zahradě. Narkomani se také usadili v bývalé dělnické kolonii Buďánka, ve statku Cibulka, v Jinonické ulici, v ulici Na Šmukýřce. K nejhorším patří bývalá sodovkárna v ulici Pod Kavalírkou. Městská policie eviduje v Praze 5 okolo osmi set lidí bez domova. Radnice Prahy 5 si od sdružení Naděje nechala zmapovat počet

bezdomovců na svém území. V současnosti se na území Prahy 5 pohybuje asi 600 občanů bez domova, z toho jich tu nastalo žije asi 400. V nouzových ubytovnách pak přespává 134 lidí. Radnice jednotlivých městských částí bezdomovcům vyplácí sociální podpory. Důležitou roli zde sehraávají sociální kurátoři, kteří zajišťují pomoc občanům propuštěným z výkonu trestu, občanům, proti nimž je vedeno trestní řízení, občanům, žijícím nedůstojným způsobem života aj. Kurátor také rozhoduje o výši poskytování peněžitých a věcných dávek. „Monitoring neslouží jen k podpoře bezdomovců, ale pomůže také řešení dalších socio-patologických jevů. V průzkumu byli dotázáni, jaké sociální služby by jim pomohly, jakým způsobem si obstarávají obživu a měli uvést také důvody svého bezdomovství,“ řekla radní Mgr. Lucie Vávrová. Podrobný průzkum čeká celé hlavní město. Prozatímní studie, kterou si nechal zpracovat magistrát, ukázala, že v Praze žije téměř tři a půl tisíce lidí bez střechy nad hlavou.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Miloš Havel

Miloš Havel, zakladatel filmových ateliérů Barrandov

3. 11. 1899 na Zderaze u Prahy, †25. 2. 1968
Mnichov

Filmový podnikatel a producent, zakladatel slávy barrandovských filmových ateliérů. Navázal na podnikatelské aktivity svého otce, stavebního inženýra Václava Miloše Havla, stavitele paláce Lucerna v Praze a zakladatele společnosti Lucernafilm (1912). Jméno Miloše Havla je spjato především se vznikem a rozvojem československého filmu a se založením filmových ateliérů na Barrandově. Financoval filmy, které patří do zlatého fondu české kinematografie. Na filmový trh uvedl řadu významných zahraničních titulů. Pružně reagoval na technický rozvoj v oboru,

kde držel krok se světovou špičkou.

Život a dílo

Předkové Miloše Havla pocházeli ze známé pražské mlynářské rodiny. Děd Václava Marii a Miloše Havlových Václav Julius Havel se narodil 12. dubna 1821 jako prvorozený syn Václava Františka Havla (1792–1848), pražského měšťana a mlynáře na Smíchově. Havlův mlýn, na němž předtím hospodařilo několik generací rodu, stál na vltavském břehu mezi dnešním Jiráskovým a Palackého mostem a nesl smíchovské čp. 87. Po smrti svého otce musel sedmadvacetiletý Václav Julius vyplatit dědictví své nevlastní matce a věno osmi sestrám, a proto byl nucen mlýn prodat. Vstoupil potom do služby u státní dráhy jako „vážený“. Bydlel nejprve na Újezdě na Malé straně, kde se narodil jeho syn Václav (1861–1921), poté na Linhartském náměstí na Starém Městě. Když 18. července 1884 zemřel, byl pochován do rodinné hrobky na Malostranském hřbitově v Košířích, kde předtím spočinuly i ostatky všech jeho předků od 18. století. Ve svých pamětech V. M. Havel vzpomínal: „Rodiče mého otce a jejich předkové byli již od XVIII. století pochováni v rodinné hrobce na košířském hřbitově, kam jsem ještě za druhé světové války docházel o Dušičkách s rodinou položit kytičku. Tuto hrobku i pomník, ležící při ohradní zdi do Plzeňské třídy, jsem tehdy vyfotografoval a moje manželka Božena zařadila obrázek do alba fotografií, které mým synům pečlivě ilustrovala. Jednoho dne, po válce, jsme tam hrobku již nenašli. Ohradní zeď byla při rozšíření ulice zbořena a pozůstatky z hrobů ležících při zdi byly prý přeneseny do společného hrobu...“ (Václav M. Havel). Dědeček Václav Julius Havel se snažil svým dětem zabezpečit lepší budoucnost. Jeho syn, budoucí stavitel Ing. Václav Miloš Havel (1861–1921) pokračoval po studiích na reálce v Ječné ulici na pražské technice, avšak z finančních důvodů školu přerušil. O jeho nedobré situaci svědčila i skutečnost, že si na otcův pohřeb vypůjčil. Podnikal ve stavebnictví. Problémy s pražským magistrátem, který mu dlouho odpíral získání inženýrského diplomu (titul obdržel až v roce 1917), řešil tím, že se spojil s několika zavedenými staviteli, (především s Josefem Čenským), kteří jeho firmu zastupovali na veřejnosti. Obchodní úspěchy Ing. Václava M. Havla zanedlouho rodinu zařadily mezi pražskou společenskou smetánku. Podílela se na hospodářském vedení Národního divadla a měla úzké styky s řadou osobností kulturního života. Jeho nejvýznamnější stavbou byl palác Lucerna. Vznikl v letech 1907–1921 za účasti Stanislava Bechyně a V. Prokopa, jako první železobetonová stavba Prahy. Součástí Lucerny měla být i malá scéna Národního divadla. Záměr se nerealizoval a stavebník zde zřídil biograf. Tím zásadně ovlivnil život svého prvorozeného syna

Miloše Havla. V době, kdy kino slavnostně zahájilo svůj provoz, bylo jeho prvorozenému synovi devět let a již tehdy projevoval zájem o „pohyblivé obrázky“. V roce 1913 se stal ještě neosmnáctiletý Miloš Havel spolumajitelem Lucernafilmu, který převzal Kinofilm a stal se první společností pro půjčování a výrobu filmů. V té době stál Miloš Havel u zrodu dvou prvních českých filmů *Zlatého srdíčka* se Švábem Malostranským v roce 1916 a *Pražských adamitů* o rok později. Některé filmy natáčel na dvoře Švandova divadla na Smíchově. Pro komedii *Pražští adamité*, první český film prodaný se ziskem do zahraničí, byla sehraána řada scén na plovárnách v Podolí, Na Mlejnkou a pod Zlíchovem. Snímky vznikly v období kolem první světové války, v době naprostého nedostatku základních životních potřeb a také materiálu nutného k výrobě filmů. Mladý podnikatel si věděl rady a odjel do Vídně do Kriegsfürsorgeamt, který měl na starosti zásobování, a potřebné suroviny dovezl. Navenek se zde vyráběly propagandistické filmy, ale kromě toho se podařilo na filmový pás zachytit i události, jež se staly nedílnou součástí zápasu o samostatný československý stát (*Oslavy Národního divadla*, *Dubnová přísaha poslanců a Praha je bez potravin*). Po vzniku Československé republiky bylo nutné odstranit monopol německých filmů a odpoutat se od Vídně. Znamenalo to navázat přímé kontakty s výrobcí nebo půjčovnami v Paříži, Londýně či New Yorku. Potíž spočívala v tom, že pro zástupce francouzských, britských a především amerických společností, kteří vždy obchodovali s vídeňskými nebo berlínskými firmami, byla střední Evropa terra incognita (země neznámá). Po vypuknutí války byl dovoz filmů ze zneprátených států zakázán a tuto bariéru se podařilo prolomit jen nemnoha titulům, jež byly získány přes neutrální země, především přes Švýcarsko. Na obchodní cestu do zahraničí se M. Havel vydal spolu s Juliem Schmittem. Poprvé došli do Terstu, podruhé je zadrželi již v Innsbrucku a až napotřetí se dostali v lednu 1919 do Paříže a brzy nato i do Londýna. V téže roce prodal společnost Lucernafilm bratřím Deglům. O rok později navázal obchodní kontakty s firmami ve Spojených státech amerických, uzavřel dohodu se společností Universal Film Manufacturing Company a založil firmu pro půjčování filmů American Film Company. Využil tak vlny „amerikanství“, která v té době doslova zachvátila Prahu, přestože se většinou jednalo o filmy předválečné, o něž již v zemích jejich vzniku nikdo nejevil zájem. Havel nakoupil pro svou společnost mimo jiné filmy *Dvacet tisíc mil pod mořem* či *Červené eso*, s nimiž měl velký úspěch. Majitelé kin za ně dobře platili a vyhrazovali pro ně nejlepší promítací termíny. V roce 1929 byly do ČSR dovezeny první zvukové filmy, které ihned ovládly přední pražská kina. Němé filmy se dostaly na okraj zájmu a byly promítány pouze v menších kinech,

jejichž majitelé neměli prostředky na nákup zvukové aparatury. První okouzlení však záhy pominulo, neboť rozvoji zvukového filmu se postavila do cesty jazyková bariéra. Zatímco pro velké národy bylo ekonomicky výhodné vytvořit zvláštní jazykové verze, filmy pro české publikum byly opatřeny pouze mezititulky. Zvukový film se tak stal mohutným impulsem pro rozvoj domácí filmové výroby. Premiérový film *Když struny lkají* německého režiséra Fridricha Féhera byl přijat ještě s rozpaky, ale hned následující – Lamačův *C. a k. polní maršálek* s Vlastou Burianem v hlavní roli – měl obrovský úspěch a prokázal, že i český film může být obchodně úspěšný a přinést zisk. M. Havel ihned docenil význam zvukového filmu. Již na podzim 1928 jednal se společností Western Electric o zakoupení prvního zvukového zařízení a 13. srpna 1929 mohli návštěvníci bia Lucerna zhlédnout první zvukový film u nás *Lod' komediantů*. Téhož roku získal i aparaturu na výrobu zvukových filmů v následujícím roce již natáčel vlastní zvukové filmy. V období velké hospodářské krize v rámci úsporných opatření byl dovoz filmů přerazen do tzv. povolovacího řízení, aby se zabránilo velkému odlivu deviz. V dubnu 1932 bylo povolovací řízení nahrazeno kontingentním, na jeden vyrobený film bylo možno dovést sedm filmů (později se podmínky ještě zpřísnily až na poměr 1:5). Celoroční import zahraničních filmů byl snížen z 210 na 160 a hodnota jednoho oprávnění dosáhla 20 tisíc korun. Právě v této době dokončovala společnost A-B filmové ateliéry na Barrandově (1931-1933). Na stavbu získala úvěr se státní zárukou a stát měl zájem na tom, aby se zde co nejdříve točily filmy. Obchodní politiku tehdy určovalo filmové oddělení ministerstva průmyslu, obchodu a živností, které zcela ovládla společnost A-B, jež de facto rozhodovala o veřejných filmových zakázkách. Se systémem kontingentů nesouhlasily především americké společnosti. Když se jej nepodařilo odstranit, začaly český trh bojkotovat. To přimělo M. Havla, který se předtím stavěl na odpor jakýmkoli ústupkům vůči Američanům, k nabídce, že jim umožní dovést 80 až 100 filmů, když na Barrandově vyrobí 20 filmů. Američané však tuto nabídku odmítli. O dva roky později, v listopadu 1934, byl vytvořen nový tzv. registrační systém, který zavedl jednotný dovozní poplatek za každý hraný zvukový film a odstranil vazbu na natáčení českých filmů. Období první republiky se díky dokončení filmových ateliérů na Barrandově společností A-B stalo zlatým obdobím českého zvukového filmu. Po obsazení Československa německou armádou a vyhlášením protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 se filmová společnost A-B stala vítanou válečnou kořistí. Němci využili skutečnosti, že jeden ze členů správní rady společnosti, Oskar Kosek, byl židovského původu a firma podle nich podléhala zákonům o arizaci.

Když neuspěli, zvýšili svůj podíl ve společnosti z 4,5 miliónů korun na 30 miliónů, čímž dosáhli naprosté majority. Její místo zaujala nová firma Pragfilm, která vyráběla také propagandistické filmy. Němci na Barrandově provedli rozsáhlé investice, ke dvěma existujícím ateliérům přistavěli další tři. Komplex staveb na Barrandově přečkal bez větší újmy celou válku i květnové povstání v roce 1945. Svým majitelům však nebyl vrácen. Vztahoval se na něj prezidentský dekret o znárodnění a na Miloše Havla, který se během okupace ocitl v exponovaném postavení, tzv. malý dekret za „spolupráci s okupanty“. Vypovídal osmkrát před disciplinární radou Svazu českých filmových pracovníků. Byl obviněn z nepřístojného chování v době okupace a z toho, že vyrobil film Jan Cimbura s antisemitskou scénou. V prosinci 1947 bylo řízení pro nedostatek důkazů zastaveno. M. Havel však přišel o Lucernafilm, který existoval od roku 1912 do roku 1949. V červenci 1949 byl zadržen při pokusu o útěk do Rakouska v sovětské zóně rakouskými četníky a v Československu odsouzen k dvěma letům vězení. Byl dokonce získán jako spolupracovník StB: „...úkoly však řádně neplnil“. V roce 1952 se mu podařilo uprchnout do Mnichova, kde založil obchodní společnost Lucernafilm a v letech 1961–1962 byl spolumajitelem restaurace Goldene Stadt a v letech 1963–1967 vlastního podniku Zur Stadt Prag. V 60. letech se hojně stýkal s Čechy, kteří vyjeli na Západ. Pražského jara se však nedočkal. Zemřel v únoru 1968 jako majitel obchodu s květinami.

Pražské stopy

Roku 1920 se Miloš Havel spojil se společností Biografia a založil filmovou akciovou společnost A-B.

262. Max Urban: Filmové ateliéry (čp. 322 na Křižovnického náměstí, 1931–34)

Filmové ateliéry, 1931-34

Její hlavním cílem byla výroba českých filmů, společnost však také pronajímala své ateliéry či laboratoře jiným firmám. Její akciový kapitál činil čtyři miliony korun, rozdělené do 10 tisíc akcií po 400 Kč nominale. Dva miliony upsaly obě společnosti, 1,2 milionu ostatní zakládající členové a zbývající akcie sloužily pro krytí běžného účtu u

banky. K zakladatelům patřili například Jan Reiter, Julius Schmitt a Osvald Kosek. Společnost hodlala vybudovat nové ateliéry nad Podolím (dnes se zde rozkládá areál Kavčích hor), kde zakoupila rozsáhlé pozemky. Velkorysé plány však nebyly, zřejmě z finančních důvodů, realizovány. Své první filmy natáčeli v zahradě Vinohradského pivovaru, v dřevěném restauračním pavilóně, který původně stál ve Stromovce u příležitosti Jubilejní výstavy, a to do roku 1932, kdy končilo z požární provozních důvodů povolení provozovat natáčení v prostorách pavilonu. Posledním filmem vyrobeným v ateliérech A-B na Vinohradech byl film *Pobočník jeho Výsosti* s Vlastou Burianem. Natáčelo se i v bývalém výstavním pavilonu spolku Mánes, který stával pod Kinského sady na Smíchově. V roce 1924 byl převezen na Kavalírku v Košířích a přebudován na filmový ateliér. Svatopluk Inneman zde například natočil *Falešnou kočku*, Josef Rovenský *Dům ztraceného štěstí*, Gustav Machatý *Erotikon*, Martin Frič *Varhanika od svatého Víta*, Jan W. Speerger *Bludné duše*, a následovaly další filmy. Pavilon v roce 1929 při realizaci filmu *Tonka Šibenice* vyhořel. Společnost A-B zachránilo před krachem to, že pořizovala titulky k filmům cizí produkce, a silné finanční zázemí M. Havla, který ztráty sanoval díky prosperující Lucerně. Nedokázal však odvrátit krach společnosti American Film Company (společnost A-B byla nucena převzít veškerá její pasiva); finanční ztráta byla odhadována na 10 miliónů korun. I přes zastavení poklesu filmového průmyslu musela společnost AB snížit kapitál nejprve na tři miliony korun a zanedlouho poté na 1,5 miliónu korun okolkováním akcií na hodnotu 200 Kč. Situace ve filmovém průmyslu se začala postupně lepšit až v polovině 20. let. Příznivý vliv mělo zřízení filmové agentury na výrobu propagačních filmů, která vykazovala nejvyšší zisky, i celková hospodářská konjunktura. V roce 1929 tak společnost AB dosáhla nejlepších výsledků v éře němému filmu za celou dobu své existence. Vlastní výstavba barrandovských ateliérů začala v jarních měsících roku 1931 na holé pláni životně důležitou stavbou drobné budovy transformační stanice, kam byly podle plánu instalovány tři konvertory, umožňující přeměnu proudu střídavého na stejnosměrný proud. Po zaměření základů stavitelem Václavem Černým na jaře 1931 byl proveden slavnostní výkop ateliérové budovy A - B akciových továren na Barrandově. Železobetonová konstrukce naznačovala, že půjde o budovu neobvyklých rozměrů (105x72 m). Výběrové řízení na realizaci stavby vyhrál Dr. Ing. Karel Skorkovský, který prováděl veškeré práce. Investiční náklady na budovu s dvěma ateliéry byly vypočteny na 13 miliónů Kč, ve skutečnosti dosáhly 16, 7 miliónu Kč. Veškeré prostředky pro stavbu byly zajištěny půjčkou od Národní banky s přesným splátkovým kalendářem, za který ručila společnost A-B a

především majoritní vlastník Miloš Havel. Funkcionalistická stavba architekta Maxe Urbana tvořila dva symetrické ateliéry, které bylo možné propojit: „Měl jsem na zřeteli jakéhosi bájného ptáka Fénixe, který chce vzlétnout k dokonalosti a k výšinám. Vždyť přece film je mladá múza a dá se předpokládat její rozvoj, zdokonalení a vzestup...“ V červnu roku 1933 pozval předseda společnosti A-B Miloš Havel na Barrandov význačné osobnosti, novináře a Československý rozhlas k prohlídce nových filmových ateliérů. Součástí ateliéru byly i hotelové pokoje, kadeřnictví a herecké šatny. Bistro na střeše hlavní budovy sloužilo jako významné místo k odpočinku a osvětlení zaměstnanců, herců, ale i hostů a zákazníků společnosti A-B.

Zajímavosti

Barrandovské filmové ateliéry představovaly svět uzavřený do sebe. Miloš Havel si potrpěl na okolí typické pro hollywoodské samovládcy, na kamarilu přítakávačů a podkuřovačů. Mnohdy lidé nekalifikovaní, ale snaživí a loajální měli velkou šanci zaujmout v přísné hierarchii Lucernafilmu významné místo. V období války pobíral M. Havel ve společnosti Lucernafilm mnohem nižší měsíční gáži než jeho špičkoví zaměstnanci. Oženil se až v roce 1934 s Marií Weyrovou, ale "spíše ze starého přátelství než z touhy po ženě". Pamětníci často připomínali jeho homosexualitu. Nacisté se na homosexualitu dívali prizmatem ideologie, která jakékoli odchylky brutálně potlačovala. V Havlově případě to mohlo znamenat hrozbu zatčení či koncentračního tábora. Měl štěstí, že byl pro německé úřady důležitou osobou ve vysoce ceněném oboru. Režisér Otakar Vávra tvrdil, že Havlova orientace ovlivňovala i chod firmy včetně natáčení filmů, protože na něho měli největší vliv intimní přátelé, jako například režisér František Čáp. Jiří Brdečka něco podobného zpochybnil: „Zaměstnanci poctění jeho důvěrnější přízní neovlivňovali - jak tomu někdy bývá v podobných případech - chod podniku. Takové vměšování pan předseda nepřipustil. Především byl vždycky big boss." Nejproblematictější byly Havlovy večírky v období protektorátu, jichž se účastnili kromě českých filmařů, především hereček Nataši Gollové, Adiny Mandlové či Zity Kabátové, i zaměstnanci Úřadu říšského protektora a významní členové SD a gestapa, jako Horst Böhme či Werner Dress. Havlovy styky ovšem měly i své pozitivní stránky. Intervencemi dosáhl propuštění mnoha ohrožených obětí. Jeho přičiněním nenastoupily stovky českých kulturních pracovníků na nucené práce do říše. V říjnu 1944 ho navštívili spisovatelé Václav Řezáč a Jan Drda se žádostí, aby u sebe zaměstnal spisovatele, kteří mají být nasazeni do práce. Havel jim vyhověl. V posledním údobí války angažoval mnohem více herců, než bylo ve skutečnosti třeba. Díky němu se oba vůdčí režiséři Lucernafilmu -Otakar Vávra a František

Čáp- mohli vyhnout spolupráci s německým filmem. Zasadil se i o zastavení stíhání několika svých blízkých přátel, mezi nimiž i Vítězslava Nezvala. Lucernafilm natáčel snímek Jenom krok s Oldřichem Novým jen proto, aby herce uchránil před pracovním táborem, což se nezdařilo. Havlovi se však podařilo zmařit natáčení proněmeckého filmu Kníže Václav, a naopak obhajoval produkci českých vlastenecky laděných filmů, jako byla například v té době veleúspěšná Čápova Babička. Sám řekl, že s Němci se muselo bojovat takřka o každý metr filmu, který vyjadřoval českou myšlenku. Podle něj bylo zastavení filmové výroby cílem okupantů, ale český film pokládal za natolik významný projev národní kultury, že jej musel zachránit za každou cenu: „A toho nebylo lze docílit jinak než vhodnou taktikou a stykem s Němci, jelikož český film byl přímo podřízen Němcům. S jinými Němci než filmovými jsem za války nepromluvil." Pozoruhodné byly jeho styky s německou zpravodajskou službou. V roce 1939 se seznámil s informátorem československé zpravodajské služby a agentem SD Paulem Thümmelem, který prosazoval Havlovy zájmy při prodeji barrandovských ateliérů. Agentovo zatčení v březnu 1942 nahnalo Havlovi hodně strachu. Předtím mu totiž půjčoval kromě peněz i svůj vůz se řidičem, z něhož Thümmel vysílal tajné zprávy do Londýna. Za uvedené služby agent vymohl například propuštění režiséra Jaroslava Kvapila z vězení a osvobození náčelníka Československé obce sokolské Josefa Scheinera z koncentračního tábora. I když se M. Havel po válce příliš vděku nedočkal - Jan Drda dokonce prohlásil: „...vždy mi bylo jasno, že Havel je typický kapitalista, který pro své hospodářské zájmy korumpuje všechny strany, jak Němce, tak Čechy" - nic to neubírá na jeho podnikatelské velikosti.

Reflexe

Společnost AB usilovala od svého vzniku o postavení vlastních ateliérů. Na počátku 30. let padla volba na tehdy pustý vápencový kopec Barrandov. Možná že o tom rozhodla i náhoda. Jeden z majitelů firmy -Spojené pražské továrny na staviva-, Ing. Rudolf Bárta vzpomínal, že Miloš Havel, jeho bývalý spolužák, jej o vyhledání vhodné lokality požádal. Nabídl mu prohlídku Barrandova a producent napoprvé pochopil, že je to pravé místo pro realizaci jeho záměru. Krásná vyhlídka na Prahu, nedotčená příroda a rozsáhlé nezastavěné pozemky ležící v bezprostřední blízkosti velkoměsta, díky své poloze na náhorní planině izolované od okolního světa. Navíc zde převažují severozápadní větry a území tak chrání před škodlivými exhalacemi a kouřem z průmyslových závodů pražské aglomerace. Není pochyb o tom, že Miloši Havlovi se podařilo vybudovat na Barrandově v duchu Hollywoodu moderní filmové ateliéry, které ve své době neměly

v Evropě obdoby.

L.: Havel V. M.: Mé vzpomínky, Praha 1995; Miloš Havel. In: časopis Úspěch (V), Praha 1936, Vývoj společnosti AB, akc. filmové továrny, v Praze-Barrandově. In: Úspěch (V), Praha 1936; Kniha o Praze (V); Zbyněk Handl, Filmová akciová společnost AB ve dvacátých letech. Filmový sborník historický 3, s. 49–67; Zdeněk Štábla: Vývoj filmového obchodu za Rakousko-Uherska a Československé republiky (1906–1939). Filmový sborník historický 3, s. 5–48

DUBEN

Z radnice

U Anděla vyrostl Pomník neznámému praseti

Od 28. dubna 2006 si měli možnost chodci na křižovatce u Anděla prohlédnout neobvyklý pomník, symbolicky byl zasvěcen „neznámému praseti“. Podivná skulptura sestavená ze starých lednic, počítačů, pneumatik a jiných odpadů měla názorně ukázat, kolik lidí z Prahy 5 denně vyhodí na černé skládky komunálního odpadu. Radnice touto formou upozornila na skutečnost, že černých skládek na Smíchově a okolních čtvrtích neustále přibývá. Radnice Prahy 5 poskytuje občanům každý týden na svoz odpadů 35 velkoobjemových kontejnerů a v provozu je sběrný dvůr v Puchmajerově ulici. Z černých skládek se podle starosty JUDr. Milana Jančíka musí ročně na náklady obce odvézt 1200 tun odpadu. „Chceme lidi probrat z lhostejnosti. Doufáme, že se všechna neznámá čuňata chytanou za nos a nepovolených skládek bude po této akci méně“. Pomník „Prasata sobě“ využili i ekologičtí aktivisté, kteří zde dne 28. dubna 2006 v rámci Dne Země uskutečnili akci zaměřenou na třídění odpadu. Originální plastika stála na pěší zóně do neděle 30. dubna 2006.

Praha 5 ve znamení hudby

Rada MČ Praha 5 schválila finanční příspěvky agentuře Pagat Ultimo Musical Productions, s. r. o. na konání letošních hudebních akcí ve zdejší regionu. Na podzim tradičně proběhne v Národním domě na Smíchově Festival autorského šansonu. Předchozí ročníky (nultý a první) byly velmi úspěšné. Letošní festival se uskuteční v duchu „Čtvero ročních období“. Praha 5 podpoří konání festivalu částkou ve výši 300 000 Kč. Dne 21. června 2006 uspořádá stejnojmenná agentura v atriu Fakultní základní školy V Remízku na Barrandově „Přehlídku školních souborů Prahy 5“. Na konání letní akce poskytne zdejší radnice finanční příspěvek ve výši 150 tisíc korun. Programovou novinkou bude 20. a 21. května 2006 netradiční maratón soudobé vážné hudby „Dva břehy“. Hudba převážně mladých autorů bude znít v Obřadní síni Praha 5 a ve velkém sále pivovaru Staropramen. Uvedenou kulturní akci podpoří Praha 5 částkou 485 000 Kč.

Nový design webových stránek Pražské pětky

Počátkem dubna 2006 změnil časopis Prahy 5 „Pražská pětka“ výtvarnou podobu svých internetových stránek. Nyní je shodná s titulní

stránkou tištěného časopisu, který je v nákladu 50 000 výtisků expedován zdarma občanům zdejší čtvrti. Změny mají vést k větší atraktivnosti a přehlednosti internetových stránek směrem k uživatelům. Novinkou je i skutečnost, že návštěvníci stránek na internetu naleznou nejen obsah „Pražské pětky“, ale také usnesení zastupitelstva městské části. Rozšířením bezplatného internetu v regionu Praha 5 se výrazně zvýšil uživatelský zájem o elektronickou podobu časopisu.

Spor o Bertramku trvá už patnáct let

Ve skrytu Mozartovských oslav, připadajících na rok 2006, zůstává skutečnost, že již patnáct let trvá také soudní spor o vlastnictví nejslavnější smíchovské usedlosti – Bertramky. Soudní pře začala v roce 1991 žalobou společnosti „Mozartova obec“ o navrácení Bertramky. Uvedený spor mezi ní a Městskou částí Praha 5 prochází již patnáct let soudy všech instancí, od městského soudu až k soudu ústavnímu, jenž v roce 2005 zrušil všechny předcházející rozsudky, které objekt přiznaly jedné či druhé straně, a vrátil jednání zpět k městskému soudu. „Celá kauza nás nijak netěší“, řekl starosta JUDr. Milan Jančík. „Praha 5 v minulosti do objektu investovala desítky milionů korun a máme připravený také nový projekt na přestavbu objektu špýcharu na koncertní síň.“ „Mozartova obec“ získala objekt Bertramky, usedlosti spojené s pobytem rakouského hudebního skladatele W. A. Mozarta v umělecké rodině Duškových, v roce 1929 od salcburského Mozartea. Přes určité komplikace o objekt pečovala až do roku 1948, kdy do činnosti společnosti zasáhlo tehdejší ministerstvo kultury. Úřady donutily „Mozartovu obec“ objekt pronajmout Národnímu muzeu v Praze a v roce 1968 byly ve prospěch Okresního národního výboru Praha 5 podepsány darovací smlouvy. V současnosti je v Bertramce umístěno muzeum W. A. Mozarta a manželů Duškových se řadou vzácných exponátů. Konají se zde pravidelné koncerty komorní hudby a hudební přehlídky a festivaly věnované většinou Mozartovu odkazu.

Úřední oznámení

Politické strany obdržely volební čísla

Politické strany a hnutí od 18. dubna 2006 znají čísla svých volebních kandidátek. Čísly budou označeny hlasovací lístky jednotlivých uskupení, která je také mohou využít ve volební kampani. Ve vylosovaném volebním pořadí budou politické strany a hnutí vedeny také na volebním serveru. Číslo jedna získala Strana zdravého rozumu

hudebníka Petra Hanniga, poslední číslo 26 obdržela Strana Rovných Šancí. Z tradičních politických stran má ODS číslo 9, ČSSD 10, KDU-ČSL číslo 24 a komunisté číslo 20. Straně zelených přiřkl osudí číslo 18. U českých voličů si vedoucí pozici udržuje ODS, která by nyní případné volby vyhrála s 29, 5 % hlasů. Výsledky vyplynuly z dubnového průzkumu společnosti Faktum Invenio.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Jak se staví v Praze 5?

Podle Vojtěcha Zapletala, zástupce starosty, který má danou problematiku v kompetenci, statistiky ukazují, že v Česku rostou počty dokončených bytů. V roce 2005 jich bylo skoro 45 tisíc, nejvíce za celé desetileté období, a z toho celá polovina byla postavena v Praze. Zajímavá jsou i čísla o udělených stavebních povoleních v Praze 5: roku 2001 se jednalo o 389 žádostí a v roce 2005 počet povolení vzrostl na 929. Uvedená fakta naznačují, že o výstavbu je v naší městské části vzrůstající zájem. Je to způsobeno tím, že Praha 5 nabízí zájemcům dostatek volných prostor, kde je možné uskutečnit v krásné přírodě rozsáhlé stavební projekty. Ať již se jedná o Smíchov, Jinonice, Radlice nebo Barrandov. Architektonické zahradní celky jsou především určeny pro ty, kteří již nevidí v satelitním městečku vrchol životního stylu. Mnoho lidí se vrací zpět do Prahy, ať již z důvodů dojíždění do práce, školní docházky a kontaktu s přáteli. Naše čtvrť nabízí rezidenční soubory a „viladomy“, nadto rychlou dopravu do centra města. Investory a jejich projektanty jsou radnici stále častěji předkládány k posouzení plány výstavby rezidenčních celků. Namátkou lze uvést stavební komplexy: Rezidence Anděl City, Rezidence Alibaba, Rezidence Panorama, Císařka, Arboretum a Barrandovské terasy.

S čím se může chlubit Praha 5

V článku „S čím se může chlubit Praha 5“ (Lidové noviny 11. 4. 2006), věnovanému publikaci „Slavné stavby Prahy 5“, kterou koncem roku 2005 vydaly Městská část Praha 5 a umělecká agentura Foibos, napsal architekt Pavel Halík, že se jedná o dlouhý proces formování zdejšího regionu: „...ten je zaznamenán ve svědectví staveb, jimiž byla významně poznamenána vývojová období smíchovské krajiny, pokryté dlouho vinicemi, zpočátku ojedinělými stavbami, později stále rychleji seskupujícími se do útvaru města. Jestliže to byly v prvních fázích kostely, kláštery, usedlosti a statky, později to byly vily a továrny, jako kartounka, Ringhofferova vagonka, smíchovský pivovar aj. Posléze divadlo, radnice, veřejná tržnice, obecní dům, kasárna, nádraží České

západní a Buštěhradské dráhy s krásnými kamennými mosty v Hlubočepích, navigace řeky a rostoucí množství činžovních domů, srovnaných do pravidelného půdorysného roštu, včetně nového farního chrámu sv. Václava. Z četných smíchovských vil stojí za zmínku Winternitzova vila od Adolfa Loose (1933). V letech po roce 1989 se stala křižovatka U Anděla centrem a východiskem procesu rozsáhlé urbanistické transformace, která zde zformovala rozsáhlé obchodně-administrativní a zábavní centrum, jemuž dominuje skulpturální skleněná architektura nárožní budovy od francouzského architekta Jeana Nouvela... Jako poslední smíchovské stavby uvádí kniha futuristické tramvajové stanice a most tramvajové dráhy Hlubočepy – Barrandov, sídlo vydavatelství deníku „Anděl Media Centrum“ a konečně rozměrnou stavbu ústředí Československé obchodní banky v Radlicích.“ Podle autora článku má kniha význam nejen odborný, ale i jako originální průvodce dějinami města.

Okresní soud a okresní hejtmanský v Smíchově

Národní dům na Náměstí 14. října

Doprava

Výluka tramvají směrem na Barrandov

Od začátku ranního provozu od 18. dubna 2006 do zahájení ranního provozu dne 29. dubna 2006 byl přerušen tramvajový provoz na trati směrem na Barrandov v úseku Hlubočepy-Sídlíště Barrandov. Výluku způsobila údržba a úpravy trati před převedením do režimu normálního provozu,

neboť celá estakáda byla doposud udržována v režimu zkušebního provozu. Po nezbytných úpravách bude zaveden řádný provoz a stanoven její konkrétní vlastník, který bude odpovídat za její případné provozní nedostatky. Náhradní dopravu směrem na Barrandov zajišťovaly autobusy městské hromadné dopravy. Při opravě trati se uskutečnil i jarní úklid podél celé linky: „Podařilo se sladit opravy s termínem mimořádného jarního úklidu, který letos městská část připravila na duben, a tak obě akce proběhly současně,“ řekl místostarosta Prahy 5 Vojtěch Zapletal.

Kultura

Karel Gott má třetí dceru

Šestašedesátiletý populární zpěvák, nejslavnější soudobý obyvatel Prahy 5, Karel Gott se stal otcem třetí dcery. Jeho přítelkyně Ivana Macháčková mu v neděli ráno 30. dubna 2006 porodila holčičku. Charlotta přišla na svět v 6.29 hodin, vážila 3,28 kilogramu a měřila 51 centimetrů. Třicetiletá matka i dcera byly v pořádku. Gott byl u porodu přítomen. Dítě se jmenuje Charlote Ella Gottová. Jméno pro miminko vybírali rodiče společně. Ve jménu Charlote se podle Gotta skrývá i jeho křestní jméno, druhé vypovídá o jeho lásce k jazzu a odkazuje na jazzovou královnu, zpěvačku Ellu Fitzgeraldovou. Podle astroložky Dagmar Kludské se jedná o šťastné nedělníčko, z něhož vyroste přitažlivá osobnost. Podle jejího názoru Ivana Macháčková porodí Karlu Gottovi v průběhu jednoho až tří let vytouženého syna. Náš nejznámější český zpěvák má již z předchozích vztahů dvě dospělé dcery, dvaatřicetiletou Dominiku a osmnáctiletou Lucii. Ženatý však nebyl ani jednou.

„La Fiesta“ již potřetí v Národním domě na Smíchově

V úterý 25. dubna 2006 se v prostorách Národního domu na Smíchově uskutečnil 3. ročník největší latinskoamerické party v České republice. „La Fiesta“ není obyčejný ples či tematická taneční zábava. Jedná se o komplexní kulturní projekt, jehož cílem je prostřednictvím bohatého programu představit pestrou současnou realitu kultury Latinské Ameriky. Projekt je věnován oslavě hudby, tance a zvyků Jižní Ameriky. Kromě divokých latinskoamerických rytmů a přehlídky temperamentních tanečníků se návštěvníci mohli těšit na typický jihoamerický barevný rej, taneční přehlídku, výstavu cestopisných fotografií, prezentaci občanských sdružení a zahraničních zastupitelství. Bohatá kulturní nabídka zobrazuje skutečný život kontinentu. „La Fiesta“ je neopakovatelná jak pro znalce, tak i pro úplně nováčky, kteří v sálech smíchovského národního

domu mají možnost během jedné noci poznat exotický svět vzdáleného kontinentu. Kvalitu programu garantují jednotlivá velvyslanectví zúčastněných zemí a latinskoamerická společnost, která poskytla „La Fiestě“ záštitu.

Koncerty Přátel klubu starého Smíchova

Koncerty pořádané Klubem přátel starého Smíchova jsou stále populárnější. Pod názvem „Pojďte s námi na koncert“ jsou pro zájemce prezentovány na plakátech vyvěšených v Informačních centrech MČ Praha 5. K připomenutí velikonočních svátků se konal v neděli 9. dubna 2006 od 15. 30 hod. koncert v arciděkanství kostele sv. Václava na Smíchově, kde zazněla skladba barokního skladatele Josepha Haydna „Posledních sedm slov Vykupitelových“ (Pater! In manus tuas commendo spiritum meum!). Skladbu předvedlo Kvarteto Apollon (Pavel Kudláček – housle, Pavel Křižanovský – housle, Pavel Ciprys – viola, Pavel Verner – violoncello).

Fotografie Přemysla Havlíka

Inscenovaná a dokumentární fotografie je doménou Přemysla Havlíka (1979), který do 24. dubna 2006 vystavoval v košířské galerii Klamovka. Jako absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě má profesionální výtvarné základy, což je na jeho předkládaných pracích zřetelné. Jeho výstava „Expozice“ v září 2004 zahájila výstavní činnost Klamovky. V současnosti zde představil cyklus sedmi barevných digitalizovaných fotografií v žánru inscenované fotografie: „Sedm svátostí“. Vrací se ke křesťanským základům evropské civilizace jako k mravním společenským pilířům: „Sedm svátostí slouží člověku jako viditelné znamení Boží milosti, tedy jsou jakousi duchovní motivační silou ke skutečné svobodě, která dává člověku sílu nechovat se jako otrok svého pudu. Bez vědomí tohoto dědičného defektu v podstatě nelze pochopit univerzální smysl vývoje lidských dějin,“ řekl ke svým vystaveným pracím fotograf.

Veřejně prospěšná činnost Radnice podpořila oslavy Velikonoc v Praze 5

Letošní velikonoční svátky připadly na polovinu dubna, Boží hod velikonoční se slavil 16. dubna a pondělí velikonoční 17. dubna 2006. Velikonoce byly vzpomínány již ve Starém zákoně jako připomenutí nočního odchodu Židů z Egypta. V Novém zákoně jsou adorací zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Zmrtvýchvstání je základním principem křesťanské víry. Velikonoce jsou

nejvýznamnějším svátkem církevního roku. Připadají na neděli po prvním jarním úplňku. V současnosti jsou Velikonoce oslavovány také jako svátky jara, probouzející se přírody a obnovy života. Velikonoční oslavy začaly v Praze 5 již 1. dubna, kdy na pěší zóně byly otevřeny tradiční trhy Velikonoce 2006. Návštěvníci si mohli zakoupit velikonoční zboží ve 22 stáncích, zhlédnout ukázky lidových řemesel nebo se občerstvit. Od 14. do 17. dubna 2006 přibýlo další vítané zpestření, odpolední hudební programy. Během nich zde koncertovali a zpívali František Nedvěd, noví Rangers či Iveta Bartošová. Nechybělo ani tradiční vymetání špíny z města, kterého se tentokrát z radnice ujali člen zastupitelstva Jiří Pražák, radní Lucie Vávrová, členka zastupitelstva Eva Kalhousová a radní Jan Hlaváček.

Soutěž o paragrafy

Na sedmi místech Prahy se koncem března a počátkem dubna uskutečnila oblastní kola 6. ročníku vědomostní soutěže Paragraf 11/55. Soutěžícími byli žáci 5. - 9. tříd základních škol a studenti od primy až po kvartu víceletých gymnázií. Účastníci prokazovali správnými odpověďmi znalost zákonů, zvláštní důraz byl kladen na prevenci kouření mladistvých, a tím dodržování zákona, který zvýšil prodejní věk tabákových výrobků z 16 na 18 let. Pilotní ročník Paragrafu 11/55 proběhl v roce 2000, zúčastnilo se ho 78 základních škol. Mezi soutěžícími byly i děti z ZŠ Plzeňská z Prahy 5, které získaly vítězství v oblastním kole konaném 24. března 2006. Mezi čestnými hosty byli: Ondřej Gál, místostarosta Prahy 5; soudkyně Andrea Borovičková z Obvodního soudu pro Prahu 2; Jiří Tůma, přestupkový pracovník Obvodního ředitelství Policie ČR.

Sbírka na humanitární akce

Humanitární organizace ADRA uspořádala 5. a 6. dubna 2006 již pátou celorepublikovou velikonoční sbírku na podporu veřejně prospěšných aktivit. ADRA byla založena v roce 1956 v USA jako charitativní organizace církve Adventistů sedmého dne, nadace v České republice působí od roku 1992. Sbírka se konala ve více než stovce měst, kde dobrovolníci ze základních a středních škol a aktivisté ze sdružení Pathfinder oslovovali občany. Kdo věnoval na prospěšné aktivity nejméně 30 Kč, obdržel jako poděkování podšálek se symbolem sbírky. Na konto organizace přibýlo 2 743 927 Kč. Z výtěžku byly doposud financovány projekty v rozvojových zemích (Pakistán, Irán, některé země bývalé Jugoslávie).

Sport a zábava

Sport bez předsudků

I letos bude mít Sport bez předsudků v Praze 5 podobný průběh jako v minulém roce, kdy z celorepublikového projektu zde vznikla jeho místní odnož. Na školách budou probíhat tréninkové dny, a to ve čtyřech základních disciplínách: v plavání, atletice, bezkontaktním ragby a ve fotbale. Žáci a žákyně přihlášených škol se v červnu setkají na Velkém sportovním dni, kde budou bojovat o vítězství. Ve středu 8. března 2006 se uskutečnil jarní trénink plavců v bazénu SK Motorlet, kterého se zúčastnily děti 4. – 9. tříd základních škol z Prahy 5, Prahy 13 a Prahy 9. Byl zorganizován trénink v atletice; ragby touch a fotbale. „Velký sportovní den“ se uskuteční před školními prázdninami dne 20. června 2006. „Hlavním cílem projektu je masová propagace sportu mezi dětmi základních škol,“ uvedl jeden z hlavních organizátorů soutěže Karel Ševčík. V loňském roce byl mezi školáky největší zájem o ragby. Druhou nejoblíbenější disciplínou byla lehká atletika. Novinkou je, že děti budou soutěžit ve dvou věkových kategoriích (4. až 6. třída a 7. až 9. třída). Jinak vše zůstává při starém.

Pražský (půl)maratón

V sobotu 1. dubna 2006 se pražskými ulicemi běžel (půl)maratón. Odstartoval v pravé poledne z Karlova mostu a trať směřovala k Národnímu divadlu, podél Vltavy na Výtoň, do Vršovíc, odkud se vracela na Palackého náměstí směrem na Smíchov, cíl byl na Kampě. Celkem bylo registrováno tři tisíce běžců ze 42 zemí. Ženy, které běžely poprvé, měly registraci zdarma. Podle prezidenta „Pražského mezinárodního maratonu“ Carla Capalbi je (půl)maratón důležitou předzvěstí hlavního běhu, který v Praze startoval 13. a 14. května 2006, kdy se běžela olympijská trať dlouhá 42,195 km. Důležitým principem podobných běhů není zvítězit, ale zúčastnit se!

Kdo se stará na Barrandově o pohybovou přípravu dětí?

Již od roku 1991 působí na barrandovském sídlišti sportovní klub „Studio K Barrandov“, který se neúnavně stará o pohybovou přípravu zdejších dětí i dospělých a který kolem sebe soustřeďuje nadějně adeptky „aerobic fitness“. Klub začínal v tělocvičně ZŠ Barrandov na Chaplinově náměstí a věnoval se aerobiku pro dospělé. Po dokončení výstavby ZŠ v Remízku č. 919 přesídlil do tamní tělocvičny a nabídku sportovních aktivit rozšířil i pro děti. Cvičitelský sbor nyní čítá 15 lidí a zaměření klubu zahrnuje navíc základní gymnastiku a košíkovou. Pro zájemce jsou organizovány lyžařské zájezdy do zahraničí, v létě cyklistický týden v jižních Čechách a cesty k moři. Děvčatům,

kteřá odrostla gymnastice, nabízejí výuku aerobického fitness, což je závodní forma aerobiku: synchronizované pódiové vystoupení pro 6 až 8 osob s prvky flexibility, síly, koordinace paží a nohou. Od roku 2003 získal klub řadu ocenění. Mezi mladými talenty nejvíce zazářila Eva Křenková, která jako juniorka na „Aquila Basic Cupu“ 2005 vybojovala v této disciplíně bronz.

Městská zeleň a ekologie

Medvědí fontána podstoupí poslední etapu oprav

Závěrečná etapa oprav Medvědí fontány, umístěné na Náměstí 14. října, přijde radnici Prahy 5 na 196 000 korun. Monumentální pískovcová fontána, zdobená sochami medvědů, kteří nesou znaky Viléma Slavaty a jeho manželky Kateřiny, rozené hraběnky z Momfortů, patří k vzácným barokním památkám Prahy. Kašna původně stávala uprostřed Slavatovské (pozdější Jezuitské) zahrady, zřízené v 17. století, v níž si nechal hrabě Jan Jiří Slavata v letech 1673-1689 vybudovat honosný letohrádek. Do jedné z nejkrásnějších pražských barokních zahrad vedl okázalý portál, dnes uložený v lapidáriu Národního muzea. Fontána se několikrát stěhovala, jeden čas byla umístěna před Albrechtovými kasárnami na Újezdě. V letošním roce dojde k dokončení restaurátorských prací fontány. Celkovou rekonstrukci provádí sochař Josef Dufek. Půjde především o odstranění nekvalitní betonové vrstvy okruží kašny, následně k restaurování kamenného dna, jeho pokrytí olověným plechem a zhotovení odtokové trubky. Památka byla mnohokrát poškozena vandaly. Vloni z fontány zmizel trojzubec, který nad hořejší mísou třímá v ruce bůh moří Neptun opírající si hlavu o jednoho z delfínů. Do kompletní opravy památky investovala radnice celkem 750 000 korun.

Zahrada Palata byla otevřena pro veřejnost

V pátek 28. dubna 2006 byla pro veřejnost otevřena zahrada Palata, která doposud sloužila výhradně Ústavu nevidomých a slabozrakých. Po celé období poválečných let byl park ponechán bez údržby, a tak postupně chátral a zarůstal náletovým křovím a plevelnými stromy. Zásadní změnu do neutěšeného stavu zahrady vnesl až nový ředitel Palaty Ing. Jiří Procházka. Na obnovu parku nechal vypracovat projekt a systematicky přistoupil k jeho naplňování. Rozsáhlá rekonstrukce zahrady byla zahájena před třemi lety, kdy zde byly odstraněny staré nemocné stromy a nálety. Pavla Topolánková, manželka předsedy ODS Mírka Topolánka, Radmila Bémová, manželka pražského primátora a Radka Bürgermeistrová, žena náměstka primátora a volebního lídra pro Prahu Jana Bürgermeistra, na

uvítání letošního jara společně vysadily před Palatou tři mladé lípy. K sázení stromů se připojila i Vendula Svobodová, prezidentka nadace Kapka naděje, která zahradě věnovala vzrostlý habr, jako symbol houževnatosti.

Koště do každé ulice

Ve dnech 22. až 23. dubna a 29. a 30. dubna 2006 probíhal v Praze 5 tradiční jarní úklid městské části. Pracovníci radnice, kteří se jarního úklidu účastnili, byli označeni bezpečnostními vestami s logem MČ P5 a heslem „Koště do každé ulice“. O spolupráci byli požádáni všichni občané. Podněty mohli volat na linku: 226 200 998 nebo emailovat na omz@p5.mepnet.cz. Jednotlivé připomínky vyhodnocoval odbor městské zeleně. Úklid centra Smíchova a Košíř zajišťuje denně profesionální firma. V rámci jarního čištění se z ulic a chodníků navíc odstraňoval zimní posyp. Likvidovaly se i černé skládky. Mimo centra města se uklízelo v lokalitách starý Barrandov, Zlíchov, Hlubočepy, Žvahov, Dívčí hrady, Jinonice, Malvazinky, Cibulka, Šmukýřka, Hřebenka, Homolka, Poštovka, Kotlářka, Buďánka a sídliště Podbělohorská. Zahradníci prováděli kompletní úklid parků. V parku Předpolí Dětského ostrova bylo nutné pokácet vrbu, která byla silně napadena dřevokaznou houbou – sírovcem žlutooranžovým. V blízkosti byla vysazena vrba bílá, která nemocný strom nahradila. Jarní čištění regionu přišlo Prahu 5 bezmála na dva miliony korun.

Smíchovské kašny a fontány

Smíchov byl proslavený okrasnými zahradami, parky a sady, které potřebovaly pro zavlažování vodu. Poskytovala ji nedaleká Vltava a bohaté prameny podzemní vody, řinoucí se z petřínských svahů. Dodnes na poměrně malém prostoru Smíchova vyvěrá více než desítka těchto „pokladnic vody“, které dnes více méně neslouží k zavlažování zeleně ani k pití lidí a napájení dobytka, ale jako okrasa. Na předmostí Jiráskova mostu v Dientzenhoferových sadech, které byly kdysi součástí rozlehlé Jezuitské a poté Botanické zahrady pražské univerzity, stojí moderní fontána v podobě Dívky. Voda v kašně zurčí pod plachým dohledem sochy z bílého mramoru od Ladislava Beneše z roku 1932. Významným krajinotvorným prvkem Kinského zahrady jsou jezírka a vodotrysky. Vodovod zásobující zdejší letohrádek i přilehlé pozemky nechal vybudovat kníže Rudolf Kinský v letech 1829-1831. Vydutost pramenů zvýšil ražbou štol. Významné vodohospodářské dílo napájelo tři velké kašny, dvacet tři malých kašen a tři jezírka. Horní jezírko v Kinského zahradě je oválného tvaru, po kamenné stěně z něj voda přepadá do většího jezera dolního, nad nímž se tyčí pískovcová socha Herkula. Raně barokní socha sem byla v roce 1938 převezena z Kampy.

Bronzový lachtan sedící v horním jezírku je dílem sochaře Jana Laudy z roku 1953. Přímou před vchodem zámku byl instalován vodotrysk. Ze smíchovských kašen se nejvíce stěhovala Medvědí fontána, která je dnes umístěna uprostřed v parku na Náměstí 14. října. Monumentální barokní fontána vyzdobená kamennými medvědy byla též nazývána Slavatovskou, neboť zdobila nádvoří letohrádku Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka, který si jej zde zřídil po bitvě na Bílé hoře. Kašna se stala součástí nádvoří kartounky Arona Przibrama. Město Smíchov vzácnou památku od něj získalo darem, třebaže hrabě Černín mu za ní nabízel 4000 zlatých. Z továrního nádvoří se kašna přestěhovala v roce 1894 před Albrechtovy, později Štefánikovy kasárna (dnešní Justiční palác). Úpravy fontány jsou dílem sochaře a kameníka Jeronýma Kohla, jehož práci je možné spatřit i na II. nádvoří Pražského hradu. Od roku 1998 opravená Medvědí fontána s proslulým Neptunem a třemi medvědy nesoucími dolní mísu, zdobí prostranství před Národním domem na Smíchově. Největší a nejnovější smíchovskou fontánou je monumentální systém vodotrysků fontány Propadliště času, která po „sametové revoluci“ nahradila sovětský tank, pomník vybudovaný v roce 1945 osvoboditelům Prahy.

Bezpečnost občanů

Povodně se znovu hlásí

Po čtyřech letech do metropole opět dorazila velká voda. Na rozdíl od nejničivější povodně v roce 2002 bylo na povodeň ale město lépe připraveno. Již při prvním náznačce možných problémů se povodňová komise magistrátu rozhodla postavit protipovodňové mobilní stěny. Montáž stěn trvá maximálně 48 hodin. Stoupání vody ve Vltavě způsobily výrazné dešťové srážky a tání sněhu na horách. Na zvyšování hladiny Vltavy měly největší vliv její přítoky Berounka a Sázava. V úterý 28. března 2006 byl v Praze vyhlášen první stupeň povodňové aktivity. Krizový výbor magistrátu se společně s radnicemi Praha 1, 2 a 5 dohodl na uzavření náplavek u Vltavy a jejich vyčištění, zároveň byla uzavřena protipovodňová vrata v Čertovce na Kampě. Podle předem připraveného plánu byla na smíchovské náplavce rozebrána dřevěná konstrukce plovárny. Preventivně byla vypnuta dodávka elektrické energie v Lipencích, na Císařském ostrově, v botelu Racek na Hořejším nábřeží a v osadě Kazín. Na Zbraslavi začala evakuace obyvatel z ohrožených domů. Na řece byla zastavena lodní doprava, ukončení plavby se netýkalo úseku Barrandovský most – Smíchov. Dne 31. března 2006 byl v Praze naměřen průtok vody Vltavou 1450 m³ za sekundu, pokud by průtok přesáhl 1500 m³ za sekundu (v roce 2002 proteklo Vltavou čtyřikrát větší množství vody), magistrát by vyhlásil třetí stupeň povodňové

aktivity. Od roku 1825, kdy se začal měřit průtok vody na Vltavě, se velká voda Prahou přehnala tři sta desítkrát. Od zprovoznění vltavské kaskády se počet povodní snížil. Přehradby jsou schopné zadržet desetiletou až dvacetiletou vodu. Jedna z největších povodní se odehrála v březnu roku 1845, kdy průtok kulminoval na 4500 m³ vteřinu. Voda zaplavila část Smíchova, Podskalí, níže položené ulice Starého Města a celý Karlín. Zasáhla 114 ulic a zatopila 940 domů, bez přístřeší se nalézalo 1600 rodin. Od 1. dubna 2006 hladina řeky začala významně klesat, 4. dubna povodňová komise zrušila 2. stupeň povodňové aktivity a řízení předala na jednotlivé městské části. Od 7. dubna začala Praha demontovat protipovodňová hrazení a 25. dubna 2006 se řeka vrátila k normálu. Při záplavách byly poprvé k dispozici rozlivové mapy Vltavy a Berounky, které umožňují realizovat potřebná bezpečnostní opatření. Mapy zároveň slouží k projektování staveb v okolí řeky. Zpracován je úsek od říčního kilometru 39,35 nad obcí Roztoky u Prahy až pod smíchovský železniční most na říčním kilometru 60,08. Při likvidaci povodně došlo i ke kuriozním situacím. V pondělí 3. dubna 2006 v jednu hodinu v noci zadržela policie na Janáčkově nábřeží dva muže, kteří se pokusili ukrást část povodňových zábran. Jeden pocházel z barrandovského sídliště. Krádeží ohrožená oblast v Praze 5 spadá do hustě osídlené části staré zástavby, ve které se nalézá také mateřská škola U železničního mostu, Vysoká škola finanční a správní, několik hotelů, restaurací a obchodů. „Celkem v této oblasti stojí dvě stě domů, v nichž bydlí čtyři tisíce sto jedenáct obyvatel,“ uvedl mluvčí smíchovské radnice Dr. Jiří Baumruk. „Při destrukci pouhých tří polí hrazení by vznikl průlomový otvor o šířce 9 metrů a průtok vody tímto profilem by odpovídal 15,4 metrů krychlovým za sekundu, což představuje polovinu běžného průtoku Berounky.“ Pokus rozebrat a zcizit protipovodňové prvky byl kvalifikován jako mimořádně nebezpečný čin, který by ohrozil tisíce lidských životů.

Cvičení záchranářů na barrandovské tramvajové estakádě

Pražští hasiči a záchranáři z Dopravního podniku hl. m. Prahy nacvičovali ve středu 19. dubna 2006 na tramvajové barrandovské estakádě evakuaci cestujících z hořícího vozu tramvaje. Simulaci požáru vyvolala dýmownice. Záchranka na místo nehody dorazila za osm minut, hasiči do dvanácti minut. Cílem cvičení bylo zjistit, jak se hasičský sbor co nejrychleji dostane k hořící tramvaji, kde byli čtyři vážně zranění cestující. Zároveň bylo testováno zařízení pro vrácení vykolejeného vozu na kolejiště. Dispečinku byl požár ohlášen v 8:14 hod., akce včetně ošetření pacientů a jejich odvozu do nemocnice byla

ukončena po třiceti čtyřech minutách.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

K významným osobnostem Smíchova náležel stavitel a starosta Smíchova Alois Elhenický, který mimo jiné projektoval budovu ústavu slepců na Horní Palatě, zřízeného Českou spořitelnou pod názvem „Francisco-Josephinum“. Stavbu provedl v letech 1891-1893 Leonard Řepka. Elhenický ji sám nemohl realizovat, neboť se musel po zvolení starostou Smíchova v místě svého působení vzdát stavitelské koncese.

Alois Elhenický

*7. 6. 1844 Lhenice u Netolic, † 23. 10. 1915 Praha – Smíchov

Stavitel a politik; starosta města Smíchova a poslanec sněmu Království českého; od roku 1893 rytíř řádu císaře Františka Josefa I. Projektoval řadu staveb, mj. ústav slepců „Francisco-Josephinum“ v Košířích, rozsáhlý komplex jatek v Holešovicích, domy pro zaměstnance královédvorských cementáren u Berouna, školy v Lounech aj. Zasloužil se o celkový rozvoj Smíchova, který byl za jeho starostování druhým největším městem v Čechách.

Život a dílo

Pocházel z malého jihočeského městečka Lhenice u Netolic. Navštěvoval reálku, pak studoval na pražské technice inženýrské stavitelství, které absolvoval roku 1869. Vstoupil do podnikatelské firmy E. Muzika a spol., která se zabývala výstavbou železničních drah, kde zůstal do roku 1879. Podrobil se stavitelské zkoušce a roku 1879 získal koncesi stavitele a civilního geometra na Smíchově, kde byl od roku 1887 členem obecního zastupitelstva a v letech 1888-1906 starostou. Stoupenec staročeské strany, kterou v letech 1883-1886 zastupoval jako poslanec v českém zemském sněmu. V roce 1907 byl jmenován stavebním radou, dne 23. května 1888 vstoupil mezi členy Spolku inženýrů a architektů (SIA), byl zakládajícím členem České matice technické. V roce 1898 získal na výstavě architektury a inženýrství stříbrnou medaili hl. města Prahy. V roce 1901 si vybudoval vlastní továrnu na hliněné a cihelné zboží v Ornicích u Mostu, a vyráběl glasované střešní tašky. Většinu svých stavebních projektů realizoval v tehdy módních historizujících slozích, především ve stylu novorenesance, která mu umožňovala co nejracionalnější využití zastavěného prostoru.

Pražské stopy

V roce 1879 se usadil na Smíchově, bydlel v čp. 208, kde si zřídil stavitelskou firmu a vyvíjel rozsáhlou veřejnou činnost. Jeho nejvýznamnější

veřejnou stavbou byly ústřední jatky v Praze - Holešovicích (1893), pod technickým vedením Josefa Srdínka, vrchního městského inženýra; jatky byly otevřeny roku 1895. Asi do roku 1894 Alois Elhenický uskutečnil plány Achilla Wolfa z roku 1890 na stavbu Hypoteční banky na Senovážném náměstí v Praze 1. V roce 1902 se účastnil dostavby Pražského soukromého ústavu pro hluchoněmé v Holečkově ulici čp. 104. Základní kámen byl položen v roce 1901 za přítomnosti císaře Františka Josefa I; v roce 1908 se podílel na přístavbě jižního a severního křídla kláštera beuronských benediktinek u sv. Gabriela. Dále na Smíchově v roce 1904 realizoval neobarokní kanceláře pro Schwarzenberský sklad dřeva v Nádražní ulici čp. 1122/ 28, který navazoval na vorový přístav. Projektoval budovu ústavu slepců na Horní Palatě v Košířích, zřízeného Českou spořitelnou pod názvem „Francisco-Josephinum“; stavbu provedl v letech 1891-1893 Leonard Řepka.

Ústav slepců Francisco – Josephinum z roku 1893

František Endler o slepeckém ústavu napsal: „Na návrší Švédské ulice, která se táhne od Smíchova k památné Bílé Hoře, se uprostřed dobře udržovaného parku zvedá budova velkého humanitárního zařízení, slepeckého pečovatelského ústavu Francisco-Josephinum. Vlevo a vpravo ze zahrad a polí shlížejí do údolí malé usedlosti Hybšmanka, Fialka, Pernikářka, Plátenice a Hřebenka, zatímco přivětivá Palata se svými věžičkami přečnává novou budovu vzniklou na jejím území a tvoří jakýsi její štít. Naproti ní, od jihu jako by kynula z dálky věž kostela na Malvazinkách, v jejímž stínu nacházejí chovanci ústavu místo svého posledního odpočinku. Vpravo od ní spatří oči hospodářskou budovu Šalamounky, pod úpatím skal Na Vidouli malebnou Šmukýřku a v bezprostřední blízkosti trochu více dopředu táhlý hřbet kopce s ovocnými sady a květinovými zahradami, za nimiž se rozprostírá osada Košíře. Na severu se na obzoru tyčí vápencové skály a staré hradební příkopy Strahovského pískovcového kopce.“ (F. Endler). Budova sloužila osmdesáti šesti chovancům a byla obklopena rozsáhlou zahradou. První obyvatelé se sem nastěhovali roku 1893, celé zařízení bylo zprovozněno v roce 1903. Česká spořitelna tak naplnila myšlenku Klárova

slepeckého ústavu: zřídit důstojný domov pro staré a práce neschopné slepé lidi. V roce 1895 Palatu navštívili velkovévodové Karl Ludwig a Ferdinand Karel, dne 16. června 1901 sem zavítal sám císař František Josef I. Po vzniku samostatného československého státu došlo ke změně názvu instituce a od roku 1920 se zařízení jmenovalo Ústav pro zaopatřování slepců na Smíchově. V současnosti je zde umístěn Ústav pro mládež s vadami zraku. Do funkčního období starosty Elhenického spadalo vybudování přístavu na Císařském ostrově, který postavila v letech 1899-1903 firma Lanna, a především nového kulturního a společenského centra Smíchova: Národního domu s přilehlou tržnicí. Secesní komplex vyrostl na pozemcích bývalé univerzitní botanické zahrady. Obě budovy v letech 1906 - 1908 realizoval architekt Alois Čenský. V roce 1901 A. Elhenický přispěl k rozdělení III. měšťanské školy chlapecké, na školy dvě. Původní obecná škola pro chlapce byla umístěna na Plzeňské třídě v č. p. 243. S přibývajícím obyvatelstvem na Smíchově se neustále rozšiřovala, a to až do konce školního roku 1892/93, kdy se od Měšťanské školy oddělila III. škola obecná chlapecká. Brzy na to bylo započato se stavebními pracemi na nové školní budově v tehdejší Resselově ulici (dnešní ulice Grafická).

Zajímavosti

V době starostování Aloise Elhenického náležely do samostatné působnosti obce následující správní záležitosti:
 spravovat jmění obecní a záležitosti vztahující se ke svazku obecnímu;
 přihlížet k bezpečnosti osoby a jmění;
 péči mít o zachování obecních silnic, cest, ulic, též o bezpečné a snadné ježdění po silnicích i konat policii polní;
 přihlížet k věcem potravním, k prodeji na trhu, pak k míře a váze;
 vykonávat policii v příčině zdraví;
 konat policii, týkající se čeledi a dělníků;
 konati policii mravnosti;
 pečovat o chudé a dobročinné ústavy obecní;
 konat policii v příčině staveb a ohně;
 míti účastenství ve správě škol;
 činit narovnání mezi stranami spor vedoucími skrze důvěrníky z obce volené;
 odbývat dobrovolné dražby věcí movitých (Josef Böhm)

Reflexe

„Když obcím dostalo se samosprávy, byla dne 10. října roku 1848 na Smíchově vykonána první volba výboru obecního. A bývalý rychtář Josef Ulman zvolen za purkmistra. Když roku 1849 nabyt platnosti zákon obecní, provedeny nové volby, a purkmistrem zvolen byl stavitel Josef

Barth, který stál v čele města až do roku 1861. Roku 1862 nastoupil na jeho místo továrník František Ringhoffer, roku 1865 MUDr. František King, roku 1867 Petr Fišer, obchodník s dřívím a majitel domu, který setrval v tomto úřadě až do roku 1874, kdy zvolen za purkmistra Karel Sommer, kupec, nynější císařský rada. Když purkmistr Sommer roku 1887 se poděkoval, zvolil výbor za purkmistra JUDr. Antonína Štěpničku, zemského advokáta, který však po desíti měsících roku 1888 zřekl se této hodnosti, a na jeho místo nastoupil stavitel Alois Elhenický, který setrval v této hodnosti až do dneška. Za jeho úřadování vykonán byl velký kus práce ve prospěch města. Zvláště jeho snaze přičísti dlužno, že v bazilice sv. Václava provedeny nákladné a umělecké malby; a on to byl, který všemožně se přičiňoval, aby postaven byl pěkný románský chrám na Malvazinkách, za něho zřízena byla kaple pro české gymnázium, pro obecné školy v Mlýnské ulici, vystavěny budovy školní, zřízena infekční nemocnice, provedeno elektrické osvětlení města, učiněny kroky k imponantnímu osvětlení basiliky sv. Václava, upraveny ulice a rozšířeny hřbitovy. Za tyto zásluhy vyznamenán byl roku 1893 rytířským řádem císaře Františka Josefa. Svěho času zastupoval též město na zemském sněmu, ale později pro neutěšené poměry vzdal se této hodnosti. Na sněmě zemském zastupuje nyní město JUDr. Alois Koldínský a na říšské radě Dr. Josef Kaizel, nynější ministr financí.“ (Jan Pauly)
 L: ThC. Jan Pauly: Památník města Smíchova, Praha 1898; Josef Böhm: Monografie Města Smíchova s dvěma polohopisnými plány, V. Neubert na Smíchově 1882; Prof.dr.Franz Endler: Palata před sto lety. Slepecký pečovatelský ústav Francisco-Josephinum na Smíchově, 1893 – 1903, jubilejní spis; P. Vlček (editor): Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách, Academia 2004

KVĚTEN

Z radnice

Praha 5 hospodařila s finančním přebytkem

Zastupitelstvo městské části udělalo tečku za hospodařením radnice MČ Praha 5 v roce 2005 a schválilo výsledky hospodaření a závěrečný účet za minulý rok. Stejně jako v předchozích letech se hospodaření radnice pohybovalo v kladných číslech, přebytek dosáhl 27 milionů Kč. Hospodaření se řídilo platnými předpisy a vycházelo ze schváleného rozpočtu na uvedené kalendářní období. Praha 5 přispěla ze svého rozpočtu na řadu aktivit: např. na rekonstrukce a opravy komunikací, zajištění dopravní obsluhy na Žvahov (celkem 8,8 milionů Kč). Zastupitelstvo prominulo Praze 8 splátku ve výši 8 milionů korun, poskytnutou v celkové výši 40 milionů Kč, na odstranění katastrofických škod po povodni v roce 2002. Pravidelný úklid komunikací si vyžádal 9 316 000 Kč, údržba ploch veřejné zeleně 34 730 000 Kč. Na celkovou likvidaci psích exkrementů bylo vynaloženo 3 049 000 Kč. Školství pohltilo největší částku neinvestičních příspěvků 79 627 000 Kč (mateřské a základní školy). Připojení základních škol k internetu si vyžádalo 3 131 000 Kč, více než milion korun stálo vybavení škol počítači a tiskárnami. Na opravy školních budov bylo čerpáno 22 551 000 Kč. Na dávky sociální péče bylo z rozpočtu uvolněno 46 240 000 Kč. Zajištění lékařské péče stálo 5 142 000 korun a celkem 5 205 tisíc vynaložila Praha 5 na různé grantové programy. Na neinvestiční provoz Úřadu MČ Praha 5 bylo věnováno 182 806 000 Kč (jen na mzdových výdajích zastupitelů bylo zapláceno 6,4 milionu korun, platy zaměstnanců přišly na 122, 7 milionu Kč). Investice v roce 2005 tvořily čtvrtinu celkových výdajů (lávká pro pěší v Hlubočepích, Sportovní centrum Barrandov, péče o bytový fond, dětská hřiště aj.). Přestože si příspěvkové organizace zřízené městskou částí v minulém období vedly celkem dobře, bylo přesto nutné některé organizace dotovat. Ziskový byl však prodej nebytových prostor, kde byl vykázán příjem 129 248 000 Kč.

O zvýšení bezpečnosti jednali radní a podnikatelé

O zvýšení bezpečnosti pěší zóny Anděl a centra Smíchova jednali dne 31. května 2006 v Pizzerii Colosseum za přítomnosti starosty JUDr. Milana Jančíka a radního Jana Hlaváčka členové občanského sdružení Hospodář. Cílem bylo stanovit společný postup pro trvalé zajištění bezpečnosti

občanů v centru Prahy 5. Sdružení Hospodář přislíbilo zástupcům města pomoc s koordinací administrativních úkonů při zajišťování ostrahy v ulicích městské čtvrti.

Kam podle starosty za sportem a zábavou?

Podle starosty JUDr. Milana Jančíka bude pro zájemce od 1. června 2006 zprovozněna Pražská pláž, která je již třetí sezónu umístěna na smíchovské náplavce. Na pěší zóně u Anděla bylo zřízeno improvizované fotbalové hřiště, kde v době konání Mistrovství světa ve fotbale v Německu si každý mohl vyzkoušet: „Mistrovství světa přichozích“. Od 20. května 2006 se zde ve spolupráci s SK Motorlet hrál turnaj mládeže. Od 29. května 2006 se tady bojovalo o titul „Mistra ulice“. Amatérské sportovní soutěže vyvrcholily jako světový šampionát ve fotbale (10. 7. 2006). Na velkoplošných televizních obrazovkách bylo možné sledovat přenosy z mistrovství a fandit našim reprezentantům. Starostu však nejvíc potěšila premiérová sportovní akce, uspořádaná pro žáky základních škol z Prahy 5 ve spolupráci s TJ Čechie ve „Sportcentru v Karlíně“. „Název *Sportuj s námi, sport je Tvoje droga* byl dostatečně výmluvný a ohlasy žáků a učitelů byly ještě výmluvnější,“ řekl.

Kontakty s Maďarskem pokračují

Spolupráce Prahy 5 s maďarskými partnery pokračuje. V loňském roce to byla návštěva partnerské Městské části Budapešť XI a v polovině května (od 9. do 11. 5. 2006) zavítala na smíchovskou radnici delegace župního úřadu z regionu Jasz-Nagykun-Szolnok. Maďarští hosté se přijeli do Prahy seznámit s fungováním místní samosprávy. „Už dvacet let máme takový zvyk, že zaměstnanci našeho župního úřadu navštěvují větší města okolních zemí s cílem poznat systém řízení místních samospráv, a tak si rozšiřovat poznatky pro řízení naší župy,“ řekl vedoucí finančního oddělení Sándor Bojti. Praha 5 byla z okolních pražských regionů k návštěvě Maďarů nejvstřícnější. Zástupkyně hejtmana Katalin Demecs Tokajině vysoce ohodnotila přijetí delegace starostou JUDr. Milanem Jančíkem a poděkovala za program. Region Jasz-Nagykun-Szolnok se nachází na severovýchodě Maďarska asi 20 kilometrů od Budapešti. Má 410 000 obyvatel a patří k jedné z devatenácti žup, na které je Maďarsko správně rozčleněné.

Květinový ples

Praha 5 obnovuje tradici slavnostních večerních tanečních zábav. Květinový ples, uspořádaný 25. května 2006 v Národním domě na Smíchově, byl již druhým bálem v pořadí. První plesy se v Evropě konaly na dvoře francouzských

králů od konce 14. století. V českých zemích se v 19. století proslavily „jiřinkové plesy“, kterých se na pražském Žofíne účastnili vlastenci, včetně Boženy Němcové. Jiřiny, květiny z čeledi složnokvětých, byly tehdy exotickými rostlinami, které se do Evropy dostaly z Mexika. Řada okrasných odrůd jiřin byla vypěstována našimi zahradníky pro reprezentační a dekorační účely. Smíchovského Květinové plesu se zúčastnili významní hosté, pozvaní na zábavu starostou JUDr. Milanem Jančíkem, aby v duchu rock-and-rollu protančili noc. Rytmickému tanci a módnímu stylu 60. let minulého století byla přizpůsobena i doprovodná vystoupení předtanečnicků. K zábavě byl v přílehlé zahradě odpálen ohňostroj, který ukončil dvouhodinový doprovodný program a navodil správnou atmosféru pro volnou zábavu. Plesalo se ve všech sálech Národního domu. Slavnostní atmosféru navodily i různé ochutnávky energetických nápojů, drinků a vybraných chuťovek. Bohatá květinová výzdoba hostům připomínala přicházející léto.

Úřední oznámení

Volby do Parlamentu ČR

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se uskutečnily ve dnech 2. a 3. června 2006 jako všeobecné, rovné a přímé s tajným hlasováním. Poslanci byli do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR voleni na čtyřleté období. Podle politologů se jednalo o nejtvrďší předvolební kampaň v historii České republiky. Noví předsedové obou největších politických seskupení, premiér Jiří Paroubek za ČSSD a Mirek Topolánek za ODS, personifikovali předvolební střet levice s pravicí. Jestliže ČSSD slibovala uchování dosavadních sociálních jistot, ODS získala hlasy především návrhem reformy daňového systému, který by zvýhodnil podnikatele, a zeštíhlením státní správy. Předvolební průzkumy veřejného mínění ukázaly, že volební preference jsou velmi těsné a vítězná strana bude mít značné potíže při sestavování nové vlády. Ve volebním kraji Hl. města Prahy bylo zaregistrováno celkem 21 politických stran, hnutí a koalic. V pátek 2. června se volební místnosti otevřely ve 14. 00 hod a uzavřely ve 22. 00 hod. Druhý den, tj. v sobotu 3. června 2006 byly volební místnosti otevřeny od 8. 00 do 14. 00 hodin. Na úředních deskách Úřadu městské části Praha 5 a na elektronické úřední desce byly vystaveny adresy jednotlivých místností a popis okrsků. Informace byly publikovány také v Pražské pětce. Koncem května (nejpozději do 30. 5. 2006) byly do poštovních schránek vloženy hlasovací lístky společně s návodem, jak je lze upravit (lístky byly k dispozici i v informačních centrech radnice a přímo ve volebních místnostech). Při volbách museli voliči jít do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků a tam do obálky

vložit jediný lístek, kandidátní listinu vybrané strany. Měli možnost zakroužkovat pořadí dvou vybraných kandidátů. Obálku pak vhodili do hlasovací urny.

Kolik zaplatíme v letošním roce za jednání na úřadech ?

V letošním roce se zvedly některé poplatky za provádění úředních úkonů. V oblasti daní zaplatíme za žádost o prodloužení lhůty nebo navrácení lhůty v předešlý stav 300 Kč, žádost o prodloužení termínu odevzdání daňového přiznání stojí 300 Kč, žádost o prominutí příslušenství daně 1000 Kč, vydání potvrzení o bezdlužnosti přijde na 300 Kč. Kopie, ověření, výpisy a rejstříky: nahlédnutí do matriky, živnostenského rejstříku nebo do opisu z trestního rejstříku 20 Kč, ověření kopie 30 Kč, ověření podpisu 30 Kč, vydání stejnopisu 50 Kč, žádost o výpis z trestního rejstříku 50 Kč. Povolení uzavřít manželství mimo stanovenou dobu nebo úředně určenou místnost 1000 Kč, vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství 500 Kč. V oblasti podnikání zaplatíme: vydání živnostenského listu 1000 Kč, vydání koncesní listiny 2000 Kč, osvědčení o průkazu živnostenského oprávnění 500 Kč. Vydání registrační značky u motorového vozidla přijde na 200 Kč, registrace motocyklu do 50 cm³ 300 Kč a nad 50 cm³ 500 Kč, registrace automobilu 800 Kč. Vydávání dokladů a průkazů stojí: vydání duplikátu dokladu (průkazu, osvědčení) 100 Kč, vydání nového občanského průkazu za ztracený nebo poškozený 100 Kč, vydání cestovního pasu se strojově čitelnou zónou 200 Kč, vydání řidičského průkazu 50 Kč. Vydání loveckého lístku s platností 1 rok 150 Kč (na dobu neurčitou 1500 Kč). Vydání rybářského lístku s platností 1 rok: 100 Kč. Vydání zbrojního průkazu za každou skupinu rozsahu oprávnění 500 Kč. V oblasti stavebního řízení zaplatíme za výpis z katastru nemovitosti 100 Kč, za vydání kopie katastrální mapy 50 Kč (za stranu A 4), zahájení řízení o povolení vkladu do katastru nemovitosti 500 Kč, vydání stavebního povolení ke stavbě pro bydlení s nejvýše třemi byty 300 Kč, vydání stavebního povolení ke změně stavby 300 Kč, vydání územního rozhodnutí o umístění stavby 1000 Kč. V oblasti změn jména nebo občanství jsou stanoveny následující poplatky: povolení změny směšného příjmení nebo změna na dřívější jméno (do jednoho měsíce po rozvodu bez poplatku) 100 Kč, povolení změny jména nebo příjmení v ostatních případech 1000 Kč, udělení státního občanství 10 000 Kč.

Nový dopravní zákon vstoupil v platnost 1. července 2006

Dne 1. července 2006 začal platit nový zákon č. 411/2005 Sb., o silničním provozu, který

novelizuje doposud platný zákon č. 361/2000Sb. Zákon přináší nová preventivní opatření ohledně bezpečnosti silničního provozu a z hlediska represe zvyšuje sankce a postihy neukázněných řidičů, zavádí kauce za přestupky a bodový systém. Některé silniční přestupky se dokonce stávají trestnými činy. Pilířem zákona je bodový systém, který je po dlouhých letech na českých silnicích novinkou. Každý řidič má pouze 12 bodů. Nejde však jen o body, ale také o zavedení drakonických pokut, které se v maximálních výškách mohou pohybovat od 25 do 50 tisíc korun. Nejvíce stíhaným přestupkem je řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu, což mimo pokuty vede ke ztrátě 7 bodů. Dále se sleduje předjíždění, technická způsobilost vozidla, ohrožení chodců, ujetí z místa dopravní nehody atd. Rozšířené pravomoci dostala jak Policie ČR, tak i městská (obecní) policie.

Územní rozhodnutí a stavební aktivity

Začala výstavba dálničního okruhu u Slivence

Obří most přes Berounku a tunely u Komořan na okružní dálnici kolem Prahy by se měly začít stavět ještě v roce 2006. Projekt je již hotov. Ředitelství silnic a dálnic čeká pouze na vydání stavebního povolení. Dokončení celého úseku vnější okružní dálnice ze Slivence až k brněnské dálnici je pak plánováno na rok 2009. Dálnice významně uleví přetíženému provozu na Jižní spojnici a odstraní nekonečné fronty kamionů směrem k barrandovskému sídlištnímu komplexu. O výstavbě velkého okruhu, propojujícího po světovém vzoru několik sbíhajících se dálnic, se v Praze začalo mluvit před druhou světovou válkou. K samotné výstavbě se ovšem přistoupilo až v 80. letech. Konkrétní úkol zajistit výstavbu a provoz Silničního okruhu kolem Prahy převzalo Ředitelství silnic a dálnic České republiky (ještě jako Ředitelství dálnic Praha) od hlavního města Prahy začátkem ledna 1995 s tím, že za určení trasy v rámci územně plánovací dokumentace odpovídají ministr hospodářství (dnes místního rozvoje) a primátor hl. m. Prahy. Ředitelství silnic a dálnic (<http://www.rsd.cz>) provádí investorskou činnost a je také zadavatelem veřejných zakázek pro zhotovitele jednotlivých úseků stavby. Pražský silniční okruh (R1), jak jej známe dnes, by měl v budoucnu propojit všechny dálniční komunikace v metropoli a po svém dokončení pak spolu s „vnitřním“ Městským okruhem (MO) vytvářet integrovanou dopravní soustavu, schopnou zajistit funkční propojení tranzitní dopravy a současně i kvalitní obsluhu města a jeho okolí. Hustota tranzitu přes naše území, vzhledem k poloze České republiky se středu Evropy, ve bude stále zvyšovat. Jeho odklon mimo obytné oblasti je obecně chápán

jako úkol prvořadého významu.

Proměny Smíchova jsou vzorem pro rozšiřování centra Prahy

Náměstek pražského primátora Jan Bürgermeister uvedl, že urbanistická, stavební a obchodní proměna Smíchova je vzorem pro perspektivní rozšiřování centra Prahy. Zásahu na proměnách Smíchova má nejen zdejší radnice, ale i pražský magistrát, bez peněz z jeho rozpočtu by se řada velkých staveb páteho pražského regionu vůbec nerealizovala, jako například vybudování silničního tunelu Mrázovka. Hlavní město bude důležitým partnerem pro Prahu 5 i nadále, především při rozvoji jižního Smíchova, kde jsou pozemky Českých drah. Urbanistický rozvoj uvedené industriální oblasti bude v budoucnosti koncipován jako dlouholetý projekt, který má řadu etap, ale probíhá v jednom čase výstavby městského jádra. V rámci změn zmizí i nevyhovující autobusový terminál Na Knížecí, ale zároveň bude nutné napojit autobusovou dopravu směřující do Středočeského kraje na metro a další hromadnou městskou dopravu. Smíchovské železniční nádraží zůstane však na svém místě. Je to jedno ze tří pražských nádraží, kam budou zajíždět vlaky InterCity. Aby bylo možné přistoupit ke změně územního plánu, bude vypracována celková rozvojová studie dané oblasti. Ve smyslu profinancování rozsáhlých proměn dojde k dohodě mezi hlavním městem, Českými drahami a dalšími zúčastněnými subjekty. Rozsáhlé stavební aktivity jenom potvrdí, že Smíchov, kdysi průmyslové předměstí Prahy a posléze samostatné město, se stane plnohodnotnou součástí centra české metropole. V rámci změn dojde i k dalšímu rozvoji Motola, a to otevřením plánované dráhy trasy metra A vedoucí na letiště v Ruzyni.

Doprava

Výluka tramvají směrem z Anděla na Újezd

Smíchovská křižovatka Anděl je jednou z nejdůležitějších tramvajových spojnic na levém břehu Vltavy. Od 6. do 8. května 2006 se právě tady uskutečnila nezbytná výměna trakčního elektrického vedení. Linky tramvají čísla 4, 9 a 59 nebyly po celou dobu výluky v provozu, linka číslo 6 ve směru z Kubánského náměstí byla ze zastávky Újezd odkloněna přes Malostranské náměstí na obratiště Špejchar, kde byla ukončena. Linka číslo 7 jezdila ve směru z Ústředních dílen DP přes Palackého náměstí a objezdem přes Jiráskovo náměstí, Myslíkovou ulici a přes Karlovo náměstí se na Palackého náměstí opět vracela. Odkloněny byly i linky číslo 10, 12 a 14. Nepřehlednou dopravní situaci řešila náhradní autobusová doprava v podobě linky X-6 a noční linky X – 58 a náhradní tramvajové spoje čísel 36 a 39.

Kultura

Mozartovský koncert na Bertramce

Organizátoři hudebního festivalu Pražské jaro připravili počátkem června 2006 na Bertramce koncert věnovaný W. A. Mozartovi. Mozartovy skladby - a jeho hudbu upravenou mistrovými českými současníky - festivalovému publiku zahrál desetičlenný komorní soubor dechových nástrojů „Harmonia Mozartiana Pragensia“. Zazněla zde Pocta Janu Ventovi, skladba věnovaná jednomu z pražských Mozartových soupeřů, z pera skladatele Zdeňka Šestáka. Dílo mělo premiéru před čtyřmi lety. „Harmonia Mozartiana Pragensia“ vznikla v roce 1999 a od svého založení se soustřeďuje na Mozarta a na vrcholný hudební klasicismus. Koncert na Bertramce komplikovalo deštivé počasí. Aby se podobné případy neopakovaly, rozhodla radnice Prahy 5, že na zahradě i Bertramky nechá postavit zastřešené pódium pro koncerty pod širým nebem. Praha 5 za ně zaplatí 320 000 korun.

Shepardův „Nebožtík“ ve Švandově divadle

Komedie plná mystiky, černého humoru a detektivních zápletek se objevila na scéně Smíchovského divadla. Premiéra hry „Nebožtík Henryho Mosse“, amerického autora Sama Sheparda, nositele Pulitzerovy ceny, se zde konala 26. května 2006. Hra vypráví příběh dvou synů, kteří přijedou z různých konců Ameriky kamsi do pouště za svým otcem, aby pomocí mexického souseda, taxikáře a indiánského šamana zrekonstruovali, co se odehrálo během posledních otcových hodin. V hlavních rolích se představil Stanislav Šárský a Matěj Hádek. Sam Shepard je mužem mnoha talentů, české publikum ho zná z filmů „Černý ještáb sestřelen“ nebo „Krása divokých koní“. Již v roce 1988 uvedlo smíchovské Realistické divadlo jeho hru Láskou posedlí.

Portheimka hostila dětskou literaturu

Ve čtvrtek 1. června 2006 byla v letohrádku Portheimka zahájena výstava věnovaná české dětské knize. Výstavu připravil Ústav pro informace ve vzdělávání – Národní pedagogická knihovna J. A. Komenského v Mikulandské ulici 134/5, Praha 1. Celkem se zde objevilo téměř tři sta titulů dětské literatury, především pohádek, beletrie, dobrodružných vyprávění, kreslených seriálů a poezie. Výstava ukázala, jaká pozornost ze strany autorů, výtvarníků a vydavatelů byla české dětské knize v minulosti věnována. Expozice v Portheimce trvala do 26. června 2006.

Portheimka na Smíchově

Tři výstavy děsu, hrůzy a násilí ve Futuře

Ve smíchovské galerii Futura skončily 14. května tři paralelní expozice, které byly věnovány negativním vlivům globalizovaného světa. Umělkyně Aneta Mona Chisa a Lucia Tkáčová své chmurné vize představily v expozici nazvané „Ortografio de Polento“. Nechaly se inspirovat různými podobami zneužívání moci: profesionální, politické, ideologické a geografické. K zajímavostem výstavy patřila jejich prezentace „ukradených“ předmětů z předních evropských galerií, dále návštěvníkům prozradily, který z nejmocnějších mužů planety je laboratorní myš, a daly jim nahlédnout do magických receptů na lásku, štěstí a zdraví. V sérii videozáznamů autorky posuzovaly i vzhled nejmocnějších osobností planety podle jejich sex-appealu. Celkově se zajímaly o proměny chápání pojmu „UMĚNÍ“ v různých civilizačních obdobích a zemích světa. Podobně i jejich kolega výtvarník Jiří David v expozici nazvané „Pátá pečeť“ ukázal, jak elektronická média plná násilí a hrůz proměňují vnímání „estetického rozměru“. Soubor „Darkside“ umělkyně Markéty Kinterové sestavený z fotografií, které autorka našla na internetu a v novinách, či je převzala z televizního vysílání, se zaměřil na různé podoby zla. Podle jejího svědectví obrazy zla a násilí denně cirkulují v síti sdělovacích prostředků a ve filmech. Závěr z výstavy byl jednoznačný: bojíme se nejvíce toho, co neznáme; představ, které nemají konkrétní tvar. Události je třeba rekonstruovat, hledat mezi nimi nejasné souvislosti a pochopit je.

Městská zeleň a ekologie Sukulenty na Smíchově

Zájemci o sukulentní rostliny se s nimi mohli potěšit do 3. června 2006 na výstavě Jaroslava Honce v Nádražní ulici č. 112 v Praze 5 (naproti Andělu). Expozice s názvem „Pohádkové krajiny ze sukulentních rostlin“ byla předtím vystavena pouze v Brně, ale poslední roky pravidelně zdobí Smíchov. Pouštní rostliny byly

umístěny v originálních květináčích z pálené hlíny a kamenných miskách nejrozmanitějších tvarů, bylo tak dosaženo přirozeného spojení živé a neživé přírody. Z exponátů, kterých zde bylo téměř sto osmdesáti, byly sestaveny exotické krajiny, připomínající pouštní oblasti Afriky a Mexika. Vystavovatel tak nepřímou navazoval na slavnou zahradnickou tradici Smíchova a Košíř. Především však na odkaz botanika a cestovatele Benedikta Roezla (1824-1885), který na Smíchově dožil svůj dobrodružný život.

Veřejně prospěšná činnost

Klub přátel starého Smíchova

Před 87 lety vznikl na Smíchově Klub Starosmíchováků a přátel starého Smíchova. Jeho zakladateli byli např. režisér V. K. Smíchovský, Rudolf Oswald, Cyril Lodr, obchodník, Antonín Kočí, dělmistr, Vojtěch Sedláček, herec a spisovatel. Čestnými členy katolický prelát Msgr. Jan Pauly, apoštolský pronotář římsko-katolické církve a arciděkan baziliky sv. Václava na Smíchově; Dr. Hanuš Ringhoffer, generální ředitel závodů Ringhoffer-Tatra nebo učitelka měšťanských škol na v.v. a spisovatelka Růžena Jesenská. Sdružení Starosmíchováků shromažďovalo pamětihodnosti, které se měly stát základem muzea. Na Smíchově kdysi fungovalo Průmyslové muzeum, jehož ředitelem byl cestovatel a učitel dívčí školy Josef Kořenský. Novodobý Klub přátel Starého Smíchova založila skupina přátel, scházejících se ve vinotéce U Zlatého hada v roce 2005. Jeho cílem je obnova historických a kulturních tradic Smíchova a přilehlých čtvrtí, kulturní činnost a péče o hmotné i duchovní památky Klub navazuje na původní činnost „Starosmíchováků“. V čele organizace stojí historik PhDr. Ladislav Čepička, tajemnicí obecně prospěšné organizace je Marta Jiroudková, pracovnice Úřadu Městské části Praha 5.

Vchod do Slavatovské zahrady

Mimořádná příloha Pražské pětky

V červnu 2006 obdrželi čtenáři mimořádnou přílohu Pražské pětky. Hlavním tématem čísla se stal kontrolní den pracovníků radnice v Jinonicích a Radlicích. Kontrolní den se uskutečnil 11. května 2006 a v jeho průběhu se radní v čele se starostou JUDr. Milanem Jančíkem zaměřili na prověření zdejší situace a odhalení případných nedostatků ve všech rezortech. Kontrolní den začal návštěvou Tyršovy základní školy v Jinonicích. Výstavba školy, která měla nahradit nedostatečné a nedostačující prostory, začala v roce 1931. Dne 1. září 1932 byla škola otevřena a stála 6 milionů korun. Na žádost jinonických sokolů byla pojmenována při příležitosti 100. výročí narození zakladatele Sokola Miroslava Tyrše: Tyršova obecná škola pro chlapce a dívky. V současnosti je Tyršova škola plně organizovaným školským zařízením (zahrnuje 1. a 2. stupeň a mateřskou školu). Dochází sem 255 dětí, o které se stará 17 pedagogů. V mateřské škole pracuje s předškolními dětmi pět učitelek. Školu čekají další přestavby. Investice do rekonstrukcí potřebuje i další školní zařízení - ZŠ Radlická. Radniční kontrola se dotkla i oblasti sociálních služeb – Domu sociálních služeb Na Neklaně, který je součástí Centra sociálních služeb a prevence. Kontrola neprobíhala jen ze strany radnice, ale své připomínky vznášeli na pracovníky jednotlivých odborů radnice i zdejší obyvatelé. Spoluobčanům především vadí velká dopravní zátěž, hluk letadel, nedostatečně značené přechody přes komunikace, neudržované chodníky aj. Nejvíce je však obyvateli Radlic a Jinonic očekáváno dokončení radlické radiály, která odvede většinu automobilového provozu z obce. V rámci výstavby nového ústředí ČSOB v Radlicích se uvažuje i o prodloužení tramvajové trati od stávajícího obratiště v Laurové ulici k metru Radlická. Zaměstnanci banky by se do nového sídla měli přestěhovat v roce 2007, což podstatně vytláčí dopravní obslužnost. Úvodní článek mimořádného čísla Pražské pětky se zabýval i historickými milníky vývoje předměstských obcí Radlic, Jinonic a Butovic a jejich „prastarými svazky“ se Smíchovem a Košířem, které sahají až do začátku předminulého tisíciletí. Jinonice i Butovice patří mezi nejstarší listinně doložené osady na dnešním pražském území.

Sport a zábava

12. ročník Pražského

mezinárodního maratónu (PIM)

Běžecký maratón každoročně do Prahy přiláká dvacet osm tisíc aktivních sportovců a sto čtyřicet tisíc diváků, což z něj činí nejmasovější sportovní událost metropole. V rámci maratónu se konala řada běhů kratších: Juniorský maratón,

osmikilometrový Městský běh, čtyřkilometrový Rodinný běh, na které si troufnou ti méně zdatní. Praha se tak po dobu víkendu, letos to bylo ve dnech 13. a 14. května 2006, proměnila na velké sportoviště, což je také jedním z posláních dálkového vytrvalostního běhu. Registrační poplatek byl stanoven na 300 Kč, děti do 15 let startovné neplatily. Část trasy dlouhé 42, 195 km vedla i po území Smíchova, přes Palackého most, Strakonickou ulici, vltavské nábřeží a most Legií, odkud se vracela na Staroměstské náměstí, kde tradičně začíná. V neděli 14. května 2006 v devět hodin dopoledne hlavní běh odstartoval Prezident ČR Václav Klaus. Pražské maratonské zlato tentokrát putovalo do Kataru a do Ruska. Vítězem v kategorii mužů se stal běžec Shamí (Katar): 2:11:11 hod. a v kategorii žen běžkyně Alina Ivanovová (Rusko): 2:29:20. Nejlepším českým borcem byl Pavel Faschingbauer, který skončil pátý (2:17:13), ale vytoužený limit na mistrovství Evropy pro zdravotní indispozici mu o 23 sekundy unikl. Nejrychlejším běžcem s trvalým bydlištěm v Praze 5 se stal Jiří Kačírek s neuvěřitelným časem 2:49:18 hod., který se v celkovém pořadí umístil jako čtyřicátý devátý. Za reprezentaci Prahy 5 mu dne 14. května 2006 v průběhu tiskové konference MČ Praha 5 ve vile Portheimka předal cenu obce starosta JUDr. Milan Jančík. Maratón běhá i Vanda Kadeřábková-Březinová, lékařka, koncertní pěvkyně a trenérka PIM běžeckého klubu Praha 5. Vytrvalostnímu běhání se věnuje od roku 2002, kdy ji oslovil zakladatel PIM Carlo Capalbo. Napoprvé se jí trasu podařilo zdolat za 4:20 hod., později to dokázala o 40 minut rychleji, letos si stanovila limit 3:19 hod., a to na počest 250. výročí narození Mozarta.

Sportuj s námi, sport je tvoje droga

Dobře vymyšlený slogan přilákal po tři dny (14., 24. a 30. května 2006) do supermoderní haly Sportcentra Čechie v Karlíně žáky druhého stupně základních škol z Prahy 5. Byly pro ně připraveny známé i méně známé sportovní disciplíny, ve kterých mohli soutěžit, ale které si pod vedením trenérů a instruktorů mohli i vyzkoušet. „Ve spolupráci s Tělovýchovnou jednotou Čechie Karlín se podařilo organizátorům připravit skutečně smysluplný projekt a po prvních dvou dnech můžeme konstatovat, že skutečnost překonala očekávání,“ vyjádřil nad sportovními soutěжами radost starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík. První semifinálové bloky absolvovalo 200 žáků základních škol Prahy 5, do finále postoupilo pět nejlepších z každé disciplíny. Po celý den karlínských sportovních soutěží měly děti k dispozici bazén, fitness, golfové simulátory a tenisové dvorce. Spokojeni byli nejen učitelé tělocviku, kteří jednotlivé skupiny doprovázeli, ale i samotní soutěžící.

Den s Českým paralympijským týmem (ČPT)

Setkání s českými paralympiky se uskutečnilo pod záštitou Prahy 5 dne 8. června 2006 u Anděla. Reprezentanti veřejnosti představili sportovní umění a ukázali své dovednosti, díky nimž přivážejí z mezinárodních olympiád domů cenné kovy. Co je to vůbec paralympismus? Je to světové hnutí, které se věnuje sportovním soutěžím tělesně postižených lidí. Paralympici jako sportovci disponující schopnostmi a zkušenostmi rovnocennými s jejich zdravými kolegy. V České republice jsou zdravotně postižení sportovci registrováni ve svazech, čítajících více jak 17 500 členů. Účast na mezinárodních soutěžích byla poprvé realizována v roce 1996, kdy naše delegace odjela na X. paralympijské hry do Atlanty.

Městská zeleň a ekologie

Město plánuje pražský Balaton

Blízko soutoku Vltavy a Berounky na jihu Prahy mají vzniknout tři velká jezera, každé o rozloze plochy Václavského náměstí. V záplavové oblasti mezi Velkou Chuchlí, Radotínem a Zbraslaví leží ladem desítky hektarů pozemků, které by mohly Pražanům poskytnout ideální rekreační zázemí. Podle náměstka primátora Jana Bürgermeistra by se dala myšlenka realizovat do deseti let, pokud bude zanesena do územního plánu. Jedná se o rozlehlé území, kterým protéká Berounka. Jedna vodní plocha by byla mezi chuchelským dostihovým závodistištěm, druhá v místech radotínských skleníků a třetí mezi Berounkou a Strakonickou ulicí, kde jsou prozatím jen ložiska šterkopísku. Jezera na soutoku Vltavy a Berounky by významně přispěla k rozšíření rekreačních možností páté městské části, jejíž území na oblast přímo navazuje. Obyvatelům by tak bylo možné poskytnout nové sportovní vyžití. Někteří za přírodními koupališti jezdí přes celou Prahu až do pískovny u Toušně nebo na koupaliště Lhotka. Jediné přírodní koupaliště Prahy 5, mimo Vltavu, která je však na koupání příliš studená, je v Zahradníčkově ulici. Jedná se o rybník, napájený Motolským potokem. Pro mělké dno jej vyhledávají především maminky s dětmi.

Bezpečnost občanů

V bývalém košířském pivovaru sídlí Národní bezpečnostní úřad

Českou politickou scénu od počátku roku 2006 oťrásl případ spojený s nedovolenými manipulacemi s bezpečnostními prověrkami, které provádí Národní bezpečnostní úřad (NBÚ), Na Popelce 2/16, Praha 5. Úřad sídlí v rekonstruovaných budovách bývalého košířského pivovaru. Pivovar zde fungoval od 18. století až do

roku 1935, kdy zanikl. Po dobu svého trvání úspěšně konkuroval nedalekému smíchovskému Staropramenu. Největší výstav piva zde dosáhli v 80. letech 19. století, kdy uvařili 40 000 hektolitřů světlého i tmavého piva. Již od roku 2001 předávala tajná služba české vládě znepokojivé zprávy, týkající se činnosti NBÚ. Vyplývalo z nich, že úřad pod vedením ředitele Jana Mareše uděloval prověrky osobám, které na ně neměly nárok, a naopak odmítal vydávat je lidem, kteří splňovali všechny zákonné požadavky. Vyšetřování složitého případu, jež nakonec vedlo k odvolání Jana Mareše z postu ředitele, komplikovaly předpisy o utajení. Jan Mareš byl odvolán (8. 2. 2006) i z důvodu stíhání ústeckého soudce Jiřího Berky. Zároveň došlo k zveřejnění telefonických odposlechů, v nichž Jan Mareš hovořil s Vladislavem Větrovcem o tom, jak se napojit v odposlechu na Úřad prezidenta republiky. Mareš spojení se skupinou podezřelou ze zločinného spolčování soudce Jiřího Berky popřel. V nepřehledné kauze byl angažován i bývalý náměstek vicepremiéra František Kozel, který v současnosti pracuje na ministerstvu spravedlnosti jako ředitel odboru vládní a parlamentní agendy. Stíhán je i bývalý sekční šéf NBÚ Vladimír Šíša. Úplatky mu podle policie dával Vladislav Větrovec a Jan Harangozzo. K případu se vyjadřovaly i bezpečnostní orgány NATO a Evropské unie. Prahu navštívil šéf bezpečnostního úřadu NATO Thomas McKeevera, kterého zajímalo, zda nedošlo k narušení informačního toku mezi centrálou NATO a NBÚ a zda nedošlo k úniku utajovaných informací. Pokud by se podezření potvrdilo, byl by omezen přístup České republiky k důvěrným jednáním Severoatlantické aliance.

Nejvíce pokut za nedovolené kouření vybrali na Smíchově

Od 1. ledna 2006 platí zákaz kouření na zastávkách veřejné hromadné dopravy. Za první dva měsíce městští strážníci vybrali na pokutách za porušování zákazu kouření čtvrt milionu korun. Většina pokutovaných si neuvědomovala, kde začíná a končí prostor stanice. Zákon však uvádí, že je to 30 metrů v délce, ale na šířku zastávky už zákonodárci nepomysleli. Policisté se proto zaměřují především na kuřáky v přístřešcích, tam je to jasné. Nejvíce případů porušování zákazu bylo zaznamenáno v Praze 5. Celkem se to týkalo více než šesti set lidí. Nejméně přestupků policisté zjistili v Praze 3 a v Praze 11.

Osobnosti, výročí, zajímavosti Připomenutí konce 2. světové války. Kdo byli vlasovci?

K připomenutí hrůz 2. světové války, která skončila před 61 lety, připravili členové Českého

svazu bojovníků za svobodu upomínkovou výstavu otevřenou od 22. dubna do 11. května 2006 v prostorách Galerie 5. Výstava připomenula, s jakým cynismem německý nacistický režim likvidoval své odpůrce. Ještě 2. května 1945 fašisté v Terezíně popravili jednapadesát českých vlastenců, mezi nimi i výkvět odbojové organizace Předvoj. Tehdy zde zahynul i Karel Hiršl, jeden ze zakladatelů organizace. Za svoje hrdinství obdržel in memoriam vyznamenání od prezidenta Edvarda Beneše – zlatou hvězdu československého vojenského řádu Za Svobodu 1. stupně. K ukončení druhé světové války E. Beneš na Staroměstském náměstí řekl: „Naše podzemní hnutí v Českých zemích a na Slovensku, příslušníci naší armády doma, jejich oběti, vedle obětí činitelů politického hnutí po celou dobu války, umučení vězni v kriminálech a koncentračních táborech, ti všichni konali svou povinnost skvěle. Budiž jim vzdáno uznání stejně jako našim vojákům frontovým...“

A kdo byli vlasovci? Jednalo se o příslušníky Ruské osvobozené armády (ROA), zformované za 2. světové války z protisovětsky a protistalinsky orientovaných ruských a ukrajinských vojáků, bojujících na straně hitlerovského Německa. Jejich velitelem byl bývalý sovětský generál A. A. Vlasov (1900-1946), jenž po svém zajetí v červenci 1942 přešel na německou stranu a vydal se do služeb nacistů. Během války byli vlasovci nasazováni zejména v týlu německé armády, ve strážní službě a k potlačování partyzánského hnutí. Koncem druhé světové války byla většina Vlasovovy armády soustředěna v Čechách. Za Pražského povstání navázalo velení vlasovců kontakty s velením pražského povstání. Od 6. - 7. května 1945 zasáhli vlasovci do bojů v Praze na straně povstalců. Dne 7. května 1945 dorazila 1. divize ROA na Smíchov, kde je vítalo obyvatelstvo na Plzeňské třídě, tentýž den převzali u Štefáníkových kasáren německé a vojenské zajatce a na Arbesově náměstí vybudovali stanoviště protiletectvé obrany. Obráncům barikád rozšiřovali leták, určený bratrům Čechům a Rusům: „V Praze bude vztyčen prapor svobody proti uchvatitelům a dusitelům svobody, proti nacionálně-socialistickému Německu. My, ruští vojáci, kteří vedeme zápas za svobodu rodného národního Ruska, proti dalšímu pokoření bolševismem, nemůžeme stát stranou tohoto zápasu českého národa proti vrahům lidstva, nacionálnímu socialismu a bolševismu“. Dne 6. května 1945 v půl desáté večer dorazil první průzkumný oddíl ROA podél Berounky do Velké Chuchle. Zde se vlasovci dopoledne střetli s německými jednotkami bojové skupiny SS Wallenstein, která obsadila Zbraslav, a zabrzдили její postup na sever. V odpoledních a večerních hodinách postupovali na Prahu s obrněnou technikou, ukořistěnými tanky Rudé armády T-34, obrněnými auty BA-10, německými stíhači tanků Hetzer a dělostřelectvem.

V prostoru mezi Berounkou a silnicí Praha-Beroun se tak pohyboval asi pětadvacetitisícový kontingent protiněmecky orientovaných vojáků. Záznam ve staniční knize nádraží Praha-Smíchov zachytil atmosféru „osvobození“: „Telefony drnčí jeden za druhým a nikdo nechce věřit, že tanky již projíždějí Zlíchovem. Za několik minut pojedou kolem nás. Vtom již obrovský jásot z ulice nám oznamuje průjezd prvního tanku. Je několik minut před 16.30 hod. Vozidla, z nichž jsou dva těžké tanky, jeden plamenomet a několik lehce obrněných vozů s posádkou plně vyzbrojenou, jsou bouřlivě pozdravována a během jízdy občerstvována jásajícím davem“. Dne 7. května 1945 ráno jeden pluk vlasovců překročil Vltavu a vstoupil do centra Prahy a mířil k rozhlasu, Žižkovu, Strašnicím, Pankráci a Krči. Druhý pluk s velitelstvím v jinonické Waltrovce postupoval na Smíchov a posléze na jih proti jednotkám SS z benešovského cvičiště. Třetí pluk, jemuž působily určité ztráty útoky německých proudových letadel Me 262 Schwalbe, vyrazil spolu s českými dobrovolníky proti jednotce SS bránící letiště Ruzyně. Čtvrtý pluk mezitím likvidoval německou posádku motolských kasáren a zablokoval Němce na Petříně. Do události se však vložilo politické vedení Pražského povstání – Česká národní rada, jejíž levicová část chtěla bez ohledu na vojenskou situaci vystoupení vlasovců omezit na nejmenší možnou míru. Proto odpoledne 7. května 1945, přesně ve čtyři hodiny, se objevil rozkaz stáhnout všechny jednotky divize ROA na levý pražský břeh. V noci 8. května 1945 vlasovci urychleně ustupovali na Suchomasty, kde měl generál Buňačenko vydat rozkaz, jenž umožňoval vyvázat příslušníky ROA, kteří již nechtěli podstupovat válečné útrapy, ze služby. Ve Slivenci došlo k poslednímu boji muže proti muži mezi mladými rekruty SS a příslušníku 2. pluku ROA. Generál Vlasov mezitím v zákulisí vyjednával se sovětskými parašutisty, konkrétně v Dobříši s velitelem agentů NKGB plukovníkem J. Kozlovem – Bogunem. Situace v Praze a jejím okolí se po odchodu jediného faktického vojenského spojence rapidně zhoršila. Vojenský velitel Prahy generál Karel Kutlvašr se proto rozhodl využít pomoci praporu ROA o síle několika stovek mužů s baterií děl, jež s vědomím velitele 1. divize ROA neopustila Prahu. Hlavní voj 1. divize postupoval k Příbrami, kde proběhlo krvavé střetnutí s Němci. V prostoru Lnářů se pak ROA přiblížila k americké demarkační čáře, zde byli Američany odzbrojeni. Generálu Vlasovovi se však v Plzni nepodařilo s americkým velením 3. armády dohodnout kapitulaci. Neúspěchem skončil i jeho poslední pokus o jednání v lnářském zámku. A 11. května 1945 útvary Rudé armády, pronásledující 1. divizi ROA, zajišťovaly dobrovolce, kteří nebyli vpuštěni na území obsazené Američany. Druhé dne (12. 5. 1945) padl do zajetí i samotný generál Vlasov. Tragický osud zachránců Pražského

povstání se završil v létě 1946, kdy byli Vlasov a Buňačenko v Moskvě oběšeni. Jim podřízení vojáci a důstojníci skončili ve stalinských lágrech, velká část z nich tam našla smrt.

ČERVEN

Z radnice

Poděkování Milana Jančíka za účast v senátních volbách

Starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík poděkoval voličům jménem rady, zastupitelstva i svým všem občanů Prahy 5, kteří se zúčastnili voleb. Zvláště pak poděkoval jako starosta pravicové radnice všem, kteří volili doprava. Výsledky voleb územního celku Praha 5 byly následující: ODS získala 50, 27 %, ČSSD 21, 75 %, Zelení 9, 81 %, KSČM 6, 1 % a KDU-ČSL 5, 11 %. Celková volební účast zde dosáhla: 69, 14 % voličů.

Mezinárodní konference se zahraničními partnery

Radnice Prahy 5 udržuje přátelské družební kontakty s několika zahraničními partnery. Především s městskými částmi Budapešť-Nová Buda a Berlín-Neu Koelln, v roce 2006 byla podepsána smlouva o spolupráci i s Městskou částí Athény-Kallithea. Velmi nadějně se vyvíjí i jednání s představiteli šanghajske čtvrti Pu Tuo v Číně. Od 22. do 27. června letošního roku Praha 5 uspořádala v konferenčním sále hotelu Anděl's Hotel Praha se svými zahraničními partnery konferenci, při níž se probíraly veškeré problémy, se kterými se jednotlivá města potýkají. Konference se mimo jiné za českou stranu zúčastnili europoslanec Jan Zahradil, senátor Miroslav Škaloud, starosta Prahy 6 Mgr. Tomáš Chalupa a starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík. Téma byla stanovena do dvou okruhů: financování veřejné správy a zkušenosti jednotlivých samospráv s harmonizací legislativy a právem Evropské unie (EU). Pozornost delegáti věnovali i působení neziskových organizací v rámci partnerských měst a otázce integrace imigrantů do veřejného života. EU podporuje podobná mezinárodní setkání mj. granty z programu „Town Twinning“. Městská část Praha 5 žádost o tento grant podala a příslušné orgány přímo v bruselské centrále jej schválily. Přestože vyřizování a realizace podobných grantových jednání je administrativně náročná, dá se předpokládat, že vzájemné partnerské vztahy a výměny zkušeností (např. realizace stáží na úrovni žáků základních škol) mezi jednotlivými evropskými regiony budou i nadále z Bruselu podporovány.

Úřední oznámení

Před komunálními volbami řešila ODS rozkol v Praze 5

V Praze 5 vyvrcholil vnitrostranický boj dvou konkurenčních skupin v místní odbočce ODS, kterým se zabývaly i špičky pražské Občanské demokratické strany. Objevilo se i tvrzení, že se v páté městské části přibíraly do strany tzv. černé duše. V pondělí 12. června 2006 se sešel sněm volitelů ODS Prahy 5, který měl na starosti vybírat lídra pro komunální volby a tím i příštího starostu Prahy 5 v případě volebního vítězství. Ze 125 přítomných delegátů jako kandidáta na starostu Prahy 5 zvolilo Ing. Petra Horáka. Ten byl dříve členem US-DEU a do ODS přestoupil v roce 2003. Na kandidátce se objevila jména Ondřeje Gála, zástupce starosty Prahy 5, Lukáše Herolda a zaměstnance prezidentské kanceláře Petra Mužáka. Naopak dosavadního starostu JUDr. Milana Jančíka z kandidátky delegáti vyškrtli. Na sněmu volitelů zazněly výhrady i do trojice místních sdružení Prahy 5, které byly na Jančíkově straně. Sdružení Jinonice, Hlubočepy a Smíchov (jehož předsedou je M. Jančík) argumentovaly, že sněm byl svolán narychlo a výběr kandidátů je tak nereprezentativní. Člen oblastní rady Prahy 5 Lukáš Herold k situaci řekl, že rada rozhodne o věrohodnosti výsledku. Předseda pražské ODS Jan Bürgermeister naopak podotkl: „... že někteří členové ODS místo aby stranu stmelovali, stojí na druhé straně barikády“. Případem se zabývalo nejvyšší vedení ODS. Ve středu 21. června 2006 konference ODS v Praze 5 schválila novou kandidátku pro podzimní volby do zastupitelstva smíchovské radnice. Hlavním lídrem se stal opět dosavadní starosta JUDr. Milan Jančík. Rozhodnutí veřejnosti sdělil předseda ODS v Praze 5 Ing. František Laudát: „Je to v intencích vzájemné dohody,“ řekl. Na předním místě kandidátky byli dále umístěni Ing. Petr Horák, Lukáš Herold, Vojtěch Zapletal (dosavadní místostarosta), Ondřej Gál (dosavadní místostarosta) a radní Mgr. Lucie Vávrová.

Mirek Topolánek jako případný předseda nové vlády

Do křesla premiéra by měl podle názoru třetiny lidí usednout šéf ODS Mirek Topolánek, v průzkumu tak porazil dosavadního premiéra vlády Jiřího Paroubka, předsedu ČSSD. Jména dalších možných uchazečů o premiérské křeslo respondenti uváděli jen vzácně, nejčastěji lídry parlamentních stran Vojtěcha Filipa (KSČM), Miroslava Kalouska (KDU-ČSL) a Martina Bursíka (Strana zelených). Při rozhodování, koho volit, veřejnost nejvíce ovlivnily předvolební diskuse v televizi a rozhlas. Mediální vliv na výsledek voleb připustilo 52, 5 % voličů. Oproti volbám v roce 2002 voliči častěji uváděli, že se rozhodovali na základě výsledků

předvolební kampaně, a to jak pod vlivem reklamy v médiích, tak na billboardech. Na otázku, koho by si vybrali za premiéra podle volebních výsledků za dané situace, odpovědělo 33, 9 % respondentů, že M. Topolánka. Dosavadního premiéra J. Paroubka chtělo 23, 3 %, V. Filipa 2, 9 %, M. Kalouska 2, 4 % a M. Bursíka pouze 1, 6 % lidí.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Barrandov spojila lávka

Lávka pro pěší byla slavnostně otevřena ve čtvrtek 1. června 2006, kdy byla zároveň provedena její zatěžkávací zkouška. Pásku nové lávky přestříhli starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík a náměstek pražského primátora Jan Bürgermeister. Výstavba lávky, dlouhé 45 metrů a široké 3 metry, navazuje na již realizovaný projekt estakádové tramvajové trati Hlubočepy-Barrandov. Ojedinělá ocelová konstrukce, jejíž celková váha je 45 tun, kterou navrhl architekt Patrik Kotas, tvůrce i zdejších tramvajových stanic, je zavěšena na dvou pilířích umístěných mimo komunikaci. Bezbariérová lávka ve tvaru ležatého písmene S má sloužit chodcům, vozíčkářům i cyklistům, kterým zkrátí cestu do Chuchelského háje. Začíná přímo u zastávky tramvaje u ulice K Barrandovu a na opačné straně ústí v ulici Slavinského. Obyvatelům Barrandova dává šanci dostat se bezpečně z jedné strany barrandovského sídliště na stranu druhou, aniž by museli překonávat frekventovanou komunikaci. Podle starosty Prahy 5 JUDr. Milana Jančíka přišla stavba na 25 milionů korun, jež zaplatila pátá městská část jako investor. Do zkušebního provozu byla komunikace dána 7. června 2006, aby byly odhaleny případné závady. Definitivní dokončovací práce či případné opravy budou realizovány po dohodě mezi investorem a zhotovitelem.

Radlice se rozrůstají

Od léta 2006 probíhají naplno pozemní práce spojené s úpravami terénu a přístupových komunikací v Radlicích, kde má vzniknout nová vilová čtvrť Rezidence Panorama. Vyroste zde 84 nových bytů, situovaných v přírodním prostředí a s vyhlídkou na pražské panorama. Nová vilová čtvrť tak podstatně rozšíří bytovou nabídku v Praze 5.

Pozemky u nádraží Praha Smíchov se promění v živé město

Jeden z největších železničních areálů Prahy, okolí Smíchovského nádraží, se změní v novou moderní městskou čtvrť. Proměnu, která má stát 12 miliard korun, bude řídit společný podnik „Smíchov Station Development“ (SSD).

Ten společně s Českými drahami, jimž patří zdejší pozemky, založila největší tuzemská realitní skupina „Sekyra Group“. „Bude se jednat o zřejmě největší rozvojově-revitalizační projekt na pozemcích Českých drah v České republice. Vznikne zde přibližně 350 tisíc metrů kanceláří, obchodů, hotelových a rezidenčních prostor a parkovacích ploch,“ uvedl Leoš Anderle, výkonný ředitel pro oblast developmentu společnosti „Sekyra Group“. Rozloha „nového města“ představuje celkem 13 hektarů nezastavěné plochy. České dráhy podle generálního ředitele Josefa Bazala předpokládají, že s výstavbou dojde ke zvýšení standardu pro cestující. Na vlakovou dopravu naváže metro, tramvaje a autobusy, čímž zde vznikne moderní dopravní uzel. Autobusové nádraží Na Knížecí bude přemístěno přímo k nádraží Praha-Smíchov. Po schválení urbanistické koncepce začne jednání o změně územního plánu.

Podniky a podnikatelé

Třetí nejstarší plynárna v českých zemích stávala na Smíchově

K úspěšným podnikatelům v plynárenství patřil továrník Zacharias Andreas Winkler, který již v roce 1802 vyráběl svítiplyn ze dřeva v železných retortách, umístěných v žáruvzdorném topeništi. První pražská plynárna byla uvedena do provozu 15. září 1847 v pražském předměstí Karlíně. Svítiplynem byly osvětleny vybrané pražské ulice, významné veřejné budovy, výklady a první domácnosti. V průběhu následujících let postupně vznikaly plynárenské podniky i v dalších městech. Po karlínské byla zřízena další plynárna na Smíchově, jejíž provozní budovy byly v místě, kde dnes stojí areál Ženských domovů. Výhradní právo na plynofikaci města udělila smíchovská obec firmě Ringhoffer. Ta vybudovala plynárnu na pozemku ohraničeném dnešními ulicemi Nádražní, Ostrovského, Radlická a Za Ženskými domovy. Podnik se stal majetkem Všeobecné rakouské plynárenské společnosti v Terstu, která zajišťovala provoz plynárny až do roku 1872, kdy ji prodala Angličanům Jamesi a Williamovi Romansovým. Podnik se však po šesti letech dostal do konkurzu a firmu získala pražská obec. Byla zde provedena rekonstrukce technického zařízení a rozvodové sítě dlouhé 8 km, kde ztráty plynu dosahovaly až 20 %. Postupně došlo k propojení s žižkovskou plynárnou litinovým potrubím o eliptickém průřezu, a tak mohla být plynem zásobována i Malá Strana. V roce 1926 v souvislosti s moderním způsobem výroby svítiplynu v Michli byla smíchovská plynárna odstavena z provozu.

Doprava

Zóny placeného parkování budou i v Praze 5

Praha 5 výhledově počítá se zavedením placeného parkování. Důvodem je zpoplatnění stání v okolních čtvrtích, což vede šetrné řidiče k tomu, aby odkládali své vozy v regionech, kde se doposud parkovné neplatí. Jako první zavedla ve středu města parkovné Praha 1. Od července roku 2007 se bude za stání platit i na Malé Straně, v Praze 2 a v Praze 3. Placené parkování zavede pravděpodobně i Praha 7. Magistrát výhledově hovoří o zpoplatnění parkování i v Praze 8, v Praze 6 a dokonce i v Praze 10. Z hlavního města se tak stane velké placené parkoviště. Podle místostarosty Prahy 5 Vojtěcha Zapletala by se parkovné mělo platit i v centrální části Smíchova a také v centru Barrandova. Na Barrandově by se opatření týkalo pouze majitelů cizích aut. Radnice si však nejprve nechá zpracovat výhledovou studii, která varianty a možnosti parkování zváží.

Školství a dětské aktivity

Spor o školní budovu

V červnu 2006 vyvrcholil spor mezi Gymnáziem Buďánka a Tanečním centrem Praha (TCP). Gymnázium na základě smlouvy získalo k užívání školní areál Pod Žvahovem, do nevyužívaných prostor si vzalo jako „podnájemníka“ TCP. V současnosti obě školy však pro vleklé vzájemné spory mají obavu o svoji existenci. Gymnázium se na nové místo přestěhovalo jako vítěz výběrového řízení. Přijalo nabídku MČ Praha 5, že část prostor bude využívat i TCP, avšak s dodatkem, že postupně až do roku 2012 bude gymnázium zabírat k výuce větší plochu. Spor podle ředitele gymnázia Václava Řešátka začal vrcholit 21. února 2006, kdy rozhodnutí městské rady Prahy 5 uložilo vedoucímu odboru obchodních aktivit, v případě nepodepsání podnájemní smlouvy oběma stranami, nájemní smlouvu uzavřenou 31. srpna 2005 mezi Prahou 5 a gymnáziem, pokud centru neustoupí, vypovědět. Vzájemná komunikace mezi gymnáziem a TCP je minimální. TCP prý škole podle advokáta Karola Hrádely dluží platby za nájemné. Spory se odrážejí i ve výuce, studenti plánují demonstrace a protestní akce. Ředitel TCP Antonín Schneider však podobné skutečnosti popírá. Tvrdí, že s Gymnáziem Buďánka žijí v nejlepší shodě: „V prvním společně stráveném školním roce se pokoušíme ve všem si vzájemně vyjít vstříc a daří se to...“ Problémy podle něj dělá jen správní rada gymnázia, která se chová zbytečně agresivně. Zároveň připustil, že možné rozpory začaly v okamžiku, kdy Praha 5 odpustila oběma školám na rok nájemné a stanovila rovné nájemní podmínky. Ve správní radě TCP byl i starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík. Jednalo se

však o bezplatnou čestnou funkci, která přesně podle zákona představuje veřejnou kontrolu neziskové organizace. Z důvodů pochybností však starosta JUDr. Milan Jančík již 18. května 2006 na funkci rezignoval. K situaci soužití obou škol v bývalé budově základní školy Pod Žvahovem JUDr. Milan Jančík řekl: „Praha 5 je pouze vlastníkem objektu a jeho pronajímatelem, nikoliv zřizovatelem obou škol. Z mnoha místních šetření vyplynulo, že jak ředitelé, tak pedagogové i žáci jsou schopni spolu „žít“ pod jednou střechou bez problémů. Proto jsme se rozhodli do sporu vstoupit. Chceme obě školy pod jednou střechou, ale změníme režim – každá škola teď bude mít nájemní smlouvu separátní, zároveň přizpůsobíme dispozici budovy i venkovních prostor tak, aby obě školy měly zajištěn plánovaný rozvoj do roku 2012. Stavební změny budeme financovat do výše dvou milionů korun. Věříme, že od nového školního roku zavládne Pod Žvahovem už jen akademický duch.“

Dětský den na Dětském ostrově

Ve dnech 17. a 18. června 2006 se uskutečnil na Dětském ostrově Den dětí, který uspořádala Praha 5 v rámci hudebního festivalu „United Islands of Prague“. Děti soutěžily v různých zábavných disciplínách o ceny. V doprovodném programu vystoupil klaun Ferda, maxipes Fík a zpěvačka Helena Hamplová s kouzelníkem Grímem. Novinkou letošního dětského dne byla možnost vyzkoušet si malbu na vlastní tělo a nebo si malí návštěvníci mohli zhotovit papírová zvířátka na špejli.

Kultura

Malíř Rudolf Riedlbauch vystavoval na Smíchově

Výtvarník Rudolf Riedlbauch (1944) náleží k významné plejádě českých malířů monumentalistů. Pochází z muzikantské rodiny ze západních Čech, z obce Dýšina, dětství prožil v jihočeských Strakonících. Po absolvování Akademie výtvarných umění v Praze (1962) studoval v italské Perugii, od roku 1971 působil jako pedagog na fakultě architektury ČVUT a na AVU v Praze. Riedlbauchovy novobarokní figurace jsou charakteristické pro jeho uchopení výtvarného námětu. Mimo jiné jej proslavily i závěsné obrazy „Sonatina za Jakuba“ (1997) nebo jeho slavné „Kolotoče“ (1997 až 2001). Cyklus „Ikarův pád“ (1989-1999) představuje symbolické zobrazení námětu lidského ztroskotání a ohrožení, pádu z výšin. K vrcholům Riedlbauchovy tvorby náleží z posledních let cyklus „Jeruzalem“ představující obrazy plné básnivosti a předtuchy smrti. Výtvarník se věnuje i zobrazování přírody, která je pro něj základním inspiračním zdrojem. Výstava v galerii MČ Praha 5 byla zahájena 2.

června a trvala do 16. června 2006.

Hudební skupina „Skandovat oranž“ v klubu Futurum

Ve smíchovském hudebním klubu Futurum byla 19. června 2006 pokřtěna deska kapely s podivným názvem „Skandovat Oranž“. Originální styl kapely v sobě mísí prvky funku, jazzu a minimalismu. „Baví nás experimentovat s hudebním výrazem a hledat svůj vlastní styl,“ řekl o nové stejnojmenné desce frontman kapely Hynek Obst. Název kapely podle něj vymyslel jejich bubeník někdy před deseti lety, když skupina začínala. „Co přesně má vyjadřovat, to nevím,“ podotkl Hynek Obst. Skupina, jejíž výrazový styl se mnohokrát v minulosti proměnil, nejprve hrála bigbít, směřuje v současnosti k funku. Pokoušeli se i o jazzrockové vyjádření a o syntézu popu a vážné hudby.

Léto hereckých osobností 2006

Do Švandova divadla se vrací již potřetí divadelní přehlídka „Léto hereckých osobností“, kterou pořádá nezávislá divadelní společnost „Studio DVA“. Premiérovým projektem se stala inscenace „Klára a Bára“ s Ivanou Chýlkovou a Evou Holubovou v hlavních rolích. Mimo uvedené novinky se ve Švandově divadle budou hrát i inscenace, které diváci znají z minulých ročníků festivalu. Nebude chybět oblíbený Absolvent, Madame Melville, Ženy mezi nebem a zemí, Otevřené manželství a Podzimní sonáta. Diváci se v divadle budou moci setkat s Karlem Rodenem, Danielou Kolářovou, Annou Šiškovou, Barborou Kodetovou, Janou Krausovou, Kryštofem Hádkem a mnoha dalšími osobnostmi. Výjimečnou událostí se stane hostování slovenských divadelních souborů. Uvedeny budou inscenace „Frankie a Johnny“, „Kontrabas Študia L + S“, „Odjezdy vlaků“ a „Priateľ ky“ Divadla Astorka Korzo 90.

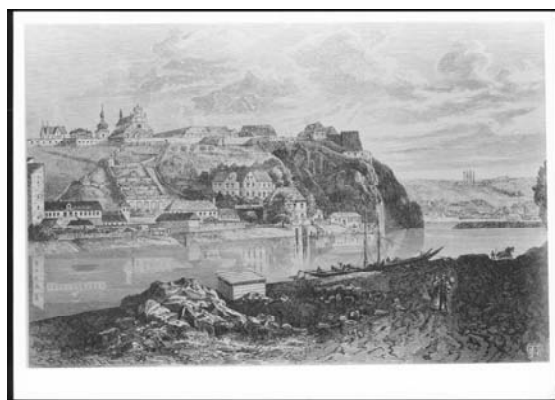
V Jevanech u Prahy vyrostlo muzeum Karla Gotta

V Jevanech má nejznámější český populární zpěvák Karel Gott své muzeum. Autorem projektu je Jan Mořovský, architektonické řešení navrhl Jaromír Pizinger. Muzeum je rozděleno na tři části. Návštěvníci si mohou prohlédnout původní Gottův byt z období jeho mládí, druhou část expozice tvoří Siň slávy, kde je dokumentována pěvcova cesta ke světovému úspěchu, ve třetí části je prodejna hudebních nahrávek a upomínkových předmětů. Muzeum pořádá různé kulturní a společenské akce spojené s populární českou hudbou. V prodeji zde ještě není dlouho připravovaná kniha rozhovorů o životě a filozofii, kterou společně tvořili spisovatel Arnošt Lustig a Karel Gott. „Na začátku byla náhoda, žert, co

vznikne z toho, když si dva chlapi povídají o filozofii. Na jedné straně měl být pohled spisovatele, na druhé zpěváka, který baví miliony,“ řekl o společném projektu A. Lustig. „Kniha však nebyla podle mých představ,“ podotkl ke společnému projektu K. Gott. „Proto začneme na ní pracovat znovu...“

Spolek Vltavan oslavil 135 let

Vltavan se řadí mezi naše nejstarší profesní spolky, které bez přerušení po celá desetiletí vyvíjejí svoji činnost. Založen byl roku 1871 a stal se přímým pokračovatelem plavecké cechovní organizace. Ustavující schůze Vltavanu proběhla v dnes již neexistujícím podskalském hostinci U Hejduků. Organizace do svého vínku obdržela poslání hájit nejen letitá práva a tradice zdejších vorařů, plavců, dřevařů a rybářů, ale také úkol vyvíjet humanitární a podpůrnou činnost pro jeho členy. Působnost Vltavanu nebyla však orientována pouze na Podskalí, které tehdy končilo před vysehradskou skálou, neboť zdejší silniční tunel, první v Praze, byl prokopán až počátkem 20. století, ale i na levostranný zlíchovský a smíchovský břeh Vltavy, kde byl přístav pro vory a rozsáhlé sklady stavebního a topného dřeva. Soudobí Vltavané jsou nejen obhájci letité vltavské plavecké tradice, ale jsou i svědomitými zastánci národních tradic. Podobné spolky působí také v Půrkarci, Štěchovicích a Davli, ale je tu i Vltavan Čechy, který všechny organizace sdružuje. U zahraničních kolegů si podskalský Vltavan získal reputaci slavnostními uniformami a krásou historických praporů. Spolek sdružuje lidi různých osudů a profesí, vzájemně je však pojí řeka Vltava. Reprezentační plesy Vltavanu se již řadu desetiletí tradičně odehrávají v Národním domě na Smíchově.

Pohled na Vyšehrad ze smíchovské náplavky

Pocta Mozartovi v Národním domě na Smíchově

Pod záštitou starosty JUDr. Milana Jančíka uspořádala Praha 5 v rámci letošních mozartovských oslav a také jako součást

Mezinárodní konference partnerských měst koncert Pardubické komorní filharmonie a českého chlapeckého sboru „Boni pueri“ pod vedením dirigenta Vojtěcha Spurného. Slavnostní koncert se konal 23. června 2006 v Národním domě na Smíchově. Chlapecký soubor „Boni pueri“ v minulosti účinkoval po boku vynikajících umělců (José Carreras), natáčí pro televizi i rozhlas a spolupracuje s významnými soubory po celém světě. Těleso je začleněno do sborové federace při Evropské unii „European Federation of Chorus of the Union“.

Zdravotnictví a sociální péče

Vláda schválila čtyři miliardy na obnovu FN Motol

Na rekonstrukci Dětské fakultní nemocnice v pražském Motole schválila vláda částku čtyři miliardy korun. Peníze si ministerstvo zdravotnictví a motolská nemocnice půjčí u Evropské investiční banky. Třímiliardový úvěr s miliardovým úrokem splatí v následujících dvaceti letech. Investiční záměr posoudí Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, která se po volbách sejde v novém složení. Podle ředitele FN Motol Miloslava Ludvíka nemocnice už dříve získala jednu miliardu korun na první část stavební rekonstrukce. Opravila za ni energocentrum a od června zahájila opravu lůžkového křídla C, která by měla skončit v roce 2007 v létě. Revitalizace zdravotnického areálu by měla skončit v roce 2012.

Výpadek proudu ve FN Motol

Ve čtvrtek 15. června 2006 vypadl transformátor elektrické rozvodny v Řepích na západním okraji města. Část Prahy 5 včetně motolské nemocnice se tak ocitla bez proudu. Jednalo se jen o dvacetiminutový výpadek. Dodávky proudu pro motolskou nemocnici byly okamžitě zajištěny náhradními zdroji. Na místech s nepřetržitým zdravotnickým provozem, jako jsou operační sály, oddělení jednotky intenzivní péče (JIP) a ARO okamžitě naskočily záložní dieselelektrické agregáty, které nemocnice má pro případy nepředvídatelných událostí.

Veřejně prospěšná činnost

Vozíčkáři mají bezbariérový přístup do smíchovského kostela sv. Václava

Arciděkanství kostel sv. Václava na Smíchově je jednou z významných památek české sakrální architektury druhé poloviny 19. století. Na Smíchově stojí sto dvacet let. Plány ke kostelu ve slohu neorenesanční baziliky vytvořil Antonín Barvitijs. Malířskou a sochařskou výzdobou

interiér chrámu reprezentuje přední české umělce 19. století: malíře Maxe Pirnera, Josefa Trenkwalda, Františka Sequense; sochaře Stanislava Sucharda a Čenka Vosmíka. Od nového roku 2006 je přístup k chrámu opatřen bezbariérovým koridorem určeným pro lidi se sníženou pohyblivostí a vozíčkáře, kteří farní kostel sv. Václava navštěvují. Mezi pravidelnými hosty kostela je i řada osob se zdravotními problémy. Bezbariérový přístup je důležitý i pro rodiny s kočárky. Nájezd do kostela umožňuje šikmá rampa široká 130 centimetrů s podélným sklonem v poměru 1:12 (8,33%). Dotaci ve výši 70 tisíc Kč na výstavbu nájezdu poskytla farnost Nadace Charty 77 v rámci projektu Bariéry.

Vnitřek arciděkanství chrámu sv. Václava na Smíchově

Sport a zábava

Červnová vedra zaplnila pražské plovárny

Ještě před kalendářním začátkem léta postihla Prahu tropická vedra, v neděli 18. června 2006 meteorologové naměřili téměř 28 stupňů Celsia. Extrémně vysoké teploty vydržely celý týden. Na Smíchově byl největší zájem o plovárnu s písčnou pláží, otevřenou na místní náplavce. Vedra přinesla i značné problémy záchranářům, kteří ošetřili 41 osob, neboť při dlouhodobém pobytu na přímém slunci nebo v teplých, dusných a nevětraných místnostech docházelo k přehřátí organismu, úžehu a úpalu. Lékaři doporučovali nosit pokrývku hlavy a konzumovat dostatečné

množství tekutin. Teplé počasí v Praze začalo již na sv. Medarda (8. června), který je v lidové tradici spíše spojován s deštěm. Medardovská tradice sahá až do 16. století, kdy se objevila první předpověď trvalého deště. Letošní „Medard“ byl netypický, přinesl naopak slunečné dny a vysoké teploty. Dlouhodobá předpověď naznačila, že i nadále bude v Praze počasí jako ve Středomoří. Ještě na svátky sv. Cyrila a Metoděje a Mistra Jana Husa stouply v Česku teploty až téměř na 32 stupňů Celsia.

Pražské primátorky se v červnu nejdely

Nejprestižnější český veslařský závod „Pražské primátorky“, který se jezdí na Vltavě mezi Železničním a Palackého mostem, se pravděpodobně o víkendu 3. a 4. června 2006 nebudou konat. Soutěž ohrožuje nepřízeň počasí, a tak hrozí, že se poprvé ve své téměř stoleté historii uskuteční v jiném termínu. Největší nebezpečí znamenala velká voda. Na Vltavě se pohyboval průtok okolo 800 cm kubických za sekundu. I kdyby přestalo pršet a stoupání hladiny řeky ustalo, na hladině bude množství nečistot, které by mohly závodníky ohrozit. Vysoká voda nedovolila ani ukotvení bójí pro trénink jednotlivých mužstev. Konání závodu, který se jel poprvé v roce 1910 a letos by se měl uskutečnit již po 93., se tak nejspíše přeloží na víkend 23. – 24. září 2006.

Golf v Motole oslavil osmdesáté Narozeniny

Před 80 lety, dne 13. června 1926, byl v Motole založen Golf Club Praha, jehož historie je z velké části odrazem českého golfu jako celku. Ve 30. letech minulého století se zde hrála řada soutěží, např. amatérské mistrovství republiky mužů na rány a dvakrát amatérské mistrovství republiky mužů na jamky. Později se klub soustředil na výstavbu osmnáctijamkového hřiště v Klánovicích. Golf vznikl ve 14. nebo 15. století ve Skotsku. Smyslem je odpálit malý tvrdý míček co možná nejmenším počtem úderů golfovou holí do příslušné jamky. Golf se hraje na travnatých hřištích o rozloze až 60 hektarů s osmi nebo osmnácti jamkami a s různými přírodními překážkami. Naše první golfové hřiště vzniklo v Mariánských Lázních v roce 1905 při příležitosti návštěvy anglického krále Eduarda VII. (18 jamek). Na počest osmdesátého výročí otevření motolského golfového hřiště se zde 16. června 2006 konal slavnostní golfový turnaj, kterého se účastnil i nejlepší český golfista Petr Nič. Za radnici Prahy 5 hrála radní Ing. Angela Morávková, která se golfu věnuje již rok a půl. Turnaj se hrál na 18 jamek, což na devítijamkovém motolském hřišti znamenalo obejít hrací plochu dvakrát. Součástí závodu byla prezentace radničního projektu: „Strom v každé ulici“, jehož cílem je zlepšit životní prostředí a

estetický vzhled centrálních lokalit čtvrti výsadbou silničních stromořadí. Golfové hřiště v Motole je v českých zemích určitou raritou. Pozemky, na kterých je umístěno, totiž nejsou v soukromých rukou, ale v majetku magistrátu. Jejich správou je pověřena Praha 5. Ta je jedinou pražskou městskou částí, která má na svém území golfové hřiště.

Městská zeleň a ekologie Nový komplex pro volný čas

Mezi ulicemi Běhounkovou a Mezi Školami na sídlišti Butovice se od června 2006 začal budovat nový rekreační komplex. Prostor okolo zdevastovaného dětského hřiště byl zrekonstruován a dostal novou tvář. Vznikne zde nové dětské hřiště, sportoviště a odpočinkový parčík pro maminky s dětmi a seniory. Hřiště s umělým povrchem bude sloužit míčovým hrám. Bude zde horolezecká stěna a lanový systém. Parčík pro dospělé bude od sportovní části oddělen zídřkou. Areál by měl být hotov ještě před prázdninami.

Na Cibulce se blýská na lepší časy

Ve 14. století Na Cibulce v místě starých vinic, jež náležely rodu Cibulkovských z Veleslavína, stával původně dvůr Jindřicha Náze, píše kuchyně římského císaře a českého krále Karla IV. Z barokní přestavby se zde dochovaly stáje s valenými klenbami. Teprve v letech 1811–1826, kdy usedlost a rozlehlé pozemky získal pasovský biskup Leopold Linhart Thun-Hohenstein, došlo k úpravě celého areálu do podoby anglického krajinného parku. Biskup nechal doplnit zahradu romantickými stavbami a sochami, které se ve většině případu zachovaly do dnešních dnů. Mezi nejzajímavější patří tzv. „Čínský pavilon“, původně vyzdobený plastikami v mandarínském stylu a ověšený zvonky. Pozoruhodným býval i altán se sochou bohyně lovu Diany, nacházející se nad malým jezírkem, nebo kuriózní umělá zřícenina, napodobující v duchu dobového romantismu trosky gotického hradu. Kníže Thun-Hohenstein nechal v zahradě zřídit i studánky, umělé jeskyně určené k milostnému láskování a poustevnu. Později zde byl na paměť návštěvy rakouského císaře v roce 1824 na prostranství před letohrádkem vztyčen mramorový sloup. Jsou zde i další plastiky. Centrum celého areálu však tvoří prostá klasicistní stavba záměčku, jehož průčelí je doplněno žánrovými motivy od Josefa Malínského. V současnosti je zámek i okolní zahrada ve velmi žalostném stavu. Správcem usedlosti je Odbor ochrany životního prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, který pečuje o pražské parky I. kategorie (Stromovku, Petřín aj.). Právě z podnětu zmíněného odboru začala v roce 2000 celková obnova Cibulky. Situaci komplikuje skutečnost, že některé části usedlosti (statek, čínský

pavilon) vlastní jiné právní subjekty. Celková studie obnovy parku je zpracována. Jejím cílem je navrátit parku jeho rozmanitost a volnost s romantickými průhledy do okolí. Snaha park obnovit v původní kráse se setkává s různými obtížemi. Prozatím je Cibulka nazývána „ztraceným světem“. V současnosti se začaly obnovovat vodní prvky, čistit koryto potoka, studánky a jezírko. Stavbu provádí organizace Lesy hl. m. Prahy a její dokončení se předpokládá do konce roku 2006. Do budoucnosti se návštěvníci Cibulky mohou těšit na nové cesty a odpočinek v rozkvetlém sadu či na louce.

Bezpečnost občanů

Nahlásit krádež bude snazší i v

Praze 5

Policie ČR připravila speciální jednoduché formuláře určené pro ohlášení krádeže. Umístila je v šestnácti pražských služebnách. V Praze 5 je možné formuláře získat Na Bělidle 5 nebo v Ostrovského ulici 3. Pro okradeného tak mají odpadnout dlouhé pobyty na policejní služebně a nekonečné sepisování protokolů, což většinu postižených odrazuje krádež nahlásit. Služebny byly vybrány podle jednoduchého klíče, kam přichází nejvíce postižených oznámit škodu. Krádeže jsou největším problémem Prahy. Podle statistik je v našem hlavním městě spáchána polovina těchto trestních činů z celé republiky. Jen za první čtyři měsíce řešila policie v Praze osmnáct tisíc krádeží. Objasnit se jich podařilo pouze v 2420 případech.

Na smíchovském nádraží sídlí služební oddělení železniční policie

Oddělení železniční policie v Praze 5 pečuje o bezpečnost kolejové dopravy ve směru od Zbraslavi až po Zlín. Do pravomoci oddělení spadá i ostraha stanice metra Anděl a Smíchovského nádraží. Železniční policie je jednou ze složek Policie České republiky. Po vzniku Československých drah v roce 1918 měly dráhy vlastní bezpečnostní strukturu, která působila jako podpůrná síla policejních složek ČSR. V roce 1935 byla zřízena ozbrojená ochrana na železnici, která se na základě vládní dohody přeměnila na Ozbrojené strážní oddíly železnic (OSOŽ). Jejich úkolem byla ochrana provozu železnic, udržování pořádku v obvodu dráhy a zabezpečení majetku. V 50. letech byla zřízena Veřejná bezpečnost na železnici (VŽB). Posléze byly obnoveny sbory ozbrojené ochrany železnic, které se věnovaly odstraňování příčin a ohrožování bezpečnosti provozu drah, střežení objektů, majetku a doprovodu zásilek. V případě napadení mohli použít střelnou zbraň. V roce 1974 byl útvar přeměněn na Sbor ozbrojené ochrany železnic

(SOOŽ), přímo řízený federálním ministerstvem dopravy. Příslušníci SOOŽ byli oprávněni zjišťovat totožnost osob, požadovat na nich vysvětlení, odejmout jim věc, provádět prohlídky skladů, dopravních prostředků a ukládat pokuty. Po rozpadu československé federace (ČSFR) přešla dne 1. ledna 1994 Železniční policie ČR k Ministerstvu vnitra ČR jako samostatná Služba železniční policie Policejního prezidenta České republiky. Od roku 1998 byla železniční policie z působnosti Policejního prezidia dislokována pod jednotlivá ředitelství Policie ČR. V současnosti je aktivováno celkem 18 oddělení železniční policie. Všichni železniční policisté mají speciální drážní školení, na jehož základě jsou oprávněni vstupovat do kolejí. Největším nebezpečím pro smíchovské nádraží představují zloději, kteří kradou zavazadla a přepravované zboží, ale také pachatelé, kteří odmontovávají kovové součásti. Zvláštní kapitolu představují bezdomovci a sprejeři.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Proces s poslankyní Miladou

Horákovou byl divadlem smrti

Letos uplynulo od popravy poslankyně Národního shromáždění za národně socialistickou stranu Milady Horákové šedesát jedna let. Milada Horáková bydlela se svým manželem ing. Bohuslavem Horákem v Zapově ulici 3, čp. 376 na Smíchově, kde je na domě umístěna i pamětní deska, odhalená v březnu roku 1992. Na jaře letošního roku studenti Masarykovy univerzity v Brně zhlédli dlouho přísně utajovaný šestihodinový film z procesu s Horákovou, který natočila komunistická justice. Film nesměl nikdy opustit archivní sejfy. Podle pamětníka procesů Josefa Lesáka, národně socialistického politika, také dlouhá léta vězněného, měl proces konaný v 50. letech zastrašit demokraticky smýšlející veřejnost. „Horáková byla o devatenáct let starší než já, byla velmi půvabná žena. Znal jsem i ostatní odsouzené. Nepřipravovali žádný převrat. Neměli ani revolver, jen se dohadovali, jak by socialismus měl vypadat,“ řekl pětadesátiletý Lesák studentům v Brně. V procesu s Horákovou bylo odsouzeno dalších dvanáct lidí, v následujících procesech 638, k trestu smrti deset. Proces s Horákovou z roku 1950 nebyl jediným; státními soudy bylo v 50. letech celkem odsouzeno 27 000 lidí. Film, který je v současnosti uložený v Národním filmovém archivu, byl navržen na národní kulturní památku.

Milada Horáková

*25. 12. 1901 Praha, † 27. 6. 1950 Praha Pankrác

Právníčka a politička, důsledná demokratka v duchu idejí Tomáše G. Masaryka a Edvarda Beneše. Poslankyně Ústavodárného

národního shromáždění za národně socialistickou stranu, předsedkyně Rady československých žen, místopředsedkyně Svazu osvobozených politických vězňů a dalších spolků a organizací (Svaz přátel SSSR). Absolventka právnické fakulty Univerzity Karlovy (JUDr.), pracovnice Magistrátu hlavního města Prahy. Přítelkyně dr. Petra Zenkla a F. F. Plamínkové. V době německé okupace byla vězněna v koncentračním táboře (1940-1945), po únoru 1948 byla zatčena a v zinscenovaném politickém procesu odsouzena za vyzvědačství a velezradu k trestu smrti. Přes protesty světové veřejnosti byla popravena. Justiční vražda byla odsouzena celým demokratickým světem.

Život a dílo

JUDr. Milada Horáková patřila k nejstatečnějším osobnostem české společnosti. Pod vlivem svého otce, Čenka Krále, se stala stoupenkyní Masarykových humanitních ideálů. Pracovala v Ústředním sociálním úřadu hlavního města Prahy. Její představený Petr Zenkl o ní řekl: Získala si všeobecnou důvěru a lásku. Uplatnila ve své práci bohaté vědomosti a především své dobré srdce. Zabývala se otázkami moderní ženy. Do strany národně socialistické vstoupila v roce 1929. Těžkou ranou se pro ni stal Mnichov a následná německá okupace. Aktivně pomáhala uprchlíkům z pohraničí, posléze pak rodinám uvězněných a udržovala kontakty mezi odbojovými skupinami. V létě roku 1940 byla i se svým mužem zatčena - zažila tvrdé výslechy a mučení v Petschkově paláci, Malé pevnosti v Terezíně a v dalších věznicích. Při věznění v Terezíně se setkala se svým lidským vzorem senátorkou Františkou Plamínkovou. Z věznice v Aichachu u Mnichova ji osvobodily jednotky americké armády. Aktivně se zapojila do práce v politickém ústředí Československé národně socialistické strany (poslankyně za České Budějovice) a společně se Zdeňkem Peškem se podílela na tvorbě sociálně právních článků ústavy: ...zachovat kontinuitu se základními zásadami naší první ústavy a přitom vyjádřit také všechno, co je výsledkem revoluce a co dobuduje demokracii politickou a založí demokracii hospodářskou... Byla zvolena předsedkyní Československé rady žen (místo popravené F. Plamínkové). V dramatických letech po únoru roku 1947 si Milada Horáková počínala odvážněji než vedení národně socialistické strany i vedoucí politici ve stranách lidové a sociálně demokratické. Nerezignovala, vyzývala k odporu, tajně se scházela se Petrem Zenklem, Hubertem Ripkou a dalšími politiky. Otevřeně vystoupila proti Emanuelu Šlechtovi, A. Šlechtové a Aloisi Neumannovi. Vzdala se poslaneckého mandátu a bojovala proti nastupující totalitě. Postupně byla zbavena svých funkcí a byla trvale sledována. Dne 27. září 1949 byla zatčena. Politické procesy v 50. letech začaly v roce 1949 procesem s generálem

Heliodorem Píkou. V říjnu 1949 přijeli do Prahy sovětské experty na politické procesy - Lichačov a Makarov. Bylo rozhodnuto, že proces s Horákovou proběhne pod názvem „Horáková a spol.“. Obžalovací spis byl poslán Klementu Gottwaldovi, Rudolfu Slánskému, Antonínu Zápotockému, Václavu Noskovi a Kopřivovi - všemi byl schválen. Soudní přelíčení začalo 31.5. 1950 na Pankráci, budova soudu byla policejně střežena. Horákové se mimo scénář podařilo říci: ... trvám na svém přesvědčení, a to proto, že jsem se opírala o stanovisko a informace osob, které mi byly autoritou, a to v první řadě o oba prezidenty ČSR, T. G. Masaryka a doktora Edvarda Beneše, kteří na mě působili během celého mého života... Děsivé divadlo dokresloval fakt, že soudu bylo doručeno 6300 rezolucí, žádajících pro obžalované trest smrti. Noviny přinesly následující titulky: Velezrádné spiknutí reakčních ztroskotanců proti republice zneškodněno, Reakční zločinci se přiznávají ke zločinům proti míru, republice a pracujícímu lidu, Zbytky rozdrčené reakce připravily válku proti republice a návrat kapitalistického vykořisťování, Pracující závodů žádají přísný a spravedlivý trest, Zločinná domácí reakce počítala s atomovou zbraní proti pracujícímu lidu, Zkrachování zaprodanci imperialistů ve spojení se západními diplomaty rozvraceli republiku, Spravedlivé tresty velezrádcům... Dne 8. června 1950 byly vyneseny rozsudky: M. Horáková, Z. Kalandra, J. Buchal, O. Pecl - trest smrti; J. Nestával, J. Hejda, F. Přeučil, A. Kleinerová - doživotí; B. Hostička - 28 let vězení; Z. Peška - 25 let vězení; J. Křížek - 22 let vězení; F. Zemínová - 20 let vězení a V. Dundr - 15 let vězení... Horáková odmítla žádost o milost, podal ji za ni jedenaosmdesátiletý otec a dcera Jana. Zmírnění rozsudku žádali Winston Churchill, Albert Einstein, Bertrand Russell, kardinál Griffin aj. Naposledy se viděla se svými blízkými večer před popravou, s dcerou, sestrou Věrou a jejím mužem Josefem Tůmou. Byla klidná a důstojná, políbit vlastní dceru jí nebylo dovoleno. V úterý 27. června 1950 ráno v pět hodin a třicet minut byla popravena.

Pražské stopy

Milada Horáková se narodila v Praze na Královských Vinohradech. Pocházela ze čtyř dětí, otec byl obchodním zaměstnancem bývalé tužkárny. S Prahou bylo spjato její mládí a téměř celý její život. Už jako gymnazistka vyznávala ideu českého státu. V roce 1918 se účastnila protirakouské demonstrace a u újezdských kasáren hodila vojákům za zdi růži - záhy byla zjištěna, a protože studentům bylo zakázáno účastnit se politického života, byla vyloučena ze studia. Odmaturovala až po roce 1918. Zapsala se na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, po jejím absolvování se věnovala sociální problematice.

Pracovala v Ústředním sociálním úřadu pražského Magistrátu. Vstoupila do Československého červeného kříže, kde se seznámila s Alicí Masarykovou. V roce 1927 uzavřela sňatek s dr. ing. Bohuslavem Horákem, pocházejícím ze staré evangelické rodiny. Pod jeho vlivem přestoupila do Českobratrské církve evangelické. Působila v Ženské národní radě, jejíž předsedkyní byla národně sociální senátorka Františka Plamínková. Navštívila Francii, Anglii a další země, zajímala se i o Sovětský svaz, její dojmy z této země byly víceméně negativní. Od roku 1935 až do svého zatčení v roce 1949 bydlela se svým manželem v Zapově ulici čp. 376/3, Praha XVI. Její bydlíště připomíná pamětní deska. Po roce 1989 byla jejím jménem nazvána bývala třída Obránců Míru, protínající Prahu 7 a Prahu 6. Na začátku dnešní třídy Milady Horákové je umístěna pamětní deska.

Zajímavosti

Národní výbor pro svobodnou Evropu (1951) vydal ve Spojených státech amerických anglicky psaný kreslený seriál, zachycující popravu Milady Horákové. Chtěl vyburcovat demokratickou veřejnost a informovat svobodný svět o teroru v Československu. Procesy se opíraly o stalinskou tezi zosťujícího se třídního boje. Přípravu zajišťovala Státní tajná policie (StB) a komunistická justice. K dlouholetým žalářům byly odsouzeny stovky nevinných obětí. Zůstává však otázkou, proč Horáková neodešla do emigrace, přestože byla přes amerického velvyslance upozorněna, že je smrtelně ohrožena: Zastávala názor, že musí existovat dva odboje a ty musí být propojeny. Pokud měla pocit, že může doma vykonat nějakou práci, tak zůstane... (J. Kánská). Mnohé dokreslují vzpomínky jejího manžela: Od chvíle svého útěku jsem věděl o Miladě jen z procesu, jemuž jsem naslouchal v lágru Valka jako bezmocný uprchlík. Tehdy jsem také naposledy slyšel její hlas a pak už jen z londýnského rádia zprávu o popravě... Archivní materiály věnovala v roce 2006 do Prahy její dcera Jana Kánská, žijící v USA. Jsou zde zaznamenána poslední slova Horákové. Dle soudního protokolu měla zvolat: Padám, padám. Tento boj jsem prohrála, odcházím čestně. Miluji tuto zemi, miluji tento lid. Budujte mu blahobyť. Odcházím bez nenávisti k vám. Přeji vám to, přeji vám to... Ve skutečnosti řekla: Prohrála jsem, padám jako voják čestně. Miluji tuto zemi. Miluji její lid...

Reflexe

„Státní soude! ,Lidé měl jsem Vás rád, bděte!‘ To je naléhavý vzkaz našeho národního hrdiny Julia Fučíka, který dobře věděl, že jsou takoví, kteří nemohou říci jako on: ,Lidé, mám vás rád‘, protože mají rádi jen své továrny, své velkostatky, svou pochybnou politickou kariéru, jen

zisk, jen peníze. Peníze, které nechtějí sami poctivě vydělávat, ale vydřít na druhých. A my si dáváme pozor před takovými nepřáteli lidu, dovedeme je najít, a tak jsme našli tyto zde a postavili je na lavici obžalovaných. Nemohou se vymlouvat, byli varováni. Náš pracující lid řekl v únoru 1948 jasně všem rozvratníkům a zrádcům: ,Ne, republiku si rozvracet nenecháme‘. ...Obžalovaní se těžce provinili proti lidu naší republiky. Ale nejen proti našemu lidu, ale proti všem poctivým lidem na celém světě... Obžalovaní spáchali také zločin na dělnících v Americe, kteří marně hledají práci, na stávkujících v Anglii, na dělnících v Itálii, do nichž kapitalisté dávají střilet, na dělnících francouzských, kteří odmítají nakládat zbraně, určené proti ženám a dětem ve Vietnamu. Spáchali zločin také na řeckých, španělských a jugoslávských vlastencích, kteří trpí ve fašistických žalářích. Hlavní důvod této zločinné činnosti je strach. Imperialisté a jejich sluhové se bojí. Bojí se zemí lidových demokracií, které v čele se Sovětským svazem ukazují všem vykořisťovaným a zbídačeným lidem kapitalistických zemí, že se dá lépe a v míru žít – bez kapitalistů. Proto se kapitalisté třesou před slovem MÍR...“ (Slovo lidové prokurátorky Ludmily Brožové, pronesené při procesu s Miladou Horákovou. Práce 9. 6. 1950) L: výstřižkový archiv LA Památníku národního písemnictví v Praze.

ČERVENEC

Z radnice

Informační karty určené pro stav ohrožení a nouze

Praha 5 ve spolupráci s Městskou policií Praha a OS Hospodáři Praha nechala vytisknout informační karty pro případ nouze. Na kartě byla uvedena telefonní čísla linky tísňového volání Městské policie (MP) Praha, operačního střediska MP Praha 5 a spojení na pěší policejní hlídku u Anděla. Karty byly zájemcům rozdávány zdarma. Vyzvednout si je bylo možné v Informačním středisku ÚMČ Praha 5 a u hlídek městské policie.

Praha 5 sestavuje okrskové volební komise

Odbor občanskosprávní Úřadu městské části Praha 5 se obrátil na širší veřejnost se žádostí o pomoc při organizačně-technickém zajištění voleb do Zastupitelstva MČ Praha 5 a do Zastupitelstva hl. m. Prahy, které se uskuteční 20. a 21. října 2006. Ze zákona vyplývá, že pro řádný průběh voleb je nutné vytvořit okrskové volební komise (OKV). Jejím členem může být každý občan ČR, který je trvale přihlášen na jejím území a který nejpozději v den složení slibu dosáhl 18 let věku. Odměna pro člena OKV činí 1200 Kč, pro předsedu 1500 Kč. Delegování členů a náhradníků se rozumí doručení jejich seznamu starostovi MČ Praha 5 JUDr. Milanu Jančíkovi. Protože první zasedání okrskových komisí je plánováno na 25. a 26. září 2006, požádal uvedený odbor politické strany, politická hnutí a koalice (volební strany), aby nominace podaly s předstihem.

Úřední oznámení Nový zákon o pozemních komunikacích vstoupil v platnost 1. července 2006

Letošní 1. červenec 2006 se stal pro řidiče přelomovým dnem. Do platnosti vstoupil nový zákon o pozemních komunikacích, který kromě dílčích změn dopravních předpisů zavádí převratnou novinku: bodový systém hodnocení dopravních přestupků. Za porušení dopravních předpisů, při němž policisté nebo strážníci řidiče přistihnou, dostanou provinilci kromě pokuty i přesně stanovený počet trestních bodů, které se mu zapíší do karty řidiče. Dosažení 12 trestních bodů znamená odebrání řidičského průkazu na jeden rok a nové zkoušky v autošколе. Problém je v tom, že řidič nebude průběžně informován, kolik bodů na

svém kontě právě má. Nejvíce -sedm bodů- mohou policisté udělit za řízení vozidla pod vlivem alkoholu a za zavinění dopravní nehody s úmrtím nebo těžkým zraněním účastníků a za neposkytnutí pomoci. Jeden bod se uděluje za špatné osvětlení vozidla, špatné parkování či za neoprávněný vjezd do pěší zóny. Novela zákona zavádí i celoroční svícení automobilů, povinné používání dětských sedaček a u cyklistů nosit ochranné přilby do věku 18 let či problémový zákaz předjíždění kamionů na dálnicích se dvěma jízdními pruhy.

Co se líbí v Praze 5 zastupiteli Ing. Miroslavu Tichému (ODS)

„Oprávněně se domnívám, že přírodní polohou s Prahou 5 nemůže rovnocenně soutěžit žádná jiná městská část. Různorodost terénu, na kterém se Praha 5 nachází, je obdivuhodná. Dramatické Prokopské údolí, lesoparky v Motole, náhorní planiny na Vidouli a v Jinonicích, údolí Motolského potoka, Dětský ostrov, poněkud pozapomenutá Císařská louka.

Císařská louka

Kombinace klasické městské zástavby dolního Smíchova a Košíř se snoubí s vilovými čtvrtěmi na Hřebenkách a na Malvazinkách.

Vilová čtvrť Hřebeky

Jsou zde rozsáhlé nezastavěné plochy na Vidouli nebo na Dívčích hradech. Ze samého centra u Anděla se dá vyjít do prvního patra obchodní galerie Nový Smíchov a přes lávku do parku Sacré Coeur. Pokud vám rozloha parku a výhledy na Prahu nestačí, tak jen přejděte Holečkovu ulici a

jste v rozsáhlé Kinského zahradě a na Petříně, v oáze klidu. Ze starého smíchovského nádraží (kolik lidí vůbec ví, že existuje) vede přes viadukty v Hlubočepích po svahu Žvahova romantická železniční trať do Hostovic. To je jen zlomek toho, co se mi na Praze 5 líbí...”

Územní rozhodování a stavební aktivity

Na Barrandově roste aquapark

Nový plavecký areál na Barrandově, jehož investorem je Městská část Praha 5, poskytne rekreační zázemí pro 35 000 obyvatel okolních sídlištních celků a přilehlých obcí. Stadión za téměř 195 milionů korun by měl být hotový do listopadu roku 2006. Přestože dlouhá zima nebyla zednickým profesím příliš nakloněna, stavba, jejíž základy jsou již založeny, bude v určeném termínu dokončena a v závěru roku 2006 aquapark otevře dveře prvním návštěvníkům. Realizaci provádí jedna z našich největších stavebních společností „Skanska“, což zaručuje dodržení kolaudačních termínů a kvalitu provedení. V dubnu se na Barrandově dokončila monolitická železobetonová konstrukce, byl vybudován suterén včetně plaveckého bazénu, v červenci pokračovaly práce na obvodových konstrukcích stavby. V rámci první etapy výstavby zde vznikne dvoupodlažní objekt, kde bude umístěn 25 metrů dlouhý krytý plavecký bazén s proměnnou hloubkou 1,2 až po 1,6 metru se čtyřmi plaveckými dráhami a také vhodné prostory pro relaxaci. V úrovni plaveckého bazénu se buduje „hladina divokého kanálu“, masážní lůžka, dojezdy toboganů a dětský bazén s mělkou vodou o hloubce 20 a 40 centimetrů. Jeden z toboganů bude přístupný po točitých schodištích věží, druhý, určený pro jízdu na gumovém člunu, bude umístěn v nejvyšším rohu bazénové haly. Výchůdkou bude položena restaurace a občerstvení. Z terasy bude přístup do sauny.

Byty a bytová politika

Růst nájemného bude rychlejší

Regulované činže v Praze se po roce 2010 budou pohybovat od 66 do 120 korun za metr čtvereční. Nejdražší bydlení je doposud v Praze 6, především v Břevnově, Bubenci, Dejvicích a Střešovicích. Majitelé domů s regulovaným nájemným zde budou moci zvýšit činži až na 119,50 Kč za metr čtvereční. Maximální měsíční nájemné za sedmdesátimetrový byt by tak vyrostlo na 8 365 Kč. Po započtení dodávek tepla, elektřiny či zemního plynu a dalších služeb se celkové náklady na bydlení vyšplhají k deseti tisícům korunám. Podle ministerstva pro místní rozvoj nájem od ledna 2007 v bytech s regulovanou činží vzrostou v průměru o 19,2 % za rok. V některých

lokalitách ale nárůst může být až o 30 procent. Smíchov, Motol, Jinonice, Košíře, Radlice náleží do oblasti, kde bylo stanoveno maximální regulované nájemné do výše 99,56 Kč/m čtvereční. Cílem jednání o novém zákonu o platbě nájemného, který byl schválen v březnu roku 2006, je snaha odstranit dosavadní cenové deformace a umožnit efektivnější využívání smluvních principů. V zájmu postupného sbližování úrovně regulovaného a volně sjednávaného nájemného je zároveň v zákoně zakotveno přechodné období, v němž bude možné jednostranně zvyšovat nájem pouze ze zákona stanovených podmínek. Co se týká výše cen tržních nájmů v Praze, tak do jejich navýšení významně zasahuje nová bytová výstavba. Podle zkušenosti realitních kanceláří tržní ceny za bydlení v metropoli klesly zhruba o 15 % . Tržní nájem zlevňují především díky výstavbě nových bytů, kterou podporují levné hypoteční úvěry. Jednoznačně se projevuje převis nabídky nad poptávkou. Bytová výstavba nejvíce vzrostla v Praze 3 a v Praze 9. Největší zájem o bydlení je v Praze 5 a v Praze 6.

Doprava

Výstavbu pražského městského okruhu urychlí 21 miliard korun

Výběrové řízení na jednu z největších plánovaných dopravních staveb vyhlásila Praha. Ze soutěže vzejde vítězná společnost, která postaví část vnitřního městského okruhu. Předpokládaná cena zakázky je 2,1 miliardy korun. Plánovaný okruh celkově ulehčí pražské dopravě v úseku Myslbekova ulice přes Pražský most až po Pelc-Tyrolku. Stavba zahrnuje několik hloubených a ražených tunelů a mostů. Práce by měly být zahájeny již letos, ukončení se předpokládá v roce 2011. Součástí městského okruhu je také Jižní spojka spolu s Barrandovským mostem. Na ně navazuje západní část, která vede od strakonické silnice až po severní portál Strahovského silničního tunelu. Uvedený úsek včetně Zlíchovského tunelu a tunelu Mrázovka je již v provozu a výrazně zlepšil situaci na Malé Straně a na Smíchově. V současnosti je rozestavěna další část okruhu, kterou má být plánovaná mimoúrovňová křižovatka Malovanka.

Údržba tunelu Mrázovka

Pravidelná letní údržba tunelu Mrázovka začala od 10. července 2006. Jednalo se o mytí stěn a kontrolu technického zařízení. Motoristé se zde museli po několik dnů vyrovnat s omezením provozu. Až do pátku bude tunel uzavřen ve směru od Strahovského tunelu k Barrandovskému mostu. Ve druhém tunelu bude jednosměrný provoz. Poté se údržba přesune do opačného směru, stejně tak i

jednosměrný provoz. Poslední etapu údržbových prací představuje kontrola požárního větrání, což si vyžádá o víkendu komplexní uzavření komunikace.

Zvýšená hladina Vltavy zastavila lodní dopravu

Zvýšený průtok Vltavy způsobil v sobotu 1. července 2006 zastavení vodní dopravy na řece. Jezdilo se jen mezi Jiráskovým a Barrandovským mostem. Dispečeři Povodí Vltavy oznámili, že pro otevření smíchovské protipovodňové uzávěry je však potřeba průtok vody snížit na méně než 600 kubíků za sekundu. V neděli odpoledne však průtok řeku klesl na 611 m³ za sekundu. Díky klesající hladině Berounky a Sázavy postupně došlo i ke snížení hladiny Vltavy, a lodní doprava se tak mohla vrátit k normálnímu provozu (od 5. července 2006).

Od července se jezdí po Praze rychleji

Od začátku července 2006, kdy nabyl účinnosti nový silniční zákon, a řidiči více respektují rychlostní omezení, ztrácejí nadbytečné značky smysl. Vedení města ve snaze zlepšit plynulost dopravy zahájilo jednání o odstranění některých rychlostních omezení na území Prahy. V Praze 5 se jedná o následující úseky: Zlíchovský tunel z 50 km/h na 70 km/h. Strakonická ze 60 (50) km/hod. na 70 km/hod. Barrandovský most z 50 km/hod. na 70 km/hod. Jižní spojka z 80 km/hod. na 100 km/hod. (v době od 23 do 05 hod.). Radlická z 50 km/hod. na 70 km/hod. Jeremiášova z 50 km/hod. na 70 km/h. Část komunikace u Základní školy Na Radosti z 30 v km/hod. na 50 km/hod. (v pracovní dny 7-19 hod.).

Kultura

„Žebrácká opera“ Václava Havla ve Švandově divadle

„Žebrácká opera“ dramatika Václava Havla (*1936) vyšla poprvé v Torontu v roce 1977 v souboru „Hry“ s předmluvou Jiřího Voskovce. Autor se v ní vypořádával s absurdním světem komunistického totalitního režimu. Původní „Žebráckou operu“ vytvořil John Gay (1685-1732) a ta se stala předlohou pro slavnou Brechtovu „Třigrošovou operu“ (1928). Stojí v ní proti sobě dva gangy londýnského podsvětí: Peachumův, skrytý za firmou „Přítel žebřáků“ a gang Macheatha, zvaného Mackie Kudla. Hlavním tématem dobrodružného příběhu je snaha poodhalit rozpory mezi „zdáním“ a skutečnou „realitou“. „Žebrácká opera“ Václava Havla dějově čerpá z obou předloh, ale je posazena do nadčasového světa, odkud její protagonisté uvádějí do pohybu

skrytou, ale o to úděsnější mašinérii moci a peněz. Adaptace hry se na Smíchově ujal režisér a umělecký šéf Švandova divadla Michal Lang, který hru zinscenoval v duchu myšlenky: „Kdo neví, že slouží, slouží vždycky nejlíp“. Vyznění dramatu M. Lang umocnil jak volbou rekvizit, tak i kostýmů, které dokonale charakterizují svět všemocných mafiánských bossů a znučených kurtizán. Představení se neslo v atmosféře šaškovství, klauniády a grotesky. Do hlavních rolí M. Lang obsadil herce Milana Kačmarčíka, Michala Dlouhého a Kamila Halbicha.

Poštovka představila obrazy a fotografie

V Kulturním klubu Poštovka se uskutečnila výstava obrazů akademického malíře bulharského původu Stojana Genčeva (1944), který trvale žije v Praze, a uměleckého fotografa Doc. PhDr. Jaroslava Balvína, CSc. (1947), odborného referenta pro národnostní menšiny z Magistrátu hl. m. Prahy. Oba autoři se pod názvem výstavy „Proměny“ snažili vyjádřit formou obrazů a fotografií věčný koloběh života v proměnách ročních období a okolního světa. Úspěšná výstava trvala až do 27. července 2006.

Lemkovské lidové kroje v Musaionu

Musaion je stálá národopisná expozice Národního muzea, která byla v roce 2005 nově otevřena ve zrekonstruované empírové budově letohrádku Kinských. Expozice je zaměřena na lidovou kulturu České republiky a propojena s živým předváděním tradičních řemesel, folklorní činností a výchovnými programy. Od 2. července do 27. srpna 2006 se zde uskutečnila výstava věnovaná krojům jižní části Polska „Lemkovské lidové kroje“. Lemkovská oblast je karpatský region, který zahrnuje severní a jižní svahy Krynických a Nízkých Beskyd a táhne se přibližně 150 km od Popradu k řekám Oslavě a Laborci. Výstava doplňovala „Dny lemkovské kultury v Praze“ a festival „Lemkové - lid západních Karpat“ obě akce zaštítíl MUDr. Pavel Bém, primátor hl. m. Prahy.

Sport a zábava

Tatra Smíchov hraje rugby

Dne 1. července 2006 sehrála Tatra Smíchov v ragbyové extralize zápas s klubem RC Říčany. Přestože Tatra Smíchov přijížděla na říčanské hřiště s vítězstvím 10 : 7 z prvního finále a měla tak výhodnější vstup do klíčového zápasu, své výhody neuhájila. Místní klub s příkladně hřmotnou podporou zdejších fanoušků nakonec potvrdil své výsostné postavení českého ragbyového mistra. Zápas RC Říčany - Tatra Smíchov skončil 12 : 6. Říčany až na první finále v Praze všechna ostatní

utkáni na jaře 2006 vyhrály. Tatra Smíchov, kterou teď čekají personální změny v kádru hráčů, se v konečném pořadí extraligy umístila až na druhém místě.

Adrenalin challenge Prague 2006

Poprvé letos dorazila adrenalinová sportovní nabídka do Prahy. Předtím se již šestkrát „Adrenalinová výzva“ pořádala v Děčíně. Atraktivní turnaje v extrémních sportech se v Praze konaly na Vyšehradě, jako nejvhodnější pražské přírodní scénérii, při které jsou pro soutěž nutné skály, voda a místo pro skoky do pevného lana. Turnaje se konaly v sobotu 22. července 2006 a zájemci měli možnost otestovat odvahu v nejtvrdějších podmínkách. Největší odhodlání bylo nutné projevit při disciplíně „Extreme travers“, která znamenala let na laně z vyšehradských hradeb přes Vltavu směrem na Císařskou louku ve výšce 100 metrů. Na nedalekém Železničním mostě se realizovaly seskoky do pevného lana a zpětné výlezy po provazovém žebříku. Poslední disciplína -běh po gumovém laně- byla situována na Císařskou louku. Certifikáty byly účastníkům předány večer na Shock party v nedalekých Žlutých lázních.

Městská zeleň a ekologie

Dvanáctá prokopská pouť

V neděli 11. července 2006 se v Prokopském údolí konala již dvanáctá Svatoprokopská pouť, kterou tradičně připravuje Společnost pro ochranu Prokopského a Dalejského údolí spolu s Římskokatolickou farností u kostela sv. Filipa a Jakuba. Přestože zde nebyly k vidění ukázky tradičních řemesel, bylo co obdivovat. Největší pozornost vzbuzovala výstava unikátních fotografií, z nichž některé vznikly koncem předminulého století. Posláním výstavy bylo poutníky seznámit s životními osudy sv. Prokopa, jednoho z nejstarších českých patronů. Samotná historie svatoprokopské pouti sahá až do 17. století, kdy se nad údolím ještě vypínal barokní kostelík, který zanikl při těžbě vápence ve zdejších lomech až v druhé polovině minulého století. Vlastní mši, která začala v 18 hodin, sloužil otec Vojtěch. Součástí poutního odpoledne byl i koncert komorní hudby, provedený přímo v přírodě.

Bezpečnost občanů

Prevence kriminality a ochrana obyvatelstva

V rámci programu „Partnerství 2005 Ministerstva vnitra ČR“ vyšla v roce 2006 informační brožura určená občanům Prahy 5, kde jsou uvedeny základní informace o bezpečnostní problematice obvodu. Brožuru připravilo odd.

krizového řízení a prevence kriminality Úřadu městské části Praha 5. Teritorium Praha 5 spadá do územní působnosti Obvodního policejního ředitelství Praha II, Policie České republiky, které vzniklo sloučením okrsků Prahy 2 a Prahy 5. Obvodní ředitelství Praha II sídlí na adrese Sokolská 1799/38, Praha 2. Místní policejní oddělení Smíchov na adrese Na Bělidle 272/5, Praha 5 s územní působností pro Smíchov, Radlice, Košíře - část, Újezd - část. Místní policejní oddělení Košíře sídlí na adrese: Běhounkova 2301/19, Praha 5 s územní působností: Košíře-část, Jinonice, Motol, Nové Butovice. Místní policejní oddělení Barrandov sídlí ve Werichově ulici 981/21, Praha 5 s územní působností pro Barrandov, Hlubočepy, Malá Chuchle, Slivenec a Lochkov. V příručce se např. dočteme, že nejčastější obětí trestných činů jsou senioři, a to pro jejich mnohdy osamocený způsob života, naivitu a důvěřivost. Policie doporučuje, aby starší lidé uváděli na jmenovku svých bytů jméno v množném čísle, dveře si mají opatřit panoramatickým kukátkem, bezpečnostním zámekem a řetízkem. Nutné je, aby byli opatrní na nástrahy podvodníků, kteří se často vydávají za oficiální pracovníky plynáren, elektrických rozvodných podniků, pošťáky aj. Statistiky trestné činnosti ukazují, že zhruba tři čtvrtiny kriminality tvoří zločiny majetkové: krádeže v dopravních prostředcích, krádeže na ulici a v nákupních centrech. K nebezpečným kriminálním přečinům dále patří podvody, jejich rafinovanost a kvalita se neustále vyvíjí. Novinku v policejní praxi tvoří tzv. „nebezpečné nálezy“, které mnohdy souvisí s teroristickými útoky. Podezřelé nálezy je nutné hlásit na telefonní linku 158. V brožurě jsou obsaženy i informace vztahující se k ochraně obyvatelstva v případě krizových situací: živelných pohrom, průmyslových, technických a technologických havárií, teroristických útoků aj. Havárie spadají do kompetence integrovaného záchranného systému hl. m. Prahy. Operační středisko Krizového štábu hl. m. Prahy má tyto telefonní linky: 222022200 - 222022204. Krizový štáb Městské části Praha 5 je pracovním orgánem starosty pro oblast prevence a likvidace mimořádných událostí a pro řešení krizových stavů na území městské části, při vzniku existenčních rizik. Informace lze podávat na telefon: 234378111, nebo e-mailem: posta@p5.mepnet.cz. Jednotným telefonním číslem pro všechny druhy tísňového volání je: 112.

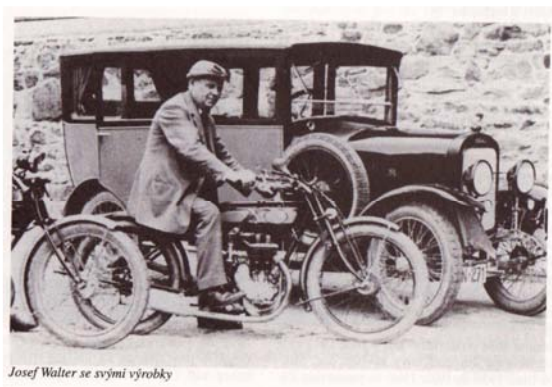
Osobnosti, výročí, zajímavosti

Josef Walter

* 19. 12. 1873 Vepřek u Kralup nad Vltavou, † 15. 1. 1950 Praha

Průmyslník, konstruktér a průkopník motorismu. Začínal jako opravář vah a jízdních kol

na Smíchově. Z malé zámečnické dílny, kde zahájil výrobu motorových kol vlastní konstrukce, vybudoval do počátku 20. let podnik, který se stal přední československou automobilkou a producentem leteckých motorů. V roce 1910 zahájil ve své továrně výrobu motorových tříkolek, kterých do počátku první světové války prodal více než devět set. Roku 1913 započal s výrobou automobilů, jež se ve firmě udržela až do roku 1954. Za vývoj vlastních motocyklů o výkonu tří koňských sil získal v roce 1903 na výstavě Pražské obchodní a průmyslové komory stříbrnou medaili. Třebaže Walter své výrobky nestavěl pro závodní účely, ale pro běžné použití v silničním provozu, přinesly mu na sportovním poli velké úspěchy.

Josef Walter se svými výrobky

Život a dílo

Vyučil se nástrojařem ve smíchovské továrně na mlýnské stroje a jízdní kola Jana Kohouta, v roce 1898 si najal v Praze na Smíchově ve Smetanově (dnešní Kořenského) ulici malou dílnu, s velmi prostým vybavením: vrtačkou, výhni, kovářinou a stolní nářadím. Provozní kapitál činil pouhých 590 zlatých. Nejprve opravoval váhy a jízdní kola, pro něž nakupoval součástky u anglické firmy BSA. V roce 1901 přemístil dílnu do Kinského ulice, kde byl již zaveden elektrický proud, a vybavil ji osmi obráběcími stroji; zaměstnával tři dělníky a jednoho učně. Na počátku 20. století se u zámožnějších vrstev stalo módou motorové kolo. První vyjelo z Walterovy dílny v roce 1902, mělo jednoválcový motor o výkonu 3 HP. V roce 1918 pověřilo ministerstvo války Waltera výrobou vojenských motocyklů. Vedení firmy později provoz definitivně zrušilo a vojenské motocykly předalo firmě Josefa Janatky Automontage; později nesly název Itar. Tříkolky postoupilo Jaroslavu Šibravovi, jenž je modifikoval a nadále vyráběl ve své továrně v Holešovicích pod označením Trimobil. V červnu 1919 byla Waltrova společnost přejmenována na Akciovou továrnu automobilů Josef Walter a spol., akciový kapitál byl zvýšen na dva miliony korun, a to emisí 10 000 akcií po 200 Kč nominale, který byl ihned následujícího roku zdvojnásoben. Postupně však došlo ke změně ve vedení závodu, které převzal

Vítězslav Kumpera, majitel činžovního domu v Havelské ulici na Starém Městě pražském. Dne 30. ledna 1922 na schůzi akciové společnosti donutil Josefa Waltera, aby na své členství ve správní radě rezignoval. Rodinný tým Kumperů (ing. Antonín Kumpera a JUDr. Vítězslav Kumpera) postupně zcela Waltrovku ovládl. Josef Walter se však jako podnikatel nevzdával, využil poválečné inflace v Německu, kde nakoupil přesné obráběcí stroje, a založil si v Košířích novou továrnu na ozubená kola, která velmi dobře prosperovala: zde vyrostli i oba Waltrovi synové, Jan a Jaroslav. Právě Jaroslav se stal znamenitým konstruktérem závodních motocyklů Walter a ČZ Strakonice: zabýval se především stavbou sportovních strojů pro špičkové závodníky.

Pražské stopy

Prostory dílny na tehdejší smíchovské Kinského třídě záhy nedostačovaly a Walter se odstěhoval do ulice Na Zatlance, kde v roce 1905 vyrobil již třicet motorových kol, dvakrát více než za léta 1903 a 1904 dohromady. Finanční situaci firmy vylepšilo věno Waltrový manželky. O dva roky později zavedl výrobu dvouválcových motorů. Odborníci u nich ocenili přesnost zapalování obou válců. Od roku 1908, přes počáteční rozpaky a úsměvy, začal Walter vyrábět motocykl s přívěsným vozíkem. Zákazníky si získal i díky novému řešení zapalování motoru, což umožnilo motorky startovat z místa. Roku 1910 obohatil výrobní program oblíbenou Waltrovou motorovou tříkolkou. Pro skvělé jízdní vlastnosti, nízké pořizovací náklady a snadnou ovladatelnost se stala velmi oblíbenou v těch vrstvách, které si nemohly dovolit automobil. V této době došlo ke krátkodobému spojení podniku s firmou Breitfeld-Daněk v Karlíně, s níž průbojný podnikatel založil novou společnost Walter & spol. U továrny vyrostla velká dřevěná montážní hala, byla zde postavena nová smaltovna, rozšířena soustružna a další provozy. Společníci firmy se však neshodli a rozpory skončily Waltrovým odchodem z firmy a rozhodnutím, přeměnit podnik v akciovou společnost. Akcionářem se stal i J. Březnovský, statkář v Jinonicích, na jehož pozemcích se začaly od roku 1912 stavět nové tovární provozy, kam se firma přestěhovala ještě před první světovou válkou. Podnik nesl název „Továrna automobilů Josef Walter a spol.“; a sídlila v Klikaté ulici č. 1; byla zde umístěna vlastní slévárna, karosárna, smaltovna a lakovna a akciový kapitál činil 700 000 korun. Stavební dominantu závodu, nová železobetonová pětipodlažní budova pro výrobu automobilových komponent, vznikla až v roce 1929. Při rozvoji firmy Walter narazil na nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Z První českomoravské továrny na stroje (ČKD) získal dílovedoucího Františka Nového a několik dalších kvalitních nástrojařů. V srpnu 1914 továrna z jedné

třetiny vyhořela, za obět' ničivému živlu padla především karosárna a lakovna. V letech první světové války ovlivnily výrobní program požadavky vojenské správy: ve velkých sériích se zde vyráběly granáty, roznětky do dělostřeleckých nábojů, vzduchem chlazené letecké motory a polní radiotelegrafické stanice. V ulici Na Zatlance mezitím pokračovalo zdokonalování nových typů tříkolek a zkušebně zde byl vyroben první automobil, označovaný jako typ W III, jehož vzorem byl Renault.

Zajímavosti

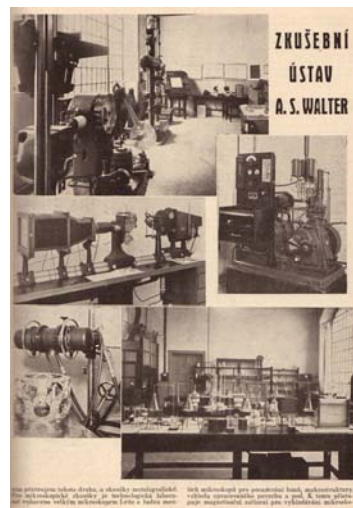
Jinonická továrna byla ve 20. letech jednou z předních československých automobilek. V poválečném období se na československých silnicích začala prosazovat malá auta. Na tuto poptávku Waltrovka reagovala výrobou automobilu WIZ v různých variantách. Řadu čtyřválcových strojů doplnily v roce 1926 šestiválce Princ a Lord, které byly díky svým pružným a silným motorům i atraktivním karoseriím velmi oblíbené. Vyvrcholením konstrukčních možností podniku se stala luxusní limuzína 6 B, nazývaná pro svůj vzhled a jízdní vlastnosti „král silnic“. Ve 30. letech zde byly vyráběny automobily dle italské licence Fiat. Šlo o typy Bijou (Fiat 514), Junior (Fiat 508 Balilla). Vývoj završil v roce 1931 dvanáctiválec Royal, jehož mohutný motor zaručoval rychlost až 140 kilometrů v hodině. Ani nákladní vozy nezůstaly stranou. Zákazníci si mohli vybrat např. nákladní verzi Junioru, či typy Commercial, Universal a PN, nebo dokonce auto s diesellovou pohonnou jednotkou, vyráběnou podle licence Junkers. Posledním výrobkem jinonické automobilky se stalo šasi pro automobil Aero-Minor II, jehož dvoudveřovou, čtyřsedadlovou karoserii zhotovoval v roce 1947 národní podnik Avia. Když však jeho výroba roku 1951 skončila, znamenalo to i definitivní konec výroby automobilů ve Waltrovce.

Reflexe

Technický rozvoj Waltrovky směřoval k výrobě leteckých motorů. Na sklonku roku 1922 firma obdržela objednávku na dva malé pětiválcové motory BMW (Bayerische-Motoren-Werke), jejichž licenci zakoupilo ministerstvo národní obrany, později bylo objednáno několik kusů motorů o 185 HP, ale pro vojenské účely se ukázaly být málo výkonné. A továrna začala provádět zkoušky s motorem BMW 240 HP, pohonné jednotky byly modifikovány tak, aby dosahovaly maximálního výkonu i v malých výškách. Motor prokázal vynikající vlastnosti při vytrvalostní zkoušce létání v srpnu 1923. Ukázalo se, že letecké motory chlazené vzduchem jsou konstrukčně jednodušší a tím i levnější a Waltrovka se stala dominantním dodavatelem motorů pro

Československé státní aerolinie. Mimo hvězdicové motory vlastní konstrukce firma vyráběla také licenční motory Bristol a Gnome-Rhone. Další typy motorů W III a W IV byly např. montovány do vojenských letadel továrny Aero. V roce 1936 představovala firma Walter největší továrnu na letecké motory v Evropě. Za nacistické okupace byla známa svou vysokou technickou úrovní i v Německu a zcela sloužila válečné výrobě. V roce 1946 byl závod znárodněn a začleněn do nového národního podniku Letecké závody Praha. O tři roky později došlo k přejmenování na národní podnik Motorlet. Prvním významným úkolem nové firmy se stala výroba proudových motorů pro sovětské stíhací letouny MiG 15. V roce 1952 byla zahájena sériová výroba těchto motorů a firma začala úzce spolupracovat také s podnikem Aero Vodochody. V roce 1959 zde byl dokončen vývoj vlastního proudového motoru pro československý vojenský cvičný letoun L 29 Delfín, který byl vyráběn ve velkých sériích. V roce 1968 byl zde krátce vyráběn upravený sovětský motor pro L 39 Albatros. Od poloviny 70. let zde zahájili kompletaci turbovrtulového motoru M 601 o výkonu 500-800 koní. Motorlet se dostal v této kategorii leteckých pohonných jednotek na třetí místo na světě. Politické a ekonomické změny v Evropě po roce 1989 postavily Motorlet do složité situace. Ztratil východní trhy a problémy domácích odběratelů znamenaly výrazný pokles tržeb. V průběhu roku 1995 se podnik dostal na pokraj totálního zhroutení. Díky výměně vedení a zahájení restrukturalizace se však podařilo hrozící krach odvrátit. Společnost se vrátila k tradičnímu názvu Walter a začala stabilizovat svou výrobu i export. V roce 2000 do firmy vstoupila americká společnost Novus Holding Corp. a továrnu se podařilo zcela oddlužit. Výroba leteckých motorů, jejich opravy a prodej dnes tvoří zhruba 80 % tržeb, zbylou část představuje výroba zdravotní techniky, především kloubních náhrad.

L: Adolf Kuba: Automobil v srdci Evropy, Praha 1967; Kniha o Praze 5, MILPO 1996

SRPEN

Z radnice

Výstavy o Praze 5

Soubor výstav o historii, vývoji a současnosti Prahy 5, plánovaný na září letošního roku, přiblíží zdejším obyvatelům nejvýznamnější aktivity Praha 5. Výstavy se budou realizovat na čtyřech místech. Zajímavé budou soubory fotografií a informací z vybraných regionů. Občany seznámí s dlouhodobými rozvojovými plány městské části, díky nimž bude Praha 5 příjemnější a útulnější pro další generace. Návštěvníci budou také mít možnost vyjádřit své připomínky k životu a problematice celé čtvrti. Pro postavení informačních stanů byly vybrány prostory u Motorletu v ulici Butovická (25. 9. – 29. 9.), Tilleho náměstí na Barrandově (11. 9. – 15. 9.), nedaleko tramvajové zastávky Kavalírka pod částí zvanou Budáňka (18. 9. – 22. 9.) a pěší zóna Anděl (9. 10. – 18. 10.). Projekt byl komponován pro nejširší veřejnost.

Radnice Prahy 5 obdržela ISO

Městská část Praha 5 splnila náročné požadavky normy ČSN EN ISO 9001:2001 v oboru „Výkon státní správy v přenesené působnosti hl. m. Prahy. Výkon samostatné působnosti“. O kvalitě jakosti vykonávaných služeb obdržela certifikát. Normy ISO 9000 patří k nejpřísnějším standardům jakosti na světě. Postupem doby se staly respektovanou mezinárodní referencí pro vyjádření kvality.

Úřední oznámení

Kdy lze kácet stromy bez úředního povolení?

Stromy lze kácet bez povolení do obvodu 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí (což odpovídá průměru něco málo přes 25 cm). Dále souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m čtverečních. A jde-li o kácení z důvodů kultivace (obnova nebo výchovná probírka porostů) či zdravotních (likvidace chorob nebo škůdců). V úvahu vstupuje kácení i z jiných předpisů (např. zákonné povinnosti správců vodních toků, silnic, železnic, rozvodné sítě elektriny aj.). V takovém případě je nutné podat orgánu ochrany přírody oznámení o kácení. Je-li neutěšeným stavem dřevin ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu (v takovém případě je nutné orgánu ochrany přírody podat nejpozději do 15 dnů po provedení akce oznámení o kácení dřevin rostoucích mimo les). Vždy je nutné respektovat zásadu, že první dva body platí jen v případě, že

dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku a rostou na pozemku ve vlastnictví fyzické osoby, který tato osoba trvale užívá. Za nepovolené kácení může dostat fyzická osoba následující pokuty: za neprovedení uložené náhradní výsadby dřevin až 5000 Kč, za poškození nebo pokácení dřevin bez povolení až 10 000 Kč, za nepovolené pokácení nebo poškození skupiny dřevin až 50 000 Kč. Právníkové osobě může být za uvedené přestupky vyměřena pokuta až do výše půl milionu korun.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Centrum sportovních aktivit

Rada MČ Praha 5 schválila koncepci „Centra sportovních aktivit“, která předpokládá dlouhodobý rozvoj výstavby hřišť a dalších oddechových ploch v daném území. Podle radního Jana Hlaváčka se jedná o rozsáhlý projekt celoměstského typu s propojením jednotlivých sportovišť cyklostezkami. Stávajícím hracím a sportovním plochám, které jsou v majetku městské části, bude postupně dán nový rozměr a zajištěn jejich trvalý provoz. Dále jsou v oblasti Košíř a Motola pozemky, které přímo volají po sportovním a oddechovém využití, což je také nutné řešit v rámci navrhované koncepce. Rozhodnutí podpořit sportovní projekty je obzvlášť důležité, protože sport vytváří přirozenou protivažbu drogovým závislostem, které ohrožují především mladou populaci.

Proměna ulic v centru Smíchova

Na Smíchově je celkem evidováno 197 ulic s 3 768 adresami. K trvalému pobytu je zde přihlášeno 36 117 obyvatel. Některé dosavadní ulice mají strohý velkoměstský ráz bez náznaku zeleně. Radnice Prahy 5 se proto rozhodla, že především v centrální části Smíchova postupně dojde k rekonstrukci zdejších komunikací, které by měly být postupně osázeny městskou zelení. Jedná se především o ulice Zborovskou, Vltavskou, Jindřicha Plachty a o ulici Na Bělidle. Ulice Zborovská patří k důležitým dopravním tepnám Smíchova. Z dvouproudé komunikace se má stát jednoproudá.auta zde budou muset udělat místo pro nové stromy, zároveň zde vzroste počet parkovacích míst. Proměna Zborovské ulice bude navazovat na vytvoření jednosměrného smíchovského dopravního okruhu a zprovoznění celé trasy propojením Barrandovského mostu se Strahovským tunelem. Celkem zde bude vysázeno čtrnáct stromů, které komunikaci ožíví. Projekt „Strom do každé ulice“ bude pokračovat v ulici Na Bělidle, kde o obnovu zeleně usilují místní podnikatelé. Proměna ulic pohltní v první fázi asi tři a půl milionu korun, část peněz poputuje do úprav

dopravního značení. Další na řadě bude ulice Vltavská, kde by bylo možné vysadit 6 až 7 stromů. Celý projekt se bude rozšiřovat i na ostatní části Prahy 5. Část peněz na obnovu zeleně získala radnice od zdejších podniků a organizací. Česká spořitelna přispěla na výsadbu stromů částkou 50 000 Kč. Pivovar Staropramen na projekt věnoval 250 000 Kč v rámci komunálního programu „Pivovary Staropramen městům“, který společnost zahájila v lednu 2004.

Byty a bytová politika

Praha 5 prodává dalších třicet domů

Současně s probíhajícím prodejem bytů na Barrandově se Praha 5 chystá k prodeji nájemních domů jako celků. Nebudou se již prodávat jednotlivé byty oprávněným nájemcům, ale celé domy právníkům osobám složeným z oprávněných nájemců jednotlivých bytů. Radnice přistoupila k podobnému prvnímu kroku na základě připomínek občanů, že mají zájem odkoupit celé stavby do svého vlastnictví. Ve vlastní správě si Praha 5 chce ponechat jen část bytového fondu, a to zejména v historické části Smíchova, kde se budou zvyšovat i potřebné investice na údržbu a rekonstrukce vytypovaných staveb. Seznam domů k prodeji schválilo zastupitelstvo již 4. dubna 2005, v některých lokalitách však nájemci obdrželi nabídku na odkoupení stavby až letos. Pochybnosti činil výklad zákonů Evropské unie o zákazu veřejné podpory, což nakonec bylo dořešeno v říjnu loňského roku tak, že maximální možná poskytnutá kupní sleva nesmí přesáhnout 100 tisíc Euro. Kupní cena nabízených objektů je stanovena na základě znaleckého posudku tržní hodnoty nemovitosti s přihlédnutím k technickému stavu domu a v minulosti do stavby vložených investic ze stany radnice. Sleva se poskytuje při podepsání kupní smlouvy do šesti měsíců po obdržení nabídky (20 %). V seznamu prodávaných domů nalezneme stavby na Smíchově, v Košířích a v Jinonicích. Celkem se jedná o třicet objektů.

Školství a dětské aktivity

Dětská hřiště

V uplynulých letech investovala Praha 5 značné finanční prostředky do výstavby a rekonstrukce dětských hřišť. V současnosti je možné pro rekreaci dětí využívat následující zařízení: Dětský ostrov, který se nachází u Janáčkova nábřeží, přístup je přes park Předpolí Dětského ostrova. Za domkem správce jsou umístěny herní prvky pro nejmenší děti, severní plocha je určena míčovým sportům, tenisu a nohejbalu, je zde také prostor na petanque a pro kola. Od letošního roku je na ostrově sprcha ve tvaru slunečníku. Hřiště Aréna najdeme u Hořejšího

nábřeží, jižní strana je věnována malý dětem, v další části se nachází velká skateboardová plocha a univerzální hřiště pro míčové hry. Hřiště Okrouhlík je položeno mezi ulicemi Podbělohorskou, Trístoličnou a Pod Lipkami. Kromě základního vybavení nabízí dlouhou skluzavku ve svahu, točidla a lanovku. Hřiště Wassermannova je umístěno na konečné stanici tramvají 12 a 14 (na zastávce Sídliště Barrandov). Hřiště v roklí parku Sacre Coeur je nejsnadněji přístupné přes pěší lávku z obchodního centra Nový Smíchov. Terénní převýšení bylo využito k postavení 12 metrů dlouhé kovové točité skluzavky. Hřiště je pozoruhodné propojením s okolním parkem se vzrostlými stromy bývalé klášterní zahrady. Hřiště Pod Děvínem leží poblíž ulice K Závěrci a je přístupné bez časového omezení.

Indiáni na Náměstí 14. října

Největší propagaci života v přírodě a Indiánů přinesly do naší země knihy amerického spisovatele Ernesta Thompsona-Setona, které byly do češtiny přeloženy již koncem 19. a začátkem 20. století. „Kniha lesní moudrosti“ inspirovala zálesácké a skautské hnutí a stala nepsanou biblí života v přírodě. Dílo Thompsona-Setona odhalilo mladým lidem ve městech tajemství pralesa, sblížila je se zvířaty a s životem „rudochů“. Na jeho odkaz navazuje Klub Holubník, působící při Domu dětí a mládeže, který ve spolupráci s radnicí Prahy 5 na Smíchově zorganizoval příměstský indiánský tábor. Na Náměstí 14. října byly postaveny tři typy stany, vztyčeny totemy a zřízeno ohniště. Děti si vyzkoušely indiánské malování na tělo, házení oštěpem nebo pečení chleba. Ve středu 30. srpna 2006 „smíchovskou indiánskou vesnici“ navštívila radní Mgr. Lucie Vávrová.

Kultura

Léto hereckých osobností

I v letošním srpnu pokračovalo na obou scénách Švandova divadla a na otevřeném jevišti v areálu Vyšehradu „Léto hereckých osobností“. Na skalnatém ostrohu nad Vltavou měla 10. července 2006 českou premiéru hra „Na konci duhy“. Tragikomedii o konci životní dráhy královny swingu Judy Garlandové napsal britský dramatik Peter Quilter, který se na pražskou inscenaci přijel podívat osobně. Hlavní hrdinkou hry je slavná americká zpěvačka Judy Garlandová (1922-1969), jejížhož ztvárnění se ujala Hana Maciuchová, jež ve hře naživo zpívá i několik nesmrtelných šlágrů. Hra mapuje poslední životní kroky pěvkyně, jejíž zákulisní život byl ve své době námětem nesčetných pomluv a lží, které se však bohužel zakládaly na pravdě a týkaly se jich dvou tragických životních závislostí: drog a mužů. Královna swingu byla pětkrát provdána a chtěla být

neustále milována, ovšem muži, které milovala i ona. Po několika pokusech o sebevraždu nakonec zemřela v Londýně na předávkování drogami ve věku pouhých 47 let. Navzdory chmurné tematice je drama napsáno vtipně a zábavně. Hra byla uvedena poprvé v roce 2005 v australském Sydney a společně s dalším autorovým kusem „Glorious!“ patří mezi nejhranější dramata současné evropské divadelní scény.

Mozartovský festival mladých pěveckých osobností

Od 2. do 6. srpna 2006 se v Bertramce uskutečnil festival mladých mozartovských pěvců. Organizátorka akce René Nachtigalová přistoupila k letošním celoročním oslavám Mozartova jubilea netradičně. Snažila se jednotlivé koncerty obsadit doposud málo známými pěveckými osobnostmi, které nastudování uváděných děl věnovaly značnou pozornost: „K tomu, aby se interpret ke koncertní špičce propracoval,“ řekla, „musí mít nejen neobyčejnou píli vyniknout, ale i možnost srovnání s renomovanými mozartovskými pěvci. A to bylo jedním z cílů akce“. Do soutěže byli přihlášení nejen mladí čeští pěvci, ale i zájemci z USA, Německa, Koreje či Slovinska. V rámci festivalu bylo na Bertramce dne 2. srpna 2006 uvedeno také představení „Noc s Mozartem“, které se tu hraje již od roku 1991. Vstupné však bylo nižší než tradičně. Následující den 3. srpna se od 20 hodin v Michnově paláci (Újezd 40, Praha 1) konala inscenace s názvem „Pocta géniovi“. Představení vycházelo z autentických dopisů mezi Leopoldem (otcem Mozarta) a jeho synem Amadeem Wolfgangem Mozartem. Zájemcům byla umožněna i návštěva mozartovského galakonzertu ve Stavovském divadle.

Veřejně prospěšná činnost Pozvánka pro přátele Smíchova

Klub přátel starého Smíchova uspořádal pro všechny zájemce v sobotu 21. října 2006 ve 14.00 hodin vlastivědnou vycházku směrem k Pavímu vrchu. Průvodcem byl Petr Lžička, který účastníky seznámil s historií a pozoruhodnostmi vybrané lokality. Pro milovníky hudby klub připravil na neděli 22. října 2006 koncert v arciděkanském kostele sv. Václava na Smíchově, kde zazněly v podání kvarteta „Apollon“ skladby A. W. Mozarta, Josefa Suka a Antonína Dvořáka. Bližší informace o činnosti klubu lze získat na internetové adrese: klub@praha-smichov.cz.

Sport a zábava SK Hlubočepy, fotbalový klub s tradicí

Fotbalové hřiště SK Hlubočepy je

nedaleko Prokopského údolí, jen nepatrný kousek od proslulé Besední restaurace. O úctihodnosti a stáří klubu svědčí sám fakt, že v letošním roce (2006), oslavil stoleté jubileum svého založení. Klub je pouze o pět let mladší než celá česká kopaná, ta vznikla založením Českého fotbalového svazu v roce 1901 a založením legendárních klubů jako jsou Sparta a Slavia. První hlubočepský fotbalový kroužek „XI. Reform“ vznikl v roce 1905, kdy si fotbaloví nadšenci pod vedením O. Tomka sehnali první dresy a vyjednali hřiště nad vilou pana Helmicha. Od roku 1906 zde působil sportovní klub Hlubočepy, který si svůj štít vyplnil „modro-bílou“ barvou, které klub zůstal věrný dodnes. Slávu hlubočepského fotbalu dokládá i slavná kniha Eduarda Basse „Klabzubova jedenáctka“: „Na jaře se začalo hrát o mistrovství. Klabzubova jedenáctka jela do Prahy na první zápas s A. C. Hlubočepy...“ po slibných začátcích však až do konce první světové války klub nevyvíjel žádnou činnost: neboť hráči, členové i funkcionáři byli hrůzami války rozeznáni do celého světa a mnozí zahynuli. Svoji činnost SK Hlubočepy zahájil až 23. března 1919 utkáním s populárním pražským klubem: Nuselským SK. V roce 1926 oslavil dvacet let trvání a nová generace hráčů vstoupila do další sezony triumfálně: postupem do I. B třídy. Ani německá okupace v roce 1939 fotbal v Hlubočepích nezlikvidovala. Klub se v roce 1943 probíjoval mezi dorostenecká mužstva až do finále. Po roce 1948 došlo pod vlivem nově sjednocené československé tělovýchovy k řadě proměn. SK Hlubočepy se sloučily se Sokolem Hlubočepy, který nakonec splynul s DSO Technoplyn Hlubočepy, později vzniká TJ Jiskra. Snaha o rozvoj mládežnické kopané vrcholila rokem 1978, kdy se na hlubočepském hřišti pravidelně pořádal žákovský turnaj. Po roce 1989 se TJ Jiskra vrátila k tradičnímu názvu SK Hlubočepy. Zdejší škvárové hřiště bylo nahrazeno travnatým, přestavbu si klub uhradil sám. Hřiště slouží i spřátelenému klubu Gordic Zlíchov. V současnosti, kdy malí naděšní hráči mají zájem především o velké kluby, jako je Sparta či Slavie, život SK Hlubočep skomírá. Přesto se zde mohou pyšnit výchovou dvou špičkových reprezentantů. V Hlubočepích sportovní kariéru odstartovali spartánský útočník Tomáš Jun a liberecký obránce Radek Hochmeister. Úctu si však klub zaslouží za stoletou propagaci našeho nejpopsalnějšího sportu.

Barrandovský florbalový klub SK Futura zklamal

Při letošní florbalové soutěži „Czech Open 2006“, která se hrála jako v loňském roce od čtvrtka 18. srpna 2006 do neděle 20. srpna 2006, barrandovský juniorský klub bohužel zklamal. Po loňském triumfu v juniorech do finálových zápasů letos nezasáhl. Do prestižního evropského turnaje nasadil celkem pět družstev, představil se po

jednom zastoupení v mužské a ženské elitě a juniorech a dvěma celky v mužích. Do závěrečných bojů play off se sice barrandovští dostali v kategorii mužské elity a juniorů, ale ani v jednom zápase však neprošli do čtvrtfinále. Elitní muži zde narazili na pozdějšího švédského mistra turnaje – tým Pixbo Wallenstam (SWE), kterému podlehl vysoko 1 : 8. Junioři zase nestačili na Finy ze South Coast Stars, byť ve vyrovnaném utkání prohráli poněkud nešťastně o jediný gól 3 : 2. Absolutním vítězem v mužích se stal švédský klub Pixbo Wallenstam (SWE), v ženách (elita) Triggers Praha, v soutěži juniorů si vítězství odnesl Tatran Střešovice.

Životní prostředí a ekologie V Praze 5 se zlepšila úroveň životního prostředí

Podle tvrzení Ing. Petra Horáka, předsedy výboru životního prostředí Zastupitelstva hl. m. Prahy a zastupitele Prahy 5, je ochrana životního prostředí v regionech Prahy 5 důležitou prioritou a celkový stav životního prostředí se zde zlepšil. Především z centra města zmizel areál Tatrov Smíchov a dopravou přetížená křižovatka Anděl, kde stály dlouhé kolony aut směrem na Plzeňskou ulici. Zmizely i zanedbané parky, sportoviště a neudržovaná dětská hřiště. V souvislosti s výstavbou nových komplexů budov v centru Smíchova se podařilo odstranit dřívější ekologickou zátěž výrobních areálů v takové míře, která v Praze nemá obdoby. Ve spolupráci s magistrátem se podařilo dokončit Strahovský tunel, zprovoznit malý smíchovský silniční okruh a následně vybudovat tunely Mrázovka, včetně jejich napojení na Barrandovský most. Neméně významné bylo dokončení tramvajové estakády na sídliště Barrandov. Všechny tyto stavby pomohly zlepšit dopravu a životní prostředí. Zásadní opatření, které Praze 5 pomůže vyřešit problém tranzitní dopravy v okolí Barrandova, tedy výstavbu silničního okruhu kolem Prahy v úseku Slivenec-Zbraslav-Točná, se podařilo zahájit na jaře v roce 2006. Před obnovou Smíchova, po roce 1989, byl rozpočet pro oblast životního prostředí kolem 23 milionů korun, v současnosti je částka trojnásobná.

Osobnosti, výročí, zajímavosti Joachim Barrande

*10. 8. 1799 Sanguis, jižní Francie † 5. 10. 1883 Frohsdorf u Vídně

Francouzský geolog a paleontolog, stavební technik, vychovatel. Prozkoumal zkameněliny českých starších prvohor; zabýval se železničním stavitelstvím. S Prahou je spojena jeho více než padesátiletá vědecká činnost. Po něm bylo pojmenováno území českých prvohor Barrandien a pražská městská část Barrandov. Uznání dosáhl již za svého života každoročně zajižděl do Paříže, aby

se zde účastnil zasedání Francouzské geologické společnosti. Rozsáhlé přírodovědné sbírky věnoval Národnímu muzeu v Praze: „Zkameněliny z mé sbírky z české země pocházejí, české zemi nechť náleží“. Dar představoval tři tisíce předmětů umístěných ve více jak tisícovce beden. Součástí učenčova odkazu Národnímu muzeu v Praze byla i odborná knihovna, jeho rukopisné poznámky, deníky a částka 10 000 zlatých, věnovaná na vydání jeho vědeckého díla.

Život a dílo

Po studiu na pařížské polytechnické škole a škole na stavbu mostů a silnic zaměřil svůj zájem rozsáhlým soukromým studiem k přírodním vědám, zejména ke geologii. Neuznával Darwinovu teorii druhů, byl přesvědčen o jejich neměnnosti a trvalosti. Nastoupil za učitele matematiky a přírodních věd prince Jindřicha ze Chambordu, vnuka francouzského krále Karla X. Po červencové revoluci roku 1830 provázel bourbonský dvůr do emigrace, nejprve do skotského Edinburgu a v roce 1831 na pozvání rakouského císaře Františka I. do Čech. Následně na zámek Buštěhrad u Prahy, později na Pražský hrad. V Praze se postupně seznámil s představiteli českého vědeckého života: s Františkem Palackým, který učil prince němčinu, s jazykovědcem Josefem Dobrovským, s mineralogy Františkem Xaverem Zipem a Antonínem Fričem, ale též s hrabětem Kašparem ze Šternberka, významným přírodovědcem, spoluzakladatelem Muzea Království českého v Praze. Z místa vychovatele byl v roce 1833 propuštěn, údajně proto, že měl příliš svobodomyslné názory, nevhodné pro mladého prince. Stal se tak nezaměstnaným. Pomohla mu známost s Kašparem ze Šternberka, který mu nabídl místo hlavního inženýra při plánované stavbě prodloužené pražsko-lánské koňské železniční dráhy do Radnic, vedoucí k nově otevírané uhelné pánvi, a která měla pokračovat dál směrem do Plzně. Později spravoval chambordské statky, což mu poskytlo dostatek času a financí, aby dál pátral po prvohorních živočiších. V Praze napsal rozsáhlé vědecké dílo *Système silurien du centre de Bohême* (22 svazků, 6000 stran, 1160 tabulí); tím proslavil české země v geologických vědách po celém světě. Zachoval si vždy vědeckou skromnost. Přívětivou odpověď odmítl i čestné občanství města Prahy, které mu bylo nabídnuto. Jako 84letý stařec na podzim roku 1883 odcestoval do rakouského Frohsdorfu, jižně od Vídně, na návštěvu těžce nemocného Jindřicha hraběte Chamborda. Během cesty onemocněl zápallem plic, a svého někdejšího žáka, kterého chtěl povzbudit, přežil pouze o několik dní. Pohřben byl v Lanzenkirchenu.

Pražské stopy

Ještě jako vychovatel podnikal dlouhé vycházky do pražského okolí, do tehdy nezničené

panenské přírody. Již za Újezdskou branou se ocitl uprostřed sadů, luk a vinic. V Prokopském údolí objevil zkameněliny – pygidii trilobity *Odontochile rugosa*. Ke studiu českého silurského útvaru jej přivedly další nálezy u Tejšovic a Skryjí na Berounsku a u tzv. Bílé skály pod Dívčími hradu u Zlíchova. Zkameněliny mu nosili i náhodní lidé, kterým za to vyplácel honorář. Zaměstnával i „skalníky“ za hodinovou mzdu, systém však zavrhl jako neekonomický. Z Hradu se nejprve přestěhoval na Malostranské náměstí čp. 36 do domu U Flavínů, s velkým nástěnným obrazem Korunování Panny Marie na fasádě. Později žil v pětipokojovém bytě v nárožním domě č.p. 419 na dnešní Vítězné třídě, položeném ve třetím poschodí, kde od roku 1852 začal postupně připravovat k vydání své životní dílo. Na čínžáku je umístěna pamětní deska s jeho bystou, odhalená v roce 1969. Byt se plnil bednami s trilobity, diluviálními měkkýši a hlavonožci, což byl základ jeho budoucí světoznámé sbírky. S litografickými nákresey mu pomáhal jeho přítel v nedalekých Sovových mlýnech na Kampě, pražský advokát Ladislav Pinkas, otec malíře Soběslava Pinkase. Skalní útvar nad Vltavou byl na vědcovu počest nazván Barrandovem. Silnice, která zde vede, byla založena za francouzsko-bavorské okupace Prahy v roce 1742, kdy po nástupu císařovny Marie Terezie na trůn roku 1740 vypukly války o habsburské dědictví. Směrem na Strakonice se původně jezdilo přes barrandovskou plošinu; cestě okolo Vltavy bránila strmá skaliska spadající k hladině řeky. Na kolmé stěně byla roku 1884 ve výši 20 m zasazena železná deska o rozměrech 4,8 x 1,5 m s Barrandovým jménem. O čtvrté hodině odpolední dne 14. června vyjel prof. Jan Krejčí, dr. Antonín Frič a další hosté na velkém parníku k chuchelským skalám. Odhalení desky proběhlo bez okázalostí a v souhlase s životem a působením zesnulého učenice. Když parník zakotvil před pamětní deskou, předseda sboru prof. Jan Krejčí, zakladatel české geologie, pronesl: „...zasadili jsme desku se skvoucím jeho jménem, abychom připomenuli jeho zásluhu na prozkoumání dávno vyhynulého tvorstva, čímž zahájil novou éru přírodovědeckého výzkumu v Čechách“. Deska byla vyrobena v Českomoravské továrně a zasazena na pozemcích podnikatele ve stavebninách Maxe Hergeta. Ve 30. letech 20. století na pustých skalních vrcholcích vznikla z iniciativy Václava a Miloše Havlových nová pražská vilová čtvrť Barrandov, postavená v duchu Hollywoodu, bohémského předměstí Los Angeles v Kalifornii. Zároveň zde vyrostly rozsáhlé filmové ateliéry a moderní vyhlídková restaurace s koupalištěm.

Zajímavosti

Barrande vedl přísný a zbožný život. Vstával časně, snídal polévku nebo kávu podle přesně určeného pořádku, o jedenácté hodině

přesnídával jablko, o dvanácté vycházel na pravidelnou procházku, o třetí hodině obědval, nejraději měl čerstvé ovoce, fíky, ořechy, hrozinky. Pivo pil míchané s vodou a přislažoval si je cukrem. Po obědě si nechal servírovat černou kávu. Při vědeckých výpravách se živil pouze chlebem a mlékem. V neděli chodil pravidelně na mši ke sv. Mikuláši na Malou Stranu. K dámám se choval vždy dvorně a uhlazeně, nezapřel francouzský šarm. Bádání jej pohltilo natolik, že se neoženil. Staromládeneckou domácnost mu vedla matka později slavného básníka a novináře Jana Nerudy (1834-1891) Barbora, která jej také učila česky. Barrande si ji velmi oblíbil a říkával jí Babette. Na její počest nazval jednoho z trilobitů Babinka prima. S Nerudovou matkou se seznámil na Pražském hradě, kde působila jako pokojská u vévody de Guiche. Barrandemu obstarávala domácnost v domě u Otakara II. na rohu ulice Chotkovy (dnešní Vítězné ul.) a Újezda. Smíchovský rodák, spisovatel a žurnalista, Jakub Arbes ji v arabesce Trilobit, situované do roku 1835, vykresluje jako kyprou ženu, - „...to jí bylo právě čtyřicet a měla ročního chlapečka. Vylíčil její: „...boubelatý červenolící obličej s živými očima, lehýnce zahnutým nosem a odulými zdravými rty, kolem kterých pohrává úslušný úsměv... Její oděv byl prostý, ale čistotný šat městský: kartónová sukně je zakryta sněhobílým fěrtochem bledě modrými hvězdinkami zdobený, buclaté tělo s kyprými řadry vězí v ozdobně lemovaném špencru. Na hlavě bledě žlutý šáteček s hnědou obrubou, na nohou černé střevíčky s mašličkami.“ Dozvíme se zde také, jak si Barrande přinesl z Dívčích hradů podivný kámen s trilobitem, který paní Babette vyhodila, ale pak vrátila na pánův stůl. Na hospodynyni si Barrande tak zvykl, že kdykoliv odcházela z domu nakoupit, připomínal ji: „Přijďte brzy, mně by se stýskalo!“ Jako výraz sympatií k českému národu učenec vymýšlel pro zkameněliny místní pojmenování: Vlasta superba, Šárka infelix, Královna bohémica, Kropenatý ocásek, Pantáta, Synek. Jeden z exemplářů nese název opery Bedřicha Smetany *Prodaná nevěsta* (Panenka vendita).

Reflexe

V Barrandově pozůstalosti se zachoval dopis pod jménem Nerudovy matky, nepochybně však psaný rukou čtrnáctiletého studenta Jana Nerudy. Dopis je z roku 1848, kdy v Praze vypukla revoluce, je psaný německy, obsahuje drobná domácí sdělení o šatstvu a podobně: „Prosím Vaši milost, zůstanou ještě venku, protože je zde velmi neklidno, dokud sama nepřiředu nebo nevzkážu...“. Barrande se před nepokoji uchýlil na venkov (snad do Buštěhradu), a starostlivá Nerudova matka mu nedoporučovala předčasný návrat do Prahy. Po učenčově smrti Neruda Barrandemu věnoval vzpomínkový fejeton v *Národních listech* (21. 10.

1883): O tom muži vznešeném ovšem se nesmí psát hravým způsobem fejetonistickým. Veškeré časopisy naše mají za úkol, aby význam učence toho naprosto neobyčejného, toho kavalíra cizince a velkomyslného přítele českého národa uvedly v plné a trvalé vědomí národa toho. Znal jsem ho od nejútlejšího mládí svého. Činil na mne dojem muže již starého, což způsobila asi jeho lysá hlava a jeho vážnost a opravdovost. Byl vysoké, přímé postavy, teprve v letech nejpozdějších, ale spíše studii než stářím, šíje jako by se poněkud naklonila, tělo však zůstalo přímé, krok jeho pevný a rychlý. Líc Barrandova, výrazuplná, nevýslovně klidná, měla cosi velebného. Vídal jsem ho od dětství po mnohá a mnohá léta co den, mluvil s ním často, ale úsměv na tváři jeho, třeba jen lehký, postihl jsem jen málo kdy. Podnes, kdykoli sobě myslím muže naprosto opravdového, cílů svých sobě plně vědomého, myslitele velkého, tane mi na mysli tvář Barrandova... Osobně znalo Barranda v Praze jen málo lidí. Neúčastnil se nikdy zábav, pracoval od svítání, a teprve pozdě odpůldne vycházel na osamělou procházku nebo trávil nějakou tu hodinu v kruhu přátelském, aby zase pookřál. Několik měsíců žil vždy v Praze, několik zase v Paříži, kdež měl své zátíší v postranní ulici poblíž náměstí sv. Sulpice... Dvě bolesti mně přece způsobil Barrande. Vlastně jednu bolest a jedno spletení myšlenek, ale velké spletení. Tu bolest způsobil malému studentíkovi Nerudovi, když si ponechal velkou část zkamenělin, které Neruda nasbíral v Berouně o prázdninách.... A když jsem vyrostl, vyžrál a první svou sbírku tiskem vydal, nesl jsem exemplář Barrandovi. Za několik dní pak mně řekl: 'Nu, četl jsem, a některé se mně líbily. Ale víte – básně psát, to není nic pro váš národ. Snad vám kamarádi připíjejí teď šampaňským (Barrande si to myslel po francouzsku); chcete-li však národu svému opravdu prospět, nechte veršů a chopte se některé přísné vědy'. Byl jsem zničen. Tím jistěji, že jsem Barrandovi z plné duše věřil. Také jsem přemýšlel, do které vědy že se mám honem pustit...

L: Vladimír Kovařík: Literární toulky Prahou, Praha 1980; Karel Krejčí: Kapitoly o Jakubu Arbesovi, Praha 1955

ZÁŘÍ

Z radnice

Peníze z Evropských fondů

Podle Michala Šestáka, kandidáta za ČSSD do Zastupitelstva MČ Praha 5, potřebuje Praha více peněz z evropských fondů. V následujícím sedmiletém období (2007-2013) se před českou republikou otevírá jedinečná příležitost pro čerpání prostředků z fondů EU. Domnívá se, že je to zásadní výzva pro budoucí vedení radnice Prahy 5. Získat tak možnost opravit panelové domy, zlepšit životní prostředí nebo zajistit důstojnou péči pro seniory. ČR může z evropských fondů ve zmíněném období čerpat částku výrazně převyšující 700 miliard korun, a to za dosud nejnižší míry spoluúčasti z národních zdrojů (15 %). Ke každým 85 korunám z EU tedy musíme přidat pouze 15 korun vlastních, nikoliv tedy 25 korun, jak tomu bylo doposud. Je to jedinečná příležitost zejména pro obce, jak získat značné prostředky na projekty zkvalitňující život na jejím území, která se již pravděpodobně nikdy nebude opakovat. Program České strany sociálně demokratické pro komunální volby v Praze 5 počítá s celou řadou investičních projektů zahrnujících např. revitalizaci panelových sídlišť, výstavbu domova důchodců, projekty v oblasti zlepšování životního prostředí, údržbu a výstavbu sportovišť a relaxačních zón. Dosavadní vedení radnice Prahy 5, jak Michal Šesták tvrdí, se bohužel v této oblasti zatím nemůže pochlubit příliš oslnivými výsledky. V nedávné době např. neuspělo s projektem za 70 milionů korun právě na zateplování panelových domů, kterých v Praze 5 stojí početně. Podle dostupných informací měl projekt značné formální nedostatky. Budoucí zastupitelstvo a rada tento liknavý způsob práce musí změnit.

Potomek rodiny Portheimů na radnici

Koncem září navštívila Prahu 5 Suzana Wallace, potomek podnikatelské rodiny von Portheim, která patřila k zakladatelům průmyslové tradice Smíchova. Suzana Wallace se narodila roku 1917 ve Vídni a do Prahy jezdila na prázdniny ke svému strýci, který byl majitelem vily Portheimky.

V Praze byla naposledy před čtyřmi roky a od té doby s láskou pozoruje bouřlivý rozvoj Smíchova a okolních čtvrtí.

Vila Portheimka

Primátor v Praze 5

Pracovní návštěva primátora hl. m. Prahy MUDr. Pavla Béma se uskutečnila v Praze 5 dne 25. září 2006. Program měl bohatý: seznámil se s jihozápadním úsekem Pražského silničního okruhu, navštívil první pražský aquapark, který se dokončuje na Barrandově, novou pobočkou Městské knihovny na Smíchově, zavítal do kontaktního centra pro uživatele návykových látek STAGE 5 a do připravované služebny městské policie v parku Sacré Coeur. „Praha 5 je dnes nejdynamičtěji pražskou městskou částí s největším objemem domácích a zahraničních investic,“ uvedl primátor Pavel Bém na tiskové konferenci v kavárně President ve vile Portheimka. „Do této městské části směřovaly také největší infrastrukturní investice města v posledních letech: jako např. tunel Mrázovka a tramvajová trať na Barrandov. Proměny, kterými Praha 5 v posledních několika letech prošla, nejsou srovnatelné s žádnou jinou městskou částí. Jde o naplňování dlouhodobých záměrů města: směřovat od monocentrické k polycentrické urbanistické struktuře...“ Při své návštěvě Prahy 5 Pavel Bém přislíbil rychlé dokončení jihozápadní části Pražského silničního okruhu a tím zklidnění Jižní spojky. Primátora Prahy doprovázel starosta JUDr. Milan Jančík.

Územní rozhodování a stavební aktivity

V Prokopském údolí se stavět nebude

Na místě bývalého ovocného sadu poblíž butovického hradiště a na hranici přírodní rezervace Prokopské údolí měl vyrůst komplex nízkoenergetických ekologických staveb v podobě malých jednopatrových domů zahrnutých zeminou. Celková zastavěná plocha neměla přesahovat 16 % z celkové výměry daného prostředí. Proti záměru se postavila jak veřejnost, tak zejména „Společnost pro ochranu Prokopského a Dalejského údolí“, podle kterých je jakákoliv snaha o zástavbu v přírodním parku naprosto absurdní. Zástupce firmy, která projekt vypracovala, Jiří Čekal, však již podal návrh na změnu územního plánu na

dotčených parcelách s požadavkem změnit jejich funkční využití: na území čistě obytné. Současně jsou pozemky vedeny jako sady a zahrady, louky a pastviny. Obec se však bojí precedentu a tak návrh zamítla. O samotném projektu ekologického bydlení se však místostarosta Prahy Vojtěch Zapletal domnívá, že je přinejmenším zajímavý. Přírodní rezervace Prokopské údolí byla vyhlášena v roce 1978. Jedná se o jedno z nejcennějších území Prahy, nalézající se na území o rozloze 106 ha. Přes některé záporné zásahy z minulosti (lomy, komunikace, výstavba) si uchovalo mnoho přírodních prvků. Zvláště cenné jsou geologické profily devonskými horninami. Z botanického hlediska jsou zde suchomilné rostliny, v oblasti živočišné vzácné druhy hmyzu, plžů a pavouků. Vyskytuje se zde i sysel obecný a několik druhů netopýrů.

Podniky a podnikatelé

Barrandovské filmové ateliéry

Amerika má svůj Hollywood, Česko zase barrandovské filmové ateliéry. Jejich historie je spojena z velké části s rozvojem českého a československého filmu. Zdejší filmové ateliéry založil Miloš Havel ve 30. letech minulého století a od svého vzniku patřily k největším a nejmodernějším v Evropě. Po pádu socialismu se ateliéry ocitly bez finanční prostředků a dlouho nebylo jasné, jaký bude jejich další osud. Díky Filmovému a televiznímu svazu (FITES) bylo zrušeno ústřední ředitelství Československého státního filmu, čímž FITES zamezil dalšímu financování českého filmu. V roce 1992 ateliéry zprivatizoval Václav Marhoul. Jeho cílem bylo vnést na Barrandov nový ekonomický styl řízení a studia decentralizovat. V roce 1994 byl však V. Marhoul ostatními akcionáři odvolán, ale o pár měsíců se vrátil zpět díky podpoře finanční skupiny „1. Silas“, která patřila do impéria současného majitele Barrandova podnikatele Tomáše Chreneka. Majetkový podíl „1. Silas“ byl převeden na sesterskou společnost „Moravia Steel“, která zastavila část zdejšího majetku jako protihodnotu při koupi Třineckých železáren. Společnost však měla zcela jiný podnikatelský záměr než V. Marhoul, který odtud definitivně odešel. Hrozilo nebezpečí, že Barrandov bude prodán, k tomu však nedošlo a ateliéry tak zůstaly jedním z největších filmových center světa. Skupina „Moravia Steel“ naopak postupně investovala do ateliérů další stovky milionů korun (výstavba zvukotěsného ateliéru aj.). Na Barrandově natáčejí nejen prestižní světoví režiséři (Roman Polanski, Terri Gilliam, Nikita Michalkov aj.), ale točí se zde i česká díla (Želary, Otesánek aj.). V současnosti se společnost „Barrandov studio“ a potažmo celá skupina „Moravia Steel“ používá i na pole televizního podnikání. Stala se držitelem licence na

provozování digitálních stanic „TV Barrandov“. Jedná se o stanice zaměřené na česko-slovenskou televizní tvorbu, jejíž program má být postaven hlavně na dokumentech, interaktivních servisních pořadech a filmech.

Doprava

Lávka pro pěší na Barrandově

Lávka pro pěší na Barrandově se dočkala ocenění odborníků. V soutěži o nejlepší realizovanou stavbu s ocelovou konstrukcí v České republice a ve Slovenské republice za období od roku 2003 do roku 2006, která se uskutečnila v rámci české a slovenské mezinárodní konference „Ocelové konstrukce a mosty“, se umístila jako druhá nejlepší v kategorii mosty, věže a stožáry. Bezbariérovou lávku ve tvaru ležatého písmene „S“ navrhl architekt Patrik Kotas, který je zároveň projektantem tramvajové estakády vedoucí na barrandovské sídliště. Bílá a modrá barva přemostění ladí s desénem tramvajové zastávky. Ojedinelá konstrukce lávky je zavěšena na dvou pilířích, které stojí vedle silnice.

Školství a dětské aktivity

Moderní kuchyně do škol

Školy v Praze 5 se pyšní moderními kuchyněmi, vybavenými podle národních předpisů Evropské unie. V posledních letech byla pozornost v tomto smyslu zaměřena zejména na Košíře a Motol, čtvrti, které stojí poněkud ve stínu centrálního Smíchova či atraktivního Barrandova. Zařízení v prostorách školní kuchyně Základní školy v Plzeňské ulici bylo až do června roku 2004 v žalostném stavu. Následná obnova se týkala nejen vybavení kuchyně, ale i rekonstrukce skladů, příjmu potravin a chladicích boxů. Důraz byl kladen na respektování hygienických požadavků nové vyhlášky. Při rekonstrukci byly obnoveny rozvody vody, kanalizace, elektrických přípojek a všude byla instalována nová vzduchotechnika včetně strojovny. Prostorové změny k lepšímu se dotkly přípravy jídel a samotné kuchyně, kam byly dodány nové varny, vše v provedení nerez. Podobné úpravy proběhly i např. v MŠ Peroutkova, v mateřské a základní škole v Pobělohorské ulici či ZŠ Weberova. Investice do školských zařízení se v Praze 5 pohybují v desítkách milionů korun, přičemž se jedná o dlouhodobé investice, které se projeví až v budoucnosti.

Základní škola Nepomucká oslavila 80 let

V letošním září 2006 oslavila Základní škola v Nepomucké ulici v Košířích osmdesáté výročí od svého založení. Neobvykle zde přivítali čtyřicet prvňáčků, kteří nastoupili do prvních tříd

pro školní rok 2006/2007. Všichni byli „pasováni“ dřevěným mečem na správné žáky školy. Na závěr slavnosti promluvil Ing. Petr Horák, zastupitel MČ Praha 5, který škole jako pozornost radnice věnoval DVD rekordér, který by měl obohatit výuku.

Nové prostory pro mladé přírodovědce

Stanice přírodovědců Domu dětí a mládeže hl. m. Prahy získala nový pavilon v areálu v Drtinovy ulici, které nahrazuje nevyhovující původní budovy ze začátku 50. let. Jedenáct nových učeben včetně laboratoří a multimediální knihovny bude sloužit pro zájmové aktivity přírodovědného zaměření, výukové programy a environmentální výchovu. Investice města dosáhla 26 milionů korun. Celkový vzhled stanice se vylepšil i terenními úpravami. Do budoucna by se na travnatých plochách měli pást poníci a ve zdejších atriích by měly vzniknout okrasné záhony. Moderní stavba bude sloužit téměř 500 dětem pro pořádání zájmových kroužků a při vzdělávacích aktivitách školy.

Waldorfská škola v Jinonicích si připomenula patnáct let od svého vzniku

Budova zdejší základní školy je však starší, byla vybudována již před sto sedmdesáti lety. Oslav patnáctiletého otevření waldorfské školy v Jinonicích se 22. září 2006 účastnil pražský primátor MUDr. Pavel Bém a poslankyně Táňa Fischerová. Ve světě se reformní waldorfské školství připomíná již 80 let. Na oslavě o zkušenostech s podobným typem škol hovořil i norský velvyslanec Peter Nicolay Raeder, který škole nabídl mezinárodní spolupráci. Architekt Martin Rajnýš představil hostům projekt nové budovy, koncipované jako škola komunitní, tedy jako místo setkávání dětí a dospělých. Škola svoji činnost v Jinonicích zahájila 1. září 1992. Radnice Prahy 5 poskytla škole zdejší budovu s podmínkou, že rodiče sami zajistí a provedou celou její rekonstrukci, do té doby prostory sloužily jako sklad. Zájem o přijetí dětí do waldorfské základní školy v Jinonicích převyšuje jedenapůlkrát kapacitu ústavu.

Kultura

Dny evropského dědictví

Dny Evropského dědictví 2006 se v Praze uskutečnily o víkendových dnech 16. až 17. září 2006. Účastníci si měli možnost vybrat z bohatého programu. V Praze 5 byla zpřístupněna většina zdejších památkových objektů. V rámci oslav se v MČ Praha 5 uskutečnily i přednášky, výstavy a

koncerty. Dny Evropského dědictví jsou významnou mezinárodní kulturní akcí, která se koná pod záštitou Rady Evropy ve většině členských států Evropské unie. Organizátorem a garantem v České republice je Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Národní zahájení se uskutečnilo 9. září 2006 v Jičíně. Cílem kulturních akcí je zvýšit zájem veřejnosti o památky a zajistit jejich ochranu. Národní téma pro letošní rok znělo: „Otisky slavných jmen - historické objekty, v nichž žili slavní lidé“. V rámci slavností Městská část Prahy 5 uspořádala ve spolupráci se „Smíchovskou komorní filharmonií“ v kostele sv. Gabriela 16. září 2006 koncert. Orchester prezentuje práci zdejších základních uměleckých škol a byl založen v roce 2004. O den později zazněly skladby Mozarta a Haydna v Bertramce, kde vystoupilo „Klavírní trio Artemis“, které bylo založeno na hudební fakultě Akademie múzických umění v Praze, a úspěšně koncertuje doma i v zahraničí od roku 1995. Na počest neslavnějšího pražského písničkáře Karla Hašlera, rodáka ze Zlíchova, se dne 16. září 2006 konala „Vzpomínka na Karla Hašlera“ v Kulturním klubu Poštovka.

Leták na představení Karla Hašlerka

V moderovaném pořadu vystoupila skupina Šlapeto Revival Band alias Patrola. V rámci Dnů evropského dědictví byly pro veřejnost otevřeny následující památky: arciděkanství kostel sv. Václava na Smíchově, klášterní kostel sv. Gabriela, letohrádek Portheimka, Altán na Klamovce, kostel sv. Vavřince v Jinonicích, letohrádek Kinských, zádušní kostel Nejsvětější Trojice na Malostranském hřbitově, Bertramka, kostel sv. Filipa a Jakuba ve Zlíchově, klášterní kostel

Nejsvětějšího Srdce Ježíšova (Sacré Coeur) a historická budova smíchovské tržnice na Náměstí 14. října, kde v upravených prostorách bývalé secesní stavby, vybudované v letech 1907-1908 na pozemcích tehdejší botanické zahrady, sídlí mj. Městská knihovna v Praze, pobočka Praha 5. Rekonstrukce prostor se uskutečnila v letech 2002-2003. Knihovna v rámci Dnů evropského dědictví otevřela výstavu „Smíchovští literáti v dobových fotografiích“. Velký zájem byl i o vlastivědnou vycházku nazvanou „Srdce Smíchova“, konanou s průvodcem Pražské informační služby.

Metalová kapela Škwoři ve Futuře

Po delší době měli příznivci pražské metalové skupiny Škwor možnost zhlédnout jejich vystoupení ve Futuře. Stalo se tak 20. září 2006 v rámci podzimního turné kapely po vlastech českých. Předvedeny byly především skladby z jejich posledního CD „Amerika“, vydaného v říjnu loňského roku. Skupinu tvoří parta čtyř kluků, kteří začali koncertovat před osmi lety, zakládající členové kapely byli Petr Hrdlička (zpěv a kytara), Tomáš Kmec (basa) a František Valdech (bicí). Zpočátku se jmenovali „Skwar“, jejich repertoár byl založen na kombinaci trashmetalů a punku. Kapela provokovala publikum vulgaritou, scénami plnými nafukovacích obřích penisů, občas se na pódiu někdo vymočil. Vítězství v soutěži „Rock Made In Gambrinus“ v roce 2002 pomohlo kapele na výsluní. Vystupovali na všech dalších ročnících po celé republice. Dostali se i na televizní obrazovky – na Primě jako hosté účinkovali v „Caruso Show“ a na TV Nova jako v pořadu „Rozjezdy pro hvězdy“. Na jaře Škwoři vydali nové album „Vyvolenej“, které se dostalo mezi nejprodávanější alba v ČR. Loni jim stejnojmenné album vyneslo Zlatou desku za 10 tisíc prodaných kusů.

Klub Poštovka představil fotografku a malířku

Dvě výstavy probíhaly (až do 3. 11. 2006) v Kulturním domě Poštovka. Představily se na nich malířka Alena Čiperová společně s fotografkou Ivanou Babuškovou. Obě výtvarnice spojuje „ženský“ pohled na okolní svět, smysl pro poetické zobrazování skutečnosti a bohatá fantazie při výběru témat. Alena Čiperová se dostala k malování přes pozemní stavitelství, které vystudovala na ČVUT v Praze. Ve svých dílech se zabývá především rostlinnými a živočišnými motivy, heraldikou a architekturou. Její velkou láskou je poezie, což je na jejich olejomalbách zřejmé. Ivana Babušková vystudovala obor fotografie na Střední průmyslové škole grafické v Praze. Postupně prošla všemi obory fotografování a svět fotografie je pro ni „neotřesitelným světem pravdy“. V poslední době se zabývá i digitální

fotografií a počítačovou fotografií.

Festival autorského šansonu potřetí

Festival autorského šansonu se pro Prahu 5 stal jistou kulturní tradicí. Letos se uskutečnil v Národním domě na Smíchově ve čtvrtek 19. října 2006. Pestrá škála šansonové interpretace a vlastní autorská tvorba, to byly skutečnosti, které na Smíchov přivedly špičkové umělce české kulturní scény. Vedle žijící básnické, divadelní a pěvecké legendy – Jiřího Suchého, se tady objevila pozoruhodná hudební formace „Činna“, skupina, která zhudebňuje texty domácích a světových básníků v původním jazyce a využívá k tomu nejrůznějších žánrů, od klasiky přes folk, rock až po jazz. Dále zde vystoupil nestárnoucí bigbeatový démon Ivan Hlas, charismatická Bára Hrtanová či zpěvačka Katka Šarközi. Večerem diváky provázel herecký talent mladé generace Jan Budař. Pořadatelem festivalu byla opět Praha 5; akce se konala pod záštitou místostarosty Ondřeje Gála, ve spolupráci s Janem Zahradníkem a za přispění hl. m. Prahy. Vstupenky se pohybovaly v cenové relaci 350 Kč.

Zdravotnictví a sociální péče Sluch a řeč navracejí v Motole

Jedním ze dvou českých zdravotních center, která se věnují programu kochleárních implantací, je dětská Klinika otorinolaryngologie (ORU) Univerzity Karlovy a 2. lékařská fakulta nemocnice v FN Motole. Podle Doc. MUDr. Zdeňky Kabelky, přednosta dětské ORL kliniky v Motole, je u řady pacientů, kteří neslyší, ale mají v pořádku sluchový nerv, naděje, že se jim po operačním zavedení kochleárního implantátu sluch navrátí. Podstatné je dostat děti k implantacím co nejdříve, což by vyžadovalo plošné proměňování zvuku u novorozenců. Dítě, které od narození neslyší, si nemá na základě vhodných podnětů z čeho vybudovat řeč a tak zůstává němý, a vlastně se nenaučí ani psát. Většina lidí, kteří normálně slyší, si nedokáží představit, jaké zdravotní a sociální komplikace přináší hluchota. Podobným defektem je u nás postiženo ročně několik stovek dětí. Včasné zavedení kochleárního implantátu jim může umožnit plnohodnotný návrat do normálního života.

Veřejně prospěšná činnost Informační centrum OSN

Na smíchovském Náměstí Kinských sídlí „Informační centrum Organizace spojených národů“ (UNIC) v České republice. Informační centrum působí v Praze od roku 1947, kdy vzniklo jako jedno z prvních středisek OSN ve světě. Zásahu na tom měl ministr zahraničí Jan Masaryk,

kteřý byl sám vyslancem OSN v jeho počátcích. Do domu na Náměstí Kinských se spolu se čtyřmi dalšími agenturami OSN přestěhovalo v roce 2002. Centrum zájemcům poskytuje informace o fungování OSN a o všech předmětech jeho zájmu. Úřad přijímá stížnosti o porušování lidských práv, pořádá tiskové konference, výstavy, semináře a vzdělávací akce k vybraným tématům. Podobných středisek je ve světě celkem sedmdesát. Informační materiály jsou zde dostupné v šesti oficiálních jazycích (angličtina, čínština, francouzština, ruština, španělština a arabština). Hlavní chloubou UNIC je kolosální knihovna čítající velké množství studií a publikací, věnujících se rozsáhlému spektru témat. Kromě studentů do UNIC přicházejí především novináři, kteří tu hledají oficiální informace o aktivitách OSN. Ředitel UNIC sídlí v Bruselu, celá pražská centrála podléhá ústředí OSN v New Yorku. Samotná Organizace spojených národů vznikla z popudu amerického prezidenta Franklina D. Roosevelta. Název bylo poprvé užito za druhé světové války v deklaraci Spojených národů z 1. ledna 1942, kdy se zástupci 26 států jménem svých vlád zavázali k pokračování v boji proti mocnostem Osy. Předchůdcem OSN byla Společnost národů, organizace, která vznikla za podobných podmínek, ale v době první světové války. Organizace spojených národů byla oficiálně založena 24. října 1945, kdy zástupci 50 států podepsali její Chartu, a proto je uvedené datum oslavováno jako Den Spojených národů.

Česko proti chudobě

V průběhu září 2006 vyrostl na pěší zóně Anděl informační stánek celonárodní kampaně „Česko proti chudobě“. Koalice českých nevládních a neziskových organizací, podle vzoru Velké Británie a dalších evropských a hlavně neevropských zemí, se sdružila, aby upozornila naše občany na skutečnost, že každý den zemře na zemi z důvodu hladu téměř 30 tisíc dětí. Podle statistik tak jenom v roce 2005 zahynulo pro zcela nevyhovující sociální podmínky více dětských životů než má Česká republika obyvatel. Akce „Česko proti chudobě“ probíhala po celé republice (Brno, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava, Pardubice, České Budějovice, Plzeň, Vsetín aj.). Aktivisté na průkazných materiálech ukázali, že zatímco se svět v oblasti zbrojení dostal k hranici jednoho tisíce miliard korun, na rozvoj chudých zemí vydává pouze 6 % z uvedené částky. Na Andělu podpořilo kampaň svým podpisem na symbolickou bílou pásku, která spojuje všechny země světa, tři sta lidí.

Sport a zábava

Pražské primátorky se poprvé v historii jely v září

Finále 93. ročníku pražských Primátorek bylo odstartováno v neděli 24. září 2006 v poledním čase, tentokrát bez zahraniční účasti. Favoritem závodu osmiveslic se stali veslaři z Dukly Praha, kteří již po dvacáté sedmé získali vítězství. Dukelští borci vytvořili dvě posádky. Zvítězila posádka ve složení: Jan a Ondřej Vetešníkové, Michal Horváth, Jakub Hanák, Tomáš Karas, Václav Chalupa, David Jirka a kormidelník Vladimír Havel. Výsledek závodu osmiveslic pro ně představoval zlato a stříbro (5:42,37), třetí do cíle dorazilo plavidlo Slavie Praha (5:50,55), která se zároveň pyšnila vítězstvím mezi amatérskými posádkami. V závodě žen se naplnily předpoklady, že první do cíle dorazí kombinovaná sestava z veslařek Slavie Praha, Děčína a Olomouce, která do cíle došla s náskokem deseti sekund (6:29,22). V lodi byla i vítězka skifu Miroslava Knapková (7:50,41) a druhá Jitka Antošová. Ve skifu mužů exceloval Ondřej Synek (7:21,18), který se stal jeho vítězem. Třiadvacetiletý bronzový skifař z Etonu zvítězil s náskokem více než 15 sekund.

Zlatý ragbyový pohár Webba Ellise na školách

Jedinečnou možnost spatřit na vlastní oči a dokonce se dotknout vzácného poháru měli žáci některých škol Prahy 5, kde jedinečná trofej, kterou nad hlavu zvedají pouze ragbyoví mistři světa, byla krátce vystavena. Pohár doputoval do Prahy v polovině září a iniciátorem akce se stala Komerční banka, která je generálním partnerem České ragbyové unie. Osmatřicet centimetrů vysoká trofej z pozlaceného stříbra je opatřena dvěma litými ozdobnými uchy. Na jedné straně je zpodobněna hlava satyra, na druhé nymfy. Pohár nese jméno Williama Webba Ellise, jehož mezinárodní federace RFU označila za zakladatele ragby. Pohár je replikou původní trofeje z roku 1906, kterou tehdejší zlatníci vytvořili podle viktoriánského vzoru z roku 1740. Sportovní pohár, společně se zasvěcením žáků a žaček do tajů ragbyového sportu, byl představen v Praze 5 na ZŠ Drtinova a na Francouzském lyceu a zaujal více jak dvě stě dětí.

Mezinárodní šachový den seniorů

Při příležitosti Mezinárodního dne seniorů uspořádalo dne 30. září 2006 Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci Prahy 5 ve spolupráci s místním „Šachovým klubem Smíchov“ osmý mezinárodní šachový turnaj „Senior-KA“. Zápas se hrál v zasedací síni radnice Prahy 5 a zúčastnilo se ho 84 seniorů a senierek, kteří sehráli

sedmikolový zápas ve švýcarském stylu: 2x20 minut na partii. Bojovalo se nejen o titul absolutního vítěze turnaje, ale i poháry. Absolutním vítězem zápasu se stal Vlastimil Bouček, který hrál v kategorii seniorů nad 70 let (ŠK Kostelec n.Černými lesy).

Městská zeleň a ekologie

Kam s odpadky?

Velkorozměrové kontejnery pro komunální odpad jsou pro občany MČ Praha 5 připraveny po dobu celého roku na třiceti vybraných místech městských čtvrtí. Přistavuje je firma REGIOS, a. s., vždy od úterý do neděle večer. Náklady spojené s jejich provozem hradí Praha 5. Kontejnery Pražské služby, a. s. (PS) fungují v rámci systému hl. m. Prahy a jejich provoz financuje magistrát. Harmonogram rozmístění jednotlivých VOK je nedílnou součástí smlouvy. Termíny přistavení kontejnerů je možné získat v informačních centrech radnice nebo na stránkách Pražská 5. Pro trvalé ukládání odpadu slouží také Sběrný dvůr Pražských služeb, a. s. , který je v Puchmajerově ulici poblíž stanice metra Jinonická. Do sběrných dvorů je možné zdarma umístit objemný odpad. Za likvidaci pneumatik z osobního automobil se zde platí 25 Kč/ks (jinak dle velikosti pneumatik). Do dvora je možné bezplatně odvést jakékoliv množství odpadu, jednorázový návoz je omezen na automobil do 3,5 t (max. přívěsný vozík).

Park Portheimka má přísnější provozní řád

Park Portheimka je pro veřejnost volně přístupný v době platnosti letního času od 5. 00 hod. do 23. 00 hod., v době platnosti zimního času od 6. 00 hod. do 22. 00 hod. V prostorách parku je zákaz pití alkoholu, odhazování odpadků včetně nedopalků z cigaret, vstup do keřových skupin a záhonů, trhání a jiné poškozování zeleně, jízda na kole a vjezd motorových vozidel.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Porgesové z Porthheimu

(věnováno Marii z Porthheimů)

Mojžíš (Moses)

*22.12.1781 Praha, + 21.5.1870 Praha

(povýšen 5. 6.1841 do šlechtického stavu s predikátem von Porthheim)

Leopold (Loew) Juda

*4. 4. 1784 Praha, + 10.1.1869 Praha

(povýšen 5. 6.1841 do šlechtického stavu s predikátem von Porthheim)

Významná pražská podnikatelská rodina. Zakladatelé Tkalcovny a tiskárny pražsko-

smíchovské rukodílny na kartouny (Prag-Smichower Kattun-Manufactur). Přispěli k rozvoji průmyslu na Smíchově a díky svému významu a vlivu vstoupili i do politického dění tohoto pražského předměstí. Roku 1868 založili na Smíchově zdejší kasino, které sloužilo k oživení kulturního života německy mluvících občanů.

Život a dílo

Rodina Porgesů byla židovského původu a žila v Praze nejdříve v josefovském ghettu na Starém Městě. Oba bratři vynikali pílí a velkou ctížádostí. Na začátku 19. století vlastnili malé dílničky na potiskování kartounů na Jánském plácku na Starém Městě. Bydleli v domě „U Tří zlatých lvíčků“ na Uhelném trhu č. 1, kde během jednoho ze svých pražských pobytů žil také W.A. Mozart. Starší z obou bratří, Mojžíš (Moses) Porges byl synem rabína Gabriela Porgese Spiro a Ester Kassowitz, dcery vrchního rabína Loeb Kassowitz z Prahy, pocházející z pražského Židovského města z rodu Spira (tzn. Ze Štýru). Svou závratnou kariéru začínal v malém obchodě s plátnem. V mládí cestoval, byl v Offenbachu a Frankfurtu nad Mohanem. Po návratu spolu s bratrem Leopoldem založil roku 1812 malou dílnu na potiskování kartounu. Oženil se roku 1814 s Bedřiškou Beer-Hirschovou. Roku 1830 si oba bratři postavili na Smíchově druhou kartounku, továrnu na místě zahrady Bukvojky. Již v roce 1840 zde pracovalo 200 dělníků, později dokonce až 1000. Oba bratři měli smysl pro vše nové a využívali moderních technických vymožeností. Mojžíš a Leopold Juda Porgesovi byli nobilitováni 5. června 1841, a získali tak rakouské šlechtictví s přídomkem von Porthheim. Tento šlechtický predikát se odvozuje od portugalského města Porto, odkud podle rodinné tradice Porgesové pocházeli. Ve sbírkách Muzea hlavního města Prahy je uložen rodokmen obou bratří, sahající až do 17. století. Zde můžeme vidět genealogii prvních členů rodu Porgesů, Spiro-Porgesů a Hirschů. Jeho hlavní část je psána hebrejsky a s hebrejským číslováním a datováním. Z něho se dozvídáme o předcích, kteří byli významnými rabíny v židovských obcích v Praze, Vídní, Litvě, Haliči a jinde. Také je zde uveden bratranec obou Porgesů Hugo (+1845), proslulý pražský lékař, který se stal vzorem lékaře v románě Gustava Meyrinka Golem. Mojžíš (Moses) Porges z Porthheimu vlastnil od roku 1845 kromě továrny na kartouny též porcelánku v budově zámku v Chodově u Karlových Varů, v níž se vyrábělo ozdobné nádobí. Mojžíš Porges ji zakoupil společně s bratrem, také pro své dva syny. Ti zde začali vyrábět nejen populární pohárky pro karlovarské lázně a drobné figurky, ale též celé servisy. Rodina vlastnila továrnu až do roku 1872, kdy ji prodala svému největšímu konkurentovi, firmě Haas a Čížek z Horního Slavkova (Schlaggenwald). Mojžíš sice proslul jako průmyslník a podnikatel, ale byl

znám též jako lidumil, pomáhající chudým. V Praze - Josefově založil nadaci na opatrování malých dětí a až do konce života byl ředitelem tohoto ústavu. Poskytl zde vzdělání a celé zaopatření 120 dětem. Když 16. října 1865 slavil zlatou svatbu, uložil při této příležitosti svým vnukům závazek podporovat v Praze - Josefově dětskou opatrovnu, na niž sám věnoval 1800 zlatých. Jeho přáním bylo, aby každoročně při výročí této události byly kompletně obléknuty tři děti a aby se pro 172 dětí z opatrovny strojila slavnost s pohoštěním. Působil i v komunální politice: od roku 1861 byl členem smíchovského zastupitelstva a zároveň nejstarším členem tamního obecního výboru, v letech 1861-1865 zastával funkci místostarosty. Byl rovněž členem představenstva pražské židovské náboženské obce, ředitelem akciové společnosti pražského řetězového mostu, členem ředitelství smíchovského kasina. Kromě toho založil na Smíchově dvě nadace: první vznikla v roce 1865 a sloužila k zakoupení školních knih; druhé v roce 1870 věnoval státní úpisy po 1000 zlatých. Když v roce 1866 navštívil smíchovskou kartounku císař František Josef I., udělil mu rytířský kříž řádu Františka Josefa. Mojžíš Porges zemřel v Praze dne 28. května 1870 ve věku 89 let. Je pochován na židovském hřbitově na Malvazinkách. Mladší bratr Leopold (Loew) Juda Porges se roku 1815 oženil s Rozálií Drose (1791-1870), dcerou Malke Porgesové a Izáka Drose. Zdědil tentýž smysl pro obchod jako jeho bratr Mojžíš a po skromných začátcích, jako obchodník s likéry v Praze, začal podnikat spolu se svým bratrem roku 1812 na Jánském plácku. Jejich továrna na Smíchově byla na třetím místě mezi českými kartounkami. Po zakoupení porcelánky v Chodově 1860 se věnoval výhradně řízení jejího provozu a již v roce 1855 si vedl tak dobře, že poslal své výrobky na světovou výstavu v Paříži. Jeho zboží mělo stejné parametry jako pařížské a dosáhlo ocenění i od císaře Napoleona III., který Portheima navrhl jako dodavatele nejvyšších šlechtických domů. Leopold Juda byl od 1861 stařešinou pražského sboru obecních starších, z něhož byl několikrát zvolen členem pražské městské rady (poprvé 1861). Byl rovněž členem představenstva pražské židovské náboženské obce. Podobně i jako jeho bratr se Leopold věnoval na Smíchově, až do své smrti v 85 letech, filantropické činnosti.

Dalším členem rodiny Portheimů, který se výrazně zapsal do dějin Smíchova, byl syn Leopolda Judy, Eduard. Narodil se 12. ledna 1826 v Praze, zemřel 14. února 1907 v Opatiji (Abazzia, dnes Chorvatsko). Byl také kartounářským podnikatelem. Oženil se s Rosálií Jerusalemovou. Od 1856 byl společníkem firmy Bratři Porgesové, rodinné kartounky na Smíchově. Po její přeměně na akciovou společnost „Pražsko-smíchovská továrna na kartouny“ získal chemickou továrnu firmy Kinzelberger a spol. na Pelc -Tyrolce u Prahy, jejíž

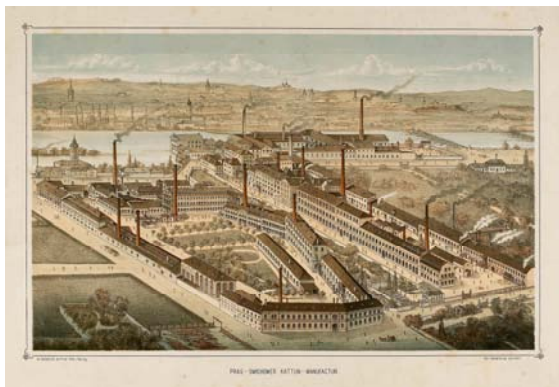
vedení později předal oběma nejstarším synům Emilovi (1857-1942) a Friedrichovi (1858-1942). Měl ještě pět dětí. Sám se postupně přestal zabývat podnikáním a věnoval se dobročinnosti: podpoře uměleckých talentů a sběratelství, vlastnil vzácné obrazy, miniatury a knihy. Byl místopředsedou České eskontní banky, České banky „Union“, Pražské akciové strojírny, dříve firmy Ruston a spol. V letech 1880-1885 byl poslancem rakouské říšské rady. Za zásluhy získané v souvislosti se světovou výstavou v Paříži byl 5. července 1879 povýšen císařem Františkem Josefem I. do rytířského stavu a byl mu zároveň polepšen erb.

Další z potomků rodu von Portheim, Gustav, založil na Smíchově několik nadací. Patřil spolu s česky a německy mluvícími podnikateli a továrníky mezi iniciátory slavné Jubilejní zemské výstavy v roce 1891. Vedle Portheimovy továrny na Smíchově pracovaly i další podniky: továrna Prizibramova a Jeruzalemova, Akciový pivovar, C. k. privátní rukodílna na porcelán Karla Eberhardta, První rakouská továrna na chromografii, litografický umělecký ústav a parní rychlotiskárna Jana E. Picka, Litografický ústav Leopolda Koppeho, mnohé mlýny, Továrna na stříkačky a pumpy a náčiní hasičské F. Smékala, Továrna na čokoládu a cukrovinky firmy Johana Kluga a spol. aj. Začínal zde také podnik bývalých kotlářů Ringhofferů, z něhož vybudovali prosperující vagónku, největší v mocnářství. Portheimové a Ringhofferové značně přispěli k rozvoji průmyslu na Smíchově a díky svému významu a vlivu vstoupili i do politického dění tohoto pražského předměstí. V té době byl Smíchov již hejmanstvím. Baron Ringhoffer a Gustav von Portheim byli členy městské rady. Portheim byl v roce 1870 dokonce poslancem zemského sněmu. Během posledního půlstoletí výrazně ovlivnili život Smíchova a zaměstnávali mnoho lidí z Prahy a širokého okolí. Gustav Portheim vybudoval v obci roku 1868 Smíchovské kasino, které sloužilo k oživení kulturního života německy mluvících občanů. Byla zde čítárna a pořádaly se tu populárně naučné a zábavné přednášky. Kasino mělo řadu významných členů a Portheim byl jeho ředitel. Oba bratři se k původnímu jménu Porges hlásili a důsledně používali titulu Porges von Portheim; jejich potomci později konvertovali a někteří z nich se stali evangelíky.

Pražské stopy

Kartounka na Smíchově, kde užívali nejmodernější parní stroje, patřila k největším průmyslovým textilním podnikům v celé rakouské monarchii. Když v červnu roku 1841 navštívil i s manželkou Marií Annou Prahu rakouský císař Ferdinand I.(V.), přijal též pozvání k prohlídce Porgesovy továrny. Císař byl znám svou láskou ke strojům a mechanickým hračkám. Továrnou byl tak nadšen, že se rozhodl její majitele vyznamenat, dal

jim možnost vybrat si mezi císařským řádem a šlechtickým titulem. Bratři se rozhodli pro šlechtictví. Porgesova kartounka, čp. 84, byla postavena v těsném sousedství staré Botanické zahrady, v Bukvojově zahradě, směrem k vltavským břehům, kde se polovina zahrady proměnila v továrnu s dlouhým křídlem a komíny. Byla označena jako Pražsko-smíchovská rukodílna na kartouny.

Smíchovská kartounka bratří Porgesů

V červnu 1844 byla Bukvojka a kartounka svědkem bouřlivých událostí. Dělníci Porgesovy továrny žádali zvýšení mezd, a když jejich požadavek byl majitelem zamítnut, rozhodli se stávkovat. Věřili totiž, že se jim díky zavádění nových tiskařských strojů - podle francouzského výrobce se jmenovaly perrotinky - snižují výdělky, a přicházejí tak o práci. Stávka se stala impulsem pro další nepokoje v ostatních částech Prahy a byla zlikvidována až zásahem policie a vojska. O bouřích v kartounce psal o dvacet let později malostranský rodák Gustav Pfleger Moravský ve svém románu *Z malého světa* z roku 1864. Spisovatel Jakub Arbes se k dělnickým nepokojům roku 1844 na starém Smíchově vrátil v románu *Štrajchpudlíci*. Továrna později vyhořela a byla znovu vybudována v roce 1872. Tehdy v ní pracovalo již 1200 dělníků. Ve stejné době došlo k jejímu sloučení s Przi Bramovou kartounkou v akciovou společnost. Roku 1877 byla povolena parcelace pozemků bývalé bukvojské zahrady a později se městská rada rozhodla nedaleko odtud postavit baziliku sv. Václava, a přenést tak městské centrum z Kostelního náměstí – dnešního Arbesova – proti nově vzniklé radnici. Smíchovské městské zastupitelstvo zčásti odkoupilo část této zahrady za 100 000 zlatých. Žádost o zboření továrních budov a rozdělení pozemků na stavební parcely byla podána už roku 1890. To už nebyla kartounka v provozu, nový majitel, pražská pobočka Wiener-Bankvereinu, pronajal jednu část objektu továrně na klobouky a druhou na stavbu mlýnů. Nakonec byla bývalá kartounka zbořena při přestavbě Smíchova roku 1902 a na jejím místě vyrostla smíchovská tržnice a Národní dům, které byly otevřeny roku 1908. Základní kámen ke stavbě chrámu sv.

Václava byl položen již 18. září 1881 a v roce 1884 došlo k ubourání jižního křídla letohrádku. Budova tak byla citelně okleštěna a poškozena. Majitelé letohrádku s bouráním nesouhlasili, snad jako náhradu si nechali od smíchovského stavitele Josefa Linharta v zahradě postavit neoklasicistickou vilu čp. 515, později ve 20. letech důkladně přestavěnou na kanceláře Americko- české petrolejářské společnosti. Roku 1919 v době velké bytové krize odkoupila smíchovská obec další část zahrady a v jedné frontě s vilou vystavěla malobytové činžovní domy, tak vznikla Fibichova, dnes Matoušova ulice. Ve Fibichově ulici bydlel také poslední majitel letohrádku Karel von Portheim. Málokdo si ovšem uvědomuje, že vedle této budovy, kde dnes vyúsťuje Matoušova (kdysi Fibichova) ulice, stála ještě jiná stavba, která přímo souvisela s Portheimkou. Byla postavena v empírovém stylu a byla daleko pohodlnější než Portheimka. Zde rodina von Portheimů žila. Dům patřil poslední majitelce, paní Marii Portheimové. Když došlo ke změně regulace dopravy v ulici Kartouzské, byla v 50. letech minulého století budova zbořena. Vznikla zde spojovací silnice, po budově není ani památky, pouze zde zbyl kousek zelené plochy vedle novostavby Komerční banky, navržené v podobě pyramidy.

Zajímavosti

V Praze si Porgesové kromě letohrádku Bukvojky zakoupili také budovu čp. 37 na bývalých Nových alejích, pozdější Ferdinandově a dnešní Národní třídě, palác barona Jakuba Wimmera, jenž zde hostil mj. i generála Suvorova. Portheimové (Eduard) upravili interiéry tohoto pozdně barokního paláce, postaveného původně pro hraběte Desfourse. Roku 1869 ho zvýšili o jedno patro a umístili na něm svůj monogram EPR, tzn. Eduard a Rosa Portheim. Největší pozornost však Porgesové věnovali Bukvojce a ze smíchovského letohrádku si vybudovali reprezentativní rodinné sídlo. Mořic Portheim, známý vědátor, nechal spojit skleníky s bočními křídly letohrádku, jež v 70. letech dal zvýšit o jedno patro, čímž vznikla dispozice, kterou známe dnes. Ze zahradní strany Portheimky je nejpůsobivější pohled na vystupující rizalit domu s tepaným balkonem a dvěma alegoriemi „Dne“ a „Noci“. Je zde Mramorový sál, nejkrásnější místnost domu. Původní interiér se bohužel nedochoval. Podle dobových fotografií Jindřicha Eckerta z konce 19. století vidíme, že zde byla luxusně zařízena jídelna s kazetovým stropem, obrazárna, zimní zahrada a jiné exkluzivní prostory. Soukromé pokoje byly většinou zařízeny nábytkem ve stylu empírovém, biedermeierovém a novorenesančním. Nechyběly také obrazy a porcelánové drobnosti, pocházející z Portheimské porcelánky v Chodově u Karlových Varů. Řada uměleckých předmětů byla později darována a prodána Karlem Portheimem Národnímu

technickému muzeu a Muzeu hlavního města Prahy, kde je téměř kompletní sbírka rodinných portrétů a dalších památek. K Portheimce se váže i řada příběhů, z nichž jeden zachytil Jan Wenig v knize Co vyprávěly staré pražské domy: „Za života Mojžíše a Leopolda Portheimových došlo v letohrádku Bukvojka, nazývaném již podle nových majitelů Portheimka, k poněkud kuriózní události. Jako dětský vychovatel zde pracoval básník a spisovatel mj. autor libret ke Smetanovým operám – Karel Sabina (1813-1877). Během svého pobytu v Portheimce se zamiloval do komorné paní von Portheim, Josefiny Schoenauerové. O této lásce se zcela náhodou dozvěděla zaměstnavatelka, když si Sabina vypůjčil její kočár kvůli pohřbu příbuzné, ale ve skutečnosti ho potřeboval na výlet se svou milou. Vyjíždka za Prahu se však protáhla do večerních hodin, a protože paní Portheimová si chtěla ten večer vyjet do divadla, ale nemohla, jelikož kočár byl vrácen až v pozdních nočních hodinách, kočár nelenil a své paní všechno řekl. Ta oba provinilce okamžitě propustila ze svých služeb. Sabina byl vzat na milost, ale nakonec za další prohřešek byl také propuštěn. S Josefinou Schoenauerovou se nakonec přece roku 1849 oženil a měl s ní dceru Eufrosinu a syna Aloise.“ Portheimové byli velkými ctiteli hudby i ozdobou společenského života: vedle Ringhofferů patřili k elitě Smíchova. Tato evangelicko-židovská rodina podporovala chudinu, studenty a německy mluvící obyvatelstvo. Ve 20. století hostila Portheimka různé zajímavé osobnosti; mezi nejvýznamnější patřil Albert Einstein, který tehdy přednášel v Praze na fyzikálním ústavu na Albertově. Portheimové se snažili udržet své sídlo, i když s velkými finančními komplikacemi. Došlo totiž k rozpadu jejich majetku, protože podepsali státní dluhopisy za první světové války. Začátkem 20. století zámek chátral. Největší problémy měli v době nacistické okupace Československa, také díky částečnému židovskému původu: bylo v nich „čtvrt nearijského dědečka“ a to podle tehdejších rasových zákonů stačilo, aby byli internováni ve sběrných táborech a vystaveni persekuci. Poslední člen rodu, Karel von Portheim, nositel pruských řádů, které získal za 1. světové války, dostal v době okupace nucenou správu a byl pod kontrolou Němců. Žil ve vedlejším domě u Portheimky spolu s Marií Portheimovou, která zde také zažila povstání v květnu 1945, kdy podle jejího svědectví „udatní“ Pražané z obavy, aby Němci nepřišli na to, že vlastní zbraně, je v noci naházeli přes zeď do zahrady Portheimky. Paní Marie Portheimová se služkou odtud vynášely zbraně a házely je v noci do Vltavy. Po válce byl zámek zestátněn. Nikdy nepřestal být ozdobou Smíchova. Od 50.let se zde vystřídaly různé instituce. V 60. letech byl kompletně zrestaurován a byla zde zřízena Galerie D, nazvaná podle K. I. Dientzenhofera. Úkolem galerie bylo

prezentovat díla smíchovských umělců. Po roce 1989 zůstal majetkem hlavního města Prahy ve správě Městské části Prahy 5. V 90. letech zde byla společnost Porges, která měla vlastní rozhlasovou stanici Radio Classic. Nechala budovu opravit, zřídila zde kavárnu Apostrof, televizní výrobu, nahrávací studio a výstavní sály. Poté co společnost skončila v úpadku, je Portheimka v nájmu Národního domu na Smíchově.

Reflexe

Od šedesátých let 19. století se v Portheimce - již stavebně upravené do nynější podoby - provozovala každé druhé nedělní dopoledne u jejího majitele, syna Mojžíše (Mosese)- Josefa šl. Portheima, komorní hudba. Josef se narodil v roce 1817, byl také pražským textilním podnikatelem, koncem roku 1842 se začal podílet na technickém řízení smíchovského závodu, zv. Firma bratří Porgesů. Staral se o chemicko - technologickou oblast výrobního procesu potiskování tkanin, tzv. kolorie. Dne 23. ledna 1848 se oženil s Rosou Goldschmidtovou (1821-1904). Z té doby existují kresby pražské malířky Luisy Berkové, dnes v Muzeu hlavního města Prahy. Josef měl dvě dcery, Henrietu a Augustu. Již od mládí projevoval výrazné hudební nadání, jež bylo ostatně rodině vlastní. Také jeho otec, Moses, byl velice muzikální a strýc Leopold hrál dobře na housle. Josef ovládal hru na violoncello a jako třicetiletý se začal výrazně zapojovat do pražského hudebního života. V tehdejší Praze bylo již od 18. století zvykem, nejen v mnoha pražských palácích, ale i v bohatých měšťanských domech, pěstovat hudbu. Vznikaly domácí kapely- například ve Valdštejnském, Pachtově paláci se v minulém století provozovala kvartetní a jiná komorní hudba. Také Josef von Portheim otevřel Mramorový sál svého sídla umělcům, kteří s ním provozovali kvarteta a komorní hudbu. Dne 31. října 1886 ustavil Společnost komorní hudby a byl až do roku 1904 jejím hlavním koordinátorem. Hudba v té době zaznívala pod Reinerovou freskou v Mramorovém sále velice často. Portheim si pečlivě zapisoval, kdo, co a kdy hrál. Proto dnes víme poměrně přesně, jaké osobnosti navštěvovaly letohrádek za Újezdskou bránou. Portheim sám také vystupoval veřejně či alespoň koncertní činnost podporoval. Pod jeho záštitou se konaly také koncerty v sále Konviktu. Zajímal se i o ostatní hudební kvarteta v Praze a býval častým návštěvníkem koncertů na Žofíně. Portheimka se brzy stala vyhledávaným cílem setkání řady významných hostů, nejen z Prahy, ale i z ciziny. Pohostinsky u něho vystupovala řada slavných hudebníků, například houslisté Ferdinand Laub, Josef Joachim, profesor a později ředitel na pražské konzervatoři Antonín Bennewitz, violoncellový virtuos David Popper, českoněmecký skladatel, tvůrce psychologie tónu a

profesor na pražské universitě Carl Stumpf. Také mladý Antonín Dvořák hrál v Portheimově domácím kvartetu na violu, svému hostiteli dokonce věnoval jedno ze svých kvartet. Mramorový sál měl nejen nesmírný význam pro hudební život Smíchova, ale pro kulturní život Prahy vůbec. Josef Portheim zde pořádal nejen koncerty, ale i přednášky a společenské večery. Hrávala zde i znamenitá klavírní virtuoska Žofie Hergetová, žákyně Ference Liszta. Portheimovo kvarteto hrálo většinou v tomto obsazení: A. Bennewitz, E. Šebek, P. Barnabas a někdy se zúčastnili také velkoobchodník Adolf Popelka a podnikatel E. Bondy, který ve své vile v Bubenči a v domě Na Florenci rovněž provozoval hudbu. Kromě již zmíněné Společnosti komorní hudby založil Portheim spolu s majitelem Bertramky Adolfem Popelkou Mozartův památník a výrazně přispěl na Mozartovu bustu od sochaře Seidana, jež byla umístěna v zahradě Bertramky. Josef Portheim byl také soudním znalcem v oboru bavlněných a lněných tištěných látek. Zemřel dne 5. září 1904 ve věku 87 let. Pohřeb vypravený z jeho smíchovského sídla doprovázely na malvazinský hřbitov tóny klasické hudby. Portheimova hudební aktivita je dnes bohužel velmi opomíjená. Byla však značným přínosem pro pražský hudební život, zejména tím, že se zajímal o hudební spolky, jež sjednotil a dal jim pevné místo v pražském veřejném hudebním životě. Napomohl vzniku českých a německých hudebních společností, které provozovaly klasickou, ale i současnou hudbu. Portheimové obohatili kulturní život Smíchova, bohužel dosud nejsou jejich aktivity plně zhodnoceny.

L: Jan Wenig: Co vyprávěly staré pražské domy, Praha; Josef Böhm: Monografie města Smíchova, Smíchov 1882; Jan Pauly: Památník města Smíchova, Praha 1898; archivní materiály Jana Nepomuka Assmanna, Muzeum hl. města Prahy

ŘÍJEN

Z radnice

Rytířská svatba na Smíchově

Přestože doba rytířská odezněla v Čechách ve 14. století a za posledního rytíře hodného toho jména byl považován český král Jan Lucemburský (1310-1436), otec císaře Karla IV., odehrála se dne 14. října 2006 v soukromých filmových ateliérech společnosti „Three brothers“ v Hlubočepích historicky stylová svatba. Oddávající Herbert Heissler, člen Zastupitelstva Prahy 5, uváděl přítomné snoubence do manželského života oděn do gotické zbroje. Stejně ušlechtilé a rytířsky působil i ženich, opásaný mečem a na hlavě s korunkou. Impozantní byla i panna nevěsta, oděna v dobové šaty. Mezi hosty bylo možno napočítat na dvacet spanilých rytířů v plné zbroji a několik úchvatných dam v prastarých kostýmech. Otázkou zůstává, zda přítomní panošové a rytíři měli patřičná povolení na sečné zbraně, které vláčeli za cinkotu po gotické dlažbě improvizované oddávací síně.

Úřední oznámení

Volby do zastupitelstev měst a obcí se konaly 20. a 21. října 2006

V Praze poprvé v historii získala Občanská demokratická strana (ODS) nadpoloviční většinu ve volbách do zastupitelstev měst a obcí. V hlavním městě po komunálních volbách ODS obsadila všechny důležité posty, ze kterých lze život metropole a Pražanů ovlivňovat. Občanští demokraté obsadili většinu křesel starostů jednotlivých pražských městských částí, ale i vedení pražského magistrátu. Z voleb vyplynulo, že polovina velkých městských částí (Praha 1-22) bude mít nového starostu. Letos se občanským demokratům povedlo sesadit ze starostovského stolce jediného sociálního demokrata – starostu Prahy 18 Josefa Dobrého. První ženou v historii, která bude vládnout Žižkovu je Milena Kozumplíková. I další velkou pražskou část - Prahu 2 - povede žena, Jana Černochová. Své místo obhájila i starostka Prahy 21 Andrea Vlášková. Všechny tři starostky jsou z řad ODS. Po složitých jednáních obhájil své křeslo i starosta Prahy 5 JUDr. Milan Jančík. Pražským primátorem zůstal i nadále MUDr. Pavel Bém. Jen pro zajímavost, v historii města je to 40. osobnost na místě „vládce Prahy“. Prvním purkmistrem spojené Prahy po roce 1784 se stal Bernard Augustin Zahořanský z Vorlíka. Po něm se do letošního roku na pražské radnici vystřídal dalších 39 starostů a primátorů, včetně Pavla Béma. V „městské vládě“ - Radě hlavního města Prahy - nově zasednou i zástupci

Strany zelených Petr Štěpánek a Markéta Reedová ze Strany nezávislých kandidátů-Evropských demokratů (SNK ED), která se zároveň stala primátorovou náměstkyní.

Volební výsledky ODS

v komunálních volbách pro Prahu 5

Před čtyřmi roky volilo ODS v Praze 5 40,89 % voličů a to znamenalo zisk 15 křesel v 35 členém zastupitelstvu. Letošní volební výsledek byl pro ODS 45,25 % hlasů a zisk 23 z celkového počtu 43 mandátů. ČSSD získala 7 mandátů, 16,28 % hlasů. SNK ED získala 5 mandátů, 11,63 % hlasů. KSČM získala 2 mandáty, 4,65 % hlasů. Strana zelených získala 6 mandátů, 13,95 % hlasů. K výsledkům komunálních voleb na Praze 5 se vyjádřil starosta JUDr. Milan Jančík, který nejen poděkoval všem členkám a členům volebních komisí, kteří odvedli skvělou práci, ale i všem účastníkům voleb. Příznivcům jeho strany (ODS) vyslovil zvláštní poděkování, protože ODS v Praze 5 má poprvé v historii radnice nadpoloviční většinu.

Volební výsledky ČSSD v

komunálních volbách pro Prahu 5

Ze zhruba 11 % v roce 2002 ČSSD tentokrát získala 15,4 % procenta hlasů, z minulého čtvrtého místa se stala druhou nejsilnější stranou Prahy 5. Dosud zde měla sociální demokracie čtyři mandáty. Nyní bude program ČSSD hájit sedm zástupců. Členy klubu zastupitelů ČSSD jsou Jiří Motelec, Michal Šesták, Jan Smetana, Milan Kudrys, Věnek Fořt, Vlasta Váchová a Bohumil Dvořák. V tomto složení chtějí usilovat o prosazení co největší části volebního programu, s nímž šli do voleb a chtějí udělat maximum pro otevření radnice, zprůhlednění jejího fungování a další rozvoj Prahy 5. Ve svém prohlášení poděkovala místní organizace ČSSD v Praze 5 zdejšími voliči, kteří podpořili jejich kandidáty v komunálních volbách do Zastupitelstva městské části Praha 5.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Industriální lofy v Praze 5

Již několik měsíců jsme svědky rekonstrukce bývalé továrny Škodových automobilových závodů v Praze 5 na klasické industriální lofy, které jsou na prodej. V letošním roce společnost „Atelier Spektrum, s. r. o.“ dokončí přestavbu výrobního podniku na moderní bytové centrum. V šestém podlaží vzniknou prosvětlené atypické patrové ateliéry s dokonale odhlučněnými interiéry. Pronajímat se budou dva typy obytných jednotek: o ploše 288 nebo 188 metrů čtverečních. Industriální charakter stavby je v celém objektu umocněn zachováním původních technických

prvků jako je kov, beton a sklo. Interiéry prosvětlovalo vstupní prosklené atrium, vysoká okna a v jedné části ateliéru až šest metrů vysoký strop. Budova leží nedaleko Prokopského údolí a Dívčích hradů, je situována v kopci na Zlíchově, odkud je panoramatický výhled na Prahu.

Znovu osada Bud'ánka

Vítězem veřejné obchodní soutěže na revitalizaci lokality „Osada Bud'ánka“ se stala společnost Geosan Alfa s. r. o., člen velice silné stavební skupiny „Geosan Development“. V minulosti Praha 5 již několikrát pořádala výběrové soutěže na využití rozpadající se, ale státem chráněné lokality, ale doposud se s výhodnější nabídkou od investora na rekonstrukci Bud'ánek nesetkala. Rada MČ Praha 5 zároveň uložila vedoucímu odboru obchodních aktivit zajistit u zmíněné společnosti vypracování technicko-ekonomické studie celkového rozvoje lokality „Osada Bud'ánka“ v termínu do června 2007.

Podniky a podnikatelé

Tradice podnikání v Praze 5 ožívají

Občanské sdružení Hospodáři uspořádalo ve dnech 2. až 5. října na pěší zóně Anděl výstavu s názvem „Tradice podnikání na Praze 5“.

Celkový pohled na nově vybudovaný závod grafický a nakladatelský V. Neuberta na Smíchově.

Grafický a nakladatelský V. Neuberta na Smíchově

Litografie V. Neuberta na Smíchově

Návštěvníci výstavy měli možnost si prohlédnout historické a soudobé fotografie

věnované obchodním, peněžním a průmyslovým tradicím Smíchova a okolních regionů. U příležitosti konání výstavy vyšlo zvláštní vydání „Smíchovského listu“ (novinový dvojlist, 4 textové strany, 6 obrazových příloh), kde Jan Piroch vzpomenu velkých podnikatelských aktivit patého pražského regionu, které mnohdy ovlivnily nejen místní průmyslový rozvoj, ale zapsaly se i do hospodářských dějin Prahy a českých zemí (např. firma Hydroxen, Staropramen, Zlíchovský lihovar, Ringhofferova vagónka, Inwaldova sklárna, lomy na vápenec aj.). Vydány byly i historické pohlednice s průmyslovými a obchodními motivy ze starého Smíchova. Sdružení vzniklo před dvěma lety s cílem podporovat soukromé podnikání a zjednodušit komunikaci mezi složkami státní správy a podnikatelskými subjekty. Vydává časopis o podnikání a lidech „Hospodář“, který vychází ve Vydavatelství 2000, s. r. o. Organizace pořádá semináře, výstavy a především setkání podnikatelů se zástupci obcí a představitelů státní správy a samosprávy.

Doprava

Zbavíme Barrandov kamionů!

Ve volebních novinách ČSSD „Nový horizont pro Prahu 5“ (12. 10. 2006) slíbil Michal Šesták, že zbaví Barrandov kamionů: „Praha 5 a zejména Barrandov nese obrovské břímě za celou Českou republiku a nemalou část střední Evropy v podobě tisíců kamionů, které dnes a denně proudí oběma směry po Barrandovském mostě. To přináší dopravní komplikace, obrovské problémy se znečištěním ovzduší a zdravotní potíže zejména malých dětí v podobě alergií a respiračních chorob. Jediným řešením je dostavění silničního okruhu kolem Prahy. O urychlení této stavby se ČSSD v budoucím vedení radnice Prahy 5 hodlá maximálně zasadit a současně chce podporovat přechodná opatření, která uvedenou dopravní a ekologickou zátěž sníží do doby, než bude okruh dobudován. Dopravní zácpy, které se zde vytvářejí, komplikují cestování do dalších částí Prahy. Uvedenou situací trpí i obyvatelé Smíchova, přes který projíždějí tisíce aut, jež se nemohou dostat kvůli kamionům na Jižní spojkou. Základem odstranění zmíněných problémů, které prodlužují výstavbu okruhu, je komunikace. Radnice Prahy 5 musí výrazněji než dosud jednat se zastupiteli a občany příslušných městských částí a obcí, jichž se problematika okruhu dotýká a to včetně zúčastněných ekologických iniciativ. Je třeba neúnavně vysvětlovat, že není možné, aby většinu negativ středoevropského dopravního obchodu nesli obyvatelé Prahy 5. Je potřeba jim poskytnout kompenzace. V těchto záležitostech hodláme jednat např. s Pozemkovým fondem kvůli poskytnutí adekvátní náhradní půdy majitelům dotčených pozemků, nebo prosazovat navýšení výkupních cen

půdy v těch místech, kde je pro dosavadní majitele prodej značně nelukrativní. V oblasti Barrandova budeme prosazovat důsledné měření emisí a budeme požadovat, aby jejich překročení bylo dalším zásadním důvodem regulace kamionové dopravy. Otevírá se i možnost překládání kamionů na železniční dopravu, což není v Evropě ničím neobvyklým. České dráhy tuto službu nabízejí. Praha 5 bez kamionů není pouhý sen. Je to reálná vize na blízkém horizontu, kterou však je třeba odpracovat. Budoucí zastupitelé České strany sociálně demokratické na radnici Prahy 5 jsou na tuto práci připraveni.

Obludné dopravní dluhy socialistů brzdí Prahu?

Jak naznačuje název článku „Obludné dopravní dluhy socialistů brzdí Prahu“ s podtitulem „Nastal čas na razantní řešení dopravní situace v Praze, kterému doposud ČSSD brání“, který byl zveřejněn ve Volebních novinách ODS Praha „Modrá Praha“ (30. 5. 2006), má ODS na rozvoj dopravní situace názory opačné: „Neprůjezdné silnice, smog, vážnoucí výstavba městského okruhu, nedořešený systém financování výstavby metra, zanedbaná silniční síť a stále se zpomalující rychlost výstavby českých dálnic, to jsou jen některé z problémů, které před sebou již léta valí současná vládní garnitura (ČSSD). Místo řešení zásadních problémů se potřebné prostředky promrhávají v neprůhledných výběrových řízeních, peníze plynoucí ze státního rozpočtu se neustále ztenčují a snaha o nápravu je socialisty neustále blokována. Praha se potýká s řadou problémů, které jsou pro hlavní město specifické. Hlavní město je největším dopravním uzlem v České republice, díky své centrální rozloze leží doslova na průsečíku významných tranzitních cest. Neexistence vnějšího okruhu a svedení dopravy do centra města, to jsou dědictví uplynulých čtyřiceti let, se kterými se bude hlavní město potýkat ještě řadu dalších let. Přestože plány na výstavbu velkého městského okruhu, který by měl centru města výrazně ulehčit od tranzitní dopravy, jsou doslova na spadnutí a některé z klíčových staveb odstartují ještě v letošním roce, pravda je, že nevyřešený problém financování klíčových staveb ze strany státu je dědictvím, které po sobě zanechala vláda socialistů. Celá síť komunikací v Praze přesahuje neuvěřitelných 2800 kilometrů. Jedná se jak o místní komunikace, tak o část rychlostních komunikací. Astronomický dluh, který na silniční síti vázne a který podle některých odborníků dosahuje 1,2 bilionu korun, je břemeno, se kterým budou zápasit budoucí generace. Bohužel vláda socialistů k této částce přispěla značnou měrou.“

Školství a dětské aktivity Dětská pětka

Po názvem „Hubička od Švandova divadla“ se v neděli 1. října 2006 uskutečnila v budově Švandova divadla a na Dětském ostrově „Dětská pětka“, den zábavy, divadla, koncertů a dalších aktivit pro děti i dospělé. Na Dětském ostrově zábava začínala ve 14.00 a končila 19. 00 hodin. V divadelním stanu se předváděly pohádky „O zvědavé Jitce“, „Bába Kejklovačka“, působil zde Kabaret v kavárně „U dvou slunců“ a také „Koncert královen a králů popu DDS“ a ke všemu hrál saxofonový orchestr „Příliš mnoho saxofonů“. Zájemci měli možnost se přihlásit do Ateliéru Švandova divadla, shlédnout žonglérské odpoledne nebo se podívat na woodkopf, společenskou dřevěnou hru. Noc otevřených dveří s prohlídkou divadla a dalšími překvapeními začala od 17. 00 hodin. Divadelní noc byla celodenní akcí, kromě prohlídky budovy bylo možné se ve zdejším Studiu zúčastnit představení „Buchtý a loutky“. Zpravodajství o dění přinášely on-line internetové stránky.

Kultura

Dva koncerty ve smíchovském klubu Futurum

Ve čtvrtek 19. října 2006 se smíchovský klub Futurum otevřel milovníkům „world music“ v rámci vzájemného setkávání různých kultur. Vystoupila zde unikátní hudební skupina „G 8 Transglobal“, tvořená osmi hudebníky z různých koutů světa. Název kapely je zároveň parodií pro osmičku ekonomicky nejvyspělejších zemí světa. Podle skupiny G 8 hudba spojuje všerejšk se zítřkem, východ se západem, sever s jihem. V naznačeném duchu pozvali hudebníci své posluchače při koncertě na cestu kolem světa. Frontmanem kapely je muž, vystupující pod pseudonymem Dr. M. Hraje na klávesy a zpívá, profesí je však lékař. Další koncert se ve Futuru uskutečnil 25. října 2006, kdy zde vystoupila rocková kapela s názvem „Komunální odpad“, která do Prahy přijela z Chlumce nad Cidlinou. Počátkem roku muzikanti nahráli nové CD „Cesty do nebe“, které mělo křest letos v květnu v Bítovanech u Chrudimi. Samotný vznik skupiny se datuje do roku 1989, kdy Luboš Suchánek, Láďa Heger a zpěvák Tomáš Pšenička vydali první demo s názvem „Ekzém z komunálního odpadu“.

Zdravotnictví a sociální péče Sociální péče v Praze 5 zaostává

Podle Vlasty Váchové, členky ČSSD, jak uvedla v předvolebních novinách „Nový horizont pro Prahu 5“, v oblasti sociální péče oproti

ostatním městským částem Praha 5 zaostává: „Záměr radnice Prahy 5 pronajmout firmě Medifin s.r.o. areál zdravotnického zařízení v Kartouzské ulici je obyvatelům městské části dostatečně známý. Co občané však nevědí, je to, že smlouva mezi radnicí a firmou Medifin obsahuje ujednání o tom, že firma na pozemcích zdravotnického zařízení zřídí komerční dům pro seniory se sto místy, z nichž 30 % poskytne městské části. V obdobných zařízeních měsíční poplatky hodně převyšují částku 10 000 Kč. Podmínky ujednání jsou nejasné a neprůhledné. V tom je právě ten problém. Praha 5 má více než sedmdesát tisíc obyvatel. Dnes je na jejím území Ústav sociální péče pro dospělé smyslově postižené ‘Palata’ a Dům sociálních služeb v ulici Na Neklaně. V obou případech je zřizovatelem MČ Praha 5. A já se ptám – proč v Praze 5 nemáme zařízení, která by sloužila nejen seniorům, ale i zdravotně znevýhodněným občanům? Odpověď je jednoduchá. Současné vedení radnice se věnuje daleko lukrativnějším projektům; o občany v tíživé situaci nemá zájem. Ministerstvo práce a sociálních věcí v letošním roce (2006) zveřejnilo přehled zařízení sociální péče v ČR. Z toho přehledu vyplývá naprosto katastrofální situace, která právě v Praze 5 v této oblasti panuje a která vznikla za hegemonie ODS. Proto si ČSSD do svého programu pro letošní volby do zastupitelstev zařadila vybudování nekomerčního domova pro seniory a chce zřídit domy s pečovatelskou službou včetně denního stacionáře pro zdravotně znevýhodněné. Zařízení obdobného typu chceme zřídit rovněž pro děti a mládež.“ (Autorka článku kandiduje za ČSSD do Zastupitelstva MČ Praha 5).

Sport a zábava

Silní mužové soutěžili na pěší zóně Anděl

V pátek 6. října 2006 se konalo na pěší zóně Anděl mistrovství nejsilnějších mužů České republiky s mezinárodní účastí: „Strongman 2006“. Celkem se zde sešlo deset závodníků, mezi nimiž nechyběl ani několikanásobný český šampion a světový rekordman v „mrtvém“ tahu jednou rukou Jan Bárta, jenž je považován vůbec za nejsilnějšího muže ČR. Ze zahraničí k Andělu dorazili borci z Polska a Slovenska. Celkem bylo na programu sedm soutěží, a to včetně exhibice v podobě u nás premiérového tažení čtrnáctitunové tramvaje v zubech na vymezeném kolejovém úseku čítajícím 20 metrů. Disciplínu si vyzkoušel i starosta MČ Praha 5 JUDr. Milan Jančík. Za nejsilnějšího muže planety je v současnosti považován Litevec Zydrunas Savickas, který pod hlavičkou světové silové asociace IFSA nasbíral nejvíc bodů. Letošní mistrovství světa „Strongman“ se uskutečnil v druhé polovině listopadu v islandském hlavním městě Reykjavíku.

Městská zeleň a ekologie

Praha 5 má nový sběrný dvůr

Na Kotlářce v Praze 5 byl otevřen nový stabilní sběrný dvůr. Podle primátora Pavla Béma tak má Praha v současnosti deset podobných zařízení, které přispívají k čistotě města. Celkem je na katastru Prahy v provozu 23 sběrů odpadků (včetně pohyblivých sběrných míst), kam je možné svážet nečistoty. Praha jako celek třídí více jak 20 % komunálních odpadů, v této oblasti je druhým nejprogresivnějším městem v ČR a v Evropě patří ke špičce. Na provoz sběrných dvorů ve správě Pražských služeb poskytuje hl. m. Praha značné dotace. Všichni občané s trvalým pobytem v hlavním městě tak mají možnost objemné odpady ekologicky likvidovat.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Teresie Duchácká

* 24. 9. 1855 Praha Smíchov, † 14. 2. 1930 Praha Smíchov

Učitelka a dlouholetá ředitelka obecné dívčí školy na Smíchově, organizátorka kulturního a společenského života. Věnovala se sociální a humanitární činnosti, podporovala nemajetné děti, zajišťovala jim ošacení a otevřela pro ně žákovskou kuchyni. Čestná členka pěveckého spolku Lukes, jeho archivářka. Autorka zpěvníků a příručky českého pravopisu. Ke konci života napsala rozsáhlé a podrobné Dějiny smíchovského školství, které vydala v roce 1930 vlastním nákladem.

Život a dílo

Pocházela z jednoduchých sociálních poměrů, ze tří dětí. Její otec byl zaměstnancem místní porcelánky a záhy zemřel. Díky matce se obě sestry Terezie a Anna staly učitelkami a syn Bohuslav knězem, když vstoupil do řádu strahovských premonstrátů. Nejstarší Terezie po absolvování vyšší dívčí školy na Smíchově vstoupila do druhého ročníku Ústavu pro vzdělávání učitelek v Praze. Roku 1874 získala vysvědčení dospělosti a nastoupila jako prozatímní podučitelka na I. obecnou školu dívčí na Smíchově. Zkoušky učitelské způsobilosti vykonala v listopadu 1876. Až do roku 1903, kdy byla jmenována ředitelkou IV. obecné školy dívčí na Smíchově, nezměnila místo. Jako učitelka byla považována za stavovskou mluvčí učitelstva na smíchovském okrese. Byla vynikající pedagožka, sledovala nejmodernější výukové trendy. Její praktická příručka Pravopis ve škole obecné (s K. Taubenekem), patřila po dlouhá léta k nejlepším jazykovým pomůckám. Horlivě se věnovala i mimoškolní činnosti, byla autorkou veršovaných deklamací a příležitostných proslovů a zpěvů, pořádala výlety, vycházky a humanitární podniky. Roku 1892 založila s místními dámami na

Smíchově žakovskou kuchyní, v níž se stravovalo čtyřikrát týdně v zimních měsících 200 dětí, později až 500. Pod jejím vedením vývařovna pracovala po dobu 37 let. Jako nadaná zpěvačka a pianistka navštěvovala hodiny u Zdeňka Fibicha (1850-1900), harmonizovala hudební doprovody k tělocvičným hrám. Od roku 1874 působila jako zpěvačka (alt) v pěveckém spolku Lukes, v jeho dámském odboru. Dlouhá léta byla jeho místostarostkou a jednatelkou, a udržela spolkový chod i v nesložitějších situacích. Přes čtyřicet let zde působila jako archivářka. Vydala Památník pěveckého spolku Lukes na Smíchově 1863-1888. Za mimořádné zásluhy obdržela „zlatou medaili“ a bylo jí uděleno čestné členství v tomto spolku. Od školských úřadů byla poctěna čestným titulem ředitelky a čestnou medailí. Dne 1. dubna 1920 odešla po 46 letech služby na odpočinek. K 70. narozeninám uspořádali její ctitelé slavnostní pořad v Národním domě na Smíchově, kde byla oceněna její celoživotní kulturní a sociální práce.

Pražské stopy

Dekretem c. k. zemské školní rady z 6. 7. 1903 ustanovena byla Terezie Duchácká, až po dobu definitivní učitelky I. třídy při I. obecné škole dívčí, definitivní řídící učitelkou při IV. obecné škole dívčí. Úřad nastoupila 1. září 1903. „Hned při zahájení své práce ve škole musela jsem žádati o paralelku, neboť do 3. třídy zapsáno bylo 170 dívek. Pro dosavadní dvě třídy bylo to číslo přespočetné... IV. obecná škola dívčí měla 5 tříd postupných, 3 definitivní a 5 zatímních poboček, úhrnem 13 tříd... Ve školním roce 1903 – 4 bylo ve školách 3466 chlapců a 3120 dívek, úhrnem 6586. V městských opatrovnách bylo koncem roku 162 hochů a 175 dívek, úhrnem 337. V městské škole mateřské koncem roku 62 hoši a 68 dívek, úhrnem 130...“ (T. Duchácká). Do výslužby odešla dne 1. dubna 1920. Před tím měla dovolenou od 15. 9. 1919 do 31. 3. 1920. Do třídní knihy zatímní ředitelka Zd. Koubková o jejím odchodu ze školy zapsala: Ku konci března 1920 rozloučila se ředitelka T. Duchácká s učitelským sborem a dětmi... Na škole působila od 1. 9. 1874, tedy téměř 46 let, stále ve svém rodišti na Smíchově, často za poměrů stále trudných, kdy ve třídách bylo množství dětí, plat malý a práce učitelů málo ceněna... Práce její bývala poctivá, svědomitá a četná. Pracovala nejen pro dobro a rozkvet školy, pečovala také nezištně o děti strádající, starala se o výživu a ošacení chudé mládeže.

Zajímavosti

První škola, ovšem česká, zřízena byla na Smíchově teprve roku 1785 o jedné třídě a stačila z nouze pro tehdejších 60 čísel popisných. Stalo se tak nepochybně nákladem tehdejších jurisdikcí, a škola umístěna v nynější továrně č. p. 81 na straně obrácené ke kostelu ve skrovné světnici... Roku

1790 k tehdejší staré farní budově byla na straně kostela vystavěna nová škola o jednom patře... V lepších kolejích pohybovalo se školství od konce školního roku 1880/1, nejenom že byl počet tříd všech čtyř školních ústavů doplněn, nýbrž u škol chlapeckých ještě o dalších 6 a u škol dívčích o další 4 třídy převýšen byl... Při sčítání obyvatelů vůbec a školních dětí v letech 1880 bylo zjištěno, že na Smíchově přibýlo za jedenáct let o 9656 obyvatel (celkem zde žilo 24984 lidí). K českému jazyku se hlásilo 21520 obyvatel (86,14 %) a k jazyku německému 3044 obyvatel (12,1 %). Na všech českých a německých školách bylo zapsáno 3408 dětí... Dle národnosti by měly děti být zastoupeny na českých školách číslem 2935 a na německých školách 473. Dle skutečnosti navštěvuje české školy 2389 (70,10 %) a německé školy 1019 (29,90 %). Průměrný počet dětí v jedné třídě činil u českých škol dokonce až 90, u německých tříd nikdy nepřevýšil počet 60 žáků... (J. Böhm).

Reflexe

„Byla jsem začkou vyšší dívčí školy od roku 1869 – 1871... Oba dva roky bylo nás ve třídě po 21. Dopoledne byly předměty literární, odpoledne šití a jiné ženské ruční práce. Byla jsem v této škole přešťastna. Zacházelo se s námi mile a spíše po přátelsku, přičemž hravě vkládaly jsme si do paměti tolik nových a zajímavých věcí, že nesnadno říci, čemu raději jsme se učily. Vrcholem laskavosti byl ovšem Zoubek (ředitel školy) sám. Učil dějepisu a literatuře. S ním procházely jsme se zvláště po minulosti české, i nezapomenu, jak dojalo nás vyprávění o době husitské. A hned k dokladu svého vyprávění nosil s sebou knihy, z nichž předčítalo se vždy odpoledne při ručních pracích. Četly jsme ukázky z různých spisovatelů, četly jsme některá kázání Husova. Sofoklova Antigona probírala se při hodině... Zoubek vodíval nás též po Praze na různá památná místa, navštěvoval s námi své přátele – spisovatele. Zvláště u probošta Václava Štulce častými bývaly jsme hosty. Všude spatřily jsme spousty knih... A jak litovala jsem, když můj otec z vlasteneckého nadšení věnoval je právě zřízené smíchovské obecní knihovně. Pamatuji se, že měl také Zapovu Českomoravskou kroniku a mnoho ročníků Mikovcova Lumíru, těch mi bylo nejvíce líto a jen stěží jsem zachránila Mikovcovy Starožitnosti a památky země české... Vzpomínám též, jak dojemně vylíčil nám zásluhy Karla Jaromíra Erbena, než vedl nás 23. listopadu 1870 k pohřbu jeho na hřbitov malostranský v Košířích. Položili jsme na rakev kytici v upomínku na krásnou Kytici balad zvěčnělého básníka...“ (T. Duchácká)
L.: Josef Böhm: Monografie města Smíchova s dvěma popisnými plány, Nákladem smíchovské rady městské. Tiskem V. Neuberta na Smíchově, 1882; Terezie Duchácká: Dějiny smíchovského školství. Tiskem Emila Stiburka na Smíchově, 1930

LISTOPAD

Z radnice

Starosta ke komunálním volbám

Komunální volby v Praze 5 skončily vítězstvím Občanské demokratické strany, která ve třiačtyřicetičlenném zastupitelstvu získala nadpoloviční počet 23 mandátů. V zastupitelstvu zasednou i představitelé ČSSD, SNK-ED, Strany zelených a KSČM. Podle starosty JUDr. Milana Jančíka by většina mandátů ODS mohla stačit k sestavení jednobarevné Rady MČ Praha 5: „Matematicky to platí, ale ještě důležitější je širší shoda na dalších krocích radnice. Proto intenzivně jednáme,“ řekl, „s dalšími politickými stranami o možné spolupráci. Já osobně jsem optimista a věřím, že budeme pokračovat v práci i v dalších čtyřech letech“.

Noví zastupitelé MČ Praha 5 pro volební období 2006-2010

Zastupitelstvo městské části Praha 5 na svém jednání dne 22. 11. 2006 zvolilo starostou Městské části Praha 5 JUDr. Milana Jančíka (ODS), který vedl radnici v minulých čtyřech letech. Seznam jmen nových zastupitelů: Boleslav Altner (ODS), Jaroslav Bartoš (ODS) - předseda dopravní komise; Bc. Lukáš Budín (SZ), JUDr. Andrea Češková (ODS) - neuvolněná předsedkyně Finančního výboru, Lukáš Doležal (ODS), Ing. Bohumil Dvořák (ČSSD), PhDr. Daniel Ebel (ODS) - předseda Komise pro regeneraci, Věnek Fořt (ČSSD) - uvolněný předseda Sociálního výboru; Mgr. Martin Fott (ODS), Ondřej Gál (ODS), Mg. Anna Grušová (SZ) - předsedkyně Komise pro evropskou integraci, Mgr. Patrik Havlíček (ODS), Bc. Herbert Heissler (ODS) - předseda Komise informatiky, Lukáš Herold (ODS) - zástupce starosty; Jan Hlaváček (ODS), Eva Hochheimerová (SNK-ED), Ing. Petr Horák (ODS) - 1. zástupce starosty, JUDr. Milan Jančík (ODS), starosta; Eva Kalhousová (NEZ, zvolena za SZ), předsedkyně etnické komise; Aleš Kohout (SNK-ED) - radní pro podporu podnikání; PhDr. Milan Kudrys (ČSSD) - uvolněný předseda Bezpečnostního výboru, RNDr. Milan Macek, CSc. (KSČM), RNDr. Jan Martinec, CSc. (SZ), Ing. Jan Matoušek - uvolněný předseda Bytového výboru; Jitka Matoušková (NEZ, zvolena za SZ) - uvolněná předsedkyně Výboru pro životní prostředí; Jiří Metepec (ČSSD); Ing. Angela Morávková (SNK-ED), Mgr. Viktor Najmon (ODS) - předseda Komise výchovy a vzdělávání; Růžena Peterková (KSČM); Ing. arch. Tomáš Reml (ODS), Zdeněk Rygl (SNK-ED) - uvolněný předseda Privatizačního výboru; Ing. Jan Skalický (ODS);

Bc. Jan Smetana (ČSSD), zástupce starosty, Michal Šesták (ČSSD), radní pro oblast médií; RNDr. Miroslav Škaloud (ODS) - senátor, Mgr. Heda Šupová (ODS), Ing. Miroslav Tichý (ODS), Michal Tuček (SNK-ED), radní pro oblast kultury - neuvolněný předseda Protikorupčního výboru, Ing. Vlasta Váchová (ČSSD), Mgr. Lucie Vávrová (ODS) - zástupce starosty; Ing. Ondřej Velek (SZ) - neuvolněný předseda Kontrolního výboru; Ing. Jiří Vitha (ODS); Vojtěch Zapletal (ODS) - radní pro oblast obchodních aktivit.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Usedlost Turbová s otazníky

V minulosti výstavní vile smíchovského stavitele a starosty Josefa Linharta, usedlosti Turbová, ležící u křižovatky ulic Vrchlického a Jinonické, obklopené udržovanými zahradami, hrozí demolice. Usedlost původně nechal postavit v 18. století František Xaver Turba, po kterém nese dodnes jméno. Podle časopisu Reflex (16. 3. 2006) o neutěšeném stavu památky na radnici Prahy 5 vědí, ale nemohou s ním nic dělat, protože objekt náleží soukromníkovi. Ještě ve 30. letech minulého století byla vila v nejlepším pořádku a v rozlehlé zahradě se sázely podle předem určeného a dodnes zachovaného plánu květiny. Tehdy zde žil a měl svůj ateliér výtvarník a loutkař Jiří Trnka. Nastěhoval se sem na podzim v roce 1939: „Každý kdo sem přišel jen jednou, na tohle místo vzpomíná. Všem učarovala jeho zvláštní atmosféra a prostor. Pravděpodobně i naše rozrůstající se rodina přidala něco k onomu geniu loci,“ napsala později umělcova choť, akademická malířka Helena Chvojková v knize „Jiří Trnka“. Ten zde měl prostornou pracovnu s okny do zahrady, v ní rozsáhlou knihovnu a velkou skříň s barvami. Sem za ním přicházeli i přátelský divadelník Jiří Frejka, režisér Martin Frič, herci Zdeněk Štěpánek a Jan Werich, scénárista Jiří Brdečka, básníci František Hrubín a Vítězslav Nezval, hudební skladatel Václav Trojan, fotograf Karel Hájek a mnoho dalších. Později zde měla být školka a klubovna Socialistického svazu mládeže. Po listopadu 1989 požádal ONV v Praze 5 o zpětný odprodej vily pan Koutecký, podle závěti své tety dědic nemovitosti. Od roku 1990 si vyjednala užívání vily pro taneční školu Eva Blažíčková, která zde podnikla neoprávněné úpravy. Teprve po přijetí restitučního zákona se Turbová vrátila původním majitelům. Od nich ji koupil Frederic Frommer, s plány na zřízení španělského obchodního zastupitelství. Po smrti nového majitele projekt neuskutečnil a z exkluzivní vily se stává ruina plná bezdomovců. Hrozí nebezpečí, že kulturní památka zanikne, pro dědice má největší cenu rozlehlý pozemek. Podobný osud měla i vila Božíinka cestovatele Vojtěcha A. Friče v Košířích.

Školství a dětské aktivity

Průmyslovky mají v Praze 5 tradici

Odborné školství spjaté se strojírenstvím má v Praze 5 staletou tradici. Jednou z nejvýznamnějších smíchovských škol byla a je Smíchovská střední průmyslová škola (dříve Střední průmyslová škola strojnická) v Presslově ulici č. 25. V letošním roce oslavila sto pět let od svého založení. Úroveň její práce dokládá ve 3. poschodí vystavený motocykl s jednoválcovým motorem o obsahu 335 kubických cm s rozvodem OHV. Ve školních dílnách byl vyroben v roce 1928. Na průmyslovce kromě jiných osobností působil v letech 1912 – 1940 jako pedagog ing. Svatopluk Černoch, autor mezi strojaři dodnes chvalně známé knihy Strojně technická příručka. V roce 1993 byla škola zařazena do projektu PHARE (restrukturalizace středního školství); v současnosti nabízí tři obory: technický, technicko-ekonomický a počítačový. Ke špičkovým průmyslovkám Prahy náleží i Střední průmyslová škola dopravní, která sídlí v Motole na Plzeňské ulici, za motolskou vozovnou. Je dceřinou společností Dopravního podniku hl. m. Prahy, který je jejím zřizovatelem. Jedná se o jednu z největších středních odborných škol s kapacitou 1790 žáků. Již přes padesát let připravuje pro další studium, odbornou praxi a dnes i pro podnikatelskou sféru středoškoláky a špičkové řemeslníky v technických oborech, zaměřených na dopravní problematiku v celé její šíři. Výhodou propojení Dopravního podniku se školou je vysoká úroveň vybavení školních dílen. Škola byla založena 1. 9. 1952, původní název do roku 1980 zněl: „Odborné učiliště Dopravních podniků hl. m. Prahy se školou i dílnami v Motole“. Po rozšíření provozu a změny názvu se škola na čas dostala do Moravské ulice v Praze 2, od 1. 9. 1992 byla ustanovena „Střední průmyslová škola dopravní“, a k 1. 1. 1998 byla založena nová dceřiná akciová společnost: „Střední průmyslová škola dopravní a Učiliště, akciová společnost“. V současnosti působí škola opět v Motole a strojařský dorost vychovává v denním i dálkovém studijním programu. Uchazeči o přijetí nemusí skládat žádné přijímací zkoušky, rozhodujícím kritériem je prospěch z 8. ročníku základní školy. Pro nadané studenty, kteří by pokračovali rádi dál, je zde otevřeno technické lyceum, kde se kombinuje typ všeobecné gymnaziální výuky s odborným technickým vzděláním. Absolventi jsou pak bez větších problémů schopni pokračovat na vysokých školách technického zaměření. Co se zde všechno vyučuje: od běžných oborů (automechanik, lakýrník, klempíř aj.) je zde možné získat kvalifikaci v moderních oborech jako např. elektronické počítačové systémy, autotronik, ekonomika dopravy aj. Informace o možnostech a šíři studia poskytuje studijní oddělení školy, které sídlí na adrese:

Pobřežní 37/619, Praha 8 – Karlín.

Kultura

„Profil 06“ ve Švandově divadle

V rámci zimní přehlídkové tvorby souboru fyzického divadla „Teatr Novogo Fronta“ (TNF) a vybraných hostů ve Švandově divadle na Smíchově zde bylo možné zhlédnout několik avantgardních divadel: „Gold Herol“ (Slovensko), „Rokliny Bones“ (Německo), „Teatr Kana“ (Polsko). Teatr Novogo Fronta uvedlo sólové představení Yury Gertsmana „Dubbuj“, sólové představení Iriny E. Andreevy a hru „Dias de Las Noches“. Kreativita a prezentace představení TNF je působivá díky různorodosti - od pouličního divadla a improvizovaných scén, až po vzrušující režírované hry na klasických divadelních scénách. Divadelní kritici popisují práci divadla jako "horkou taneční grotesku", „tanec na hranici", nebo srovnávají pohybovou stránku TNF s butó. Od svého založení TNF odehrál stovky představení po celé Evropě od Ruska přes Velkou Británii až k italské Sardinii a v současnosti je divadlo pozváno k návštěvě zemí Středního východu a Asie. Na podzim čeká soubor TNF turné po USA. Na pokračování se můžeme těšit v dubnu 2007, kdy bude zahájen „Profil 2007“.

Langerova „Periferie“ opět na scéně Švandova divadla

Na jevišti Švandova divadla se objevila po více než čtyřiceti letech inscenace jedné ze světově nejznámějších českých her: Langerova „Periferie“. Hru, která založila Langerovu světovou slávu, nově nastudoval režisér Daniel Hrbek. „Periferie“ vznikla v roce 1925 a od té doby patří k vrcholům české dramatické tvorby. Spisovatel a dramatik František Langer je řazen k „čapkovské generaci“. V meziválečném období byl jedním z nejuváděnějších dramatiků na domácích i světových jevištích (např. jeho komedie Velbloud uchem jehly dosáhla v letech 1923 – 1927 ve Švandově divadle přes 200 repríz). Ke Smíchovu náležel i svým bydlištěm, kde žil až do své smrti v Presslově ulici čp. 221/5.

„Periferie“ je hra o spravedlnosti a lidském svědomí. Děj je jednoduchý. Mladík Franci se vrací po roce z vězení, kde byl zavřen za nedodělané vloupání. Vrací se za svými starými kamarády do jejich bytu, kde všichni bydleli. Nikoho jiného nemá. Ale v bytě už dávno bydlí někdo jiný, dívka Anna. Je to obyčejná prostitutka. Ale ti dva se zřejmě museli potkat, a tak Franci s Annou zůstává. Stejně nemá kam jít a navíc, pokud se chce živit jako tanečník, jak byl dříve zvyklý, musí si kromě fraku, lakýrek a košile sehnat i partnerku. A Anna nevypadá špatně. Franci má zkrátka štěstí. Ale hned druhý den večer nešťastnou náhodou zabije Annina zákazníka. V rozrušení

odvleče mrtvolu na staveniště a aby měl alibi, zavolá strážníky. Ti prohlásí vše za nehodu. A tak může jít Franci domů. Má štěstí. Zakrátko si jej dá zavolat žena po mrtvém a obdaruje jej věcmi po manželovi, mezi kterými je i vytoužený frak, lakýrky a košile. A záhy získávají Anna s Francim angažmá v jednom zábavním podniku. Franci má zkrátka štěstí. Ale má také podivnou potřebu o vraždě mluvit. Možná kvůli svědomí, možná se chce jen pochlubit před kamarády. Chce se někomu vyznat ze svých hrozných skutků, i kdyby měl sobě i své nové partnerce způsobit katastrofu. Tak nějak začíná hra Františka Langer (1888-1965) „Periferie“, jejímž tématem je podobně jako v Dostojevského Zločinu a trestu lidská touha po spravedlnosti. V jejím novém provedení, na scéně Karla Glogra, vystoupili herci Viktor Limr, Jana Stryková, Stanislav Šárský, Martin Sitta, Milan Kačmarčík, Klára Pollertová-Trojanová, Robert Jašków, Renata Prokopová, Kamil Halbich, Luboš P. Veselý, Jaroslav Šmíd, Matěj Hádek. Premiéra hry se uskutečnila 2. prosince 2006 ve Velkém sále Švandova divadla.

Smíchovský klub Futurum

Dne 22. listopadu 2006 do Futury dorazila kapela „UDG“, fanoušky nazývaná „polobozi“. „UDG“ vznikla v roce 1998 v Ústí nad Labem a počátky jejího fungování byly ve znamení mnoha personálních změn. Název skupiny je přepisem slovníkového spojení „Useless demi-Gods“ (Nepotřební polobozi), vypůjčeného z textů velšských kytarových idolů „Manic Street Preachers“. Charakteristickým prvkem tvorby ústecké skupiny je prolínání hlasů hlavního zpěváka Petra Vrzáka a saxofonisty Adama Kupery. Ve skladbě „Smutné a lehké“ si jeden z vokálních partů zazpíval i frontman kapely Kryštof, Richard Krajčo. Na koncertě ve Futuře zazněly i slavné skladby „Hvězdář“ nebo „Motýl“. Smíchov se stal jen jednou ze zastávek skupiny v rámci finálového turné po republice.

Koncem listopadu (30. 11. 2006) ve Futuře zahrál i „Katapult“. Historie kapely je dlouhá a sahá až do 70. let. Po nejružnějších socialistických zákazech se skupina přece jen prosadila. Ponejprv v hraní na zábavách, posléze si získali stále větší oblibu u rockově naladěných posluchačů. Počátkem roku 1980 vydělil soubor komunistické funkcionáře ziskem 1. místa v anketě Zlatý slavík. Pozoruhodné je, že legendární Katapult přežil až do současnosti, i když stěžejním jeho repertoárem jsou písně z konce 70. let.

Zdravotnictví a sociální péče Centrum robotické chirurgie v Nemocnici Na Homolce

Otevřením multioborového robotického

operačního sálu se Nemocnice Na Homolce zařadila mezi přední evropská chirurgická pracoviště. Pro zajímavost zmiňujeme, že slovo robot, ve smyslu umělé automatické bytosti, vymysleli bratři Čapkové. Měl to být umělý člověk stvořený pro těžkou práci, robotu. Nemocnice se soustřeďuje na nejmodernější diagnostické a léčebné metody. V klasické chirurgii a gynekologii se zde provádí 80 % zásahů laparoskopicky. Pro pacienta šetrné operační metody se používají také v kardiochirurgii a neurochirurgii, při operacích mozku a páteře. První civilní robotický operační sál byl zřízen v roce 1998 v Lipsku. Celý systém, nazývaný „da Vinci“, byl vyvinut pro americkou armádu. Slouží především na letadlových lodích. Lékaři v polních válečných podmínkách tak mají možnost provádět náročné operace bez přímé přítomnosti špičkových odborníků, v podstatě na dálku. Na světě pracuje na čtyři sta podobně vybavených operačních sálů. Nemocnice Na Homolce je prvním zařízením tohoto typu u nás. Laparoskopie umožňuje chirurgovi pohybovat skalpelem nahoru, dolů a do stran, chirurgický robot rozšířil jeho možnosti, lékař může pracovat i „za rohem“. Celková cena vybavení sálu stála 45 milionů Kč. Aby se Na Homolce podobné zařízení objevilo, musel se spojit státní, soukromý a neziskový sektor. Okolo 6 milionů korun se podařilo získat od soukromých dárců.

Sport a zábava

Smíchovský festival alpinismu

V Národním domě na Smíchově se pod patronací primátora hl. m. Prahy MUDr. Pavla Béma a starosty MČ Praha 5 JUDr. Milana Jančíka uskutečnil ve dnech 24. - 26. listopadu 2006 další ročník „Smíchovského festivalu alpinismu – Setkání 2006“. Festivalu se zúčastnila řada významných osobností mezinárodního a českého horolezectví a alpinismu: Pit Schubert, Tomáš Humar, Stephan Siergrist, Alex Huber, Wolfgang Nairiz, Bernd Ritschel, Radek Jaroš, Zdeněk Hrubý, Zuzana Hofmanová a další. Slavnostní zahájení provedli primátor hl. m. Prahy Pavel Bém a šéf tyrolské organizace cestovního ruchu „Tirol Werbung“ Josef Margreiter. Program festivalu se skládal z přednášek, výstav, diashow, promítání dokumentárních filmů a diskusí. Součástí festivalu byla i doprovodná výstava outdoorových firem, které se představily v Arbesově sále, druhém největším sále Národního domu. Ve stáncích byly předvedeny novinky horolezecké výstroje a vývojové trendy. Partnerem festivalu se stala významná tyrolská organizace cestovního ruchu „Tirol Werbung“. Tyrolsko, jako jedna ze spolkových rakouských zemí a jako významná alpinistická oblast, zde bylo představeno na sedmdesáti velkoplošných fotografiích, vytvořených jedním z nejvýznamnějších fotografů

současnosti Bernem Ritschelem. Ke každé vstupence obdržel návštěvník zdarma časopis „LIDÉ & HORY“ a dle výběru navíc jedno starší číslo časopisu.

Městská zeleň a ekologie

Na Janáčkově nábřeží se kácelo

V rámci obnovy stromořadí na Janáčkově nábřeží přistoupil Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy k pokácení téměř dvaceti pěti stromů, které zde rostly, ale byly napadeny škůdci. Místo pokácených dřevin zde bude vysazeno dvacet pět kusů sazenic jertlínu japonského (Sochora japonova). Jedná se o nenáročný strom, který dobře snáší velkoměstské podmínky. Navzdory svému názvu však nepochází z Japonska, ale z Číny. Část stromořadí byla zařazena do třetí etapy obnovy a bude o ně odborně zahradnický pečováno prořezáváním a odstraňováním suchých větví. Novou výsadbu bude provádět firma Baobab-péče o zeleň s. r. o. počátkem roku 2007. Zadavatelem projektové dokumentace a realizace obnovy stromořadí na Janáčkově nábřeží je Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy.

Záchranná stanice

handicapovaných zvířat v Jinonicích

Záchranná stanice handicapovaných zvířat v Jinonicích se přestěhovala do nových prostor. Jedná se o největší zařízení tohoto druhu u nás, založené 11. května 1983. Stanice se nejprve stěhovala z Unhoště do Dolních Břežan a přes Smíchov do Jinonic, kde nejprve bývala na místě ovocného sadu. V roce 1999 zde odborníci ošetřili tisícovku zvířat, poraněných dopravou, elektrickým proudem, postřelením nebo týráním. V roce 2002 stanice poskytla pomoc více jak dvěma tisícům živočichů, v roce 2006 zde ošetřili do října letošního roku 1900 kusů divoce žijících i domácích zvířat. Stanice přijímá nejčastěji do péče poštolky, rorýse, labutě, ježky, zajíce, kuny, ale také srnčí zvěř. Až 60 % zvířat se odtud vrací do volné přírody. Z exotických chovů je vráceno okolo 80 % zvířat původním majitelům. V současnosti je jinonická záchranná stanice největší v České republice.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Přírodovědec a milovník zvířat

Zdeněk Veselovský zemřel

V pátek 24. listopadu 2006 zemřel ve věku 78 let jeden z významných obyvatel Prahy 5 a přední český zoolog a někdejší ředitel pražské Zoologické zahrady Zdeněk Veselovský. Až do

roku 1959 pracoval v zoologických ústavech Přírodovědecké fakulty UK. Za svého učitele považoval světoznámého zakladatele etologie (nauka o chování zvířat) Konrada Lorenze. Zdeněk Veselovský se stal jednou z největších osobností české zoologie a etologie a odborníkem na řízení zoologických zahrad. Vychoval několik generací přírodovědců, kteří jeho odkaz dodnes uplatňují v práci vědecké, výzkumné, chovatelské a ochranné. Jeho úmrtí znamenalo velkou ztrátu pro českou přírodovědu a pedagogiku. Zdeněk Veselovský objel celý svět při pozorování divoké zvěře, napsal řadu vědeckých i populárních prací, které byly přeloženy do řady jazyků. Pozoroval život zvířat v jejich přirozeném prostředí, především se zajímal o africké savany a australskou buš. Ještě po své sedmdesátce každoročně vyrážel „pod stan“ se svými spolupracovníky do Afriky nebo na inspekční cesty do zahraničních zoologických zahrad, kde měl řadu přátel. S pražskou ZOO se rozloučil nedobrovolně, když byl odtud na Vánoce roku 1988 z podnětu tehdejšího tajemníka komunistické strany Miroslava Štěpána vyhozen. Nebyl rodilým Pražákem, dlouhá léta žil v Holečkově ulici na Smíchově, odkud rád chodil na Petřín.

František Langer

*3. 3. 1888 Praha, †2. 8. 1965 Praha

Významný dramatik a prozaik, povoláním lékař. Za první světové vstoupil v ruském zajetí do československých legií a jako vojenský lékař prodělal sibiřskou anabázi, kterou posléze pozoruhodně reflektoval ve svém literárním díle. V meziválečném období byl šéflékařem posádkového velitelství v Praze, v letech 1935 – 1938 zároveň dramaturgem Městského divadla na Královských Vinohradech. Patřil ke kmenovým členům společnosti „pátečníků“, jež se pravidelně scházela v bytě Karla Čapka a v níž býval hostem prezident Masaryk. Za druhé světové války působil v exilu ve Francii a Velké Británii jako šéf zdravotnictva československé armády. Jeho bratr Jiří Mordechai Langer (1894–1943), přítel Franze Kafky a Maxe Broda, projevoval od raného mládí zvláštní cit pro židovskou ortodoxii a mystiku, stal se vyznavačem chasidismu a literárně zpracoval chasidské legendy a příběhy ze života haličských Židů (Devět bran. Chasidů tajemství, 1937).

Život a dílo

Pocházel z česko-židovské obchodnické rodiny z pražských Královských Vinohrad, kde v roce 1907 maturoval na gymnáziu. Pokračoval ve studiu na lékařské fakultě Karlovy univerzity a v roce 1914 byl promován doktorem medicíny. Už jako gymnazista se věnoval literární a dramatické činnosti. Svě básně, prózy a divadelní hry publikoval v nejrozličnějších časopisech: Národní

obzor, Přehled, Zlatá Praha, Lumír, Novina, Besedy Času, Rudé květy, Národní listy, Jevišťe, Národní a Stavovské divadlo, Rozpravy Aventina, Divadlo, Divadelní zápisník a dále v Ročenkách Kruhu sólistů Městských divadel pražských. Na své umělecké začátky vzpomínal: „Znali jsme se s většinou svých spisovatelských vrstevníků: Mahen, Šrámek, Trýb, Toman, Hašek, Čapkové, Thon, Kafka, Werfel a jiní, stýkal jsem se také se staršími, se Šaldou, Svobodovou, Benešovou, Theerem, Fischerem a Svobodou. A s mnoha výtvarníky: s Váchalem, Brunnerem, Kratochvílem, s Benešem, Fillou, s Janákem, Gočárem, s Hofmanem. Ti založili Skupinu výtvarných umělců, do které jsem také zapadl; a pomáhal jsem jim až do války redigovat Umělecký měsíčník a šířit moderní výtvarnictví včetně kubismu po českých vlastech. Na Národním divadle mi tehdy v roce 1912 zahráli drama Svatý Václav v režii Kvapilové a v nádherném obsazení s Vojanem, Hübnerovou a Vávrou v hlavních rolích...”

V době první světové války byl odveden do armády, dostal se na frontu do Haliče, kde byl roku 1916 zajat. V roce 1917 vstoupil do československých legií v Rusku, kde se stal šéflékařem 1. pluku. Do vlasti se vrátil přes Japonsko a Čínu. Pokračoval pak v kariéře vojenského lékaře a patřil k vedoucím organizátorům zdravotní služby československé armády (posléze v hodnosti plukovníka). Společně s Josefem Koptou a Rudolfem Medkem redigoval legionářské sborníky Zborov 1917-1937 a Od Zborova k Bachmači. Zároveň se intenzivně věnoval literární tvorbě a v letech 1935–1938 působil jako dramaturg Městského divadla na Vinohradech. Cestu na jeviště si otevřel veseloohrou Velbloud uchem jehly (1923), příběhem o bohatém synáčkovi, který okysličil krev svého rodu sňatkem s chudou dívkou. Mezinárodního úspěchu dosáhla jeho Periferie (1925), drama o patnácti obrazech, kde se zabýval problémem viny a vykoupení, stejně jako v následujících dramatech Andělé mezi námi (1931) a Dvaasedmdesátka (1937). S ohlasem se setkala i hra Manželství s. r. o. (1934) a ve své době velmi populární Jízdní hlídka (1935), která oslavovala nepatetické hrdinství a solidaritu československých legionářů, obklíčených ruskými bolševiky. Značné divácké oblibě se těšily jeho komedie Grandhotel Nevada (1927) a Obrácení Ferdyše Pištory (1929). Jeho prozaické dílo reprezentují především povídky, námětově čerpající z různých prostředí a postupně vydávané v knižních souborech (Předměstské povídky, 1926; Legionářské povídky, 1928; Filatelistické povídky, 1964; Malířské povídky, 1966) a fantasticko-humoristický román Zázrak v rodině (1929). Významně obohatil i tvorbu pro děti, a to jak loutkovými hrami (Zlá princezna a hodný drak, 1932; Kašpárek jako detektiv, 1932; Pivoda, vodník pod vyšehradskou skalou, 1959), tak prózami (Pes

druhé rotý, 1923; Bratrstvo bílého klíče, 1934; Děti a dýka, 1942).

Po okupaci českých zemí nacistickým Německem v březnu 1939 se pro svůj židovský původ i politické postoje cítil ohrožen. V červenci 1939 emigroval přes Polsko do Francie a později do Velké Británie, kde byl šéfem zdravotnictva československé armády. („Většinu války jsem prožil v Paříži a pak v bombardovaném Londýně. Kromě svého úřadování jsem psal, mluvil do rozhlasu o našich věcech a pro naši věc. Z této činnosti jsem něco vybral a otiskl v knížce BBC. Londýn, kterou jsem vydal i v Praze...”) Do vlasti se navrátil v červenci 1945; byl povýšen do hodnosti generála zdravotní služby a v letech 1948 do vojenského zdravotního poradního sboru. Po únoru 1948 literárně publikoval jen sporadicky. Jeho knihy nebyly sice zakázány, ale vycházely omezeně v malých nákladech (apokryfní Pražské legendy, 1956). Situace se změnila až na počátku šedesátých let, kdy vydal i vzpomínkovou knihu Byli a bylo (1963), obsahující cenná svědectví o české kultuře první republiky.

Pražské stopy

Život Františka Langeru byl spojen s Prahou, především s Vinohradami, kde se narodil v ulici, která se původně jmenovala Karlova a mnohem později byla přejmenována na Jugoslávskou, v domě čp. 599/18. Jeho otec měl v nedaleké Havlíčkově (dnešní Bělehradské) třídě obchod s lihovinami a vínem. Na Vinohradech prožil dětská a chlapecká léta, jejichž reminiscence se po první světové válce objevily v jeho světově proslulých hrách. Od roku 1945 až do své smrti žil na Smíchově v Preslově (dříve Dělnické) ulici v domě čp. 2213/5, kde po návratu z Londýna našel volný byt na klidném místě, vhodný pro literární tvorbu, a kde je dnes umístěna jeho pamětní deska. Ke Smíchovu Langeru vázaly nejen jeho umělecké začátky, kdy po zdejších hospodách provozoval se svým přítelem Jaroslavem Haškem kabaret, ale i spolupráce se Švandovým divadlem: „Po první světové válce můj přítel režisér Jan Bor zahrál ve Švandově divadle mou lyrickou zamilovanou komedii Noc. Bor se dostal na Smíchov z Berlína, kde spolupracoval jako asistent s režisérem Maxem Reinhardtem. Podle zákonů kontrastu v dramatu po návratu z tohoto divadelního přepychu, z jeho obrovských rozměrů se Bor v Praze skromně uchytil v nejmenším a nejvíce lokálním divadle Švandově. Byl režisérem a dramaturgem, v této funkci silou nadbytečnou. Trvalou přitažlivostí divadla byla totiž hezká dvojice paní Švandové a pana Kadlece, kterým se repertoár scházel sám. Ale kdysi na Smíchově bývala četná literární představení, a Borovi tedy také bylo dovoleno, aby ledacos zajímavého prosadil. Myslím, že před válkou bylo vrcholem jeho režie provedení divoké Werflový hry Bocksgesang a vrcholem jeho

dramaturgie, když přivedl do Prahy Františka Zavřela, aby na smíchovskou scénu vtěsnil Wedekindovu Lulu s Boženou Durasovou v hlavní roli. Po válce si už na Smíchově vybojoval větší práva. Hrál Shakespeara, Molièra, původní hry, mně například Noc a Velbloud uchem jehly...”

Zajímavosti

„Pátečníci, kteří se již vyznají ve zvyklostech tohoto kruhu, poznají vždycky bez říkání, čeká-li se návštěva prezidenta. Především o tom svědčí nápadně čistý vzduch, v němž není ani stopy kouře, valícího se často za plné prezentace a živých debat jako modravá mlha pokojem Karla Čapka. Čeká-li se prezident, je dovoleno kouřit pouze na chodbě, a i tam se kouří jen narychlo...Ve vzduchu visí jakési napětí, nedočkavost a zvědavost...Za rozhovorů se obyčejně nečekaně otevrou dveře a v jejich rámci se objeví vysoká štíhlá postava – pan prezident je tady. Pátečníci povstávají, prezident kývne s úsměvem hlavou, sedá si a s ním i ostatní...Rozhovor zprvu obyčejně vážne a po pravdě nutno říci, že prezident valně nepřispívá k jeho rozproudění. Nezajímá-li ho některé téma či nesouhlasí, řekne suše: ‘Tož , to nevím’ a Karel Čapek, jemuž nastává úkol vymyslet něco vhodnějšího, skloní ve smutném zadumání hlavu a saje zamyšleně na prázdné cigaretové špičce...Zprvu mluví prezident nerušeně, ale i to nutno po právu říci, že za chvíli, když už je rozhovor v plném proudu, ani on se nedostane vždycky ke slovu...Masarykova formulace, že demokracie je diskuse, nabývá tu zcela konkrétního smyslu...” (F. Langer: Prezident mezi pátečníky , 1930)

Reflexe

Kabaretní výstupy a hry s kolektivním autorstvím umělců a bohémů, seskupených kolem humoristy Jaroslava Haška (Eduard Dvořák, František Langer, Jiří Mahen, Josef Mach aj.), vznikaly jako přímé pokračování Haškovy Strany mírného pokroku v mezích zákona. Mladí umělci se od roku 1911 scházeli v hostinci Kravín na vinohradské Korunní třídě: jejich cílem byla především zábava, a také náruživá konzumace v restauraci pana Zvěřiny, kde se vše odehrávalo: „Po úspěšné dramatické trilogii Pevnost, Pružnost, Tažnost, hra byla dvojjazyčná, česko-německá, neboť děj se odehrával v ovzduší c. a k. armády, jejíž služební řeč byla němčina, jsme posléze uvedli Pogrom na křesťany v Jeruzalémě. Dílo to bylo velkolepé, provedli jsme je v Kravíně několikrát, a když se Zvěřina odstěhoval na Smíchov do sousedství Albrechtských kasáren, v jeho zájmu jsme tam přesunuli i kabaret. V novém hostinci bylo místa ještě méně, klopýtalo se o židle, avšak náš program ani u mužstva, ani u šarží nevzbudil žádný zájem. Naštěstí už v příštím

kvartále se pan Zvěřina stěhoval znovu, tentokrát ještě hlouběji do Smíchova, do Košíř. Hostinec tam měl na okraji osamělé řady domů, které se dívaly na boční zeď Malostranského hřbitova. Hned první restaurační neděli jsme oslavili Pogromem, a tenkrát jsme s ním měli velký úspěch... Mezi diváky byla jedenáctka S. K. Košíře, která se nabídla, že v příští repríze bude dělat statisty. Při nejbližším představení hospodu přeplnily rodiny a známí fotbalistů a kompars hrál v klubových dresech, vyzbrojil se domácně vyrobenými oštěpy a počínal si bojovně, ale vážně. Oplátkou jsme košířským sportovcům půjčili náš text a oni jej provedli sami jako hru v přírodě na svém hřišti, tehdy ještě pod Černým vrchem. Diváci se po představení přišli osvěžit k Zvěřinům a od té doby se hostinec stal v Košířích velmi populární...” (F. Langer, Hry IV)

L: František Langer: Byli a bylo. Vzpomínky, Praha 2003; František Langer: Hry IV, Praha 2003

PROSINEC

Z radnice

Ustavující jednání nového zastupitelstva

Ustavující jednání nového zastupitelstva MČ Praha 5 neprobíhalo v jednoduchých podmínkách. Teprve napotřetí byl zvolen starosta, přestože vítězná ODS získala ve volbách nadpoloviční většinu. Starostou se tak na nadcházející čtyřleté období stal opět JUDr. Milan Jančík. K vítězství mu pomohla koaliční smlouva, kterou podepsala část zastupitelů ODS, ČSSD a část SNK Evropských demokratů. Při třetí volbě získal jako jediný kandidát na funkci starosty 28 hlasů. Proti byli čtyři zastupitelé. Jeden hlas byl neplatný, někteří zastupitelé nevolili. Starosta se k dané situaci vyjádřil: „V naší zemi existuje tzv. zastupitelská demokracie, což mimo jiné znamená, že kandidátky jednotlivých stran se sestavují při tzv. primární volbě, včetně pořadí jednotlivců na kandidátce. Pro voliče je to pak signálem, že ten, kdo je na prvním místě kandidátky, je zpravidla také kandidátem na starostu či primátora, ale stejně tak v parlamentních volbách na premiéra. V Praze 5 zřejmě osobní ambice u některých kolegů převládly nad psanými dohodami, a tak byli schopni se spojit s kýmkoliv, jen abych nebyl zvolen starostou. Současné vícebarevné složení Rady MČ Praha 5 považuji za přínosné a podnětné. Jsem přesvědčen, že dokážeme dobře spolupracovat, vždyť komunální politika je více zaměřena na konkrétní řešení problémů než na nějaká ideologická témata...“

Ještě jedno ohlédnutí za volbami

Podle senátora RNDr. Miroslava Škalouda (ODS) byl volební rok 2006 završen díky těsnému volebnímu vítězství ODS nad ČSSD nebývalým politickým patem při sestavování nové vlády. Jasnější podle něj byly komunální volby, které v MČ Praha 5 skončily jednoznačným výsledkem ve prospěch ODS. Přes jisté kontraverze vedly povolební dohody k ustavení stabilní koalice ODS, SNK ED a ČSSD s majoritou vítězná ODS v městské radě. Uzavřená koaliční dohoda klade důraz na vyrovnaný rozpočet, na dokončení dopravních staveb, směřujících k řešení dopravní a ekologické zátěže městské části, na hospodárné nakládání s obecním majetkem a větší komunikaci s odbornými skupinami občanů. Celkově bude užitečné prověřit životaschopnost nových myšlenek v oblasti ještě většího otevření radnice názorům občanů a možností prověřit další výstavby parků, sportovišť a školek v návaznosti na požadovanou hospodárnost.

Vánoční oslavy uzavřely úspěšný rok 2006

Od 25. listopadu 2006 se konaly, jako každoročně, u křižovatky Zlatý Anděl vánoční slavnosti. Centrem oslav byly tradiční vánoční trhy. K dostání zde bylo všechno možné, především ozdoby, vánoční stromky, cukrovinky, kalendáře a občerstvení. Od 1. do 23. prosince 2006 vítaly návštěvníky vybrané pražské kapely v rámci tzv. „moderovaných odpolední“. Program začínal od 15.30 a trval do 18.30 hodin. Na pódiu se vystřídala známá jména pop-music i amatérské soubory, taneční skupiny a hudební školy. V rolích moderátorů zářil Václav Upír Krejčí, Veronika Havlová, Marek Černoch, Kamila Petrdlíková a Milan Schmidt. S hudební produkcí se představili: Oskar Petr, Tomáš Savka, Jitka Zelenková, skupina Schovanky, Šárka Rezková, Martin Tanquei, Heidi Janků, skupina Bůhví, skupina Taxmeni, Karel Janovec, František Nedvěd či Helena Zeťová. K vidění bylo i divadelní představení v podání souboru „Montmartre“. V přilehlých ulicích byl zahájen prodej kaprů.

Smíchovský internet zdarma úspěšně žije

Na adrese <http://www.praha5.net> jsou umístěny všechny potřebné informace o smíchovském informačním projektu „Internet Zdarma“ (pro všechny obyvatele Prahy 5). Jeho otcem je Bc. Martin Stránský, zástupce starosty MČ Praha 5 pro oblast informatiky: „Jsem bytostně přesvědčen, že v dnešní informační společnosti má každý právo na nediskriminační přístup k internetu. Proto jsme vytvořili pro obyvatele naší městské části projekt s názvem „Praha5.net“. Veřejnou síť a přístup k internetu bez měsíčních poplatků poskytujeme nyní našim obyvatelům zdarma jako veřejnou službu. K dnešnímu dni máme již více než 10 000 registrovaných uživatelů“. Pokud jsou uživatelé v dosahu některého z 22 vysílačů „Praha5.net“, pak stačí mít WiFi kartu pro bezdrátové připojení, kabel s konektory a anténu, což představuje jednorázový náklad několika málo tisíc korun. Registrace do uvedené sítě je anonymní a vyžaduje pouze zadání přihlašovacího jména, hesla e-mailové adresy a souhlas s provozním řádem sítě. Při registraci si uživatel může nechat zdarma vytvořit e-mailovou schránku na adrese: prihlasovacijmeno@praha5.net. Výhodou radniční internetové sítě je i ta skutečnost, že rychlým způsobem mohou být spoluobčané informováni nejen o dění v městské části, ale elektronickou cestou mohou dostávat i zprávy v případě ohrožení.

Úřední oznámení

Praha 5 vypsalala granty na rok 2007

Rada MČ Praha 5 schválila vyhlášení výběrového řízení na udělování grantů a odsouhlasila přesná pravidla pro jejich udělování. Výběrové řízení bylo vypsáno ve třech oblastech: podpora vzdělávání, volnočasové aktivity a sport, podpora kultury a umění (podpora vlastníků nemovitých kulturních památek na jejich obnovu). Společným jmenovatelem udělení grantu je nutnost dodržovat předepsané termíny. Od 22. prosince 2006 si zájemci mohli vyzvednout v Informačním středisku Úřadu MČ Praha 5 formuláře žádosti a stručná obecná pravidla pro udělení grantů. Řádně vyplněné žádosti bylo nutné doručit na úřad do 15. 2. 2007. Výsledky výběrového řízení budou oznámeny do 30. 4. 2007 na Odboru školství a kultury ÚMČ Praha 5 a také na <http://www.praha5.cz>. Rozpočet radnice počítá s celkovou výší 3 miliony korun u finančních prostředků na udělování grantů.

Územní rozhodování a stavební aktivity

Barrandov má největší ateliér v Evropě

Až donedávna platilo, že největší a nejmodernější ateliéry na barrandovském kopci nechal postavit ministr propagandy „Třetí říše“ Joseph Goebels v letech 1941 až 1943. Od 12. prosince 2006 to již není pravda, neboť společnost „Barrandov Studio“ otevřela unikátní komplex tří zvukotěsných ateliérů, které lze propojit do jednoho obřího prostoru o rozloze 4000 metrů čtverečních. Velká investice o objemu 200 milionů korun tak na Barrandov přišla více než šedesát let poté, co se nacisté pokusili pod hlavičkou „Prag-Film“ učinit z Barrandova německý Hollywood pro plánovaný evropský trh. Vybudováním největšího filmového ateliéru v Evropě tak chce současný majitel Barrandova firma „Moravia Steel“ do Prahy přilákat zahraniční filmové štáby. Jedná se především o velkorozpočtové projekty. První natáčení se v nových ateliérech uskutečnilo na silvestra roku 2006, kdy zde vznikla reklama pro nejmenovanou automobilku, pokračovalo natáčení mezinárodního sci-fi snímku „Babylon A. D“. Největším projektem, který zaplnil staré i nové ateliéry do léta 2007, bude blockbuster „Letopisy Narnie: Princ Kaspian“, který u nás bude natáčet hollywoodské studio Walt Disney Pictures. Při maximálním využití natáčecích časů může firma počítat s nárůstem zisků asi zhruba o 25 %. Tržba společnosti se v posledních letech pohybovala mezi 570 až 770 miliony korun. Celková investice do stavby by se tak zaplatila během pěti až sedmi let. V posledním období se na Barrandově natáčely

následující velkofilmy: bondovka „Casino Royale“, horror „Hostel“, film Romana Polanského „Oliver Twist“, pohádka Terryho Gilliana „Bratři Grimmové“ nebo první díl Mission: „Impossible“ Briana de Palmy. Kromě toho se Barrandov podílel i na koprodukcii českých filmů jako „Želary“ Ondřeje Trojana nebo „Jedna ruka netleská“ Davida Ondříčka. Českým filmařům však začaly výrazně konkurovat země na východě Evropy jako je Rumunsko, Ukrajina nebo Maďarsko, kde nabízejí odpisy z daní ve výši 20 %.

Podniky a podnikatelé

Předvánoční setkání sdružení Hospodáři

Předvánoční setkání členů sdružení Hospodář se uskutečnilo 18. prosince 2006 v kasinu President ve stejnojmenném hotelu na náměstí Curierových v Praze 1. Setkali se na něm podnikatelé Prahy 5 s podnikateli Prahy 1, kde nedávno byla založena stejnojmenná organizace. Po stručném představení záměrů a cílů sdružení, které vzniklo na podporu středních a drobných podnikatelských aktiv nejprve v Praze 5, promluvil o činnosti klubu jeden ze zakladatelů obecně prospěšné organizace, vydavatel Tomáš Gryc. Zhodnotil uplynulý rok jako úspěšný, což potvrdil ve svém projevu i bývalý radní pro podporu podnikání z Prahy 5 Jan Hlaváček. Podle něj je cílem v krátké budoucnosti prostřednictvím klubu zřídit informační centrum a v něm soustředit potřebnou databanku s praktickými podněty pro podnikatele. V budově by měli sídlit nejen Hospodáři, ale i obvodní hospodářská komora. Hospodáři mají úspěchy i v dalších městských částech Prahy, o čemž svědčí vznik organizace v Praze 7. Novinkou je, že na radnici Prahy 5 vystřídá radního Jana Hlaváčka, který měl doposavad pod patronací hospodářské aktivity, radní Aleš Kohout, který chce úřad městské části ještě víc přiblížit podnikatelům: „Budu usilovat o dokončení záměru podávat daňová přiznání elektronicky, o celkové zjednodušení administrativy, což podnikatelům ušetří drahocenný čas“. Jako další prioritu si vytkl - pomáhat malým a drobným podnikatelům přežít v konkurenci s nadnárodními kolosy. Setkání se účastnila i řada umělců, mezi nimiž zazářila i malířka Beranika Saudková, dcera kreslíře Káji Saudka a neteř fotografa Jana Saudka. Závěr setkání přinesl překvapení, když byl zástupcem občanského sdružení „Audabiac“, které se zaměřuje na pomoc dětem, které opouštějí dětské domovy, předán šek ve výši 8 375 Kč.

Byty a bytová politika

V Praze vznikl rekordní počet nových bytů

Od roku 1989 vznikl v letošním roce v hlavním městě Praze rekordní počet nových bytových jednotek. Některé statistiky uvádějí číslo okolo deseti tisíc. K luxusní výstavbě v Praze 5 náleží oblast Zličinského dvora a Hrozenkovská ulice. Investorem je společnost „Hollycourt Developments Czech, s.r.o.“. Cena za metr čtvereční obytné plochy včetně DPH se pohybuje od 32 350 Kč. Velký zájem je o luxusní bydlení v areálu Residence Císařka I. a II. Atriové vily s obytnou plochou od 340 do 380 m² jsou na rozhraní Motola, Strahova a Hřebenek, ve výjimečné lokalitě lesoparku. Architektonická koncepce Císařky náleží k vrcholům současného moderního stavitelství. Cena stavby, s kterými obchoduje společnost „FINEP&Partners“, se vyšplhala až na 19,5 milionu Kč včetně pozemku. Bytová nabídka v Praze 5 pokračuje na Barrandově, kde vyrůstají vily „Barrandov Hills“, které buduje „AV-HD“. Společnost nabízí byty i v menších činžovních objektech nebo v sedmipodlažních domech. K významnějším developerům patří nadnárodní společnost „ING Real Estate Development“, jedna ze tří největších realitních firem na světě. Vysoké nároky společnosti splňují jen špičková díla, jakým byl například „Zlatý Anděl na Smíchově“, projektovaný francouzským architektem Jeanem Nouvelem. Od roku 2005 společnost otevřela nové informační centrum „ING Centrum bydlení, Galerie Butovice“, Radlická 117, kde firma poskytuje kompletní nabídku své produkce, především výběr bytů a realit.

Doprava

Letošní zima silničářům přála

Letošní zima, která začíná 1. listopadem a končí v poslední březnový den, nejteplejší za posledních dvě stě let, silničářům z Technické správy komunikací Praha (TSK) přála. Sklady mají naplněné až po okraj posypovým materiálem, mají připraveny stroje a lidi. Celkem se zásobili osmi a půl tisícem tun posypové soli a 380 tunami roztoku chloridu vápenatého. Na starost mají komunikační síť o délce 3 706 kilometrů. Hlavními smluvními partnery TSK jsou společnosti Pražské služby, Ipodec-čistě město a firma Martin Javůrek-Eko Patrol. TSK disponuje varovným protinámrazovým systémem, který shromažďuje informace z dvaceti meteorologických stanic, rozmístěných po celém území Prahy. Samotné TSK obhospodařují 2288 kilometrů komunikací, o zbytek se starají další firmy. U nejvýznamnějších dopravních tepen mají silničáři povinnost vozovky zprůjezdnit do tří hodin po vyhlášení kalamity.

Radar na Jižní spojce

Od prosince 2006 hlídá překročení rychlosti na Jižní spojce směrem k Barrandovskému mostu nový silniční radar. Jde již o třináctý sledovaný silniční úsek, který je součástí systému měření rychlosti zaváděného hlavním městem ve spolupráci s městskou policií. Při umísťování radarů je rozhodující dopravní zatížení komunikace a počet nehod. Na Jižní spojce jako důležité rychlostní komunikaci jde policistům především o zajištění plynulosti provozu. Radarový systém vyhodnocuje průměrnou rychlost vozidel a zjištěný údaj je pak zasílán hlídce strážníků, která parkuje pár set metrů za měřeným úsekem. Přestupky jsou hned pokutovány. Data z radaru jsou denně vyhodnocována a tak žádné překročení rychlosti nezůstane bez povšimnutí.

Kultura

Karel Gott po 32. Zlatým slavíkem

V neděli 10. prosince 2006 převzal zpěvák Karel Gott již po dvaatřicáté diváckou cenu za nejúspěšnějšího zpěváka roku 2006 „Zlatý slavík“. Absolutní vítězkou soutěže se stala Aneta Langerová za nejvyšší počet bodů ve všech kategoriích. „Vzhledem k tomu, že věk běží neúprosně dál,“ prohlásil ve Státní opeře Karel Gott, „je to v této labilní době neuvěřitelné, že si mi podařilo udržet se v povědomí lidí čtyřicet let. Snad je to proto, že mám rád lidi i muziku a že se na každý koncert těším.“ Letošní vyhlášení Českého slavíka moderovala dvojice „Těžkej Pokondr“, tedy Miloš Pokorný a Roman Ondráček.

Klub Punto Azul varuje před rozmachem neonacismu

Ve středu 20. prosince 2006 byl ve smíchovském hudebním klubu Punto Azul pokřtěn nový videoklip „Nedovedu pochopit“, který varuje před rozmachem neonacismu. Klip vznikl ve spolupráci hudební formace „The Tchendos“ se Židovským muzeem v Praze a občanským hnutím „Tolerance a občanská společnost“. Klip využívá kontrastů filmových záběrů z konce 2. světové války, dokumentujících otřesnou atmosféru nacistických koncentračních táborů a záběrů soudobých neonacistických manifestací. Vzniku videoklipu předcházela stejnojmenná skladba, se kterou „The Tchendos“ získali úspěch ve vysílání Radia 1. Zájemcům je klip k dispozici ve vzdělávacím centru Židovského muzea v Praze a v Nadaci Člověk v tísni. O dílo projevil zájem i stát Izrael, kde bude nahrávka zařazena do knihoven zdejších univerzit. Křest v klubu Punto, podle jednoho z tvůrců díla D. J. Wokurky, nebyl náhodný; loni zde stejná skupina měla lehce feministické představení „Domácí pohoda“, před

tím se zde uskutečnila performance ve spojení s Vánoce a projekce dalších autorských filmů.

Nový příběh agenta 007 se natáčel na Barrandově

První film o agentu 007 vznikl v roce 1962, kdy roli Jamese Bonda ztvárnil Sean Connery. Literární předlohou se staly příběhy britského spisovatele Iana Fleminga, který byl ve druhé světové válce sám špiónem. Agent britské tajné služby MI 6 James Bond napínavá dobrodružství prožívá na filmových plátech již čtyřiačtyřicet let a jeho příběhy se staly nejdéle a nejúspěšnější detektivní sérií v historii světové kinematografie. V pořadí už 21. filmové dobrodružství „sedmého“ Jamese Bonda vznikalo z velké části v Praze, v barrandovském filmovém studiu. Hlavní roli ve filmu „Casino Royale“ získal sedmatřicetiletý Daniel Craig, po jeho boku byla držitelka Oscara, Jihoafričanka Charlize Theronová. Roli padoucha ztvárnil soulový zpěvák Seal. Craiga producenti vybrali po dvou letech hledání z více než dvou stovek uchazečů, pro oživení diváckého zájmu totiž potřebovali drsnějšího a akčnějšího herce, který dokáže ztvárnit náročné akrobaticky komponované scény. Před Craigem agenta vytvořili Sean Connery, George Lazenby, Roger Moore, Timothy Dalton a nakonec Pierce Brosnan. Smlouvu o natáčení podepsali zástupci Barrandova s mezinárodní společností „Stillking Films“. Film vznikl ve třech zdejších ateliérech a divize „Dekorace“ pro něj vytvořila většinu natáčecích prostředí. Film se točil zhruba půl roku a v historii to bude poprvé, kdy se Bond postavil před objektiv kamery v Česku. Premiéra snímku „Casino Royal“ byla koncem listopadu roku 2006.

Francouzská filmová hvězda na Barrandově

Další hvězdou, která v současnosti natáčela na Barrandově, byl Francouz Gérard Depardieu. Koprodukční projekt Francie a USA s názvem „Babylon A. D.“, v němž hlavní roli hrál hollywoodský herec Vin Diesel, režíroval Mathieu Kassovitz. Premiéru bude film mít v roce 2007. Natáčení velkofilmu se uskutečnilo ve starších ateliérech, od ledna 2007 se dotáčky budou realizovat v nově postaveném studiu č. 10. Zvukotěsný komplex, otevřený 11. prosince 2006, je největším filmovým ateliérem Evropy.

Vánoční koncerty ve Švandově divadle

Vánoční koncerty ve Švandově divadle představily ve dnech 19. a 22. prosince 2006 zajímavé interpretu. Bylo si zde možné poslechnout koncert bratrů Ebenů a Vánoční koncert Karla Plíhala spojený s křtem knihy básniček „Jako Cool

v plotě“. Netradiční vystoupení předvedla skupina „Už jsem doma“ za doprovodu sboru Mikrochor.

Dvě výstavy v Centru pro současné umění Futura

Dvě nové výstavy probíhaly v prosinci (do 11. 2. 2007) v Centru pro současné umění Futura v Holečkově ulici. Projekt „Chaplin Resident Fighter“ byl pokusem odpovědět na otázku, jaké je vlastně postavení umělce v současné společnosti. Jméno slavného herce Charlese Chaplina se stalo pouze zástupným symbolem, stejně jako anglické slovní spojení „občanský bojovník“. Autorům výstavy (J. David, J. Kadlec, M. Salák) šlo spíše než o jednoznačné odpovědi, otevřít prostor k diskusi. Není pochyb o tom, že výstava se nepřímým dotýká všech umělců, kteří se věnují „umění ve veřejném prostoru“, jako např. Davida Černého, Kateřiny Šedé, Tamary Moyzes nebo skupin Guma Gust, Podebal, Kamera skura, či Rafani. Výtvarná prezentace Daniela Pitína pod názvem „Adaptace“ je samostatnou součástí výstavního projektu. Jeho dílo je ovlivněno filmem a mediální kulturou. Vybrané záběry Pitína podrobuje jakési hře, která mu dovoluje myšlenkově rozšiřovat původní záměr a zařadit takto vytržená díla, zbavená původního smyslu, do širšího „lidského“ kontextu.

Rozloučení s Mozartem

Na ukončení Mozartovského roku 2006, kdy si celý svět připomenul 250. výročí narození hudebního génia W. A. Mozarta, který zemřel 5. prosince 1791 ve Vídni, uspořádala Bertramka vzpomínkový koncert dne 9. prosince 2006. V pořadu vystoupil houslový virtuóz Ivan Železný za doprovodu klavíristy Reskonda Wrighta. Bertramkou však zněla hudba i o Vánocích, kdy se zde koncertovalo 26. a 30. prosince. Na silvestra se zde s uplynulým rokem rozloučili klasickými kvartetními díly W. A. Mozarta, R. Schumanna a F. Schuberta. „Přestože Mozartův jubilejní rok končí,“ řekla ředitelka muzea Lenka Pokorná, „Bertramka bude i v následující sezóně oslavovat Mozartovu hudbu dál.“

Školství a dětské aktivity Afrika v Gymnáziu Na Zatlance

Těsně před Vánoce (20. 12. 2006) vyvrcholil v Gymnáziu Na Zatlance projekt věnovaný Africe. Koordinátorem akce byla zdejší profesorka Libuše Cuhrová. Studenti měli možnost si zatančit africké tance, ochutnat tradiční čaje a jídla. Největší úspěch měla manioková kaše a tropické ovoce, které u nás není běžné. Promítaly se zde filmy, jako například „Hotel Rwanda“ a vystavena zde byla domorodá výtvarná dílna. S velkým zájmem studentů se setkaly přednášky

osobností, které na africkém kontinentu žily a s Afrikou mají osobní zkušenosti. Cílem projektu je podle studentů, kteří přehlídku pořádají, seznámit spolužáky netradiční formou s dějinami a ekonomickou problematikou Afriky. Zájemci si mohli zakoupit i originální výrobky FAIR TRADE. Zisk z prodeje měl umožnit omezení dětské práce v Africe a přispět k návštěvnosti škol nejchudším obyvatelům černého kontinentu. Ohlas podobných humanitárních aktivit je širší, což dokládá i skutečnost, že například žáci ZŠ s rozšířenou výukou jazyků v Bronzové ulici ve Stodůlkách se rozhodli pro adopci čtrnáctiletého afrického chlapce Mwya Mulawi z Nairobi. Adopci na dálku zajistilo Humanistické centrum Narovinu.

Škola (nejen) pro Romy

Základní škola Grafická není tak docela obyčejnou školou. Zatímco na většině jiných škol tvoří děti jiné barvy pleti než bílé menšinu, tady sedí v drtivé většině malí Romové, kteří zde tvoří 80 % všech žáků. Situace má vlastní historii od doby, kdy městská část sestěhovala převážně neplatící nájemníky do několika činžáků na Plzeňskou ulici. Děti z „cikánských domů“ pak začaly docházet do nejbližší školy, a tou byla ZŠ Grafická. Ředitelka školy Ivana Rosová tak musela řešit od svého nástupu novou koncepci „komunitní školy“. Zanedlouho pochopila, že nejvhodnějším doplňujícím programem výuky je výtvarná výchova. Romské děti jsou hodně emocionální a předměty, kde mohou vyjádřit své vnitřní prožitky a citění, milují. Blízký je jim především tanec, hudba a výtvarný projev. Na škole proto funguje celá řada zájmových kroužků, kde nechybí profesionální vedení. Škola má jasný výukový řád, který dětem, které mnohdy pocházejí z poměrně neuspořádaného rodinného prostředí, dává pocit trvalosti a jistoty. Klientela zdejší základní školy je velmi rozdílná, docházejí sem jak děti z dobře situovaných rodin, tak děti z těch nejnižších sociálních vrstev, v nichž některé bydlí doslova v „brlozích“. „Děti tu žijí v jedné třídě vedle sebe a takový ten zdánlivě spravedlivý přístup, kdy učitel přistupuje jakoby stejně ke všem, by byl v tomto případě obrovskou nespravedlností,“ vyjádřila ředitelka Ivana Rosová své pedagogické krédo. „Dítě, které nemá příliš dobré rodinné zázemí, potřebuje ve škole trochu jiný přístup než to, kde vše funguje tak, jak má...“

Zdravotnictví a sociální péče **Rekonstrukce Fakultní nemocnice** **v Motole**

Fakultní nemocnice v Motole patří k největším zdravotnickým zařízením Prahy. V červnu roku 2006 vláda na její opravu uvolnila 4 miliardy korun, které si ministerstvo zdravotnictví

společně s nemocnicí půjčí u Evropské investiční banky. V první fázi byla dokončena první etapa oprav, především rekonstrukce energetického centra areálu, na kterou nemocnice získala jednu miliardu korun již v minulosti. Postupně pak mají přijít na řadu křídla A a B, kde jsou lůžkové jednotky s možností pobytu matek s nemocnými dětmi, poté trakt D s laboratořemi a křídlo D1, kde budou centrální operační sály a jednotky intenzivní péče. V polovině prosince nemocnice zahájila část rozsáhlých oprav, které se týkají dětské kliniky. Ve čtvrtek 14. prosince 2006 byla část dětských pacientů přestěhována na oddělení dospělých. Přesunulo se sem 260 dětí. Stěhování se dotklo pouze lůžkové části nemocnice. Ambulance, oddělení dialýzy a pohotovostní služba zůstaly v provozu na starém místě. Předností Motola je skutečnost, že se na jednom místě koncentrují špičkové lékařské týmy a péče o pacienty je komplexní. Ke zdejším unikátním pracovištím náleží dětské kardiocentrum či dětská transplantační jednotka kostní dřeně, kde se léčí pacienti z celé České republiky. Na rekonstrukci pracuje denně až 100 dělníků. Celkové stavební úpravy motolského areálu budou dokončeny v roce 2012.

Kardiologie v Nemocnici **Na Homolce**

Kardiologické oddělení Nemocnice Na Homolce patří k nejlepším v naší republice. Od roku 1989 zde působí lékař Petr Neužil, který patří ke špičkám ve svém oboru. „Tenkrát to byla jiná Homolka než dnes,“ vzpomíná na své začátky. „V té době tu ještě dosluhovali zaměstnanci z bývalého SANOPZu, což byli lidé, kteří žili tak trochu v jiném světě, jak společenském, tak odborném. To, že je dnes Homolka tam, kde je, vyplývá především z faktu, že sem přišli mladí odborníci z jiných pracovišť. A velkou zásluhu na tom měl bývalý ředitel Šubrt, který dokázal nemocnici personálně, ekonomicky i medicínsky řídit a nepromarnit nabízející se šance. Podářilo se mu vytvořit z naprosto nesmyslného sanatorijního zařízení, určeného politickým špičkám, které sestávalo z operačních sálů, kde se neoperovalo, a z lůžkových jednotek, kde nikdo neležel, funkční nemocnici...“ Nemocnice Homolka vyniká technologickými novinkami. Uvedli zde do provozu robotický chirurgický systém a ke spuštění je připraven projekt dálkového řízení katetrizační techniky navigované elektromagnetem.

Veřejně prospěšná činnost **Dotace pro azylové zařízení** **v Hlubočepích**

V Hlubočepích by měl vzniknout azylový dům pro matky s malými dětmi a týdenní stacionář pro seniory. Na realizaci projektu s názvem

„Charitativní centrum Hlubočepy“ finančně přispěje hl. m. Praha. Nové zařízení má především napomáhat mladým ženám, které se dostanou do tíživé lidské situace, kdy se před porodem nemají kam uchýlit. Seniorům má zařízení umožnit péči ve všedních dnech, kdy jim jejich rodiny z důvodů pracovního vytížení nemohou zajistit vše potřebné. Kapacita celého zařízení je stanovena na třiatřicet lůžek. „S žadatelkami o pomoc bude nejdříve uskutečněn krátký pohovor, který zjistí situaci klientky. Pokud sociální pracovníci zjistí, že žena potřebuje pomoc, bude s ní sepsána smlouva o pobytu. Doba pobytu je stanovena individuálně,“ popsal projekt radní hl. m. Prahy pro oblast sociální politiky Jiří Janeček.

Připomenutí adventu a Vánoc

Klub přátel starého Smíchova připravil pro zájemce adventní koncerty, které se uskutečnily v kostele sv. Václava na Smíchově ve dnech 3., 10. a 17. prosince 2006. Na koncertech zazněly skladby světových a českých mistrů. Na závěr zde provedli Cantores ad St. Thomam Prague s varhanním doprovodem Adventní kantátu F. X. Thuriho a skladbu Všichni věrní křesťané od J. T. Turnovského. Misijní středisko na Barrandově připravilo věřícím i dalším hostům vánoční bohoslužby, které se konaly na Štědrý den 24. 12. 2006 od 22. hodiny ve společenském sále střediska v Grussově ulici.

Sport a zábava

Plavecký areál na Barrandově otevřen

Dne 22. prosince 2006, těsně před Štědrým dnem, byl pro veřejnost otevřen Plavecký areál na Barrandově. Praha 5 tak získala důležitý rekreační prostor, tolik potřebný pro obyvatele okolních lokalit. Lidé si zde mohou zaplavat v 25 metrů dlouhém bazénu a využívat vodní vířivku, dva tobogany a saunu. Dětem slouží brouzdaliště. Náklady na výstavbu dosáhly skoro 200 milionů korun. Od pražského magistrátu získala radnice Prahy 5 třicetimilionovou dotaci a 15 milionů se podařilo opatřit od dalších subjektů, zbytek byl uhrazen z rozpočtu městské části. Předpokládá se, že nový provozovatel, vybraný v konkurzu, zanedlouho postaví na vedlejších pozemcích hotel a komerční budovu, a z výtěžku bude dotovat provoz celého plaveckého areálu. Cena vstupenky by neměla přesáhnout na půldruhé hodiny 99, - Kč, na tři hodiny 150, - Kč. Do konce roku 2006 nové sportovní zařízení navštívilo téměř šest tisíc lidí.

Odchovanec smíchovského tanečního centra Andrea mistrem světa

Ve svých jedenácti letech vybojoval Dominik Budlovský v německém Riese titul mistra světa ve stepu v juniorské kategorii. Po čtrnácti letech tak při slavnostním ceremoniálu zazněla česká hymna. Závody Mistrovství světa se v saském městě konaly od 22. listopadu 2006 do 2. prosince 2006 v oborech showdance a taneční step. Dominik Budlovský se narodil 20. března 1995 v Praze. Od čtyř let se věnuje klavíru, v loňském roce obsadil druhé místo v karlovarské soutěži „Karlovarská růžička“. Od pěti let se věnuje společenskému tanci, od šesti let stepuje. Mimo jiné účinkoval ve stepařské show „Wings“ po boku J. Burzy, V. Mušky a P. Strouhala, vystupoval v manéži Boleslava Polívky a letos se dostal do nominace „Zlatého oříšku“ (ČT 1). Taneční studio „Andrea“ vzniklo v roce 1990 pod vedením umělecké vedoucí Andrey Myslivečkové jako jedna z prvních stepařských škol v Československu. Školou prošla řada pozdějších mistrů Evropy, smíchovští absolventi obhajují prestižní posty na mistrovství ČR. Taneční studio je známé i z různých kulturních vystoupení v televizi, na módních přehlídkách či charitativních akcích.

Městská zeleň a ekologie

Petice na záchranu parku

Kavalírka

Podle zástupce Sdružení na záchranu parku Kavalírka Jana Fialy by současný park, který má postupně ustoupit moderní bytové zástavbě, měl být pro budoucnost zachován. Park se rozkládá pod ulicí Pod Kavalírkou a slouží místním občanům jako rekreační plocha. Původně se jednalo o stavební parcely, které patřily podnikatelské rodině Brouků, vlastníků kdysi slavného obchodního domu „Brouk a Babka“ na Letné a „Bílé labutě“. Že nebyly pozemky komerčně využity způsobila druhá světová válka a následná konfiskace majetku rodiny Broukových po roce 1948. Na znárodněném pozemku si pak lidé v 50. letech vybudovali v akci „Z „ park. Ten ale nebyl nikdy oficiálně zkolaudován, a ani jako park nebyl katastrálně veden. Po roce 1989 dostali potomci původních majitelů pozemky na základě restituční žádosti zpět. A radnice Prahy byla postavena do situace jak stávající majetkové poměry vyřešit. Původně rodina Brouků, z které mimo jiné pocházel i slavný sexuolog a propagátor surrealismu Bohuslav Brouk (1912 Praha – 1978 Londýn), který v roce 1948 emigroval do Paříže, kde mimo jiné přispíval i do exilového časopisu „Svědectví“, jehož šéfredaktorem byl Pavel Tigrid, byla ochotna pozemky vyměnit za stavební parcely uvnitř města, což se bohužel nepodařilo. V současnosti připadá

z hlediska MČ Praha 5 výstavba dvou domů v parku Na Kavalírce v oblasti dosluhující trafostanice jako možná. Rada MČ Praha 5 však na svém 19. zasedání vyslovila nesouhlas s návrhem na změnu územního plánu. Po volbách radnice změnila své stanovisko. Konečné slovo má nakonec Magistrát hl. m. Prahy, pokud ten bude se změnou územního plánu souhlasit, městská část s tím nic nenadělá. Potom by hrozilo, že bude zastavěna i střední část parku. „Naši snahou je však zachování parku Kavalírka v původní podobě,“ řekl místostarosta Prahy 5 Ing. Petr Horák. „Pokud se nám skutečně podaří získat zdejší pozemky pro naši městskou část, obnovíme tuto plochu jako jiné parky Prahy 5“.

Osobnosti, výročí, zajímavosti

Maxmilián Herget a jeho rod

8. 9. 1823 Praha, † 29. 3. 1893 Praha

Podnikatel v oblasti stavebních hmot. Vlastnil četné cihelny na Smíchově, v Bubenči, Dejvicích a také cementárnu v Radotíně. Poslanec českého zemského sněmu v letech 1878-1882. Po jeho smrti vedli firmu jeho syn Antonín, rytíř Berger a dcery Marie a Vilemína. Rodinnou tradici založil jeho děd F. A. L. Herget (1741–1800), profesor inženýrství na stavovském inženýrském institutu v Praze. V roce 1921 se firma spojila s firmou Bárta a Tichý, továrny na portlandský cement.

Život a dílo

Pocházel ze známé podnikatelské rodiny. Za jeho života rodinná firma, která nesla jeho jméno, dosáhla největšího rozkvětu. Stopy rodu sahají až do druhé poloviny 18. století, kdy profesor Ing. Franz Anton Leonard Herget (1741–1800) koupil od stavebního úřadu královskou výsadní cihelnu na malostranském břehu Vltavy za Karlovým mostem (v dnešní Cihelné ulici), a k tomu právo užívat pozemek Bažantnici za Královskou oborou v Bubenči. O několik let později přikoupil v Bubenči pozemek v místech dnešní ulice Pod kaštany. V roce 1787 zanechal podnikání a nemovitosti prodal Josefu Zoblovi a Františku Schmidtovi, kteří pokračovali ve výrobě cihel až do roku 1815. Osudy obou rodin se opět propojily roku 1816, kdy se Zoblova dcera provdala za Antonína Hergeta, který provozoval cihelnu na Smíchově, a to cihelnu „Zatlanka“, severně od usedlosti Santoška. Rodina Hergetů pálila na vltavských březích velmi kvalitní hydraulické vápno. Jméno Maxe Hergeta bylo spjato také se vznikem jedné z našich nejstarších cementáren v Radotíně. Závod provozovala Pražská akciová továrna na hydraulický cement od roku 1871, v místě bývalých vrchnostenských mlýnů, prakticky v centru Radotína. K zakládajícím členům patřili přední čeští politici a průmyslníci: Julius Grégr, J.

S. Skřejšovský, B. Frágner, Emil Kittl a další. Podnik využíval výhodné polohy na hlavní trati Praha - Plzeň, a dobového stavebního boomu. Propuknutí hospodářské krize v roce 1873 přivedlo společnost do potíží, takže na čas zastavila výrobu. Cementárnu zachránil největší akcionář Max Herget, který ji koupil za 44% odhadní ceny. Kapacita firmy se pohybovala kolem 500 vagónů ročně a surovina byla nejprve získávána z lomu ve Slivenci, později i z Lochkova. Aby byl dodržen správný chemický postup výroby cementu, byl kámen dovážěn z lomů v Berouně, Loděnicích a Řeporyjích. Cement se mlel v mlýnech, které svou podobou připomínaly mlýny na obilí, a jejich výkon, byť ve své době úctyhodný - 600 q denně-, byl technickým vývojem záhy překonán. Dopravu vápence zajišťovaly smluvně koňské potahy místních rolníků, v roce 1873 byla do lomu zřízena úzkokolejná dráha, vagóny tahaly nadále koně, malá lokomotiva byla zakoupena až v roce 1911. Cementárna byla modernizována na přelomu 19. a 20. století. Za první světové války došlo k omezení výroby a byly přerušeny veškeré investice, takže po skončení války bylo nutno přistoupit k zásadní přestavbě podniku. V roce 1920, spojením firem Max Herget a Bárta & Tichý a za účasti několika dalších podnikatelů, vznikly Spojené pražské továrny na staviva a. s. Ferdinand Bárta, vyráběl cement v Hlubočepích již od roku 1860; byl to on, kdo dal se společníkem Karlem Tichým v letech 1875-1878 postavit v Prokopském údolí, jižně od stanice Hlubočepy, novou továrnu na staviva, v níž pálil ze zdejšího jílu keramické zboží. Keramička ve Zlíchově byla vybudována z levně odkoupených cihel ze zaniklé zábavní scény „Teatro Italiano“, stávající za Národním muzeem. Nově vzniklá firma si nadále zachovávala rysy rodinného podniku, který se do značné míry bránil závislosti na bankovním úvěru. Sortiment tvořilo hydraulické vápno, cement, zboží z kameniny (vodovodní a kanalizační roury), dlaždičky, chodníková dlažba apod. S ohledem na trh bylo rozhodnuto věnovat prvořadou péči cementárně v Radotíně. V lednu 1922 schválila správní rada koupi a pronájem pozemků na Zlíchově, bylo jednáno o převodu pozemků od majitele panství Lochkov a byly získány další parcely v Řeporyjích, v Hlubočepích a od řádu křížovníků s červenou hvězdou ve Slivenci. Zisky, dosažené v druhé polovině 20. let, musely být použity na umořování obrovského dluhu a teprve poté k modernizaci cementárny. V roce 1924 se novým společníkem firmy stal Rudolf Weinmann, velkoobchodník s uhlím, a název byl zkrácen na „Prastav“ (Spojené pražské továrny na staviva). Vznikl tak jeden z největších průmyslových gigantů na výrobu stavebních hmot v zemi. Velmi dobrých výsledků dosahovalo kamenické oddělení, které bylo největší ve svém oboru. Firma propagovala obkládání reprezentačních budov přírodním kamenem všeho

druhu. Jako první používala slovenské travertiny, křemence, diabasy a další druhy, do té doby neobvyklé. Zavedení strojního zpracování mramoru umožnilo z něj udělat cenově dostupný stavební materiál. Navázala také na tradice firmy Bárta & Tichý, a opět zaváděla chodníkové dlažby z trojbarevné mramorové mozaiky. Podnik získal zakázky například na vnitřní obklady z mramoru ministerstva obchodu, Všeobecného penzijního ústavu v Praze, obklady z travertinu pro divadlo v Kutné Hoře, obklady ze sliveneckého mramoru pro školu v Turnově a mnoho dalších. Od 1. ledna 1950 došlo k znárodnění firmy a vytvoření samostatného národního podniku Pragocement. Centrum se přeneslo do Radotína. Těžba vápence v Prokopském údolí skončila v roce 1968, kdy byly strženy pece a úzkokolejka rozebrána.

Pražské stopy

Výroba vápna a cementu byla a je spojena s vápencovými lomy v okolí Hlubočep, Barrandova a Radotína. V roce 1857 rozhodlo pražské obecní zastupitelstvo o zákazu výroby vápna na území tehdejší Prahy, což se týkalo i hergetovské vápenky na Malé Straně. Majitelé byli nuceni hledat nové vhodné stanoviště. Jejich volba padla na Zlíchov (do míst dnešních kamenických závodů), kam byl vápenec dopravován z lomů pod „Dívčími hrady“, nad pozdější Inwalldovou sklárnou. Vzhledem k výstavbě Buštěhradské dráhy však museli i tento velmi kvalitní lom uzavřít a postupně otevírat těžbu v místech dnešního Barrandova. Na chuchelské straně byl lom nazvaný „U kapličky“ (tu dala postavit na počátku 20. století slečna Hergetová), z hlubočepské strany se lámalo Na voňavce, za Slovankou. Cestou na Žvahov se rozkládal lom V hájku. Maxu Hergetovi se postupně vykupováním pozemků podařilo skoupit celý vápencový vrch Barrandov.

Zajímavosti

Jméno Herget proniklo i do zákonů. Vápno, které se pálilo na vltavských březích, bylo velmi dobré kvality a díky svým vlastnostem bylo úředně předepsáno pro všechny vodní a základové stavby. Tzv. zákon „lex Herget“, který přešel i do zákonodárství Československé republiky, platil až do roku 1930, kdy nařízení bylo upraveno v tom smyslu, že vápno musí být hydraulické, nikoli však pražské. O kvalitě vápna od firmy Bergery se mohli přesvědčit při bourání starých pražských staveb. Často se rozbil kámen nebo cihla, než aby se oddělila spojovací vápenná malta. Jedním z těchto případů byla i zeď, na kterou roku 1908 dělníci narazili při stavbě smíchovského nábreží.

Reflexe

Na hřbitově u zlíchovského kostelíka spočívá jeden z předků Maxe Hergeta, F. L. A.

Herget (1741–1800), profesor inženýrství na stavovském inženýrském institutu v Praze. Vedle výchovy mladé technické inteligence byl jako přední znalec povoláván k řešení mnoha technických problémů. Stal se členem Vlasteneckohospodářské společnosti, kde působil na široké vrstvy obyvatelstva.

Uvědomoval si, že není možné pouze podporovat řemeslo a obchod, jak to činili merkantilisté, ale že je nutné povznést i zemědělskou výrobu. Zvláště rolnický stav, neboť v zemědělství nalézala obživu naprostá většina obyvatelstva. Zajímavý byl jeho návrh, aby členové společnosti zajížděli mimo Prahu, a zde přímo rolníkům radili. Sám se stal autorem řady drobných zlepšení zemědělských nástrojů a inventáře. Pracoval v navigační komisi, procestoval celé řečiště Vltavy a navrhl kroky k jejímu splavnění. Zúčastnil se také rozsáhlých zeměměřických prací v souvislosti s připravovaným josefským katastrem. Od roku 1875 byl hlavním zkušebním komisařem a převzal funkci vrchního inženýra zemské komise pro regulaci berně. Nejvyšší mety dosáhl o tři léta později, kdy byl postaven do čela nově vznikajícího zemského stavebního ředitelství. Veškeré významnější stavební akce nyní podléhaly jeho

kontrole, především veřejné stavby, silnice, kasárna atd. V této funkci také dokončil se svými žáky podrobný plán Prahy, který v 18. století završil vývoj jejího mapování. Schopnosti prokázal i jako samostatný projektant a stavitel, např. opravoval Karlův most, přestavěl dřívější Ústav panen na Všeobecnou nemocnici na Karlově náměstí. Dodnes se vedou spory o jeho vztahu k pražským památkám, i když je nutno říci, že širší povědomí o hodnotě historických staveb se začalo prosazovat až o století později. Zvláště sporná byla jeho účast při zboření Betlémské kaple, která stínila budově, kde F. A. L. Herget získal desetipokojový byt.

L: Rudolf Bárta: Z dějin akciové společnosti PRASTAV, Praha. In: Příspěvky k dějinám skla a keramiky I., Rozpravy NTM, sv. 45; František Jílek, Václav Lomič: Dějiny Českého vysokého učení technického. 1. díl, svazek 1. Praha 1973; Jaroslav Láník, Miloš Cikrt: Dvě tisíciletí vápenictví a cementárenství v českých zemích. Svaz výrobců cementu a vápna Čech, Moravy a Slezska. Praha 2001; František Vacek: Dějiny Bubenče, Dejvic, Šárky a okolí. Sborník příspěvků k dějinám města Prahy, sv. IV. Praha 1923; Historie cementářského průmyslu v Radotíně. Strojopis. Archiv autora hesla Herget

*Lapsal kronikář Městské Časti
Praha 5 PhDr. Hugo Schreiber*

*Fotografie a texty
Kancelář městské části praha 5*

Vydala © MČ Praha 5 2010